THE SANDCASTLE

© *Iris Murdoch*

1957
CHATTO & WINDUS
LONDON

Lui

John Bayley

I

„CINCI SUTE DE GUINEE! EXclamă soţia lui Mor. E de necrezut!“

„Ăsta-i preţul curent“, explică Mor.

„Ai vorbi mai clar, spuse Nan, dacă ţi-ai scoate din gură ţigara aia umezită.“

„Am spus că e *preţul curent!*“ făcu Mor. Îşi aruncă ţigara.

„Bledyard l-ar fi făcut fără să ceară un ban“, spuse Nan.

„Bledyard e un scrîntit, exclamă Mor, şi consideră că păcătuieşti pictînd portrete.“

„După mine una, scrîntiţii sînteţi voi şi Consiliul de administraţie al şcolii, replică Nan. Probabil că nu mai ştiţi ce să faceţi cu banii. Aţi început prin a înconjura şcoala cu reflectoare şi acum asta. Auzi, reflectoare! Parcă nu ne ajunge cît o vedem în timpul zilei!“

„O aşteptăm pe Felicity cu masa?“ întrebă Mor.

„Ba deloc, răspunse Nan. E întotdeauna bosumflată cînd vine acasă. Şi, oricum, tot n-ar mînca.“ Felicity era fiica lor. O aşteptau să se întoarcă de la internat, unde din pricina unei epidemii de pojar se suspendaseră cursurile.

Se aşezară la cele două capete ale mesei. Sufrageria era o încăpere micuţă. Mobila, bine lustruită, ocupa mult spaţiu. Ferestrele erau deschise larg în după-amiaza fierbinte şi uscată. Dădeau spre grădina mică din faţă ce se termina cu un gard de mălin auriu, ale cărui rămurele se încovoiau fără vlagă în arşiţa neiertătoare. Dincolo

de grădină se întindea drumul, de-a lungul căruia vile oochete lipite spate în spate se repetau ca imaginile într-o oglindă. Ansamblul de locuințe era de dată recentă și casele erau solid construite, avînd o linie modernă. Pe deasupra acoperișurilor din țiglă roșie și dincolo de frunzișul veștejit al copacilor, se înălța în aburul molcom al miezului de vară turnul neogotic al școlii St. Bride, unde Mor era profesor. Aveau numai mîncăruri reci la prînz.

„Apă ?“ întrebă Nan. Turnă dintr-o carafă de porțelan alb cu desen albastru. Mor își înclină scaunul ca să-și aleagă sticla cu sosul preferat din șirul de pe servantă. Unul din avantajele sufrageriei era că aveai totul la îndemînă.

„Vine Donald diseară s-o vadă pe Felicity ?“ întrebă Nan. Donald era fiul lor și era elev în ultima clasă de liceu la St. Bride.

„Are pregătire pentru admitere“, răspunse Mor.

„Pregătire ! repetă Nan, imitîndu-l. Ai fi putut să-l scuteşti de pregătire ! În viața mea n-am văzut doi oameni care să se teamă atît de mult de gura lumii. Nu vrei niciodată să faci ceea ce ar atrage atenția asupra ta. Doar n-ai făcut legămînt de supunere față de St. Bride.“

„Știi prea bine că Don detestă privilegiile“, răspunse Mor tăios. Acesta era unul din punctele din care porneau discuțiile lor. Își împlîntă furculița în bucata de carne fără entuziasm. „Păcat că întîrzie Felicity.“

„Am o răfuială cu Don“, vorbi Nan.

„Nu-l tot cicăli cu ascensiunea aia“, spuse Mor. Donald voia să plece pe munte, să se cațăre. Părinții se opuneau acestui plan.

„Să nu mai spui cuvîntul ăla cînd vorbești de mine ! protestă Nan. Trebuie să-și asume cineva răspunderea pentru ceea ce fac copiii.“

„Bine, dar lasă asta pînă după examen, făcu Mor. Și așa are destule griji.“ Donald trebuia să dea peste puțin timp un examen de chimie pentru admiterea la un colegiu din Cambridge.

„Dac-o s-o lăsăm, o să ne trezim că totul e aranjat. Don mi-a spus că a renunțat definitiv. Dar ieri doamna Prewett spunea că ei discută în continuare despre excursie.

Copiii tăi par să-şi facă o regulă din a-şi minţi părinţii, cu toate că le tot vorbeşti despre adevăr."

Deşi Mor nu avea nici un fel de convingeri religioase, crescuse într-un mediu metodist şi era profund încredinţat că cinstea stă la baza şi e condiţia oricărei virtuţi. Îl durea să descopere că faptul îi lasă complet indiferenţi pe copiii săi. Împinse farfuria.

„Nu mai mănînci asta ? întrebă Nan. Te deranjează dacă o mănînc eu ?" Întinse furculiţa cu un gest de răpitoare şi luă carnea din farfuria lui Mor.

„E prea mare zăpuşeala ca să pot mînca", făcu Mor. Îşi aruncă privirea pe fereastră. Turnul şcolii lenevea în dogoare şi se legăna parcă uşor în aerul sleit. De pe artera principală din apropiere se auzea zumzetul monoton, ce nu contenea în tot timpul zilei, al şuvoiului circulaţiei, aici, la jumătatea drumului dintre Londra şi coastă. În zăduful după-amiezii, semăna cu bîzîitul insectelor într-o pădure. Vara timpul trecea greu, greu, greu.

„Mai ţii minte cît de tare ura sărmana Liffey căldura asta ?" întrebă Mor.

Liffey era o căţea de vînătoare cafenie care cu doi ani în urmă fusese omorîtă pe şosea. Animalul ăsta îi legase pe Mor şi pe Nan mai mult decît reuşiseră copiii s-o facă. Aproape fără să-şi dea seama, ori de cîte ori Mor dorea să-şi îmbuneze soţia găsea ceva de spus în legătură cu Liffey.

Chipul lui Nan se îmblînzi pe dată. „Sărmana ! exclamă ea. Umbla împleticindu-se de colo-colo pe peluză urmărind un petec de umbră. Şi limba îi atîrna de-un cot."

„Mă întreb cît o să mai dureze valul ăsta de căldură", spuse Mor.

„În alte ţări, replică Nan, e vară şi atîta tot. Noi însă trebuie să vorbim despre valuri de căldură. E cumplit de plicticos."

Mor nu mai scoase o vorbă pînă Nan termină ce avea în farfurie. Simţea cum îl năpădeşte sentimentul soporific al plictisului conjugal. Se întinse, căscă şi se lăsă absorbit de o pată de pe faţa de masă. „N-ai uitat, sper, că diseară cinăm la Demoyte."

Demoyte era fostul director de la St. Bride, pensionar acum, locuind în apropierea şcolii într-o casă mare

ce-i aparţinea. Soţii Mor mai cinau şi acum cu el la intervale regulate. Suma de cinci sute de guinee, care o scandalizase în asemenea măsură pe Nan, trebuia plătită pentru un portret al lui, comandat de Consiliul de administraţie al şcolii.

„Uf, fir-ar să fie, uitasem de asta, exclamă Nan. Uf, ce plictiseală cumplită ! O să-i dau telefon să-i spun că nu sînt în apele mele."

„Ba n-ai s-o faci, se împotrivi Mor. Odată ajunsă acolo o să te simţi bine."

„Întotdeauna faci aceeaşi remarcă inutilă, replică Nan, doar ştii că niciodată nu mă simt în largul meu. Mai vine şi altcineva ?" Nan detesta societatea. Lui Mor îi făcea plăcere.

„O să fie pictoriţa care-i face portretul, răspunse Mor. După cîte se pare a sosit ieri."

„Am citit despre ea în foaia locală, spuse Nan. Are un nume înfiorător de comic."

„Rain Carter *", rosti Mor.

„Rain Carter, repetă Nan. Doamne sfinte ! Fiica lui Sidney Carter. Cel puţin el e un pictor bun. Oricum, e renumit. Dacă tot voiaţi să cheltuiţi banii, de ce nu i l-aţi comandat lui ?

„A murit, spuse Mor. A murit la începutul anului. Se pare că şi fiica lui e înzestrată."

„Asta-r mai lipsi, să nu fie talentată, cînd cere un asemenea preţ, ripostă Nan. Înseamnă că trebuie să mă îmbrac mai aparte. Sînt sigură că o să fie înzorzonată. Stă în Franţa. Vezi, doamne ! Apropo, unde locuieşte acum ? La hanul *Saracen's Head* ?"

„Nu, răspunse Mor, domnişoara Carter locuieşte în casa lui Demoyte. Vrea să se familiarizeze cu caracterul lui şi cu mediul înainte de a-i începe portretul. Are un punct de vedere foarte academic în această privinţă."

„Demoyte trebuie să fie încîntat, ţapul bătrîn ! exclamă Nan. Dar ce expresie ! «Academic !» Ştii că-mi place !"

Pe Mor îl scoteau din sărite persiflările lui Nan chiar şi atunci cînd nu-l vizau pe el. Cîndva îşi închipuise că-i persiflează pe alţii doar din dorinţa de a se apăra.

* *Rain* — ploaie ; *Carter* — *căruş.*

Dar pe cît trecea timpul îi venea tot mai greu să creadă că Nan ar fi vulnerabilă. Ajunse la concluzia că de fapt se consola pe sine considerînd-o vulnerabilă.

„Nu înţeleg de ce eşti aşa de pornită, se miră el, atîta vreme cît nici n-ai cunoscut-o."

„Ce întrebare-i asta ? făcu Nan. Te aştepţi cumva să-ţi răspund ?"

Se uitară unul la altul. Mor îşi întoarse privirea. Suferea cumplit la gîndul că soţia lui era mai puternică decît el. Îşi spunea că puterea ei izvora numai dintr-o obtuzitate neîndurătoare şi încăpăţînată ; dar gîndul acesta nu-l elibera nici de apăsarea constrîngerii, nici de resentimentul de care era stăpînit. Nu mai putea să preschimbe în dragoste convingerile pe care le avea despre ea, după cum nu le putea preschimba nici în nepăsare. În adîncul sufletului se simţea profund oprimat. Şi constrîns. Şi veşnic ofensat. Primii ani de căsătorie fuseseră ani destul de fericiţi. Pe vremea aceea şi el, şi Nan nu vorbeau decît despre ei doi. Cînd, în cele din urmă, subiectul acesta nu i-a mai mulţumit, n-au reuşit să găsească altul — şi într-o bună zi Mor a făcut descoperirea că e legat pe viaţă de o fiinţă care e capabilă de schimbări, o fiinţă care se poate desprinde de el şi deveni independentă. În ziua aceea Mor îşi reînnoise legămîntul matrimonial.

„Iartă-mă", zise Mor. Devenise o regulă pentru el să-şi ceară scuze, indiferent dacă se considera vinovat sau nu. Nan era oricînd gata să stea îmbufnată zile în şir. Întotdeauna el era acela care se întorcea tîrîndu-se. Resursele ei erau nemărginite. „De fapt, continuă el, după cum susţine domnul Everard, e o tînără naivă şi timidă. A dus o viaţă aproape de schivnic alături de tatăl ei." Reverendul Giles Everard era actualul director de la St. Bride, dar în mod curent i se spunea Revvy Evvy.

„Viaţă de schivnic ! făcu Nan. În Franţa ! Cît despre aprecierile lui Evvy, el îşi pleacă privirile în pămînt ca o ţărăncuţă care dă cu ochii de cineva de sex opus. Oricum, dacă o să fie şi fata asta la cină înseamnă că cel puţin scăpăm de domnişoara Handforth, de care faci atîta caz !" Domnişoara Handforth era menajera lui Demoyte, şi între ea şi Nan era o veche duşmănie.

„Nu fac deloc caz de Handy, protestă Mor, dar cel puțin e veselă și-i e de mare ajutor lui Demoyte."

„Nu e veselă, ripostă Nan. Dacă are ceva, are un glas puternic și vrea să participe la conversație chiar și cînd servește la masă. Nu pot să suport asta. Nu văd ce rost mai are să ai servitori dacă renunți total la convenții. Mai avem și înghețată. Vrei ? Nu ?"

„Îi menține bătrînului buna dispoziție, făcu Mor. Demoyte spune că nu mai ești în stare să te gîndești la tine cînd auzi atîta zgomot în jur."

„E un bătrîn morbid, spuse Nan. Îți face milă."

Mor ținea mult la Demoyte. „Păcat că Felicity întîrzie", zise el.

„Mai termină odată cu asta, dragul meu, spuse Nan. Pot să iau linguriţa ta ? Pe a mea am folosit-o ca să curăț sosul de pe fața de masă."

„Ar cam trebui să plec la școală !" făcu Mor, uitîndu-se la ceas.

„Nu s-a terminat masa, precizează Nan, chiar dacă *tu* unul ai terminat de mîncat. Și încă n-a sunat clopoțelul pentru pauza de două și un sfert. Să nu uiți că trebuie să-i vorbești lui Felicity despre viitor."

„*Trebuie* oare să-i vorbim ?" întrebă Mor. Acesta era genul de replică provocatoare pe care cu greu și-o putea stăpîni și care o întărîta întotdeauna pe Nan. Făcea parte din scenariul cotidian. Vina era a lui.

„De ce spui «trebuie oare ?» pe tonul ăsta ?" întrebă Nan. Avea un fel anume de a rosti întrebarea care-l forța pe Mor să-i răspundă.

„Pentru că nu am hotărît deocamdată cum e mai bine", răspunse el. Îl străbătu un fior, așa cum i se întîmpla adeseori înainte de a se înfuria.

„Ei bine, eu una sînt hotărîtă în această privință, zise Nan. Nici situația noastră financiară și nici înclinațiile ei nu ne oferă prea multe alternative, nu-i așa ?" Îl privi în ochi pe Mor. Din nou era cu neputință să nu-i răspundă.

„Părerea mea e să mai așteptăm puțin, răspunse Mor. Felicity nu știe nici ea bine ce vrea." Mor o știa pe Nan capabilă s-o țină așa ore în șir fără să-și piardă deloc

cumpătul. Argumentele nu i-ar fi fost de nici un folos. Ultima lui armă de apărare era furia.

„Întotdeauna crezi că oamenii nu știu ce vor atunci cînd nu vor ceea ce vrei tu, replică Nan. Ești un căraghios, Bill. Nu există nici un dubiu că Felicity vrea să renunțe la școală. Și dacă e vorba ca din toamnă să înceapă cursul de dactilografie, ar trebui s-o înscriem încă de pe acum."

„Nu vreau s-o fac dactilografă pe Felicity", replică Mor.

„Și de ce, mă rog ? făcu Nan. Ar avea o meserie bună. Ar putea deveni secretara unui bărbat interesant."

„Nu vreau să devină secretara unui bărbat interesant, răspunse Mor. Vreau să fie ea o femeie interesantă și să-și aibă propria ei secretară."

„Plutești în vise, Bill, exclamă Nan. Nici unul dintre copiii tăi nu e deștept, și le-ai pricinuit destule necazuri pînă acum pretinzînd că ar fi. L-ai terorizat pe Don să se prezinte la examenul ăla pentru colegiu și ar trebui să te mulțumești cu atît. Dacă ai lua mai în serios căsnicia noastră ar trebui să fii ceva mai realist. Trebuie să-ți asumi oarecare răspundere față de copii. Știu că ai tot soiul de vise în ceea ce te privește. Dar cel puțin fă efortul să fii realist cînd e vorba de *ei*."

Mor se crispă. Dacă exista un lucru pe care detesta să-l audă, era expresia „căsnicia noastră". Această entitate era menționată ori de cîte ori se ivea un proiect cît se poate de jalnic pe care Nan se străduia să i-l prezinte ca fiind absolut necesar. Făcu un efort. „S-ar putea să ai dreptate, vorbi el, dar rămîn la părerea că ar trebui să mai așteptăm."

„Sînt convinsă că am dreptate", ripostă Nan.

Expresia nu rămase fără ecou în mintea lui Mor. Era întotdeauna conștient că-l pîndește pericolul de a deveni el însuși prea dogmatic ca răspuns la dogmatismul lui Nan. Încercă să schimbe vorba. „Mă întreb dacă pe Felicity o s-o încînte că i-ai modificat complet aranjamentul camerei."

Lui Nan îi plăcea să mute mobila de colo-colo. Camerele erau într-o veșnică prefacere și nu ținea seama de nimic, nici de ceea ce îți aparține, nici de felul în care

ţineai să-ţi aranjezi lucrurile, dobîndind astfel — sau cel puţin asta era impresia pe care o avea Mor — sentimentul că tot ceea ce este în casă e al ei. După mulţi ani, el se obişnuise cu acest flux continuu, dar îl deranja să vadă cît de tare îi afectează pe copii.

Nan nu era dispusă să părăsească terenul.

„Vezi lucrurile atît de simplist, Bill ! După tine, pentru că retrograzii consideră că toate femeile sînt proaste, cei cu vederi înaintate trebuie să le considere pe toate deştepte ! Pe mine una mă calcă pe nervi genul ăsta de feminism sentimental. Şi scumpul tău domn Everard s-a molipsit. Ţi-am spus că vrea să ţin un toast la sfîrşitul dineului aceluia stupid ?“ Se hotărîse să se dea un dineu oficial la şcoală, la o dată pe care n-au fixat-o încă, cu ocazia dezvelirii portretului lui Demoyte.

„Da, mi-a spus şi mie, îi confirmă Mor. Sper că eşti de acord. Ai ţine un toast foarte reuşit.“

„Nu, n-ar fi un toast izbutit, ripostă Nan. N-aş reuşi decît să devin ridicolă şi să te fac şi pe tine de rîs. I-am şi spus-o lui Evvy. E un mare nătărău. Bărbaţii din generaţia lui au nişte idei atît de romanţioase în privinţa emancipării femeilor ! Iar dacă în viziunea lui o societate e liberă atunci cînd femeile ţin toasturi la încheierea unui dineu, n-are decît să-şi găsească pe altcineva cu care să colaboreze. Mi-a spus să «mă mai gîndesc». I-am rîs în nas. E jalnic individul.“

„Ar trebui să încerci, insistă Mor. Te vaiţi că ai o viaţă searbădă şi cu toate astea nu te foloseşti de nici un prilej ca să faci ceva nou sau aparte.“

„Dacă-ţi imaginezi că viaţa mea ar putea deveni mai puţin «searbădă», aşa cum te-ai exprimat cu atîta drăgălăşenie, făcîndu-mă de rîs la dineul ăla stupid, replică Nan, zău dacă-mi dau seama ce gîndeşti tu despre mine.“ De dincolo de copaci se auzi clopoţelul de două şi un sfert, care anunţa începerea primelor ore de după-amiază.

„Păcat că ţi-ai întrerupt orele de germană, spuse Mor. De luni de zile n-ai mai făcut nici o oră, nu ?“

Mor sperase să-şi poată cultiva soţia. Ştiuse de la bun început că e inteligentă. Îşi închipuise că Nan îşi va descoperi, în cele din urmă, vreun talent. Casa gemea de

tot soiul de hîrţoage abandonate, din cele mai diverse domenii în care sperase să-i trezească interesul : gramatici ale limbii franceze, gramatici germane, cărţi de istorie şi biografii, vopsele, chiar şi o chitară pe care a zdrăngănit o vreme, fără să ajungă însă să înveţe să cînte. Îl irita faptul că amărăciunea izvorîtă din sentimentul unor daruri frustrate se combina la soţia lui cu o totală incapacitate de a se concentra. Deşi în mod intenţionat nu stabilea nici o legătură cu lumea decît prin el, îi purta pică pentru asta. Avea puţine prietene şi nici o altă preocupare în afară de menaj.

„Nu-i nevoie să faci eforturi deosebite ca să mă enervezi, ripostă Nan. N-ai oră la două şi un sfert ?“

„Astăzi am o fereastră, răspunse Mor, dar ar trebui să mă duc să corectez nişte lucrări. O fi Felicity ?“

„Nu, e lăptarul, zise Nan. Am impresia că vrei cafea.“

„Mda, poate...“ acceptă Mor.

„N-o bea dacă ţi-e indiferent, spuse Nan ; e destul de scumpă. De fapt puţin îţi pasă de germana mea. Ţi-e capul încă împuiat de speranţele pe care ţi le-a dat Tim Burke ăla al tău. Îţi închipui că singura piedică să ajungi prim-ministru este îngustimea vederilor mele.“

Tim Burke era bijutier şi vechi prieten al familiei Mor. Era, de asemenea, preşedintele partidului laburist dintr-un tîrguşor din vecinătate şi încercase să-l convingă pe Mor să accepte să devină candidat în circumscripţia locală. Era prin tradiţie un loc sigur pentru partidul laburist. Pe Mor îl interesa în mod deosebit această idee.

„Nu mă gîndeam la asta, replică Mor, dar şi în această privinţă *eşti* temătoare.“ Împotrivirea soţiei faţă de acest plan îl zdruncinase mai mult decît voia s-o recunoască. Nu se hotărîse încă ce tactică să adopte.

„Temătoare ! exclamă Nan. Ce vorbe caraghioase foloseşti ! Sînt pur şi simplu realistă. Nu vreau să ne facem de rîsul lumii. Dragul meu, ştiu, e atrăgător, Londra şi toate celelalte, dar ţinînd seama de realităţi înseamnă un salariu mic şi cheltuieli enorme şi nici cea mai mică siguranţă. Nu-ţi dai seama că chiar şi în zilele noastre mai ai nevoie de un venit personal ca să fii membru al Parla-

mentului ? Ştii, nu poţi avea totul. A ta a fost ideea s-o trimiţi pe Felicity la şcoala aceea costisitoare. A ta a fost ideea să-l împingi pe Don să se ducă la Cambridge."

„O să obţină o bursă municipală", mormăi Mor. Nu voia să continue discuţia asta acum. Voia să-şi economisească muniţia.

„Ştii tot atît de bine ca şi mine că o bursă municipală e doar o picătură într-un ocean. Ar fi putut să lucreze cu Tim. Ar fi circulat şi el prin lume cît de cît. Şi dacă la Cambridge o să mai înveţe şi altceva în afară de cum să-şi imite prietenii cu ifose aristocratice..."

„O să-şi facă armata", continuă Mor. Convingîndu-l pe Donald să muncească pentru examenul de la universitate, Mor cîştigase una din puţinele lui victorii. Şi de atunci plătea întruna.

„Din nefericire, Bill, replică Nan, în ciuda opiniilor laburiste pe care le afişezi atît de zgomotos, în adîncul sufletului eşti un snob. Vrei să faci din copiii tăi *ladies* şi *gentlemen*. Dar oricum, lăsînd deoparte problemele băneşti, n-ai personalitatea unui om politic. Mai bine ţi-ai vedea de lucru la manualul ăla de şcoală."

„Ţi-am mai spus-o de cîteva ori, replică Mor, că nu e manual." Mor scria o carte despre natura conceptelor politice. Nu avansa prea uşor cu această lucrare, pe care o începuse în urmă cu cîţiva ani. Dar avea de fapt atît de puţin timp liber !

„Ei, da nu te indispune, exclamă Nan. Nu văd deloc de ce te-ai indispune. E chiar păcat că nu e manual. Manualele de şcoală aduc bani. Şi dacă n-o să facem rost de mai mulţi bani o să trebuiască să ne restrîngem foarte serios. S-a terminat, cred că ştii, cu vacanţele pe continent. Chiar şi micuţa noastră excursie la Dorset ne va duce la sapă de lemn, mai cu seamă dacă Felicity şi cu mine o să plecăm înainte de sfîrşitul trimestrului."

„Uf, pentru numele lui Dumnezeu, Nan, taci odată ! Încetează odată cu discuţia asta despre bani !" Se ridică. De mult ar fi trebuit să plece la şcoală.

„Ştii, Bill, cînd îmi vorbeşti în felul ăsta, ripostă Nan, zău că mă întreb ce rost are s-o ducem mai departe. Părerea mea e că ar fi mult mai bine să ne oprim aici." Nan

spunea fraza asta din cînd în cînd, şi întotdeauna pe un ton rece şi cu vocea calmă pe care o avea în general în timpul discuţiilor cu soţul ei. Totul era după tipic. Şi tot aşa era şi răspunsul lui Mor.

„Lasă prostiile astea, Nan. Îmi pare rău că am vorbit în felul ăsta." Totul se termină într-o secundă.

Nan se ridică şi amîndoi începură să strîngă masa.

Se auzi un zgomot în hol. „A sosit Felicity !" strigă Mor şi se năpusti lăsîndu-şi soţia în urmă.

Felicity închise uşa de la intrare şi-şi lăsă jos valiza. Părinţii aşteptau în pragul sufrageriei. Fata avea paisprezece ani, era subţire şi se ţinea drept, era înaltă pentru vîrsta ei. Avea un ten foarte alb, care vara se acoperea la rădăcina nasului cu o ploaie deasă de pistrui aurii dîndu-i astfel un aer perpetuu întrebător şi mirat, iar spre ochii mari pielea i se strîngea. Moştenea ochii mai-că-sii, de un albastru strălucitor, dar cu lumini mai ce-ţoase şi mai visătoare. Părul lui Nan era blond-închis, ondulat natural, iar şuviţele trase spre spate formau un fel de halou abia vizibil. Părul lui Felicity era mai blond şi mai drept şi era strîns într-o coadă de cal ce ieşea de sub pălăria de şcoală. Ca înfăţişare, fata nu moştenise nimic de la tatăl ei. Donald moştenise părul castaniu, aspru şi ondulat al tatălui, precum şi faţa osoasă, cu trăsături neregulate, aproape urîte. Felicity îşi scoase pălăria şi o aruncă în direcţia măsuţei din hol. Căzu însă pe podea. Nan făcu un pas, îi ridică pălăria şi o sărută pe frunte. „Ai avut un semestru bun, draga mea ?"

„Mda, a mers bine", răspunse Felicity.

„Bună, scumpo", o salută Mor. O zgîlţîi de umeri.

„Bună, tăticule, exclamă Felicity. Don e acasă ?"

„Nu e, draga mea, dar o să vină mîine, îi răspunse Nan. Vrei să-ţi pregătesc ceva de prînz ori ai mîncat ?"

„Nu vreau nimic de mîncare", răspunse Felicity. Îşi ridică valiza. „Nu te osteni, tăticule, o duc eu sus."

„Ce planuri ai pentru astă-seară ?" o întrebă Nan.

„De-abia am sosit. N-am nici un plan."

Începu să urce scările. Părinţii o priveau în tăcere. O clipă mai tîrziu auziră uşa de la camera ei închizîndu-se cu o bufnitură.

II

ERA O SEARĂ FRUMOASĂ ŞI SEnină. Mor închise uşa de la clasa a şasea şi, eliberat, o porni în josul coridorului cu paşi mari. În urma lui se auzea un zgomot înăbuşit. Le ţinuse o lecţie elevilor din ultima clasă umanistă ce se pregăteau să dea la istorie. Donald, care era într-a şasea, secţia reală, nu fusese, bineînţeles, prezent. Se împlineau doi ani de cînd, spre uşurarea lui Mor, fiul lui încetase de a-i mai fi elev. La St. Bride, Mor preda istoria şi uneori latina. Îi plăcea să predea şi ştia că o face bine. Se bucura de mare autoritate şi prestigiu în şcoală ; mai mare decît orice alt profesor, de cînd plecase ,Demoyte. Mor îşi dădea bine seama de acest lucru şi asta reprezenta pentru el o consolare deosebită faţă de eşecurile de pe alte planuri ale existenţei sale.

Acum, cînd ieşea pe uşa de sticlă a clădirii principale în soarele cald, era invadat de un sentiment de satisfacţie, în parte datorat mulţumirii că a făcut o treabă bună şi în parte perspectivei unei seri plăcute. Într-o zi obişnuită l-ar fi aşteptat lungul răstimp pînă la masa de seară, peste care trebuia să treacă fie citind, fie corectînd lucrări, fie conversînd cu Nan despre orice se nimerea. În mod normal, erau ceasurile cele mai anoste ale zilei. În seara asta însă îl aşteptau conversaţia viguroasă şi picantă a lui Demoyte şi culoarea şi rafinamentul din casa lui. Dacă se grăbeşte, se gîndi Mor, o să aibă ocazia să bea vreo două pahare de *sherry* cu Demoyte înainte de a sosi Nan. Ea îşi impunea să sosească întotdeauna cu întîrziere, spre veşnica iritare a lui Handy. Şi o să fie şi vin la masă. Nan nu bea niciodată alcool şi nici Mor nu bea în mod obişnuit, atît ca urmare a educaţiei antialcoolice pe care o primise cît şi din considerente de economie, dar bea cu plăcere din cînd în cînd cu Demoyte sau cu Tim Burke, deşi de cîte ori o făcea era stăpînit de un sentiment iraţional de vinovăţie.

Demoyte locuia la o distanţă de trei mile de şcoală, într-o casă frumoasă în stil georgian numită Brayling's Close, pe care o cumpărase în perioada cînd fusese

director și pe care în testamentul său o lăsase școlii. O umpluse pînă la refuz cu tot soiul de lucruri de preț, mai cu seamă tapiserii și covoare orientale, în care era expert, fiind și autorul unui tratat mic, dar de mare autoritate. Demoyte era un cărturar. Mor, care era mai înclinat spre speculație decît spre erudiție, îl admira pentru aceasta fără umbră de invidie ; iar pentru firea lui încăpățînată, cinstită și dură și pentru limba lui ascuțită Mor nutrea o adevărată afecțiune ; la asta se adăuga și faptul că Demoyte era foarte atașat de el. Mor se gîndea adeseori că dacă l-ai avea dușman pe Demoyte, l-ai vedea într-o lumină foarte neplăcută. Perioada lungă în care fusese director la St. Bride fusese punctată de conflicte violente cu profesorii și era și acum denumită „domnia terorii". Sentimentul de siguranță în privința slujbei constituia un lux pe care Demoyte nu avusese delicatețea să-l acorde profesorilor de la St. Bride. Dacă un profesor nu se mai preocupa îndeajuns de nivelul predării, acesta descoperea fără întîrziere că Demoyte așteaptă cu nerăbdare să-l vadă plecat ; și cînd Demoyte dorea o schimbare, de obicei nu trecea mult pînă cînd dorința i se realiza.

Nu fusese comod să trăiești alături de Demoyte, după cum nu fusese ușor să te descotorosești de el. Îi convinsese pe membrii Consiliului de administrație să-i prelungească angajamentul cu cinci ani peste limita de vîrstă statutară — și cînd expiră și acest termen nu acceptă să se retragă decît după discuții furtunoase, trebuind să se recurgă chiar și la arbitrajul inspectorului școlar. Încă de la venirea sa la școală, cu vreo zece ani în urmă, Mor fusese ajutorul și mîna dreaptă a lui Demoyte, intermediarul între director și membrii corpului profesoral, la început neoficial, iar mai tîrziu oficial, în funcția de director secund. Mor era destul de sincer față de sine ca să-și dea seama că în această funcție avusese prilejul să guste fără mustrări de conștiință satisfacțiile puterii absolute. Atenuase tirania, dar fusese în mare măsură și instrumentul ei și nu arareori se bucurase de roadele ei.

Lui Demoyte i-ar fi plăcut ca Mor să-i urmeze la direcțorat ; dar școala St. Bride era o fundație ecleziastică și Consiliul de administrație insista ca orice candidat la

postul de director să aparţină cel puţin cu numele uneia din ramurile anglicane. Mor nu îndeplinea această condiţie ; iar furtuna pe care a iscat-o Demoyte în scopul de a schimba acest punct din statutul şcolii, astfel ca Mor să poată ocupa funcţia, a fost zadarnică. Mor presupunea că însuşi Demoyte la timpul său se conformase acestei condiţii ; pe vremea cînd l-a cunoscut el, din ortodoxismul lui nu mai rămăsese decît un soi de conservatorism rafinat şi încăpăţînat. Sub domnia lui Demoyte nu se prea făcuse caz de creştinism la St. Bride în afară de formulele stereotipe transmise prin imnurile vechi şi moderne ; iar băieţii dobîndeau cunoştinţe despre religie cam în felul în care le dobîndeau pe cele despre sex, însăilînd cap la cap referirile la aceste subiecte jenante pe care le găseau singuri în cărţile citite. Pe Demoyte îl interesa cu precădere eficienţa. Profesorii erau angajaţi ţinîndu-se seama de această calitate şi erau concediaţi cînd nu mai dădeau dovadă de ea ; iar în perioada cînd a deţinut această funcţie, portofoliul burselor pentru Colegiu obţinute de elevii de la St. Bride a crescut neîntrerupt şi constant. În ceea ce priveşte morala şi alte asemenea lucruri, Demoyte era de părere că, dacă elevul îşi vede de studiile de latină, caracterul lui se va forma de la sine.

Cu totul alt punct de vedere a adoptat succesorul lui Demoyte, reverendul Giles Everard, pe care Demoyte îl privea cu un dispreţ nedisimulat, referindu-se la el ca la „sărmanul Evvy". Ceea ce îl interesa cu deosebire pe Evvy era formarea caracterului — stăpînirea latinei reprezenta o chestiune secundară. Prima iniţiativă luată de el a fost să modifice programa şcolii, care reflectase predilecţia lui Demoyte pentru elevii şefi de promoţie, urmărind să sublinieze că *acum* St. Bride nu-şi mai propunea să selecteze şi să se preocupe în mod special de elite, ci să-i primească cu braţele deschise şi să-i ghideze spre o maturitate modestă, după caz, pe mediocri şi chiar şi pe cei mai puţin înzestraţi. Demoyte asista la aceste schimbări cu furie şi dispreţ.

Nan nu se dăduse niciodată în vînt după Demoyte. Poate că unul din motive era că Demoyte n-o simpatizase niciodată, dar Mor socotea că, oricum, tot nu l-ar fi

agreat. Lui Nan îi displăcea excentricitatea, pe care-o considera invariabil ca fiind dovadă de afectare. Nu-şi dădea osteneala, după părerea lui Mor, să îşi închipuie că alţi oameni ar putea fi total diferiţi de ea. Mai mult, Nan avea tendinţa să se manifeste ostil faţă de persoanele necăsătorite indiferent de sex, considerîndu-le anormale într-o anumită privinţă şi deci periculoase. Iar la Demoyte trăsăturile de celibatar, care o făceau pe Nan să nu se simtă deloc la largul ei, se adînciseră cu vîrsta şi cu exercitarea îndelungată a unei puteri tiranice, atingînd proporţii intolerabile. În conversaţie avea un ton arogant şi rareori renunţa la o vorbă de spirit de dragul tactului. Deşi din convingeri şi obişnuinţă era conservator, erau puţine acele instituţii pe care le accepta fără să le critice. Şi, desigur, căsătoria nu se număra printre ele. În intimitatea sacră a căminului, Nan gusta o adevărată plăcere să rostească cuvintele „căsnicia noastră“ ; dar nu considera că acesta ar fi un subiect care să poată fi menţionat sau despre care să se poată discuta în general sau în particular în societatea străinilor — şi oricine din afara căminului familial era un străin în ochii ei. Demoyte nu avea asemenea reticenţe şi adeseori o făcea pe Nan să se simtă stînjenită din pricina ieşirilor lui referitoare la căsătorie. „Un cuplu este o maşinărie periculoasă“, spunea el în repetate rînduri, ameninţînd cu degetul şi urmărind să vadă cum reacţionează Nan. „Căsnicia este egoism organizat cu binecuvîntarea societăţii. Cît de greu îi va veni unei persoane căsătorite să pătrundă în împărăţia cerului !“ Odată, cînd Mor o apărase pe Nan cu hotărîre de una din remarcile sarcastice ale lui Demoyte, acesta aproape că dăduse perechea pe uşă afară strigînd : „poate că voi doi trebuie să vă suportaţi unul pe altul, dar eu unul nu văd de ce l-aş suporta pe vreunul dintre voi !“

După această scenă Mor a avut de întîmpinat mari dificultăţi ca s-o convingă pe Nan să-l însoţească la cină la Demoyte. Intuiţia îi spunea că, dacă ar fi acceptat să se ducă singur, ostilitatea lui Nan faţă de Demoyte ar fi devenit mult mai activă şi că soţia lui s-ar fi străduit din răsputeri să pună capăt prieteniei lor. Aşa însă, îşi descărca

plictisul de fiecare dată făcînd comentarii răutăcioase tot drumul spre casă. Deseori Mor își exprima vag acordul cu aceste comentarii, scuzîndu-și față de sine lipsa de loialitate, pe motivul că astfel înlătură un rău mai mare. Nan accepta să-l tolereze pe Demoyte atîta vreme cît în final Mor și ea îl judecau la unison ; și, ca s-o îmbuneze, Mor o lăsa să creadă că sentința era definitivă, păstrînd pentru sine circumstanțele atenuante.

De data asta, în timp ce traversa curtea asfaltată spre rastelul de biciclete, ferindu-se să privească spre ferestrele claselor unde se mai țineau ore, își aminti cu o oarecare strîngere de inimă că astă-seară nu-l va găsi singur pe Demoyte. Mor își făcuse obiceiul ca, din timp în timp, seara tîrziu după cină, să-și ia bicicleta și să facă o vizită la Brayling's Close de unul singur. Dar scurtele întîlniri dinainte de cină aveau în ele ceva aproape sacru, cînd strălucirea din salonul lui Demoyte îi producea o adevărată delectare prin contrast cu atmosfera școlii din care tocmai evadase. Mor era bucuros cînd Demoyte avea musafiri, dar era încîntat să fie singur cu bătrînul la început și, cum se străduia să ajungă imediat după cinci și jumătate, de cele mai multe ori avea parte de această plăcere. În seara asta însă putea fi sigur că va fi de față și pictorița aceea, domnișoara Carter. Era oarecum curios s-o întîlnească pe această tînără. La moartea tatălui ei, cu cîteva luni în urmă, ziarele fuseseră pline de ferpare și de aprecieri asupra operei sale, cu multe referiri și la ea. Se considera că are talent. În privința înfățișării și a comportării ei, Mor nu reușise să obțină decît informațiile cele mai vagi de la domnul Everard, pe ale cărui păreri, așa cum remarcase Nan, nu te prea puteai bizui, atunci cînd era vorba de sexul opus. După ce se opriră fugar asupra tinerei, gîndurile i se întoarseră la Demoyte.

În ciuda deosebirilor de vederi politice, cumva spre surprinderea lui Mor, Demoyte se arătase de acord cu planul lui Tim Burke de a-l desemna pe Mor candidat laburist. „N-o să ne prejudiciezi în nici un fel, îi spusese el lui Mor, pentru că, indiferent cu ce te-ai ocupa la Westminster, în mod cert n-ai să guvernezi tu țara — în timp ce pentru tine ar fi un avantaj să ieși din rutina

asta nenorocită. Mă indispune să te văd în chip de slugă plecată a sărmanului Evvy. E cumplit de nefiresc.“ În această ultimă privinţă Mor era de aceeaşi părere cu Demoyte. Totuşi, în seara asta Mor era preocupat să-i atragă atenţia lui Demoyte să nu aducă chestiunea în discuţie în prezenţa lui Nan. O remarcă aprobatoare din partea lui Demoyte n-ar face decît să întărească aversiunea ei faţă de acest plan.

Baraca unde se afla rastelul de biciclete al profesorilor era o construcţie de lemn cam şubredă îmbrăcată în viţă sălbatică, amplasată pe un teren invadat de arbuşti denumit grădina profesorilor şi care formal le era interzisă băieţilor. Alături de ea se întindea o alee cu pietriş năpădită de bălării, legată printr-o potecă de iarbă de aleea principală pe care se aflau noul Baby Austin al domnului Everard şi Morris-ul enorm, dar foarte vechi, al domnului Prewett. Mor îşi luă bicicleta şi o porni încet de-a lungul potecii. Pedală hurducîndu-se printre copaci, o coti pe pietrişul aleii pînă ajunse la poarta şcolii şi apoi la suprafaţa netedă de tarmac a arterei principale. Maşinile goneau în mare viteză din ambele sensuri pe şoseaua cu bandă dublă şi se văzu nevoit să aştepte puţin înainte de a putea traversa spre cealaltă alee. În cele din urmă se strecură şi începu să pedaleze în susul dealului spre podul de cale ferată. Era un urcuş abrupt. Ca de obicei se opinti zdravăn în pedale cu intenţia de a ajunge în vîrful dealului fără să trebuiască să descalece. La locul cunoscut renunţă însă. Ajunse sus pe pod şi o porni la vale fără să mai pedaleze.

De aici, casa lui Demoyte se zărea la oarecare depărtare printre copaci. În punctul ăsta al drumului aveai impresia că te afli izolat undeva la ţară. Cartierul de locuinţe dispăruse pentru scurtă vreme în spatele podului, iar complexul comercial, construit pe un drum paralel de cealaltă parte a cîmpului, nu se vedea încă. Locuinţa lui Demoyte se înălţa impunătoare şi îngîndurată ca într-o stampă, arătînd tot aşa cum arătase pe vremea cînd de la Londra veneau oaspeţii în trăsuri ce traversau lande infestate de tîlhari şi le povesteau prietenilor de la ţară ce rol interprezează acum Garrick şi care e ultimul spi-

rit făcut de Doctor *. Mor aşteptă din nou să prindă o pauză în trafic ca să poată traversa drumul, o coti spre casa lui Demoyte şi pedală de-a lungul aleii neîngrijite, mărginită de ulmi bătrîni gata să se prăbuşească. Copacii aceştia fuseseră de mult declaraţi un adevărat pericol, dar Demoyte refuzase să-i doboare. „N-are decît s-o facă Evvy după ce n-oi mai fi eu, spunea el. N-am de gînd să-i răpesc această plăcere, şi aşa are prea puţine pe lumea asta."

Faţada lungă ce se arcuia în două ieşinduri largi era construită din cărămizi mici de culoare trandafiric. Dincolo de peluza de gazon apărea intrarea principală, cu cîteva trepte de piatră. Grădina propriu-zisă se întindea pe una dintre laturile clădirii. Mor pedală printre doi stîlpi şi ocoli gazonul. Îşi rezemă bicicleta de un zid care aparţinuse cîndva şopronului pentru trăsuri şi o porni spre intrare. Se simţi privit şi, ridicîndu-şi ochii, o văzu pe domnişoara Handforth, care-l urmărea de la fereastra de deasupra intrării. Îi făcu semn voios cu mîna. Handy ţinea la el în mod deosebit.

Domnişoara Handforth îl întîmpină în hol coborînd năvalnic pe scara curbată cu balustradă albă, făcînd să se cutremure casa. Era o femeie între două vîrste, voinică şi robustă, cu faţă de leu şi picioare de rinocer. Pe vremuri fusese învăţătoare.

„Bună, făcu Mor. Ce mai e nou, Handy ? Ce face înălţimea-sa ?"

„Nu e nici mai leneş, nici mai neastîmpărat decît de obicei, răspunse domnişoara Handforth cu un glas răsunător. Iar aţi sosit devreme, dar nu cred că are vreo importanţă." Handy nu li se adresa niciodată pe nume. Tuşi fără reţinere în timp ce vorbea : „Sînt înfiorător de răcită, deşi e un adevărat mister cum de-am reuşit să răcesc pe o asemenea vreme. Probabil că am boala fînului, deşi fînul e gata cosit, habar n-am dacă asta are vreo importanţă. În cazul că vreţi să vă spălaţi, intraţi de data asta direct la toaleta de jos, ştiţi drumul, nu ? Şeful încearcă să se scoale. Dacă vreţi însă să fiţi politicos,

* David Garrick (1717—1779), renumit actor şi dramaturg, elev şi mai tîrziu prieten cu doctorul Samuel Johnson (1709—1784), remarcabil erudit, om de litere şi critic cu orientare clasică *(n.t.)*.

domnişoara Cutare este în salon. Dacă nu, urcaţi şi bateţi la uşa dormitorului. Eu trebuie să pregătesc masa."

Tuşind şi strănutînd, domnişoara Handforth dispăru printr-o uşă capitonată cu postav verde, ce dădea spre bucătărie. Mor se duse la ceea ce fusese denumită toaleta de jos şi încercă să se spele pe mîini. Ca de obicei se umpluse de negreală de pe mînerele vechi de cauciuc ale ghidonului. Săpunul nu avu prea mare efect asupra murdăriei, deşi mare parte din ea trecu pe prosop. Mor, care înţelesese din tonul domnişoarei Handforth că e ostilă faţă de pictoriţa oaspete, hotărî să nu fie politicos, aşa cum se exprimase ea, urcă scările şi bătu la uşa dormitorului lui Demoyte. De dincolo de uşă se auzi un mîrîit.

„Pot să intru ?"

„Nu, răspunse Demoyte. Du-te. Ai sosit îngrozitor de devreme. Acum trei minute mai dormeam încă. Trebuie să iau o hotărîre în legătură cu pantalonii. Doar n-o să te primesc aşa. Jos în salon e o tînără fermecătoare."

Mor făcu calea întoarsă şi coborî alene. Cu gîndurile aiurea îşi îndreptă cravata. În drum spre salon, printr-o serie de uşi, privi direct în bucătărie ; îi apăru silueta lui Handy ciulind urechile într-o atitudine concentrată. Mor făcu un gest ambiguu de complicitate. Handy răspunse şi ea cu un gest şi-un fornăit zgomotos. Dar nu înţelese prea bine ce voia să exprime gestul. Păşi în salon şi închise uşurel uşa în urma lui.

Încăperea era inundată de lumina gălbuie a înserării şi cele trei uşi cu geam erau larg deschise înspre grădină. Aceasta se întindea pe una din laturile casei şi se continua cu o pajişte lungă şi îngrădită, separată de aleea de la intrare printr-un zid de cărămidă. Dincolo de pajişte creştea un gard des, întunecat, de tisă, întrerupt la mijloc de o arcadă de piatră sub care o poartă de fier dădea spre o a doua grădină ce nu putea fi văzută dinăuntru. Grădina aceasta din urmă avea şi ea o pajişte mărginită la fiecare capăt de ierburi înalte. Dincolo de ea, pe o parte mai ridicată a terenului, se afla o a treia grădină, la care ajungeai urcînd cîteva trepte de piatră. Acestea erau încadrate de doi arbuşti de ilice tunşi scurt, iar

în continuarea lor, de fiecare parte, se ivea un gard scund de buxus ce creştea pe coama zidului învesmîntat în flori, marcînd diferenţa de nivel dintre cele două grădini. Cea de-a treia era grădina de trandafiri, o fîşie triunghiulară ce se termina printr-o alee de duzi, înaintînd pe domeniul lui Demoyte pînă unde vedeai cu ochii. Mai departe erau copaci mai înalţi, dincolo de care în timpul iernii zăreai acoperişurile de ţiglă roşie ale cartierului de locuinţe, dar care vara închideau linia orizontului, cu excepţia unui punct, unde aceasta era întreruptă de un deget ridicat spre cer, aşa cum apărea din casă : turnul neogotic de la St. Bride.

În salon nu era nimeni. Mor respiră uşurat. Îşi potrivi din nou cravata şi se aşeză tacticos într-un fotoliu. Îi era foarte dragă camera asta. La el acasă, deşi erau puţine ornamente şi acelea alese de Nan ca să fie în armonie cu draperiile, părţile nu se contopeau într-un tot. Obiectele rămîneau separate şi formele şi culorile lor erau aproape indistincte. Aici, în schimb, deşi încăperea era încărcată pînă la refuz cu lucruri extrem de variate, totul se îmbina într-un vîrtej de roşu şi auriu, în care fiecare piesă, contribuind la atmosfera generală, părea că dobîndeşte personalitate. Podeaua era acoperită de un covor de Ferahan bogat ornamentat, ce părea şters în comparaţie cu carpetele tot atît de minunate aşternute una lîngă alta pe toată suprafaţa podelei. Mobilele erau răspîndite prin toată camera fără un anume plan sau tipic, cu intenţia evidentă de a oferi cît mai multe suprafeţe drepte pe care să poată fi aşezate ceşti şi cupe, vaze, casete, precum şi o mare varietate de obiecte mai mici din ivoriu, jad, marmură neagră, sticlă sau chihlimbar. Perne lucrate în puncte erau răspîndite cu atîta dărnicie pe cele mai multe scaune, că era greu să găseşti un loc unde să te aşezi. Pereţii erau îmbrăcaţi într-un tapet alb-auriu, dar nu se zăreau decît mici porţiuni rămase neacoperite de tapiseriile neasemuit de frumoase ce se întindeau în unghiuri diverse între podea şi tavan radiind de o vitalitate mătăsoasă asemeni blănii unor animale fantastice. Mor îşi strînse pleoapele şi formele din jurul lui deveniră mai vagi şi mai intense. Se lăsă invadat de culori. Îl odihneau.

Atunci, deodată, cu o tresărire stranie, își dădu seama că în celălalt capăt al camerei o femeie foarte mică stătea îngenuncheată pe o măsuță. Nu o observase de la bun început deoarece culorile rochiei se pierdeau pe fundal și nu se așteptase s-o vadă tocmai în acel punct din spațiu. Era cu spatele la el și părea că examinează una din tapiseriile ce atîrnau pe perete în spatele măsuței.

„Iertați-mă ! exclamă Mor, sărind din fotoliu. Nu v-am observat !“

Tînăra se întoarse brusc, măsuța se înclină sub greutatea ei, încercă să sară, dar căzu pe podea. Mor se precipită înspre ea, dar tînăra se ridică înainte ca el să-i fi putut veni în ajutor.

„M-ați speriat, explică ea. Nu v-am auzit cînd ați intrat.“

Se priviră. Mor avea în fața lui o fetișcană micuță, cu părul brun tuns băiețește, cu tenul de un roșu adumbrit, îmbrăcată într-o bluză neagră de bumbac și fustă roșie cu un imprimeu de flori foarte complicat, și purtînd la gît un șirag de mărgele mari roșii ; într-o clipă realiză exact ceea ce vedea tînăra în el : un profesor înalt, între două vîrste, cu o figură crispată și cu părul înspicat.

„Sînt Rain Carter“, vorbi fata.

„Iar eu, William Mor. Îmi pare foarte rău că v-am speriat.“

„Nu face nimic, îl liniști domnișoara Carter. Mă uitam la această tapiserie.“ Vorbea ușor afectat.

„E una din comorile domnului Demoyte, replică Mor. Cred că e un Șiraz.“ Se gîndea ce mică e și cît de copilăroasă pare. Poate că la urma urmelor Evvy avusese dreptate. Avea ochii căprui-închis și neastîmpărați, nasul destul de lat și obraznic. Un chip care nu era deloc neplăcut.

„E într-adevăr un Șiraz, răspunse domnișoara Carter. Vă dați seama ce ciudat se comportă culorile aici ? Fiecare porțiune își are propria ei nuanță și pe deasupra e un soi de culoare de suprafață a întregii tapiserii și care e deosebită, un soi de împurpurare.“ Vorbea pe un ton solemn și pedant, care lui Mor i se păru înduioșător și absurd. Se trezi întrebîndu-se dacă fata o fi știind de fapt să picteze. Întinse mîna să pipăie tapiseria și luciul se

schimbă sub degetele lui. Simţea suprafaţa extrem de plină şi netedă. O mîngîie o clipă.

Înainte ca Mor să poată născoci un răspuns de ajuns de impresionant la remarca domnişoarei Carter, îşi făcu apariţia Demoyte. Mor se întoarse şi-l privi pe Demoyte cu o oarecare surprindere. Seara bătrînul purta în mod obişnuit o haină uzată de catifea ruginie de culoarea tutunului şi la gît un papion moale. În seara asta însă, era îmbrăcat într-un costum lejer gri, cu care Mor îl văzuse arareori, şi cravată. Cămaşa era imaculată. Intră cu capul împins înainte şi se precipită în direcţia lor. Deşi adus de spate, rămăsese totuşi un bărbat înalt, iar faţă de trup capul mare avea ceva aproape grotesc. Ai fi spus că i se mărise nasul cu trecerea anilor. Ochii erau albaştri şi te priveau de după cutele albe ale pielii pergamentoase. Pe protuberanţele craniului se mai zărea o umbră subţire de fire cărunte şi rare.

„Cum ! strigă Demoyte, şi nu i-ai oferit încă domnişoarei Carter ceva de băut ? Mor, se vede cît de colo că nu eşti altceva decît un profesor de ţară. Scuzaţi-ne pentru comportarea asta de provinciali, facem şi noi ce putem, domnişoară Carter. Puţin *sherry*, nu ?“ Începu să toarne în pahare.

„Mulţumesc, zise domnişoara Carter, dar îl învinuiţi degeaba pe domnul Mor. Nu m-a văzut decît acum o clipă. Şi-a închipuit că fac parte din tapiserie.“ Şi în timp ce domnişoara Carter îi răspundea lui Demoyte, rezerva ei se transformă într-o şăgălnicie sfielnică. Mor o privi din nou. Deşi nu-i puteai ghici accentul, pronunţa engleza de parcă nu i-ar fi fost limbă maternă. Îşi aminti că mama ei a fost franţuzoaică.

„Şi nu-i de mirare, draga mea, răspunse Demoyte ; te-ar fi putut confunda cu o floare, o pasăre, o căprioară.“ Îi întinse paharul cu un gest preţios.

O descoperire pe domnişoara Handforth sprijinită de canatul uşii. „Masa e gata, dar am impresia că dumneavoastră nu sînteţi gata.“

„Lasă asta, Handy, îi spuse Demoyte. E mult prea devreme. S-ar spune că vă grăbiţi cu toţii să terminaţi cît mai repede cu seara asta. Consoarta domnului Mor nici n-a sosit încă.“

„Da eu ce fac cu masa ? întrebă domnișoara Handforth. Las mîncarea pe foc pînă nu mai are nici un dumnezeu, sau o las să se sleiască ? Mie una mi-e indiferent, numai să-mi comunicați.“

Se auzi o bătaie la ușa de la intrare, apoi în hol apăru Nan. Mor îi zări capul peste umerii domnișoarei Handforth.

„Nan !“ exclamă el, vrînd parcă s-o protejeze de ostilitatea celor din casă. Se îndreptă spre ea s-o ajute să-și scoată haina, gest la care nu se gîndiseră nici Demoyte și nici domnișoara Handforth, apoi o conduse în salon, ținînd-o de mînă. Nan făcuse ceea ce ea ar fi denumit un efort monden în toată puterea cuvîntului, fiind îmbrăcată într-o rochie neagră elegantă și bine lucrată la care purta un colier de perle, pe care Mor îl cumpărase cîndva cu preț redus de la Tim Burke, cu ocazia aniversării căsătoriei lor. Părul mătăsos, ondulat și impecabil aranjat, îi încadra fața palidă și ovală, pudrată egal și nebrăzdată de riduri, gura mare și ochii șireți, inteligenți, chibzuiți, fermi și plini de vigoare. Era o femeie înaltă și bine făcută, elegantă și părea sigură de sine. Mor o privi cu aprobare. În orice confruntare cu lumea exterioară Nan se dovedea fără excepție un aliat de nădejde.

„Nan, permite-mi să ți-o prezint pe domnișoara Carter, făcu Mor văzînd că Demoyte nu spune nimic. Domnișoara Carter, soția mea.“

Femeile își zîmbiră, dădură mîna și, ca de obicei, Nan refuză paharul de *sherry* pe care Demoyte, tot ca de obicei, i-l umpluse și i-l oferise.

„Așa cum spuneam și adineauri, masa e gata, interveni domnișoara Handforth, care nu se clintise din prag. Dacă doamnele vor să urce la etaj mai întîi, cunosc drumul. Pînă atunci eu o să aduc supa.“

„Uf, mai taci din gură, Handy, exclamă Demoyte. Lasă-ne o clipă să ne terminăm paharul de *sherry* și nu le goni așa pe doamne.“

Nan și domnișoara Carter se folosiră de acest prilej ca să se retragă, în timp ce domnișoara Handforth porni cu pas apăsat spre bucătărie. Mor se întoarse spre Demoyte și-l măsură din cap pînă-n picioare. Demoyte îl cercetă pe Mor, cu o licărire în ochi și cu nasul încre-

ţit de ceea ce Mor învăţase să recunoască a fi un zîmbet. Gura greoaie şi sarcastică a lui Demoyte nu ţinea seama de convenţiile uzuale ale zîmbitului.

„De ce v-aţi costumat, domnule ?“ îl întrebă Mor arătînd spre haine.

„Să nu sufli o vorbă ! replică Demoyte pe un ton conspirativ. Mă vezi pe mine omul care se lasă descifrat de o fetişcană ca asta ? Habar n-ai cîte am îndurat în ultimele douăzeci şi patru de ore ! Vrea să vadă poze ale părinţilor mei, pozele mele de cînd eram copil, poze de cînd eram student. Vrea să ştie ce am scris. Închipuie-ţi că m-a întrebat chiar şi dacă nu ţin un jurnal. E ca şi cînd ai avea un psihiatru în casă. Simţul vocaţiei acţionează la ea ca un ciocan pneumatic. Şi nu te-ai aştepta la una ca asta, văzînd-o cum arată, nu ? Dar am de gînd s-o îndrum pe o pistă greşită. Pînă acum am tras-o pe sfoară cum nu se poate mai bine. Atît cît îmi stă în puteri, n-o să-i permit să afle cum sînt cu adevărat ! Hainele fac parte din joc. Sst ! Uite-o că vine.“ Intrară cu toţii în sufragerie.

Ajunseseră la desert. Nan mînca metodic o pară, iar domnişoara Carter culegea graţios de pe ciorchine nişte boabe foarte mici de strugure. Mor degusta cu plăcere vinul de Porto. Demoyte stătea la un capăt al mesei şi Mor la celălalt capăt, iar doamnele erau aşezate între ei. Aşa cum prevăzuse Nan, în seara asta nu fusese pus tacîm pentru domnişoara Handforth. Fiinţa asta domina masa, aplecîndu-se adeseori peste ea în timp ce făcea o remarcă, strănutînd din cînd în cînd şi respirînd în ceafa doamnelor.

Demoyte spuse : „L-am poftit pe amicul Bledyard să completeze grupul, dar a invocat o scuză, evident una neadevărată. Domnişoara Carter nu l-a cunoscut încă pe Bledyard al nostru.“ Bledyard era profesorul de desen de la St. Bride, un excentric.

„Aştept cu nerăbdare să-l cunosc, spuse domnişoara Carter. I-am văzut cîteva lucrări. Sînt reuşite.“

„Zău ? făcu Mor. Niciodată nu mi-am închipuit că Bledyard pictează cu adevărat !“

„A pictat cîndva, cu siguranţă, răspunse domnişoara Carter. Am văzut cel puţin trei peisaje reuşite. Dar, după cîte am înţeles, acum are o serie de teorii care-l împiedică să picteze."

„Îi e capul plin de fraze sonore, zise Demoyte, pe care le foloseşte ca să ascundă faptul că nu mai poate picta. Eu unul aşa văd lucrurile. Dar, oricum, Bledyard e un om şi jumătate. Are stofă în el. Nu e ca marionetele alea pioase cu care o să umple şcoala în scurtă vreme sărmanul Evvy. Mai bine ţi-ai lua şi tu tălpăşiţa, păgînule", i se adresă el lui Mor.

Mor, care ţinea foarte mult să evite subiectul periculos al plecatului de la şcoală, se grăbi să intervină : „Am impresia, domnişoară Carter, că joi vom prînzi amîndoi la domnul Everard. Cred că a fost invitat şi Bledyard acolo." O clipă mai tîrziu regretă această schimbare a subiectului, pentru că-şi dădu seama că Everard făcuse şi de data asta gafa invitîndu-l pe el fără Nan. În timpul după-amiezii, cînd Everard i-a comunicat invitaţia, nu fusese şocat de acest aspect al problemei. Nan lăsă cu zgomot cuţitul de fructe şi bău apă.

„La Evvy n-o să vi se dea nimic de băut, zise Demoyte. Mai bine v-aţi asigura de pe acum. Să-ţi mai torn puţin vin, domnişoară Carter ? Tot nu vă lăsaţi convinsă, doamnă Mor ? Luaţi exemplu de la domnişoara Carter, care suge ca un burete şi e mai trează decît oricare din noi." Mor observase şi el asta.

Domnişoara Carter nu ripostă în nici un fel la această înţepătură. Vorbi pe un ton destul de solemn. „Nu l-am văzut decît o singură dată pe domnul Everard. Aştept cu nerăbdare să-l reîntîlnesc."

„Imposîbil ! exclamă Demoyte. Ce părere ai de sărmanul Evvy ? Ia să auzim cum l-ai clasat !" Îi făcu lui Mor cu ochiul.

Domnişoara Carter ezită. Aruncă o privire bănuitoare spre Demoyte. „După părerea mea, are un chip bun şi plin de vioiciune, spuse ea apăsat. Pare să fie cu totul lipsit de maliţiozitate. Şi asta e nespus de rar şi bun."

O clipă Demoyte păru luat prin surprindere. Mor îl incită din priviri. „Eşti o micuţă puritană ! spuse De-

moyte. Ne dojenești deci pe toți ! Ia să-ți umplu eu din nou paharul."

„Nu, mulțumesc, domnule Demoyte, refuză domnișoara Carter. Dar, bineînțeles, e nevoie de timp îndelungat ca să cunoști un om, așa că asta-i o simplă impresie. Dumneavoastră ce credeți, doamnă Mor ?"

Mor își ținu răsuflarea. Întrebarea i se păru cam îndrăzneață. Spera ca Nan să nu capete aversiune pentru domnișoara Carter.

„Păi, răspunse Nan, cred că domnul Everard este esențialmente un caraghios și, dacă cineva e caraghios, mai cu seamă cînd se bucură de autoritate prin poziția pe care o deține, aceasta îi umbrește toate celelalte calități."

„O dată în viață, strigă Demoyte, sînt și eu cu totul de acord cu doamna Mor. Și acum, dragi prieteni, să bem cafeaua."

Cafeaua se servea în bibliotecă. Lui Mor îi era dragă și această încăpere. Se afla deasupra salonului și oferea aceeași priveliște, dar era o cameră mai lungă. Regăseai și aici cele trei ferestre înalte, corespunzînd ușilor cu geam de la parter, și apoi biblioteca se continua cu încă o piesă al cărei bovindou străjuia aleea. Chiar sub această piesă, separată de salon, se afla o cămăruță pe care domnișoara Handforth o denumea, probabil în glumă, budoarul ei. Bovindoul din partea opusă a holului ținea de sufragerie, iar la etaj, de dormitorul lui Demoyte. Alături de bibliotecă, spre interiorul casei, se afla camera de oaspeți, care avea și ea vedere spre pajiște, iar de la o altă fereastră se vedea în aer, imediat după ce se înnsera, o împurpurare ce arăta că, la o distanță de vreo douăzeci de mile, se află Londra.

Toate cărțile lui Demoyte erau păstrate în spatele unor uși de sticlă ce umpleau încăperea de raze. Demoyte era mare cunoscător în materie de cărți. Lui Mor, care nu se pricepea deloc la asemenea lucruri, îi fusese de mult interzis accesul la bibliotecă. Cînd citea, lui Mor îi plăcea să desfacă o carte în două, strivindu-i cotorul, să-i îndoaie filele și colțurile, să facă adnotări și sublinieri. Îi plăcea să-și țină cărțile în preajmă, pe o masă, pe podea sau cel puțin pe rafturi libere. Cînd își lăsa privi-

rile pe ele şi le vedea atît de hărtănite, avea senzaţia că le are aproape în întregime în minte. Cărţile lui Demoyte păreau niște entităţi cu totul aparte. Şi totuşi îi plăcea să le privească şi pe acestea, elegante, ţepene şi imaculate, aurite şi legate în piele, cărţi pe care trebuia să le mînuieşti cu grijă şi să le admiri, amintind de un lucru pe care Mor îl uita de obicei, şi anume că o carte este şi un obiect, nu numai o colecţie de gînduri.

Ceilalţi se aşezară în preajma unui lampadar. Mor se plimba prin cameră. Se simţea degajat şi la largul lui; şi, pe moment, s-ar fi putut spune chiar fericit. Se uită pe geam. Nu era niciodată liniște la Close, pentru că zi şi noapte auzeai zumzetul maşinilor care circulau pe artera principală şi uruitul îndepărtat al trenurilor, cu sirenele lor melancolice. Farurile maşinilor ţîşneau fără întrerupere cam la jumătatea distanţei, dezvăluind copaci sau taluzurile nisipoase pe care apăreau înscrise marcaje. Mor reveni în bibliotecă. Îi îmbrăţişă dintr-o privire pe cei grupaţi în jurul lampadarului. Cu ochii încă învăluiţi de noapte, se simţea detaşat şi superior. Domnişoara Carter îşi ghemuise picioarele sub ea. Fusta se revărsa într-un arc amplu în jurul ei, şi lumina ce cădea pe poale aprindea nuanţe de roşu şi galben. „Arată, gîndi Mor, asemeni unei păsări exotice.“ Simţi că a comis o grosolănie şi se îndreptă spre unul din dulapurile de cărţi.

„Jos labele de pe cărţile alea ! îi strigă Demoyte. Vino şi bea-ţi cafeaua, că altfel ţi-o ia Handy. Ştii bine că nu ne dă decît şapte minute pentru cafea.“

Domnişoara Handforth îşi făcu apariţia. Purta un şorţ nu tocmai curat şi era clar că se întrerupsese din spălatul vaselor.

„Pot să strîng acum, zise ea, sau iar am vorbit neîntrebată ?“ Strănută. Nan îşi întoarse capul ostentativ, în timp ce Handy se agita făcîndu-şi de lucru cu draperiile. Mor îşi bău cafeaua dintr-o sorbitură şi tava fu luată.

Se alătură şi el discuţiei. Îşi dădu seama că Nan a început să se agite şi ştia că acum calculează cîte clipe mai trebuie să rămînă ca să nu jignească. Aproape că o auzea numărînd.

„Cred că e timpul s-o pornim spre casă“, spuse Nan după scurtă vreme. Se uită la Mor.

„Mda, cred că e timpul“, făcu Mor. Nu voia să plece atît de repede. Nan se ridică ferm hotărîtă. Demoyte nu încercă s-o oprească. Se îndreptară cu toţii spre uşă schimbînd amabilităţi.

„Am rugat-o pe Handy să vă taie nişte trandafiri, spuse Demoyte, dar am senzaţia că a uitat. Handy ! strigă peste balustradă, trandafirii pentru doamna Mor !“

Mor era mişcat. Ştia că de fapt florile erau pentru el, ca urmare a faptului că, în urmă cu două-trei zile, îşi exprimase admiraţia faţă de grădina de trandafiri.

Domnişoara Handforth apăru din bucătărie, trîntind uşa capitonată cu postav verde. „N-am ajuns în grădină astăzi“, anunţă ea.

„Ei, bine, du-te *acum*“, replică Demoyte pe un ton iritat. Îl obosise seara asta.

„Doar ştiţi că n-am cum vedea pe întuneric, ripostă domnişoara Handforth, care-şi dădea prea bine seama că Demoyte nu vorbea serios. Şi a căzut şi roua.“

Nan interveni peste replica ei. „Nu te mai deranja. Ar fi fost o *încîntare*, dar acum nu te mai deranja.“ Mor ştia că n-o interesau trandafirii. După părerea lui Nan, florile erau prilej de neorînduială şi nu erau nici igienice. Îi făcea însă plăcere să poată sublinia că Handy nu se achitase ca lumea de obligaţiile ei.

„Mă duc eu ! rosti brusc domnişoara Carter. Văd bine pe întuneric. Ştiu unde sînt trandafirii. Mă duc eu să tai cîţiva pentru doamna Mor.“ Şi le-o luă înainte, coborînd în goană scara monumentală.

„Straşnic ! strigă Demoyte. Handy, dă-i foarfecele de grădină din sertarul din hol. Însoţeşte-o, Mor, ca să fii sigur că nimereşte. O să-i ţin eu de urît soţiei tale. Dar, pentru numele lui Dumnezeu, să nu întîrziaţi prea mult.“

Domnişoara Carter luă foarfecele şi dispăru prin uşa de la intrare. Mor alergă după ea şi-o închise în urma lui. Noaptea era răcoroasă şi era întuneric beznă. Nu vedea nimic, dar ştia chiar legat la ochi drumul spre portiţa de lemn ce dădea spre grădina principală. Auzi în faţa lui pocnetul porţii şi o clipă mai tîrziu îi simţi sub palmă suprafaţa răcoroasă cedînd cu uşurinţă. Ieşi pe pajiştea

învăluită în liniște și în rouă. Auzea în depărtare mașini și vedea razele farurilor, dar în jur totul era întunecat și neclintit. Clipi des și în față zări micuța siluetă înaintînd grăbită de-a latul pajiștii.

„Domnișoară Carter ! chemă Mor în șoaptă, așteaptă-mă, vin și eu.“ După strălucirea din casă, grădina părea stranie, grea de pomi și tufișuri, gata să primească roua și stelele. Era stăpînit de un sentiment vag de panică.

Domnișoara Carter se oprise și-l aștepta. Acum, cînd în preajma ei nu erau obiecte cu care s-o compari, nu mai părea atît de mică. Văzu cum îi sticlesc ochii în întuneric. „Pe aici“, îl îndemnă ea.

Mor bîjbîia în urma ei. „Într-adevăr, vezi bine pe întuneric, constată el. Mi-ar plăcea și mie să văd.“ Trecură de gardul de tisă pe sub arcadă și intrară în cea de-a doua grădină.

Traversară pajiștea fără să scoată o vorbă. Mor avea o senzație ciudată de sufocare. Domnișoara Carter călca ușor, fără nici cel mai mic zgomot. Încercă și el să calce ușor, dar simțea și auzea cum iarba tunsă scurt mustește sub el. Erau învăluiți într-o mireasmă intensă de pămînt umed și de flori întunecate, care înăbușea zgomotele din lumea înconjurătoare. Mor nu vedea mai nimic, dar continua să urmeze contururile întunecate și mișcătoare ale tinerei din fața lui. Era și acum buimac de iuțeala schimbării.

Ajunseră la treptele care duceau în a treia grădină. Domnișoara Carter sări peste trepte ca o pasăre și Mor văzu o clipă paloarea brațului ei gol proiectată pe negrul tufei de ilice cînd ea se întoarse ca să-l aștepte. Se repezi înainte dibuind cu piciorul treapta cea mai joasă. Se poticni, mai-mai să cadă.

„Pe aici, ia-o pe aici“, spuse ea de undeva de deasupra lui. Adoptase tonul blînd pe care i-l sugerase grădina. Se întoarse spre el coborînd treptele și Mor își dădu seama că-i întinde mîna. Atunci o prinse de mînă și urcă treptele lăsîndu-se călăuzit. Îl conducea hotărîtă. Trecură printre tufele negre de ilice și se desprinseră unul de celălalt. Mor simți în el o comoție de parcă la mare depărtare ceva se surpase sau se prăbușise. Încerca

un sentiment nelămurit de nedumerire. Luna ieşi din nori o clipă şi dintr-o dată cerul prinse a se roti.

Ajunseseră în mijlocul grădinii de trandafiri ce se îngusta în direcţia unde proprietatea lui Demoyte era închisă de aleea de duzi. Mor n-o văzuse niciodată noaptea. Era cu totul altfel acum, de parcă aleea ar fi fost nesfîrşit de lungă, şi pentru o clipă avu impresia stranie că în direcţia asta se afla casa, departe, la capătul aleii ; casa lui Demoyte sau, de nu, o dublură a ei, unde toate se întîmplau cumva altfel.

„*Quelle merveille !*“ exclamă domnişoara Carter în şoaptă. Făcu cîţiva paşi grăbiţi pe iarbă şi apoi se opri, ridicîndu-şi faţa în lumina lunii. O clipă mai tîrziu o rupse la fugă şi-şi aruncă braţele în jurul trunchiului unui dud de pe alee. Deasupra ei, ramurile şopoteau ca o apă.

Mor tuşi. Se simţea uşor stînjenit de această izbucnire. „Ştii, nu trebuie să întîrziem prea tare“, spuse el.

„Da, da, făcu domnişoara Carter, desprinzîndu-se de pom, o să-i culegem foarte repede.“ Porni în goană printre şirurile de trandafiri, alegînd bobocii pe jumătate desfăcuţi. Foarfecele ţăcănea, florile cu lujere lungi cădeau în iarbă. Luna poleia trandafirii palizi, iar pe cei aprinşi îi întuneca şi mai tare, făcîndu-i sîngerii. Mor încercă să culeagă unul, dar, cum nu avea cu ce să-l taie, nu reuşi decît să se înţepe şi să strivească floarea.

„Lasă că mă ocup eu de asta, spuse domnişoara Carter, apropiindu-se să reteze planta vătămată. Gata, cred că sînt destui.“

Mor era nerăbdător să se întoarcă. Îi şi vedea parcă pe Nan şi pe Demoyte aşteptîndu-i impacientaţi în hol. Şi mai era ceva în plus la care voia să cugete. Coborî în grabă treptele de piatră, acum, cînd ochii i se obişnuiseră cu întunericul, şi alergă zgomotos de-a lungul pajiştii pînă la gardul de ilice. Aici se opri şi deschise poarta de fier pentru domnişoara Carter. Poarta se închise cu un pocnet în urma lor, iar de aici putură vedea ferestrele luminate ale casei, unde domnişoara Handforth trăsese draperiile, îndeletnicire ce făcea parte din pregătirile de noapte. Trecură şi de poarta de lemn şi, o secundă mai tîrziu, clipeau şi-şi frecau ochii în lumina puternică din

hol. Domnișoara Carter strîngea la piept buchetul imens de trandafiri.

„A durat un veac, exclamă Nan. V-aţi pierdut cumva ?"

„Nu, făcu Mor, numai că era foarte întuneric."

„Poftim trandafirii, spuse domnișoara Carter, încercînd să-i desprindă de bluza ei de bumbac. De unde luăm niște hîrtie să-i învelim ?"

„Uite un *Evening News*, zise Demoyte, trăgîndu-l de pe masă. Nu l-am citit, dar să-l ia dracu', tot s-a dus ziua."

Nan întinse ziarul pe masă și domnișoara Carter așează trandafirii pe el, încercînd să-i așeze într-un buchet.

„Ce minunaţi sînt ! exclamă Nan. Trebuie să-i rămînă unul și domnișoarei Carter, nu credeţi ?" Alese un trandafir de un roșu intens și i-l întinse cu multă graţie domnișoarei Carter, care îl luă și încercă cu stîngăcie să și-l prindă în piept. Nu reuși și rămase cu el în mîna lipită de fustă.

„Ei, și acum strîngeţi-vă florile și luaţi-vă tălpășiţa, li se adresă Demoyte căscînd și nelăsînd nici un dubiu că voia să se ducă la culcare. Noapte bună !"

„Noapte bună, domnule, salută Mor și vă mulţumim. Noapte bună, domnișoară Carter."

„Noapte bună, făcu Nan. Vă mulţumesc pentru trandafiri."

„Noapte bună", răspunse domnișoara Carter.

Nan și Mor o porniră pe poteca de pietriș din faţa intrării. O clipă, casa străluci în urma lor și văzură siluetele lui Demoyte și ale domnișoarei Carter făcîndu-le cu mîna. Apoi ușa se închise și lumina de deasupra ei se stinse. Demoyte nu era omul care să stea în ușă pînă cînd oaspeţii treceau dincolo de poartă. Nan așteptă pînă cînd Mor își găsi bicicleta pe întuneric. O porniră de-a lungul aleii, Mor ducîndu-și bicicleta de coarne. Nan îl apucă de braţ.

„Slavă Domnului că s-a terminat ! exclamă ea. A fost cam anost, nu ?"

„Da", făcu Mor.

„Ce părere ai de domnișoara Carter ?" întrebă Nan.

„Nu-mi spune mare lucru, răspunse Mor. Are ceva care te intimidează cumva. E cam solemnă."

„Se ia foarte în serios, spuse Nan. În fond, nu-i decît un mic clovn. E evident că se înţelege fantastic cu Demoyte cînd nu mai e şi altcineva de faţă."

„Se prea poate", încuviinţă Mor, care nu se gîndise la asta.

„Aţi stat o veşnicie în grădină, reluă Nan. Ce-a putut să se întîmple ?"

„Nimic, răspunse Mor, absolut nimic."

Îşi văzură de drum în tăcere şi o cotiră spre şosea. Mor reînvia în gînd senzaţia ciudată de comoţie pe care o încercase la capătul treptelor de piatră. Nu reuşi să-i găsească nici o explicaţie.

III

„RIGDEN", CHEMĂ MOR. URMĂ O tăcere prelungă. Mor ţinea ora de latină cu clasa a cincea, corvoadă care-i revenea uneori cînd domnul Baseford, profesor la această materie, avea concediu medical. Era a doua zi după invitaţia de la domnul Demoyte. O după-amiază fierbinte, prima oră după pauza de prînz, oră care-i displăcea în mod deosebit lui Mor. O muscă bîzîia pe unul din geamuri. Douăzeci de băieţi stăteau cu *Elegiile* lui Propertius deschise pe bancă. Era evident că Rigden nu putea descifra nimic din versul de care se ocupau.

„Hai, Rigden, îl îndemnă Mor pe un ton cam plictisit, dă-ţi osteneala. Oricum, primul cuvînt tot poţi să-l traduci."

„Tu", spuse Rigden. Era un băiat firav şi cam nătîng, cu capul foarte mic. Îl idolatriza pe Mor. Faptul că nu reuşea să-i fie pe plac era una dintre tragediile vieţii lui de şcolar. Se aplecă foarte concentrat asupra cărţii.

„Bine, îl aprobă Mor, şi al doilea cuvînt."

Din clasa de alături se auziră hohote dezlănţuite. Era ora de matematică a domnului Prewett. Din nefericire, Prewett nu era în stare să asigure disciplina. Mor ştia că ai nevoie de talent ca să te poţi impune în clasă, dar,

oricum, nu putea să nu-l dispreţuiască puţin pe Prewett. Pentru Mor era de-ajuns să se uite la băieţi şi amuţeau pe loc.

„Numai", continuă Rigden.

„Da, făcu Mor, mai departe."

Rigden se uită nefericit la pagină. „Cît mai este permis", spuse el.

„*Lucet*, prostănacule, exclamă Mor, nu *licet*. Carde ?"

Jimmy Carde era unul dintre inamicii lui Mor. Şi mai era şi cel mai bun prieten al lui Donald, fiul său. Mor nu se simţea niciodată la largul lui cînd avea de-a face cu Carde.

„Cît mai este lumină", începu Carde. Vorbea pe un ton indiferent şi superior, printre buze, de parcă ar fi fost o concesie din partea lui să sprijine această ceremonie absurdă.

„Bine, aprobă Mor. Rigden, mergi mai departe."

Rigden dădea semne de disperare. Se uita în carte muşcîndu-şi buza.

„Dă-i drumul, îl îndemnă Mor, n-o să ne pierdem toată ziua." Oftă auzind murmurul motoarelor care bîzîiau amorţit la mare depărtare. În minte îi reveni gîndul, care plutise în jurul lui undeva vag de-a lungul întregii lecţii, că la trei şi un sfert urma s-o întîlnească pe domnişoara Carter, portretista, ca să-i arate şcoala. Fusese anunţat de această rugăminte a domnului Everard printr-o notă pe care acesta i-o lăsase dimineaţa în căsuţa lui de scrisori ; şi de cînd o citise, Mor nu prea avusese timp să reflecteze la asta. Încerca însă, dintr-o pricină care-i rămăsese nelămurită, un sentiment vag de dezamăgire şi de iritare, la ideea că prima lui întrevedere cu domnişoara Carter nu avea să fie prînzul de la domnul Everard, la care se gîndise ca la următorul prilej cînd o va întîlni.

„Vieţile nu renunţă la fructe", reluă Rigden, cuprins de disperare şi lăsînd deoparte orice precauţie.

„Nu, făcu Mor. Ţi-ai pregătit textul, Rigden ?"

„Da, domnule", răspunse Rigden fără să-şi ridice ochii şi încercînd să adopte un ton de nevinovăţie ofensată.

„Hm, să faci bine să rămîi pe loc la terminarea orei, să stăm de vorbă, zise Mor. Ne-a mai rămas foarte puţin timp. Poate cineva să termine de tradus ? Carde, ce pă-

rere ai ? Ai putea să traduci tu ultimele şase rînduri ?“

Carde tăcu o clipă privind poemul. Era un bun traducător şi nu se grăbea. Băiatul era eficient şi Mor respecta eficienţa. Mai privi o dată poemul în aceste momente de tăcere. Îl alesese pentru ei azi-dimineaţă ca exerciţiu de traducere pregătită. Poate că la urma urmelor era prea greu. Poate că nu era nici tocmai potrivit. Îşi aruncă din nou ochii peste versuri.

Tu modo, dum lucet, fructum ne desere vitae.
Omnia si dederis oscula, pauca dabis.
Ac veluti folia arentes liquere corollas,
Quae passim calathis strata natare vides,
Sic nobis, qui nunc magnum speramus amantes,
Forsitan includet crastina fata dies.

Carde îşi drese vocea.

„Ei ?“ făcu Mor. Se uită la ceas. Îşi dădu seama că ora era pe sfîrşite şi fu cuprins de o vagă senzaţie de neliniste.

„Cît mai este lumină, începu Carde, vorbind rar şi pe tonul ridicat şi răspicat cu care vorbea de obicei, să nu renunţi la bucuriile vieţii. Şi chiar dacă ţi-ai fi dăruit toate sărutările, tot vei fi dat prea puţine. Şi aşa cum frunzele se desprind de pe cununile veştejite şi le poţi vedea acolo răsfirîndu-se şi plutind, tot aşa şi nouă, care acum sîntem însufleţiţi de asemenea speranţe de iubire, e foarte posibil ca ziua de mîine să ne pecetluiască soarta.“

„Da, aprobă Mor, da. Foarte bine, Carde. Mulţumesc. Acum sînteţi liberi cu toţii. Rigden, aşteaptă, o clipă, te rog.“

Vacarmul izbucni pe loc şi, cu bufnituri de cărţi şi capace de pupitre trîntite, băieţii se năpustiră spre uşă. Carde se strecură primul. Clasa lui Prewett se ridicase, desigur, în aceeaşi clipă şi cele două puhoaie se uniră pe sală. Morala pe care i-o ţinu lui Rigden nu dură decît foarte puţin şi Mor o porni de-a lungul coridorului cu iz de mucegai ca să potolească tărăboiul. O clipă mai tîrziu ieşea pe uşa aceea ce era numit în chip greoi corpul central şi, odată ajuns în bătaia soarelui, începu să privească în jur.

Clădirile mai importante de la St. Bride erau dispuse nesimetric în jurul unui teren întins, asfaltat, denumit terenul de joacă, deşi dacă era ceva interzis pe această suprafaţă era tocmai joaca. Erau de fapt patru corpuri de cărămidă roşie : corpul central, în care se aflau sala de festivităţi şi clasele elevilor mari, străjuit de turnul neogotic ; biblioteca, ce cuprindea pe lîngă sala de lectură mai multe săli de clasă, lipită de corpul central, desfăcîndu-se în unghi drept de acesta ; căminul şcolii, faţă în faţă cu biblioteca, unde mîncau şi dormeau bursierii ; corpul de vizavi de clădirea principală, care adăpostea sala de gimnastică, cîteva laboratoare, birourile administraţiei şi două apartamente pentru profesorii ce locuiau în şcoală. Terenurile şcolii St. Bride se întindeau pe suprafeţe mari aşezate însă în pantă, creînd probleme serioase pentru spaţiile de joacă din spatele corpului central, ce se întindeau pînă la marginea cartierului de locuinţe şi a păienjenişului de drumuri suburbane în mijlocul căruia se afla casa lui Mor. Terenul de joacă era legat de şosea printr-o cărare pietruită care străbătea tufărişul trecînd pe lîngă grădina profesorilor ; dar cea mai mare parte a terenurilor se prelungea pînă departe spre poalele dealului, dincolo de clădirea bibliotecii. Aici se afla o pădure deasă de stejari şi mesteceni la umbra cărora lăstărişul şi ferigile creşteau din abundenţă : traversată de nenumărate cărări unduitoare, cu un covor gros şi moale de frunze uscate, era paradisul băieţilor mai mici. La marginea acestei păduri, nu departe de bibliotecă se înălţa Capela, o structură lunguiaţă şi butucănoasă din cărămidă cu nuanţe mai pale decît restul clădirilor, o construcţie mai recentă semănînd oarecum cu o uzină de apă. Dincolo de ea, ascunse printre pomi, erau cele trei case unde locuiau, luau masa şi-şi aveau camerele de studiu, în cazul cînd erau din clasele mai mari, băieţii nebursieri. De căminele acestea răspundeau domnul Mor, domnul Prewett şi domnul Baseford, ultimul în concediu de boală în acea perioadă. Casele-cămin erau denumite în mod stupid după numele profesorilor, iar corpul profesoral întreţinea în mod continuu o rivalitate înverşunată între cele trei unităţi. Dincolo de pădure, de-a lungul şoselei

care mărginea domeniile școlii în această direcție, se aflau terenurile de *squash* * și bazinul de înot — iar de cealaltă parte, chiar la marginea cartierului de locuințe, erau sălile de muzică și atelierul de arte plastice. La poalele dealului se întindea o peluză neîngrijită, un simulacru de grădină de flori, iar dincolo de ea o casă în stil victorian placată cu stuc alb, locuită *de officio* de domnul Everard. Ea se afla tocmai la capătul domeniului.

Nota domnului Everard către Mor preciza că domnișoara Carter îl va aștepta lîngă terenul de joacă la sfîrșitul primei ore de după-amiază. Mor se uită în toate direcțiile, dar n-o descoperi. Soarele puternic arunca raze piezișe între bibliotecă și clădirea sălii de gimnastică, poleind suprafața întunecată și netedă a asfaltului. Radia căldură și aerul de deasupra lui tremura ușor. Mor îl văzu însă în colțul terenului de joacă din capătul îndepărtat al bibliotecii pe fiul său, Donald. Spre Donald se îndrepta Jimmy Carde, traversînd asfaltul însorit într-o suită spectaculoasă de salturi și sărituri. Ajunse în dreptul lui Donald ciocnindu-se violent de el ca o minge care ricoșează. Se răsuciră pe loc ținîndu-se unul pe altul de umeri. De la distanță Mor urmări această întîlnire fără pic de entuziasm.

Mor traversă terenul de joacă în direcția bibliotecii. Privea în jur căutînd-o pe domnișoara Carter, care nu era de văzut, urmărind totuși cu coada ochiului perechea ce continua să se rotească. Pe cînd se apropia de intrarea bibliotecii văzu că Donald și Carde îl observaseră. Băieții se despărțiseră și în clipa următoare Carde o zbughi înapoi de-a curmezișul spațiului liber, în salturi dezlănțuite, cu brațele întinse și cu degetele răsfirate, pînă cînd, cu un salt grotesc, dispăru prin ușa căminului. Carde era bursier. Donald rămase locului în colțul clădirii bibliotecii. Era clar că nu se hotăra cum să reacționeze. Ar fi vrut s-o întindă, dar cum era limpede că a intrat în cîmpul vizual al tatălui său, i se păru că nu se cade să facă una ca asta. Pe de altă parte, Donald nu avea nici cea mai mică intenție să schițeze vreun pas spre tatăl lui. Stătea nemișcat ținînd strîns cartea și urmărind cu o privire inexpresivă

* Joc cu mingi și rachete, asemănător cu tenisul *(n.t.)*.

să vadă dacă tatăl lui va intra în bibliotecă sau va coti pe după celălalt colţ al clădirii.

Mor avu şi el cîteva clipe de ezitare. Întîlnirile întîmplătoare dintre el şi fiul său în timpul orelor de şcoală erau jenante pentru amîndoi şi Mor le evita pe cît posibil. Avu totuşi sentimentul că nu-l poate ignora acum pe Donald. L-ar fi jignit şi mai mult. Aşa că se îndreptă spre el. Donald îşi aşteptă tatăl.

„Bună, Don, făcu Mor. Cum îţi merge ?“

Donald se uită o clipă la el apoi privi în altă parte. Acum era destul de înalt ca să-l privească pe Mor în ochi ; de fapt diferenţa de înălţime dintre ei nu mai era nici măcar de un deget. Semăna leit cu tatăl său. Avea părul brun şi aspru al tatălui, nasul lui coroiat şi acelaşi zîmbet pieziş. Ochii însă îi avea mai întunecaţi şi mai bănuitori. Ochii lui Mor erau cenuşii cu striuri, ai lui Donald căprui şi melancolici. Punctele întunecate de pe bărbie prevesteau o barbă neagră şi virilă. Chipul mai păstra totuşi dulceaţa vîrstei nedefinite. Gura neformată şi botoasă nu se contura cu fermitate.

Donald se maturiza greu, chiar prea greu, gîndea Mor cu oarecare amărăciune. Nu putea decît să fie îndurerat de neaşteptata lipsă de maturitate de care dădea dovadă fiul lui. La o vîrstă la care el unul înghiţea cărţi de toate felurile cu o sete de cunoaştere ce nu putea fi ostoită, Donald părea să nu aibă nici urmă de interes intelectual. La chimie lucra nesistematic, numai atît cît să nu se facă de rîs ; în afară de asta lăsa impresia, cel puţin după cîte îşi dădea seama Mor, că nu face nimic. Îşi pierdea o groază de vreme căscînd gura, discutînd cu Carde şi alţii, sau, lucru ce i se părea şi mai ciudat lui Mor, stînd de unul singur. Îl vedeai chiar cîte o jumătate bună de oră sprijinit de pervazul ferestrei sau aşezat pe iarbă în grădina de dincolo de pădure fără să facă nimic. Un asemenea mod de viaţă i se părea lui Mor cu totul de neînţeles. Dar nu se încumetase încă să-l mustre şi nici măcar să-i pună întrebări în legătură cu felul în care-şi foloseşte timpul. Lectura lui Donald, puţină cîtă era, se limita se pare mai cu seamă la *Trei într-o barcă*, pe care o tot recitea, de fiecare dată rîzînd dezlănţuit, şi la diverse cărţi de alpinism pe care le ascundea cu grijă de maică-sa. În timpul vacan-

ţelor se ducea la cinema cu regularitate, fără să facă nici o selecţie. Privindu-i acum chipul bănuitor şi ochii îndreptaţi în altă direcţie, fu cuprins de o tristeţe profundă la gîndul că nu e în stare să dea glas iubirii ce i-o purta fiului său şi că era foarte posibil ca Donald să nici nu-şi dea măcar seama că nutreşte un asemenea sentiment faţă de el.

„Foarte bine, făcu Donald. Tocmai mă duceam spre terenurile de sport." Donald era un pasionat jucător de cricket.

„Eşti în echipa căminului, nu ?" întrebă Mor. Donald aparţinea căminului domnului Prewett.

„Da, ştiţi, am făcut parte anul trecut."

Se răsuci pe un picior, neştiind prea bine dacă acum se cădea să plece.

Dar Mor voia să-l mai reţină, să-l mai reţină pînă ar fi ajuns să-şi spună ceva care ar fi reprezentat într-adevăr o comunicare între ei. Ţinea mult ca Donald să-l privească în ochi. Avea oroare cînd îl auzea adresîndu-i-se prea protocolar.

„Carde a tradus foarte bine la ora de latină pe care am avut-o cu ei", spuse Mor. Se simţea obligat să spună ceva drăguţ în legătură cu Carde.

„Zău ?" făcu Donald.

Mor se întreba dacă Donald o să-i spună lui Carde că-i pomenise de asta şi dacă lui Carde i-ar face plăcere s-o afle. Ce puţin îi cunoştea ! Se uită la cartea pe care Donald o ţinea sub braţ. Ştia din experienţă că băiatului nu-i place deloc să fie întrebat ce citeşte. Dar curiozitatea fu mai puternică decît judecata.

„Ce carte-i asta, Don ?" îl întrebă el.

Donald i-o întinse fără să spună o vorbă. Mor se uită la titlu. *Cele mai bune cinci sute de viţuri şi ghicitori.*

„Hmm", făcu Mor. Nu-i veni în minte nimic ce ar putea spune în legătură cu cartea. I-o înapoie fiului său.

În clipa aceea, văzu peste umărul lui Donald o siluetă minionă care se apropia. Era domnişoara Carter. Din primul moment observă cu o oarecare iritare că e în pantaloni. Donald se răsuci pe un picior, o văzu şi, mormăind o scuză, o rupse la fugă spre terenurile de sport.

„Scuză-mă că am întîrziat atîta, i se adresă domnișoara Carter, și sper că nu te-am deranjat apărînd acum. Era unul din elevii dumitale ?“.

„Nu, fiul meu“, făcu Mor.

Domnișoara Carter păru surprinsă. Îl examină pe Mor curioasă. „Nu mi-am închipuit că ai un fiu atît de mare,“ vorbi ea cu o inflexiune ceva mai vioaie în glasul ei straniu și măsurat.

„Ei, după cum vezi, am“, răspunse Mor stînjenit. Nu-i cădea prea bine că tinerei îi trecuse prin minte să apară în pantaloni, atrăgînd astfel atenția asupra ei. Erau niște pantaloni negri mulați pe trup, strîmți la glezne. Domnișoara Carter purta la ei o bluză bleu viu colorată, pantofi albaștri de pînză ; n-avea nici o podoabă. Era destul de subțirică ; oricum, în ținuta asta, se gîndi Mor, ai fi zis că e un băiețaș de școală îmbrăcat în stilul unei pușlamale din Paris.

„Îmi închipui că e fantastic să ai un băiat mare“, spuse domnișoara Carter.

„E plăcut, o aprobă Mor, dar presupune și destule momente furtunoase. Vrei s-o luăm pe aici ?“ O porniră înspre ușa principală a bibliotecii.

„Văd că te irită pantalonii mei, vorbi domnișoara Carter, și dacă aș fi cugetat mai mult nu i-aș fi pus. Dar îi port cînd lucrez și nu mi-a trecut prin minte că ar trebui să mă schimb. Altă dată n-am să mai vin cu ei.“

Mor rîse și iritarea i se risipi cu totul. O conduse pe scări să-i arate biblioteca. În timp ce treceau tăcuți printre mesele clădite cu cărți asupra cărora stăteau aplecați băieții din cursul superior pregătindu-și temele, Mor se pomeni întrebîndu-se dacă domnișoara Carter își amintește măcar vag că în seara precedentă, în grădină, îi ținuse mîna strîns într-a ei. Nu-i făcea impresia că ea ar ține minte. Întrebarea asta își făcuse loc încet și pe nesimțite în mintea lui și Mor zăbovi asupra ei fără să se tulbure. În timp ce coborau scările o și uitase.

Traversară terenul de joacă în direcția clădirii principale. Mor intenționa să-i arate domnișoarei Carter sala de festivități. Nu era nimeni înăuntru, iar prin șirurile de geamuri larg deschise zăriră priveliștea unei pante acoperite cu pini iar în depărtare terenurile de sport.

Sala avea un aer melancolic la vremea asta de vară. Sus, pe grinzi, cîţiva fluturi ţîşniră la întîmplare. Cortina de catifea de pe scenă se legăna în adierea slabă ce pătrundea prin ferestre. Paşii lor treziră ecouri pe podeaua de scînduri.

„Asta e sala de festivităţi", îi explică Mor. Îşi rotea privirea sumbru. Îi era jalnic de familiară.

„Trebuie să-mi povesteşti totul despre domnul Demoyte", i se adresă domnişoara Carter pe neaşteptate.

„Ce anume vrei să ştii ?" o întrebă. Avea senzaţia că se aşteptase cumva la o asemenea întrebare. O porniră încet spre uşă şi ieşiră sub cerul liber.

„Ştiu eu ? Totul, zise domnişoara Carter, tot ce ştii. După cum îţi dai seama, probabil, a picta un portret nu înseamnă să te aşezi pur şi simplu şi să redai ceea ce vezi. Cînd e vorba de chipul omenesc interpretăm ceea ce vedem cu mult mai multă spontaneitate şi profunzime decît în faţa altui obiect. O persoană arată cu totul altfel cînd o cunoaştem — s-ar putea să ne apară într-o lumină diferită ştiind chiar un singur amănunt despre ea. Şi, oricum, există probleme şi mai simple. Trebuie să faci o alegere în legătură cu hainele pe care să le poarte respectiva persoană în tablou, atitudinea în care să pozeze, expresia de pe chip, fundalul şi accesoriile. Toate aceste elemente sînt de natură să influenţeze metodele şi tehnica la care recurgi. N-ai cum să faci lucrurile în pripă."

Mor zîmbi în sinea lui la auzul acestui discurs care fusese rostit pe un ton didactic şi cam pompos. Traversau acum terenul de joacă în direcţia sălii de gimnastică. Mor se întreba dacă asta era vocea domnişoarei Carter sau a tatălui ei. Îmboldit oarecum de dorinţa de-a o pune la încercare, spuse : „De ce vrei să afli mai multe despre Demoyte ? Cine poate şti care din părerile în legătură cu el e cea adevărată ? Se poate foarte bine întîmpla ca dumneata, care abia l-ai cunoscut şi care nu ştii mai mult decît vezi, să-l pătrunzi mai bine decît noi, care-l cunoaştem de atîta amar de vreme."

„Sînt portretistă de profesie, replică domnişoara Carter destul de înţepat, şi sînt plătită ca să-l pictez pe domnul Demoyte al *dumneavoastră*, nu pe cel al *meu*."

Mor fluieră ca pentru sine. Abia acum înţelegea ce a vrut să spună Demoyte cînd s-a referit la faptul că tînăra are un simţ al vocaţiei care acţionează ca un ciocan pneumatic. Intrară în sala de gimnastică. Aici o mulţime de elevi din clasele mai mici se bălăbăneau pe frînghii, se încolăceau pe bare, săreau capra sau ţopăiau în fel şi chip pe podea, într-un stil propriu băieţilor mici, nu mult deosebit de al broscoilor. Domnul Hensman, antrenorul de sport, zîmbi şi-i făcu lui Mor cu mîna. Mor îl simpatiza. Era unul din profesorii care îi arătau bunăvoinţă lui Donald.

Domnişoara Carter privi o clipă la viermuiala din jurul ei. Cînd se îndepărtară de scena asta, i se adresă: „Se înţelege că ceea ce ţi-am debitat adineauri n-au fost decît nişte banalităţi bombastice. Ceea ce domnul Demoyte ar numi fraze sforăitoare. Am ajuns să-l cunosc destul de bine ca să învăţ una din expresiile lui favorite. Nu vreau decît să pictez o întruchipare în care să-l recunoşti. Cu toţii credem că o persoană reprezintă ceva anume şi că este nevoie de cîtăva vreme ca să ajungem s-o deslușim. După cîte mi se pare mie, dumneata ştii ceea ce reprezintă domnul Demoyte, iar eu tocmai asta vreau să aflu.“

Traversară din nou terenul de joacă şi intrară în clădirea căminului. Mor simţi un anume respect faţă de domnişoara Carter şi pentru prima oară îşi dădu seama că o place. Se întreba unde studiase. Bănuia că într-un liceu din Franţa. I-ar fi plăcut să-i poată pune întrebări, dar ar fi fost prea îndrăzneţ din partea lui.

„Bine, bine, o să te ajut cum pot, o asigură el. Iată unul din dormitoarele mari ale bursierilor.“ Deschise uşa şi-i arătă cele două şiruri lungi de paturi de fier, toate acoperite cu cuverturi albastre. Alături de fiecare din paturi se afla un scrin alb, pe care băieţii aveau voie să aşeze numai trei obiecte. Paturile erau despărţite de perdele albe, trase deoparte în timpul zilei.

Spectacolul păru s-o intereseze pe domnişoara Carter mai mult decît sala de sport sau sala de festivităţi. „Are ceva din atmosfera tablourilor olandeze, remarcă ea. Mă întreb ce anume îţi dă această impresie? Abundenţa asta de pînză albă şi lumina? Aici doarme fiul dumitale?“

Mor fu stînjenit de întrebare. „Fiul meu nu e bursier, răspunse el. Oricum, numai băieții din clasele inferioare dorm aici. Cei mai mari dorm în cabinetele lor de lucru."

„Dormitoarele comune au ceva înduioșător, spuse domnișoara Carter. Am văzut cimitire care te impresionează în același chip."

Începură să coboare scările.

„Ca să-ți dau un exemplu, am impresia că domnul Demoyte face eforturi să mă inducă în eroare în legătură cu o serie de lucruri. Am certitudinea că de cînd am sosit poartă haine pe care nu le poartă de obicei. Și cred asta nu numai din pricina mirosului de naftalină, ci și din felul în care stau hainele pe el."

Mor rîse. Nu se simțea obligat să păstreze secretul ăsta absurd al lui Demoyte. „Așa e ! o aprobă el. Demoyte se îmbracă numai rareori în costum. De obicei poartă pantaloni de catifea reiată și o haină sport în timpul zilei și pantaloni negri și o haină de casă de catifea seara. Și bineînțeles lavalieră."

„Mi-am închipuit că trebuie să poarte lavalieră, spuse domnișoara Carter, datorită unui gest pe care-l tot face, ca și cînd ar vrea să și-o potrivească. Da. Dar de ce să vrea să mă tragă pe sfoară ?"

„Nu vrea să se lase descifrat de o fetișcană", răspunse Mor. Îi aruncă o privire cu coada ochiului.

Domnișoara Carter schiță un zîmbet. „Și *tot* o să-l descifrez. *Tot* o s-o fac, pînă la urmă !"

„Nu vorbește cu vocea tatălui ei, își zise Mor. Are personalitatea ei." O porniră în josul dealului, traversînd panta erodată, acoperită ici colo de iarbă, ce despărțea biblioteca de primii copaci din pădure. „Vrei cumva să vizitezi capela ?" o întrebă el.

„Mulțumesc, nu, îi răspunse domnișoara Carter pe un ton hotărît. Nu cînd sînt îmbrăcată în felul ăsta. S-ar putea să ofensez pe careva. Spune-mi, e adevărat că domnul Demoyte a publicat pe vremuri un volum de versuri intitulat *Flori ofilite* ?"

Mor se opri și izbucni într-un hohot de rîs. „Nu ! făcu el. A încercat să-ți spună că erau scrise de el ?"

„Da, spuse domnişoara Carter. Cînd l-am rugat să-mi arate toate lucrările publicate de el, mi-a oferit poemele şi mi-a spus că o să-mi pună la dispoziţie şi celelalte lucrări în două-trei zile."

„Probabil că pune la cale ceva şi mai fantastic, rosti Mor. Aproape că mi-e silă de mine că-i stric plăcerea ; *Flori ofilite* e o încercare de tinereţe a domnului Everard !"

Domnişoara Carter rîse. „Domnul Demoyte se distrează straşnic, spuse ea. Mai bine m-aş bizui numai pe dumneata. Ai putea să-mi faci rost de toate cărţile sale ? Încep să mă întreb totuşi dacă în dumneata pot să am încredere." Vorbea pe un ton rece şi categoric care ar fi putut să-l jignească pe Mor.

„Da, o asigură Mor plin de zel. Nu-l jignise. O să-ţi fac rost de ce a scris. Nu-i prea mult. Volumul despre covoarele orientale, cîteva articole asupra unor ediţii rare şi un volum de predici ţinute cu ocazia liturghiilor de la şcoală. Pe ăsta l-a publicat cu mulţi ani în urmă. Demoyte s-ar înfuria cumplit dacă ar afla că ţi l-am dat."

„Îţi promit să rămînă o taină ştiută numai de noi doi", îl asigură domnişoara Carter.

Mor avu o strîngere de inimă la gîndul că-l trage pe sfoară pe bătrîn ; dar voia să-i facă pe plac domnişoarei Carter şi considera că dorinţele ei nu erau lipsite de judecată.

„Ce ai mai vrea să vezi acum ? o întrebă el. Ce-ar fi să mergem la atelierul de arte plastice ? E o expoziţie a lucrărilor băieţilor organizată pentru festivitatea absolvirii. Sper că n-au strîns lucrările."

„Cum să nu, du-mă acolo, te rog, exclamă domnişoara Carter. Îmi plac foarte mult picturile copiilor."

Lui Mor i se păru puţin ciudat auzind-o că vorbeşte de lucrările băieţilor ca fiind operele unor copii. Îşi spuse că de fapt el o consideră pe domnişoara Carter ca fiind chiar mai copilăroasă decît propriii lui elevi. Scăpară de dogoarea soarelui apucînd pe una din potecile umbrite din pădure ; sub paşii lor trosneau crăcuţe şi foşneau frunze veştede, iar pe pămînt din loc în loc se zăreau petece de lumină aurie.

„Dar asta nu înseamnă că o să ne întîlnim cu domnul Bledyard ?" întrebă domnişoara Carter.

„Te-ar deranja ? se interesă Mor. De fapt arareori îl găseşti acolo în după-amiezile astea însorite. Îi scoate pe băieţi afară să facă schiţe."

„Nu l-am cunoscut pînă acum şi sînt cam emoţionată."

„E absolut inofensiv domnul Bledyard al nostru, o lămuri Mor, doar puţin cam ciudat. Ştii, e un soi de creştin primitiv. Părerile lui despre portrete sînt direct legate de aceste idei. După părerea lui, ar trebui să ne întoarcem la arta bizantină sau să renunţăm la pictură cu desăvîrşire."

Se apropiau de atelier. Era o clădire lungă, fără o formă bine definită, care încorpora un fost hambar ce existase acolo pe vremuri. Sălile de muzică se aflau într-un pîlc inform de cabane tip Niessen, pe care le puteai vedea la o oarecare depărtare printre copaci. Aerul de vară purta sunetele izolate ale unui pian şi ale unor instrumente de suflat. Domnişoara fu cuprinsă de un fior şi stătu locului.

„Ce s-a întîmplat ? o întrebă Mor. Era surprins văzînd-o cît de emoţionată e. Nu te teme, văd de aici că nu e nimeni în atelier."

Coborîră de-a lungul cărării acoperite de iarbă, călcînd pe frunze veştede de ferigi, şi traversară o curte pietruită spre uşa atelierului. Mor intră primul. Fu întîmpinat de un miros puternic de vopsele, mirosul curat, hotărît şi persistent al artei, care lua locul miresmelor naturale ale pădurii ce-i însoţiseră tot timpul cît au coborît dealul. Nu era nimeni înăuntru.

„Hai, nu-i nici un pericol !" îi strigă el domnişoarei Carter, care rămăsese în urmă în curtea pietruită şi arăta de parcă ar fi vrut s-o ia la goană. Ea îl urmă încet, sprijinindu-se precaut de tăblia uşii.

Odată ajunsă în încăpere, atenţia îi fu atrasă de picturile fixate cu piuneze pe panouri înalte sprijinite de pereţi de jur împrejurul încăperii. Începu să le privească. Lumina aurie pătrundea cu generozitate prin ferestrele înalte şi împrumuta atelierului ceva din aerul unei biserici moderne. Pentru prima oară în după-amiaza aceea Mor găsi timp să-şi cerceteze însoţitoarea. Se aşeză pe unul din tabureteşi o urmări în timp ce ea trecea de la un tablou la altul. Cu veselia şi simplitatea ei nestăpînită,

părea ea însăşi creaţia unui copil. Părul negru retezat în scări se învolbura în creştetul capului şi-i năvălea pe frunte. Mor remarcă rotunjimea plină de tinereţe a chipului, cu buzele ţuguiate din pricina concentrării şi, în timp ce-o privea, îi trecu prin minte cît de rar se ivea acum ocazia să se afle în preajma unei femei.

„E de-a dreptul fantastic ce simţ de observaţie au copiii ! exclamă domnişoara Carter, cu emoţie în glas. Priveşte scena asta — e atît de dramatică ! Un artist matur n-ar avea curajul să fie atît de dramatic. Sînt convinsă că nu i-ar fi deloc uşor să nu cadă în sentimentalism."

Mor privi pictura. Reprezenta o tînără urcîndu-se în tren, în timp ce un tînăr îi oferea un trandafir cu un gest disperat. Înainte ca Mor să se fi putut gîndi la un comentariu, domnişoara Carter trecuse la alt tablou, apoi la altul, scoţînd exclamaţii pline de entuziasm. La capătul şirului de picturi zăcea un teanc de hîrtii albe şi nişte vopsele gata pregătite. Cînd ajunse la ultima pictură, domnişoara Carter se răsuci pe călcîie, înhăţă una din pensule şi trase un cerc aproape perfect pe una din foile de hîrtie. Făcu asta cu o mişcare atît de rapidă, încît Mor nu se putu stăpîni să nu hohotească.

„Ştii anecdota aceea despre Giotto, vorbi ea, care, atunci cînd au venit la el nişte persoane importante să-i comande un tablou, cerînd să vadă o mostră, n-a făcut altceva decît să traseze un cerc perfect cu penelul ? A primit comanda. Asta m-a impresionat mult cînd eram copil. Făceam nenumărate exerciţii, de parcă asta ar fi reprezentat chezăşia succesului."

„E greu ?" întrebă Mor.

„Încearcă", îl îndemnă domnişoara Carter întinzîndu-i pensula din care vopseaua picura încă.

Mor balansă în mînă obiectul care nu-i era familiar şi trasă pe hîrtie un oval cam tremurat. „Fără speranţe !" exclamă el rîzînd. Cele două figuri se intersectară. „Cred că e timpul să mergem", zise Mor. Promisese că o va preda pe domnişoara Carter la Brayling's Close la timp ca să mai prindă ceaiul şi brusc începu să dea semne de nerăbdare din pricina orei.

„Uf, doamne, făcu domnişoara Carter. Dar n-am deloc chef să plec. Mirosul vopselelor îmi dă o senzaţie foarte stranie.“ O porni printre şirurile de scăunele şi şevalete, adulmecînd în jur şi întinzîndu-şi braţele. „Unde duce asta ?“ întrebă ea arătînd spre o scară de lemn ce urca la o trapă din tavanul atelierului.

„Ştii, ăsta e un fost hambar, îi explică Mor. Duce la pod. E foarte bine luminat. Partea dinspre noi e un atelier de olărit, iar celălalt capăt a fost transformat într-un fel de locuinţă pentru domnul Bledyard.“

„Locuieşte acolo sus ?“ întrebă domnişoara Carter.

„Da“, făcu Mor.

„Vreau să văd !“ exclamă ea şi, înainte ca Mor s-o poată opri, se şi căţără pe scară, împingînd trapa.

„Stai o clipă !“ strigă Mor şi începu să urce în urma ei. Trapa cedă şi el zări cum espadrilele îi arată tălpile în timp ce ea pătrundea prin trapa de deasupra lui. Ajunsă sus, domnişoara Carter prinse a alerga de colo-colo printre roţile de olar aşezate la o oarecare depărtare unele de altele. Mor îşi reaminti de scena din grădina de trandafiri. Începu să se impacienteze.

„Cred că ar fi mai bine să plecăm, îi spuse. S-ar putea ca domnul Bledyard să se întoarcă şi să ne găsească aici.“

„Tare aş dori să-i văd camera, făcu domnişoara Carter. Aici e ?“ Se duse la celălalt capăt al podului şi deschise o uşă. Mor o urmă.

Încăperea spaţioasă ce se întindea pe toată lăţimea podului, cu plafonul mansardat de ambele părţi, cu lumina căzînd din abundenţă prin luminatoare, servea în acelaşi timp drept cameră de zi şi dormitor. Bucătăria şi baia le avea într-o anexă dedesubt, la care ajungea pe o scară. Mor, care nu mai văzuse decît o singură dată această cameră, privi în jur puţin înfricoşat. Era neaşteptat de goală şi de lipsită de culoare. Podeaua era din scîndură nevopsită, iar pereţii spoiţi în alb. Nu existau nici tablouri, nici un alt obiect colorat drept podoabă. Mobilele erau din lemn nebăiţuit şi chiar şi patul fusese acoperit de o cuvertură albă.

Domnişoara Carter privi cu atenţie în jur. „O totală absenţă a culorii, murmură ea. Interesant.“

„Ei bine, acum că ai văzut-o, hai să coborîm", îi ceru Mor.

„Lasă-mă să încerc patul, spuse domnișoara Carter, să văd cît de tare e !" Făcu un salt spre patul lui Bledyard și se lăsă pe el, lungindu-se cu capul sprijinit pe braț și cu picioarele în pantalonii negri întinse peste cuvertură. Pe albul imaculat care-o înconjura era tot atît de întunecată ca un ucenic de coșar. Îl privea printre gene.

Mor era iritat și oarecum uluit. Își înăbuși un comentariu și în mod deliberat nu-i mai acordă atenție, așa cum te porți cu un copil care face pe grozavul. Nu-și dădea seama în ce măsură erau spontane șotiile astea. Se îndreptă spre trapă, intenționînd să coboare în atelier, dar, aruncînd o privire prin deschizătura pătrată în încăperea însorită de jos, văzu cu oarecare panică cum ușa atelierului se deschide. De după ușă apăru încet silueta în racursi a lui Bledyard cu bărbia proptită în piept, așa cum îi era obiceiul. Părea să fie singur. Începu să cotrobăiască prin jur căutînd ceva. Cum era foarte absorbit de treaba asta și cum părul moale și destul de lung îi cădea de ambele părți ale obrazului ca niște ochelari de cal, era puțin probabil ca privirea să-i fie atrasă de trapa deschisă. Continuă să cotrobăiască. Mor îl urmărea stăpînit de sentimentul straniu de vinovăție pe care-l ai cînd urmărești pe cineva de sus fără ca tu să fii văzut. Și într-un fel trecuse momentul în care ar fi putut să-l strige pe un ton firesc. Ezită, concentrîndu-se să găsească formula cu care să i se adreseze lui Bledyard, menită în același timp s-o avertizeze pe domnișoara Carter să-și părăsească poziția ridicolă și să netezească patul. Oricum, înainte de a apuca să deschidă gura, Bledyard se răsuci pe călcîie și ieși din atelier, iar acum îi auzea pașii scrîșnind pe pietrele din curte și pierzîndu-se apoi în pădure.

„Ce s-a întîmplat ?" întrebă domnișoara Carter. Era tot întinsă pe pat și-l privea pe Mor cu atenție prin ușa dormitorului.

El se întoarse și se aplecă spre ea. Nu voia să ridice glasul : „Bledyard ! șopti. Dar a plecat, acum."

Domnișoara Carter făcu un salt și începu să netezească cuvertura. Era foarte agitată și-și cerea scuze. „Uf,

doamne, făcu ea. Nu ne-a văzut, nu ? Te rog *mult* să mă ierți.“ Mor îi răspunse că nu face nimic, apoi o conduse în grabă pe scările din spate. Era furios pe el că nu i s-a adresat din prima clipă lui Bledyard și era furios și pe fată pentru felul îngrozitor de absurd în care sfîrșise după-amiaza lor. Și uite că mai aveau de împărțit încă o taină stupidă și lipsită de importanță. Mor era împotriva tainelor.

IV

NAN NU REUȘEA NICIODATĂ SĂ arate bine în haine de oraș. Putea să fie atrăgătoare și pusă la punct cînd era vorba de vreo petrecere — dar pardesiele și pălăriile nu-i veneau niciodată ca lumea. Privind peste capetele auditorilor săi, Mor o zărea așezată în fundul sălii, cu un zîmbet oarecum superior întipărit pe figură. Purta o pălărie de fetru fără nici un fason și, deși era o seară caldă, un pardesiu cu guler de blană.

Ținea o lecție în cadrul programului Asociației pentru instruirea lucrătorilor. Ora era pe sfîrșite. Adeseori se întreba de ce insistă Nan să fie de față și cu ce se alege din aceste escapade. Nu se simțea la largul ei în prezența lui Tim Burke, care, ca președinte, deschidea întotdeauna serile și cu care se întreținea la sfîrșit, iar lui Mor nu-i venea să creadă nici că vine ca să-l audă pe el vorbind. Oricum, mai tîrziu nu făcea nici o referire la subiectele despre care vorbise. Dacă punea vreo întrebare, aceasta era puerilă și uneori de-a dreptul stupidă. Mor avea senzația că o face numai de dragul aparențelor și s-ar fi bucurat s-o vadă renunțînd.

Donald Mor venea și el, dar nu stătea alături de mai-că-sa, ci își alegea un scaun plasat pe o latură, mai în față, și, înalt cum era, se așeza picior peste picior, cu spatele sprijinit de perete. Primise o aprobare specială de la St. Bride să frecventeze aceste prelegeri. Marsington era la trei stații de tren în regiunea Londrei, dar un tren

rapid îi permitea băiatului să ajungă înapoi la căminul școlii cu mult înainte de miezul nopții. Nu constituia un mister pentru Mor motivul pentru care venea Don. Venea de dragul lui Tim Burke, pe care-l adora și de la care aproape că nu-și lua ochii toată seara. Mor se îndoia că Donald ar fi auzit vreo vorbă din ce spunea el acolo.

Mor tocmai răspundea la o întrebare. „Libertatea, spunea el, nu este exact ceea ce aș denumi o virtute. Libertatea ar putea fi numită mai degrabă o binecuvîntare sau un soi de grație divină — deși faptul că te străduiș-o obții sau ajungi s-o dobîndești poate demonstra existența unei virtuți."

Persoana care pusese întrebarea, proprietarul unei zarzavagerii, între două vîrste, căruia îi mergeau bine vînzările, unul din stîlpii partidului laburist din localitate, se ținea cu o figură încruntată de spătarul scaunului din față, făcîndu-l pe ocupantul acestuia să se aplece înainte sîcîit. Zarzavagiul — care afirmase că libertatea era fără îndoială virtutea de bază, căci nu oare această convingere ne diferențiia de evul mediu ? — se uita foarte concentrat la Mor, de parcă ar fi vrut să-i soarbă vorbele. În sinea lui, Mor își spunea : de fapt nu mă ascultă, nici nu vrea să audă ce spun, știe ceea ce gîndește el și n-o să-și modifice acum părerile. Cuvintele pe care le spun eu nu sînt cele de care are nevoie.

Era din nou năpădit de acel sentiment straniu de vinovăție ce revenea ori de cîte ori își dădea seama că adoptă rolul de profesor fără să se preocupe ca elevii să-l înțeleagă. Știa prea bine că mulți profesori, și printre ei mulți care-și cîștigaseră o faimă deosebită tocmai din pricina asta, se mulțumeau să ofere un spectacol, și adeseori unul strălucit, în fața celor care trebuiau instruiți — și că într-un asemenea spectacol ambele părți se puteau amăgi. În timp ce profesorul adevărat nu se preocupă decît de un lucru, să ajungă să-i facă pe elevi să înțeleagă problema : iar în acest proces el dispare cu desăvîrșire. Lui Mor îi era silă de el cînd se surprindea încercînd să-și pună în evidență deșteptăciunea. Uneori ispita era însă mai puternică. O clasă de adulți cuprinde adesea oameni care vin numai din dorința de a-și da aere vînturînd un anume punct de vedere, fără nici cea

mai mică intenţie de-a învăţa ceva. Ca reacţie la o asemenea provocare te simţeai ispitit să creezi o contra-atracţie, un spectacol, menit să impresioneze şi nu să elucideze ceva. Dar, cuprins de un val de disperare, Mor se întrebă cum ar trebui să procedeze ca să elucideze ceva aici ? Cu acest sentiment îşi aminti fără nici o legătură de afirmaţia emoţionantă făcută de Tim Burke şi fu copleşit de ruşine din pricina eforturilor din această seară.

„Regret, domnule Staveley, răspunse Mor, dar n-am spus nimic care să conducă la o asemenea concluzie. S-o iau de la capăt. Dumneata spui că libertatea este în mod sigur o virtute — eu însă ezit să accept această afirmaţie. Să mă explic. În primul rînd, aşa cum am afirmat în expunerea mea de azi, e nevoie să definim libertatea. Dacă prin libertate înţelegem absenţa unei constrîngeri din afară, atunci putem să considerăm că un om care e liber e norocos — dar de ce să-i spunem că e şi bun ? Dacă. pe de altă parte, prin libertate înţelegem autodisciplină, dominarea dorinţelor egoiste, atunci fără îndoială că ne putem referi la omul liber ca fiind virtuos. Dar, aşa cum ştim, această concepţie mai elevată despre libertate poate juca un rol periculos în politică. Poate fi folosită pentru a justifica tirania unor oameni care se consideră luminaţi. În timp ce noţiunea de libertate la care sînt convins că s-a gîndit domnul Staveley, libertatea care i-a animat pe marii lideri liberali din secolul trecut, e libertatea politică, absenţa tiraniei. Aceasta e condiţia virtuţii şi a face eforturi în acest sens este o dovadă de virtute. Dar libertatea nu e o virtute în sine. Ca să denumeşti virtute simpla lipsă de constrîngere sau simpla încălcare a căilor bătute sau respingerea convenţiilor înseamnă pur şi simplu să fii romantic.“

„Bine, da ce e rău în a fi romantic ? întrebă domnul Staveley cu încăpăţînare. Hai să definim termenul de «romantic», dacă ţii atît de mult la definiţii.“

„Desigur, nu iubirea e oare virtutea de bază ? întrebă o doamnă din primul rînd, întorcîndu-se să-l privească pe domnul Staveley. Sau îşi închipuie domnul Staveley că Noul Testament e învechit ?“

„Nici de data asta n-am reuşit", se gîndi Mor, cu sentimentul călăreţului care-şi poartă calul a doua oară de-a lungul traseului ca să constate în faţa obstacolului că acesta se sperie din nou. Era foarte obosit şi cuvintele nu-i mai veneau cu uşurinţă. Dar era pregătit să continue.

„Să lăsăm deoparte termenul de «romántic», vorbi el, şi să ne ocupăm de două lucruri deodată. Permiteţi-mi s-o iau de la început..."

„Regret, interveni Tim Burke, dar e momentul să punem capăt acestei şedinţe stimulatoare."

„Naiba să-l ia, îşi spuse Mor. O termină devreme pentru că vrea să discute cu mine despre cealaltă problemă." Mor se aşeză. Se simţea învins. Îl văzu pe domnul Staveley dînd din cap şi şoptindu-i ceva vecinului.

Tim Burke se ridică şi se aplecă plin de încredere peste masă după modelul celor care se pretind buni oratori. Mor ştia cît e de timid în asemenea ocazii.

„Regret, dragi prieteni, reluă Tim Burke, că trebuie să punem capăt atît de brusc acestei dezbateri extrem de instructive, dar, aşa cum sună zicala, timpul e neîndurător. Şi sînt convins că domnul Mor n-o să fie jignit dacă o să spun că vom aprecia cu toţii un scurt popas la cîrciuma de alături, unde o să avem prilejul să rumegăm cuvintele sale înţelepte cu ajutorul unui ţap de bere blondă sau brună". Terminarea şedinţei cu mult înainte de timpul cuvenit era una din puţinele chestiuni asupra căreia exista un consens deplin printre membrii Asociaţiei de instruire a lucrătorilor din Marsington.

„Şi cu aceasta, continuă Tim Burke, lăsîndu-se pe călcîie, ajungem la capătul unui nou ciclu de prelegeri foarte instructive ţinute de domnul Mor ; prelegeri, aş putea spune fără să exagerez, din care am avut de profitat toţi pînă la unul şi care fără îndoială vor fi un stimulent spre studiu şi reflecţie individuală în lunile ce ne stau în faţă, înainte de a relua întîlnirile noastre aici la toamnă. Şi, dacă nu comit o indiscreţie, sperăm cu toţii că pînă la acea oră domnul Mor se va fi lăsat convins să accepte o poziţie cu mult mai importantă, pentru care oamenii din Marsington îl consideră ca fiind singurul indicat. Nu mai insist asupra acestei chestiuni delicate — şi

încheie ședința cu rugămintea de a-i adresa mulțumirile cuvenite domnului Mor, așa cum ne stă în obicei."

Urmară aplauze prelungi și entuziaste și strigăte de „Bravo !". „Bravo ! La naiba !" se gîndi Mor. O văzu pe Nan aplaudînd grațios, cu ochii plecați în pămînt. Lui Mor îi displăcea oricum elocința lui Tim Burke, în special atunci cînd adopta poza unui om interesat de probleme politice. Cînd îl întîlnea pe Tim în cadrul asociației, nu putea să nu-l vadă ca pe un semidoct care se comporta nefiresc, preocupat să impresioneze. Mor ținea foarte mult la Tim, era gata să-i admire o serie de calități și suferea pentru el ori de cîte ori își făcea aceste apariții oficiale. Prefera să-și întîlnească prietenul la cîrciumă, cînd acesta era relaxat, și în cadrul unui comitet, cînd era eficient, dar și mai mult îi plăcea să-l vadă vorbăreț și senin în interiorul întunecos și elaborat al giuvaergeriei sale. Dar, printr-un paradox trist, în relațiile dintre ei Tim încerca în mod constant să-i fie pe plac lui Mor făcînd paradă de pospaiul lui de cunoștințe. Să faci din el un om instruit ar fi fost greu ; să-i pui stavilă, ar fi fost de neconceput. Așa încît Mor continua să simtă iritarea. Oricum, nu se așteptase la indiscreția din seara asta. Tocmai cînd era mai mare nevoie să se comporte extrem de grijuliu față de Nan, Tim își găsise să calce în străchini. Acum o să-și închipuie că am aranjat totul pe ascuns cu Tim.

Lumea începea să se împrăștie. Mor se ridică în picioare, dezmorțindu-și mădularele. Nu mai simțea decît oboseala, entuziasmul îi pierise. Spera că va scăpa de o discuție în particular cu domnul Staveley, așa că se apropie de Tim Burke în nădejdea că acesta îl va apăra. Tim strîngea hîrtiile pe care considera că e de datoria lui, în calitate de președinte, să le aibă răspîndite pe masă. Burke era un vechi prieten de-al familiei Mor. Se cunoscuseră în cadrul unor activități organizate de partidul laburist pe vremea cînd Mor preda într-o școală din sudul Londrei, și Mor și Nan îl luaseră oarecum sub aripa lor ocrotitoare pe Tim, care era burlac. Acum se vedeau mai rar ca pe vremuri, dar Mor îl socotea și acum drept unul din cei mai buni prieteni ai săi. Era puțin mai în vîrstă decît Mor, un bărbat uscat și palid, cu ciupituri de vărsat pe

față, cu mîini mari și albe și-un păr rar și atît de decolorat, că nu puteai spune cu precizie dacă e blond sau cărunt. Ceea ce îi dădea individualitate erau mai cu seamă ochii, albaștri, cu striuri și ape, și vocea. Tim Burke plecase de copil din Irlanda, dar nu te puteai îndoi de naționalitatea lui, deși în perioada lungă pe care o petrecuse la Londra, unde frecventase cinematografele cu asiduitate, tărăgăneala irlandeză din intonație îi fusese în parte alterată de jargonul londonez, iar expresiile pline de înfloriturі ale limbajului dublinez erau acum împestrițate cu americanisme. Era un bijutier înzestrat și ar fi putut deveni mai bogat dacă ar fi vrut-o.

„Nu-ți face probleme, șefule, te scăpăm noi de aici chiar de-ar fi s-o plătim cu viața !“ îi spuse Tim, aruncînd o privire circumspectă spre domnul Staveley, care stătea în apropiere, cufundat într-o meditație greoaie.

Întrunirile se țineau în casa parohială, o construcție lipsită de orice personalitate, iar în sală tocmai fuseseră aprinse becuri puternice fără abajur. Afară nu se lăsase de tot întunericul și, prin lumina albăstrie, mare parte dintre auditori se îndreptau spre cîrciuma „Cîinele cu rața“. Ceilalți erau răspîndiți prin sala cu podeaua de scînduri, printre mesele sprijinite pe capre și scaune cilindrice, vorbind, ascultînd sau aruncînd cîte o privire stînjenită spre vorbitor, întrebîndu-se dacă să-și ia inima în dinți să-i pună o întrebare și cum anume s-o formuleze ca să sune inteligent. Nan își trăgea foarte tacticos mănușile, gest familiar lui Mor, la care recurgea ori de cîte ori intenționa să adopte o atitudine de superioritate față de cei din jur. Mor sperase că Nan se va împrieteni cu unele dintre persoanele care audiau aceste cursuri și inițial își închipuise că poate tocmai de asta vine. Dar ea refuzase cu îndîrjire să intre în relații cu cineva sau să acorde cea mai mică atenție celorlalți cursanți. Dacă Mor se referea vreodată la vreun cursant, nu era în stare, sau pretindea că nu e în stare, să-și amintească de cine e vorba. Se purta ca și cînd ar fi fost înconjurată de oameni care-i erau inferiori.

Nan înainta încet de-a lungul sălii. Donald se apropiase și se sprijinea de masa de pe care Tim Burke își strîngea lucrurile. În asemenea clipe Donald era atît de

direct atras de Tim Burke, încît făpturile parcă le-ar fi fost legate prin fire invizibile. Trecînd printre ei, aşa cum se întîmpla acum, cînd îşi croia drum spre uşă, Mor resimţi un şoc. Se opri alături de fiul său, dar îşi dădu seama că Donald nu-l vede decît pe Tim, că nu este atent decît la gesturile sau la vocea lui Tim. Admiraţia asta a lui Don pentru prietenul lui era alt lucru care-l irita pe Mor. Era absolut lipsită de raţiune. Nu-i putea găsi nici cea mai mică explicaţie.

Devenise un obicei ca, la sfîrşitul unor asemenea întruniri, Tim să plece împreună cu familia Mor şi să-i conducă de-a lungul drumului la prăvălia lui unde, pînă la ora trenului, le oferea cîte o gustare. Tim susţinea — şi Mor era de acord — că nu e nevoie să treacă prin supliciul de la „Cîinele cu raţa". Tim îşi plimbă privirile prin sală. Domnul Staveley îşi înălţa capul deasupra celorlalţi. Pe faţă i se citea o hotărîre sporită.

„Prin spate !" îi îndemnă Tim şi, în clipa următoare, îi şi scoase printr-o bucătărie şi un gang direct în stradă. Marsington era un tîrg vechi, străbătut de o stradă principală lată şi frumoasă, mărginită de trotuare pietruite năpădite de iarbă. Cîmpurile care se întindeau de o parte şi de alta fuseseră de mult înghiţite de case cu acoperişuri de ţiglă roşie, printre care goneau acum la intervale regulate trenurile verzi ale reţelei sudice, purtîndu-i zilnic pe locuitorii din Marsington şi aşezările învecinate spre locurile lor de muncă din centrul Londrei şi înapoi acasă. Strada principală făcea acum parte din una dintre cele mai importante artere spre metropolă, iar punctele de atracţie erau garajele rivale, ale căror pompe de benzină puternic luminate şi proiectate pe cărămida sau piatra învechită atrăgeau şoferii. Traficul era neîntrerupt. Dar, în ciuda acestui fapt, în lumina dulce a înserării strada avea un aer distant şi totuşi paşnic, faţadele lungi şi masive ale hanurilor şi caselor spaţioase părînd discrete şi totuşi prietenoase.

Prăvălia lui Tim Burke era ceva mai jos, în mijlocul unui şir de dughene vechi, ale căror pereţi erau cenuşii sub vitrine şi albi în rest. Deasupra uşii spînzura o firmă neagră : *T. Burke. Bijutier şi aurar.* Tim se oprise în faţa

ușii, scotocind după cheie. Mor se sprijini de perete. La gîndul că scăpase, se simțea cuprins de un sentiment de ușurare, amestecat cu stînjeneală din pricina prezenței lui Nan, care era probabil furioasă și gata să facă nazuri. Îi aruncă o privire piezișă. Avea buzele strînse. Semn rău. Ușa se deschise și intrară cu toții în prăvălie, unde rămaseră pe loc în timp ce Tim aprindea o lumină în celălalt capăt al încăperii.

Lui Mor îi plăcea prăvălia lui Tim. Înăuntru era foarte întuneric pentru că fuseseră trase obloanele de lemn ce protejau vitrina în timpul nopții și în lumina slabă a lămpii încăperea avea aspectul unei peșteri pline de comori sau al bîrlogului unui alchimist. În capătul dinspre stradă era o oarecare ordine. Nu departe de ușă, față în față, se aflau două tejghele acoperite cu sticlă. Dar dincolo de ele, spre interiorul adînc, totul devenea pe nesimțite haotic. Cei trei pereți erau acoperiți din podea pînă la tavan cu rafturi încărcate fără pic de rînduială, la rîndul lor baricadate cu casete de lemn de fel și fel de forme ce se înălțau în fața lor uneori pe două sau trei șiruri. Printre ele și în restul spațiului se găseau o serie de măsuțe, unele din ele acoperite cu sticlă, anume concepute pentru a expune bijuteriile. Cele mai prețioase, dacă nu se aflau dincolo de zăbrelele vitrinei sau ascunse în safeurile din încăperea din spate, erau așezate în casete de sticlă, în perfectă ordine. Cînd își dădea osteneala, Tim știa cum să-și expună marfa. Îi erau dragi pietrele, și le ocrotea, și le expunea după propriul său sistem de evaluare, care nu era întotdeauna în acord cu prețul pieței. Mor observă că în săptămîna aceasta una dintre casete fusese rezervată opalelor. Montate în chip de coliere, cercei și broșe, se înșirau opalele negre și albe, cele brune și cele presărate cu pistrui albaștri sau cenușii, precum și opale cu sclipiri și irizări, asemeni unor picături de apă înghețate în culoare. Cealaltă casetă era plină de perle, cele veritabile deasupra, cele de cultură dedesubt, precum și de obiecte lucrate în aur, sigilii, inele și ceasuri. În decursul anilor îndelungați de cînd era prieten cu Tim, Mor învățase cîte ceva despre nestemate. Și asta fără voia lui, deoarece, din pricini care nu-i

erau prea clare, nu era tocmai de acord cu profesia prietenului său.

În partea din față a prăvăliei totul era în ordine. Dar podoabele mai ieftine expuse mai în interior erau amestecate în cel mai cumplit haos. În sertarele măsuțelor scunde acoperite cu cristal, erau înnodate șiruri de mărgele multicolore, formînd o masă solidă, încît cumpărătorul care, arătînd spre o anume pată de culoare, spunea „pe ăsta îl vreau" își asuma un mare risc. În aceeași grămadă zăceau clipsuri și cercei, adeseori desperecheați, broșe, brățări și cataramе și o grămadă de podoabe mărunte de același soi. Pe Tim Burke nu-l interesau podoabele astea ieftine. Îți dădea impresia că asemenea obiecte ajungeau în prăvălia lui mai mult din întîmplare în procesul negoțului cu care se îndeletnicea și că scăpa de ele fără să se agite și fără nici cel mai mic efort, vînzîndu-le acelor persoane hotărîte să lupte pentru ceea ce voiau, obligate adesea să scotocească dintr-un cap în altul toată prăvălia ca să găsească cel de-al doilea cercel, sau ccalaltă jumătate a catarамei. Spre fundul prăvăliei se mai găseau și alte obiecte, variind ca valoare, cum ar fi casete de prizat tutun, obiecte brodate, monede străine, vase de cositor, evantaie, *presse-papier*-uri și pumnale cu plăsele de argint — și în legătură cu toate aceste obiecte Tim declara că n-are habar cum de-au ajuns acolo creaturile alea, pentru că nu-și amintea nici de frică să le fi cumpărat.

Tim Burke aduse scaune și musafirii săi se așezară în mijlocul încăperii, între tejghele, în timp ce el dispăru din nou în celălalt capăt după pahare, biscuiți și lapte, ca să le ofere lui Nan și lui Donald, și după whisky pentru Mor și pentru el. În spatele prăvăliei se aflau atelierul, bucătăria și o curte interioară cu ziduri spoite, în care nu creștea decît un sicomor. Deasupra era dormitorul, ale cărui ferestre mici dădeau în stradă. Mor își întinse picioarele. Era întotdeauna stăpînit de un sentiment de emoție cînd se afla într-o prăvălie închisă. I se părea ceva ieșit din comun și se simțea privilegiat. Observa că în asemenea ocazii și soția și fiul lui sînt cuprinși de aceeași emoție. De cîte ori se aflau în prăvălia lui Tim Burke erau agitați și nu-și găseau locul. Nu

stăteau jos decît cîteva clipe, ca apoi să colinde de colo pînă colo, deschizînd casetele şi pipăind obiectele. Mor se simţea stînjenit cînd îi vedea cum se poartă. Avea impresia că stă şi se uită la ei cum fură. Tim Burke însă era întotdeauna încîntat şi chiar îi îndemna să scotocească.

Tim apăru cu o tavă mare pe care o aşează pe o tejghea. Amestecă puţină cicoare într-o ceaşcă cu lapte rece pentru Nan şi împinse biscuiţii aproape de cotul ei. Apoi i se adresă lui Mor : „Ce-ar fi să-i dăm de data asta băiatului o înghiţitură de whisky ?“ Era o întrebare pe care o punea în fiecare săptămînă.

Mor răspunse ca întotdeauna : „Hm, cred că nu-i încă momentul. Ce spui, Don ?“

„Nu vreau“, răspunse Don pe un ton supărat. Tim îi întinse laptele.

Mor vîntura pe gînduri whisky-ul în paharul de sticlă cizelată. Hotărîse să nu plece odată cu familia şi să mai rămînă pînă la trenul de la miezul nopţii. Ţinea foarte mult să discute între patru ochi cu Tim. Se instală mai comod, aşteptînd cu nerăbdare momentul plecării celorlalţi.

Nan se ridică şi ţinînd într-o mînă ceaşca de lapte se plimba în cealaltă parte a încăperii, ridicînd ici şi colo cîte un obiect. Mor o urmărea stînjenit, Tim Burke plin de curiozitate şi cu o satisfacţie pe care cu greu reuşea s-o ascundă. Singura lampă aprinsă aşezată într-un colţ al încăperii învăluia într-o lumină aurie rafturile de stejar mîncate de cari, iar chipul lui Nan era cînd întunecat, cînd strălucitor în timp ce se mişca de colo-colo. Aşa cum stătea privind peste umăr, văzut dinspre Mor, Tim Burke avea faţa în umbră dar o rază aurie îi cădea pe frunte şi pe nas. Neliniştit şi agitat, Donald îşi întoarse faţa spre lumină. Se ridică şi el şi începu să circule prin încăpere, tăindu-i calea maică-sii. Sticla de whisky strălucea pe tavă, iar pocalele sclipeau intermitent în mîinile celor doi bărbaţi — ici, colo, în prăvălie nimbul lămpii întretăia suprafaţa cîte unei nestemate răsfrîngîndu-se în mii de aşchii de lumină strălucitoare.

Nan deschisese una din casete luînd în mînă cîteva şiruri de coliere. Părea neobişnuit de veselă şi de plină

de viață. Donald ajunsese chiar în fundul prăvăliei și se cocoțase pe un scaun să cerceteze niște rafturi. Mor ar fi dat orice numai să-i vadă astîmpărîndu-se odată. Se uită la ceas. Era încă devreme.

Donald găsise ceva. Coborî și se îndreptă cu oarecare timiditate spre Tim Burke, ținînd un obiect în mînă. „N-ai vîndut nici acum cutia asta, Tim", făcu Donald.

Poftim ! se gîndi Mor, oare Donald n-a ajuns încă să știe cum reacționează Tim la o remarcă de felul ăsta — și dacă știe de ce o face ?

„Ia uite, vechitura aia tot acolo a rămas ? strigă Tim. Ia-o tu, copile, eu unul n-am ce face cu ea. Nu, bineînțeles că nu-ți iau bani pe ea, și așa nu face decît o nimica toată și m-am trezit cu ea luată odată la grămadă, cum s-ar spune, și nu m-a costat nimic. Mi-ai face mare plăcere dacă ai păstra-o."

„Nu pricep pentru ce-ți trebuie cutiuța asta, vorbi Mor tăios. La ce ți-ar putea folosi ?" O secundă mai tîrziu regreta că rostise aceste vorbe. Nan se întoarse brusc spre el, Tim Burke privi în altă direcție și Don se făcu stacojiu.

„E o casetă nostimă, răspunse Don. O să-mi țin niște lucruri în ea." Răspunsul suna copilăros.

Mor regreta că nu-și putuse înghiți vorbele. Totodată i se păru că Donald e înfiorător de mic și de înduioșător. Dacă ar mai fi fost copil, Mor l-ar fi luat în brațe ca să-l facă să uite cuvintele acelea. La vîrsta lui, însă, nu-i rămînea nimic de făcut și cuvintele rămîneau, rănindu-i pe amîndoi. Mor nu mai scoase nici o vorbă.

Încercînd se repare lucrurile, Tim se ridică, își luă cheile și începu să deschidă sertarele din dosul tejghelei. Îi făcea mare plăcere să-și arate bijuteriile. De obicei avea buzunarele de la vestă umflate de diferite nimicuri, inele, brichete, ceasuri și tot soiul de asemenea lucruri, pe care le scotea și le așeza pe neașteptate în palma interlocutorului. Mor îl văzuse adeseori făcînd acest gest în cîrciumă. Acum Tim începu să răstoarne de-a valma sertarele și casetele, flecărind între timp fără întrerupere. „Uitați-vă la perlele astea, cele care bat în roz sînt cele mai valoroase, sînt aduse din golf, din Golful Persic, și uitați-vă cît de deosebite sînt de cele de cultură,

oricum, perlele de cultură nu rezistă atîta, deşi astea sînt de bună calitate — dar de acelea, ce ziceţi de culoarea lor, o pereche de safire de un albastru tot atît de intens ca petalele albăstrelelor, şi dacă vreţi verde, uite un smaragd frumos — un smaragd frumos este suveranul pietrelor preţioase, smaragdul, se spune, face bine la ochi şi orbeşte şarpele. Nu există şerpi pe Insula de Smaragd, pur şi simplu este un paradis fără nici un şarpe — şi acum, aruncaţi o privire la pietrele astea, ce părere aveţi de asemenea pietre ?"

Tim ridică un colier de diamante şi-l legănă uşor dintr-o parte într-alta, ţinîndu-l de un capăt. Pietrele scînteiau cu o mişcare vălurită. „Priviţi ce lumină are ! exclamă el. Are nevoie de un gît frumos de femeie ca să fie pus în valoare. Permite-mi să-l prind la gîtul soţiei tale."

Lui Mor îi displăcea povestea asta. Tim o făcea adeseori şi Nan nu protesta niciodată. Înaintă cu docilitate şi-şi scoase haina. Purta o rochie de vară cu un decolteu rotund. Tim îi prinse colierul în jurul gîtului şi se dădu înapoi s-o privească. Colierul era impresionant, dar lui Mor i se păru deplasat. Nan înaintă grăbită să se admire în oglinda care era atîrnată în spatele unei tejghele.

„Diamantele sînt necruţătoare, spuse Tim, ele o dau de gol pe cea care le poartă, dacă e cazul. Dar tu n-ai de ce să te temi de ele. Nu le poate purta decît o regină, şi tu eşti o adevărată regină." O admira privind-o peste umărul ei în oglindă. Folosea adeseori asemenea înfloriturî cînd i se adresa lui Nan, dar Mor avea impresia că priveşte cu mai mare interes diamantele decît femeia.

„Îţi iau ochii !" exclamă Nan. Îşi scoase colierul şi rămase cu el în mînă. Apoi căzu pradă acelei emoţii pe care Mor o mai remarcase şi în alte rînduri cînd se aflau în prăvălia lui Tim Burke. Întreaga ei fiinţă era cuprinsă de o emoţie pe care se pare că el nu reuşise niciodată să i-o trezească. Îşi înfăşură uşor diamantele în jurul mîinii ca pe o brăţară şi începu să alerge prin încăpere, culegînd cîte un fleac, prinzîndu-şi cîte un cercel şi reprezindu-se să vadă cum îi stă, descîlcind cîte un şirag de mărgele, desfăşurînd un evantai şi făcîndu-şi vînt cu ostentaţie. Donald îşi reluase cotrobăitul în fundul prăvă-

liei. Tim Burke continua să răstoarne casetele din apropierea intrării, făcînd-o pe Nan atentă la cîte un inel sau broşă. Focul cît un vîrf de ac al pietrelor scînteia ici şi colo prin încăpere, asemeni stelelor care apar şi dispar în nopţile înnourate.

„E timpul să cam plecaţi voi doi", vorbi Mor.

„Oh nu, mai e timp", făcu Tim.

„Dacă nu vreţi să goniţi, ar trebui să plecaţi acum, insistă Mor. Eu unul o să mai rămîn să discutăm despre problemele noastre." Era enervat văzînd-o pe Nan atît de veselă şi necăjit că-l jignise pe Don şi că nu i se oferise nici cel mai mic prilej să-şi repare greşeala.

„Nu te mai deranja să ne conduci pînă la gară, făcu Nan. Donald o să aibă grijă de mine. Nu-l face pe Bill să piardă trenul." Ieşi în strada senină. Donald o urmă ţinîndu-şi strîns caseta. Mor găsi prilejul să-i atingă umărul cînd trecu prin dreptul lui, dar gestul rămase fără nici o privire de răspuns. Uşa se închise în urma lor.

„Atunci, să mai bem", spuse Tim Burke.

Mor îi întinse paharul. Colierul de diamante rămăsese într-o grămadă de alte podoabe pe una din mese. Mor îl luă şi-l aşeză la loc în sertar. „Eşti prea neglijent cu obiectele astea de valoare, Tim, îi spuse el. Cît valorează aşa ceva ?"

„Hm, nu ştiu, făcu Tim indiferent. Valorile astea sînt atît de relative ! S-ar putea să facă vreo cinci sute de guinee."

Într-o străfulgerare, în mintea lui Mor apăru domnişoara Carter. Nu se gîndise la ea toată seara. Revăzu cu o intensitate extremă scena din după-amiaza trecută din camera lui Bledyard. Amintirea îl tulbură. Se întrebă dacă să-i povestească lui Tim Burke întîmplarea şi se hotărî să n-o facă. Îşi mai aminti şi că a doua zi avea să ia dejunul la domnul Everard în compania domnişoarei Carter şi a lui Bledyard. Interesul lui Mor era stîrnit de această masă, care fără îndoială avea să-i dezvăluie nişte situaţii deosebite. Senzaţia de gol şi de apăsare pe care o încercase la începutul serii părea să se destrame. Avu din nou sentimentul unui ţel şi al unei direcţii, sentimentul viitorului.

Era pe punctul de a-i vorbi lui Tim Burke despre problema care trebuia pusă la punct între ei, cînd Tim i se adresă : „Aș vrea să-ți dau ceva pentru soția ta. Nu, nu te repezi, n-o să-ți ofer diamantele ! Dar ce părere ai de cerceii ăștia ? I-au plăcut, sînt sigur. I-a pus acum și i-a încercat și data trecută. Și-i vin foarte bine. De ce nu i-ai lua ? Sînt fără valoare și n-o să reușesc niciodată să-i vînd. Ți-i împachetez într-o clipă."

Cerceii, albaștri, erau după cîte putea să-și dea seama Mor din lapislazuli și nu-i făceau impresia că ar fi chiar atît de ieftini. Îl opri pe Tim, care tocmai scotea foiță și o casetă.

„Ești prea amabil cu mine. Nu", se împotrivi Mor. „Nu față de tine, ci față de soția ta vreau să fiu amabil !" replică Tim.

„Zău, te rog frumos, nu, insistă Mor. Și așa ți-am mai luat ceva în seara asta. Lasă, altă dată, Tim. Ascultă-mă, acum trebuie să vorbim despre treburile noastre."

„Bine, bine, răspunse Tim, punînd fără chef cerceii la loc. Ce spui, da sau nu ?"

Mor ședea țeapăn în scaun, aplecat puțin în față. Confruntat cu această întrebare cam necruțătoare, își dădu brusc seama că se află, și că asta probabil se întîmplă de cîtva timp, în postura fecioarei sfioase care s-a hotărît, dar face nazuri numai ca să mai fie rugată. Mor avea oroare de situațiile false. Dorințele lui se cristalizaseră, constată asta cu oarecare surprindere și cu o licărire de bucurie. Vorbi : „Răspunsul e da, bineînțeles. Dar sînt cîteva impedimente."

Tim se întoarse spre el. „Spui că da ? exclamă el. Lupți pînă la capăt alături de noi, nu ? Și eu care eram convins că ai să spui din nou nu și tot nu, cîteva luni de-acum încolo."

„Pari dezamăgit !" făcu Mor, cu un zîmbet vag.

„Dezamăgit ! exclamă Tim. Îmi vine să te îmbrățișez ! Hai să-ți mai dau niște whisky pentru vestea asta, ți-aș dizolva și o perlă în el, dacă s-ar putea !"

„N-o lua așa de repede, spuse Mor. Vreau să duc planul acesta la îndeplinire și, să spun drept, n-am nici cea mai mică îndoială că o să-mi reușească. Totuși, nu e chiar atît de simplu ca la vîrsta mea să renunți la carieră

și să-ți depui candidatura pentru un loc în Parlament. Am impresia că nu există nici un dubiu că voi fi ales."

„Bineînțeles că nu, dragul meu, răspunse Tim Burke. Ultima dată am întrunit o majoritate de zece mii. Nici Sfîntul Francisc n-a fost mai sigur candidînd pentru rai decît tine candidînd pentru Westminster."

„Ei bine, spuse Mor, rămîn o serie de considerente de ordin financiar. N-o să-ți impuiez capul cu ele acum. Și mai trebuie să pun la punct lucrurile și la St. Bride. Îi înștiințez cam tîrziu. Dar încă n-am amintit de punctul cel mai nevralgic, și anume soția mea. Știu că Nan se opune cu îndîrjire acestui plan, nici măcar nu vrea să mă audă pomenind de el.

Tim își luă un aer grav. „Am mirosit eu, făcu el, că nu-i este pe plac. Dar sînt sigur că o să se lase convinsă."

„Și eu sper că așa o să se întîmple, îl aprobă Mor. N-o să aibă încotro. Dar n-o să *fie ușor*. Ce ți-o fi venit să pomenești de alegeri tocmai astă-seară, cap pătrat ce ești ? Nimic n-o sîcîie mai tare pe Nan ca ideea că cei din jur ar urzi planuri fără s-o consulte. Și eu care-mi făceam vise că ai putea avea o oarecare influență asupra ei, Acum însă o să-și închipuie că am pus totul la cale împreună de luni de zile. Crezi că ar folosi la ceva dacă ai vorbi între patru ochi cu ea ?"

Tim își plecă privirea în pămînt. „Nu, răspunse el, n-ar folosi la nimic. Trebuie să te descurci de unul singur. Dar, așa cum ai spus, o să cedeze, pentru că n-are încotro. Mă bucur că în cele din urmă ți-ai luat inima în dinți. Cînd vrei cu străşnicie ceva, dragul meu Mor, nu se poate să nu devină realitate. O să te sprijinim în toate privințele. Aici însă, trebuie să te descurci singur."

„Bine, o să se facă", îl aprobă Mor. Discuția cu Tim Burke îi dăduse mult curaj. „Te rog însă ca pe moment să nu sufli o vorbă față de nimeni. O să trebuiască să discut cu domnul Everard demisia mea. Și o să trebuiască s-o conving pe Nan. Cînd o să rezolv toate astea, o să te anunț și atunci o să poți să-i înștiințezi și pe cei din partid și pe reprezentanții presei."

„Grozav ! exclamă Tim Burke cu ochii strălucitori, ridicînd paharul. Cînd te mai văd ?"

„O să mai discutăm despre asta, spuse Mor. Cînd anume ? Să zicem în ziua întrecerilor sportive de la școală, ai să fii și tu de față, nu ? De data asta, căminul meu se întrece cu cel al domnului Prewett.“ Inițial invitat de Donald, Tim Burke își făcuse obiceiul să vină la St. Bride pentru finala sezonului de vară, care era și un prilej de întîlniri mondene. „Sper ca la acea dată să-ți pot da consimțămîntul final, continuă Mor, și să facem celelalte demersuri. Dar, pînă atunci, nici o vorbă.“

„Să nu scapi trenul, spuse Tim Burke. Te conduc.“

„Știi, făcu Mor, parcă aș lua totuși cerceii ăia pentru Nan. Trebuie să mă lași însă să-ți dau niște bani pe ei.“

„Nici nu vreau să aud de așa ceva, exclamă Tim. Îmi faci mare plăcere dacă-i iei. Ia stai, să-i împachetez frumos, ca să-i oferi ca lumea. Te rog, Mor, nu-mi strica plăcerea.“

Mor obiectă, zîmbi și în cele din urmă vîrî cerceii în buzunar. Ieșiră împreună din prăvălie.

V

CÎND SE TREZI A DOUA ZI DIMINEAȚA avu senzația că-i vine să zboare. Era ca și cum în timpul nopții un înger bun și-ar fi întins aripile asupra lui. O vreme se întrebă nedumerit de unde această stare. Apoi își aminti că luase în fine o *hotărîre*. Ca rezultat al acestei hotărîri definitive părea acum mult mai ușor să adopți măsurile necesare pentru a o duce la bun sfîrșit. Ceea ce era necesar era posibil. Rememorînd discuția din seara precedentă și întrebîndu-se ce anume se întîmplase de fapt, Mor avu impresia că Tim Burke reușise pe neașteptate să-i insufle o încredere necunoscută lui pînă atunci. Se întrebă de ce oare. Gîndurile îi fugiră la domnișoara Carter, pe care avea s-o întîlnească la ora prînzului, și apoi avu senzația că, într-un fel cu totul straniu, îi datora domnișoarei Carter capacitatea de a lua o hotărîre, întrucît prin simplul fapt că exista îi dăduse un nou sentiment al puterii și al posibilului. Un timp medită la

acest mister. Oamenii convenţionali au de profitat în prezenţa unor excentrici, pur şi simplu pentru că le oferă prilejul să perceapă totul prin altă prismă. Le dau un sentiment de libertate. La urma urmelor, nimic nu-ţi deschide mai mult ochii decît felul de-a fi al altor oameni.

Dimineaţa trecu repede şi, cu puţin înainte de ora unu, Mor o porni pe bicicletă spre prînzul oferit de domnul Everard. În coşul bicicletei pusese un pachet mic ce conţinea operele complete ale lui Demoyte, pe care i le ducea domnişoarei Carter, aşa cum îi promisese. O cărare pentru biciclete, în folosinţa exclusivă a profesorilor, cobora dealul prin pădure spre grădina părăginită a directorului. În timp ce pedala uşor printre copaci, bicicleta săltînd plăcut pe cărarea vălurită, fu cuprins de un sentiment profund de bună dispoziţie şi de generozitate nelimitată. Ziua era extrem de însorită, dar se simţea o briză uşoară ce părea să aducă din sudul nu prea îndepărtat prospeţimea mării.

Se gîndi cu bunăvoinţă la domnul Everard. Îi reveni în minte remarca făcută de domnişoara Carter cum că acesta n-ar fi capabil de nici o răutate. Într-adevăr, Evvy nu ştia ce-i răutatea. Într-un anume sens al cuvîntului era fără îndoială un om cumsecade. Era bine intenţionat şi nu dădea dovadă de egoism ; ai fi spus că nici măcar nu-şi dă seama cum ar putea trage un profit personal. Lui Mor îi făcea impresia că viaţa lui Evvy e alcătuită astfel încît nu există nici măcar un colţişor în care să-şi adune lucruri pentru el. În vieţile mai tuturor oamenilor există o proeminenţă sau o nişă în care îşi adună toate achiziţiile lor egoiste, bunurile, faima, puterea. Evvy nu poseda un asemenea ascunziş. S-ar putea spune că trăia în public, cu simplitate, şi că-i lipseau cu desăvîrşire conceptele de vanitate sau ambiţie, slăbiciuni pe care, aşa cum nu le putea găzdui în sine, nu le putea descoperi nici la alţii. Dacă jignea pe cineva, o făcea din nehotărîre sau din simplă prostie, şi nu din dorinţa de a-şi impune punctul de vedere, pentru că de fapt nici nu ajunsese să aibă un punct de vedere propriu.

Bineînţeles că un om cu un asemenea caracter n-ar trebui să se afle în situaţia de a deţine puterea. Şi totuşi, lui Mor îi apăru mai clar decît oricînd pînă atunci că

domnul Everard avea ceva care impune. Şi nu înţelegea, devreme ce domnul Everard e atît de blînd şi de altruist, şi domnul Demoyte tocmai opusul lui, cum de e posibil ca el să fie animat de un sentiment profund de iubire şi de tandreţe faţă de Demoyte şi să nu aibă nici măcar o urmă de afecţiune pentru sărmanul Evvy. Mor se întreba dacă asta nu aruncă o lumină proastă asupra propriului său caracter. Iată încă un mister. Părea să fie înconjurat de mistere. Şi chibzuind la povestea asta, Mor descoperi că de fapt ea nu era neplăcută ; şi în timp ce plutea în josul dealului, sentimentul misterului, atît de liniştitor, se preschimbă într-o stare mult mai clară de nerăbdare incitantă la gîndul că are s-o întîlnească din nou pe domnişoara Carter.

La locuinţa domnului Everard ajungeai străbătînd o alee acoperită cu pietriş, legată de şosea şi intersectată în unghi drept de o potecă pentru biciclete. Ajuns în alee, Mor descălecă, pietrişul nebătătorit fiind destul de incomod pentru mersul pe bicicletă, şi o împinse de ghidon spre casa spoită în alb. Întinderea de pietriş gălbui din faţa casei era marcată din loc în loc de nişte hîrdaie din ciment în care creşteau muşcate şi printre care trebuiau să-şi croiască drum maşinile vizitatorilor. Văzu că în faţa intrării era oprită o maşină. Apropiindu-se, observă că era un Riley lung, verde-închis. Îl privi cu o admiraţie indiferentă. Nici măcar nu putuse visa vreodată să aibă propria lui maşină. Îşi duse bicicleta spre una din laturile casei, apoi se întoarse la intrare. Îşi atîrnă haina într-un cuier şi urcă treptele spre încăperea mare care-i servea domnului Everard drept salon şi sufragerie în acelaşi timp.

Intrînd, Mor văzu că atît Bledyard, cît şi domnişoara Carter sosiseră. Îi păru rău de asta, pentru că i-ar fi plăcut să asiste la momentul întîlnirii. Amîndoi stăteau în picioare tăcuţi, domnişoara Carter sprijinită de cămin, iar Bledyard privind pe fereastră. Domnul Everard n-avea renumele de a-şi face oaspeţii să se simtă la largul lor.

Se îndreptă spre Mor să-l primească. „Bill, mă bucur că ai venit. Acum putem să ne aşezăm la masă. Mi se pare că o cunoşti pe domnişoara Carter, şi iată-l şi pe domnul Bledyard. Ţi-ai lăsat haina jos ? Bine, bine."

Fața directorului era rotofeie și sănătoasă, genul de figură care trecea imperceptibil de la copilărie la maturitate fără vreo fază intermediară. Purta întotdeauna un veston de *tweed* și guler tare. Avea o expresie blîndă și priviri de căprioară. Părul de un castaniu deschis și mătăsos îi ședea rebel. Ca băiat fusese probabil drăguț ; ca bărbat între două vîrste părea inocent și dezarmat celor care nu-i atribuiau aerul unui om stupid.

„Bună ziua, domnule. Îmi pare rău că am întîrziat puțin." Evvy încercase cîndva să-l convingă să i se adreseze pe numele mic, dar Mor nu se putuse hotărî.

Aruncă o privire scurtă spre domnișoara Carter și ea dădu din cap. Purta o rochie albastră de mătase, care i se mula pe trup, dîndu-i o înfățișare mai elegantă și mai feminină decît în celelalte ocazii în care o văzuse pînă atunci. Părea adînc preocupată. Evident, ceea ce o preocupa era prezența lui Bledyard. Mor remarcă aceasta cu o strîngere de inimă, pe care o identifică cu surprindere ca pe un soi de gelozie. I-ar fi făcut plăcere ca domnișoara Carter să arate mai mult interes sosirii sale. Îi reveni din nou în minte scena ciudată din camera lui Bledyard. Se simți stînjenit și se întoarse spre Bledyard, care stătea tot cu spatele spre grup.

„Haideți, prînzul e servit", îi invită Evvy. Avea o voce amplă de profesor care poate încărca orice afirmație cu inflexiuni amenințătoare. Își conduse oaspeții spre celălalt capăt al camerei, unde era așezată masa. Pe vremea lui Demoyte totul arăta altfel, acum însă nu mai rămăsese nimic din interiorul intim, cald și mătăsos, încăperea părea mai lungă și mai luminoasă, iar pe pereții de unde fuseseră scoase covoarele și tapiseriile lui Demoyte atîrnau reproduceri după impresioniști francezi.

„Domnule Bledyard, dumneata stai aici, spuse Evvy. Oh, domnișoară Carter, vă rog luați loc aici și tu, Bill, lîngă bufet. Ai să mă poți ajuta cu farfuriile."

Domnul Everard era ferm convins că te poți lipsi de servitori. Introdusese această practică în regimul școlii pe cît putuse, cu toate protestele părinților : se serveau prînzuri reci, copiii trebuiau să-și facă singuri paturile, să-și curețe pantofii și să ajute de două ori pe săptămînă la spălatul vaselor. În propria sa gospodărie Evvy putea să

facă după bunul său plac, mai cu seamă că refuzase să încaseze suma considerabilă pe care Demoyte o stabilise pentru director ca indemnizaţie de reprezentare. Cu excepţia unor ocazii deosebit de oficiale, nu servea nimeni la masa domnului Everard. Femeia ou ziua dispărea la ora unu, lăsînd pregătite mîncărurile calde sau reci pe care găsea cu cale să le ofere oaspeţilor şi Evvy se descurca cum putea mai bine. Mor observă cu oarecare uşurare că de data asta meniul consta din mîncăruri reci. Exista cel puţin avantajul că mesele lui Evvy ţineau puţin ; nu se tărăgănau lucrurile cu *sherry* la început, şi nici nu se întîrzia în degustarea vinurilor sau a lichiorurilor, şi episodul se consuma de obicei cu o iuţeală consolatoare.

Evvy luă pe rînd de pe bufet farfuriile cu friptură rece şi salată şi Mor le împărţi, umplînd apoi cu apă paharele mesenilor. Domnişoara Carter şedea cumva paralizată. Ca de obicei, Bledyard părea să se simtă la largul lui, fără să scoată o vorbă, răsucindu-şi calm capul său mare dintr-o parte în alta, de parcă îi fusese fixat de curînd şi încerca să vadă dacă e bine aşezat între umeri. Era greu să stabileşti vîrsta lui Bledyard. Mor bănuia că e foarte tînăr, adică sub patruzeci de ani. Dacă n-ar fi avut o înfăţişare atît de ciudată, l-ai fi putut considera chiar arătos. O claie mare de păr negru, foarte drept şi puţin cam lung, îi flutura dintr-o parte în alta cînd se mişca sau discuta. Chipul îi era mare şi rotund ca o lună plină şi gîtul de taur, ochii mari luminoşi asemeni vietăţilor de noapte şi nasul inform. Gura avea un contur nedefinit şi uneori rămînea cu ea căscată. Dinţii sănătoşi erau mai întotdeauna ascunşi de buzele cărnoase. Zîmbea rareori. Mîinile mari şi le mişca cu gesturi calme. Bledyard avea un defect de vorbire pe care-l corectase în parte prin artificiul de a repeta de două ori unele cuvinte în timp ce rostea o frază. Proceda astfel cu o încetineală voită, ceea ce dădea un aer caraghios felului său de a articula. Se remarcase de multă vreme că o prelegere ţinută de Bledyard produce încă din primele minute rîsul isteric al întregii şcoli — şi, se pare, spre mîhnirea lui, datorită acestui fapt nu i se mai rezerva pe tot anul decît o sin-

gură prelegere asupra artelor, pe care de obicei o ţinea către sfîrşitul ultimului trimestru.

Evvy, care nu era în stare să se gîndească la mai multe lucruri deodată, neajuns cu totul handicapant pentru un director, începu conversaţia numai după ce se convinse că toţi oaspeţii îşi au în faţă farfuria cu mîncare şi paharul cu apă. „Şi, dragă domnişoară Carter, făcu el, ia spuneţi cum merge portretul ? Sînteţi pe sfîrşite, probabil ?“

Domnişoara Carter îl privi şocată. „Doamne sfinte, exclamă ea, nici nu l-am început măcar. Am făcut cîteva schiţe ale domnului Demoyte în creion, dar nu m-am hotărît pînă acum în ce poziţie să-l pictez, după cum nu m-am hotărît nici asupra hainelor sau a expresiei. Ca să spun drept, mă simt încă destul de încurcată.“ Timiditatea o făcea să pară străină.

„După părerea dumneavoastră, domnule, întrebă Mor cu perfidie, ce expresie l-ar caracteriza cel mai bine pe Demoyte ?“ Intenţiona să-l incite pe Evvy să fie maliţios măcar o dată.

Domnul Everard se gîndi puţin şi apoi vorbi : „Cred că un aer meditativ şi oarecum bănuitor“.

Nu greşeşte deloc, gîndi Mor. Precis şi destul de generos. Evvy crescu cu un grad în ochii lui. Îşi îndreptă privirea spre Bledyard. Bledyard părea detaşat de ceilalţi, ca şi cînd ar fi luat prînzul la restaurant şi s-ar fi trezit din întîmplare la aceeaşi masă cu trei persoane care-i erau complet necunoscute. Îşi vedea de mîncare. Mor îl invidia pentru modul în care ignora total orice convenţii. Fu de acord cu Demoyte că Bledyard este un om dintr-o bucată. Avea ceva fantastic de real. Prin comparaţie, Evvy părea lipsit de substanţă, era un soi de ficţiune. Şi domnişoara Carter era reală. Dar eu, sînt eu oare real ? se întrebă Mor cu o stranie strîngere de inimă.

Era înduioşător să vezi cum domnul Everard se străduia să întreţină o conversaţie. I se încreţise fruntea de efort şi, cu fiecare îmbucătură pe care-o înghiţea, îşi întorcea spre domnişoara Carter chipul îngrijorat. „După cîte am înţeles, domnişoară Carter, aţi trăit mult timp în străinătate şi de fapt sînteţi o străină în Anglia.“

„Da, am trăit mai cu seamă în Franţa, răspunse domnişoara Carter. Am crescut în sudul Franţei.“

„Oh, pe țărmul Mediteranei ! exclamă Evvy, acest imens loc de atracție pentru călători, așa cum spunea dr. Johnson. Sînteți o persoană norocoasă, domnișoară Carter."

„Nu știu ce să spun, replică domnișoara Carter, întorcîndu-se spre el cu un aer grav. Nu sînt convinsă că sudul Franței e un loc potrivit pentru un copil. Aerul e atît de fierbinte și de uscat. Îmi amintesc de copilărie ca de o perioadă de uscăciune cumplită, de parcă ar fi fost o secetă îndelungată."

„Bine, bine, dar erați pe malul mării, nu ?" întrebă Evvy.

„Da, dar după cum mi-o amintesc, era o mare melancolică. O mare fără flux și reflux. Îmi aduc și acum aminte că în copilărie am văzut ilustrații în cărțile de copii scoase în Anglia, cu băieți și fete care făceau castele de nisip pe plajă, și am încercat să mă joc și eu ca ei pe plaja mea. Dar plaja Mediteranei nu e un loc unde să te poți juca. E murdară și foarte uscată. Valurile nu spală nisipul și nici nu-l întăresc. Cînd am încercat să fac un castel de nisip, nisipul mi s-a scurs printre degete. Era prea uscat ca să păstreze o formă. Și chiar dacă turnam apă de mare peste el, soarele îl usca pe dată."

Cuvintele acestea îi atraseră atenția lui Bledyard. Se opri din mîncat și o privi pe domnișoara Carter. O clipă dădu impresia că are să spună ceva. Apoi se răzgîndi și-și văzu mai departe de mîncare. Mor își îndreptă și el privirea spre domnișoara Carter. Părea stînjenită ori din pricină că vorbise atîta, ori pentru că atrăsese atenția lui Bledyard. Mor era deopotrivă înduioșat și iritat.

Domnul Everard își continuă neabătut conversația. „Am impresia că ați fost singură la părinți, domnișoară Carter."

„Da, din nefericire", răspunse domnișoara Carter.

„Și ați trăit tot timpul împreună cu tata ? Ați avut probabil o existență foarte mondenă."

„Ba deloc, replică domnișoara Carter, tatăl meu era mai degrabă un singuratic. Mama a murit cînd eram foarte mică. Am trăit singură cu tata pînă la începutul anului ăstuia, adică pînă a murit."

Se lăsă tăcere. Evvy își făcea de lucru cu ce-i mai rămăsese în farfurie, străduindu-se să mai găsească ceva

de spus. Mor aruncă o privire furișă spre domnișoara Carter și rămase ca o stană de piatră. Ea își strînsese pleoapele și două lacrimi care-i scăpaseră de sub ele se rostogoleau acum de-a lungul obrajilor.

Lui Mor i se strînse inima. Ce lipsit de imaginație sînt ! își spuse el. Știam că și-a pierdut de curînd tatăl, dar nici nu mi-a trecut prin minte să mă întreb dacă suferă. Făcu și el eforturi zadarnice să spună ceva.

Bledyard văzu lacrimile și puse jos cuțitul și furculița. „Domnișoară Carter, vorbi Bledyard aplecîndu-se peste masă, sînt un sincer admirator, admirator al operei tatălui dumitale."

Mor fu cuprins de afecțiune față de Bledyard. Domnișoara Carter își șterse lacrimile cu un gest grăbit. Evvy nici nu apucase să le vadă. „Mă bucur mult", spuse ea. Și în voce i se distingea încîntarea.

„De la tatăl dumitale ai învățat să pictezi ?" o întrebă Bledyard.

„Da, răspunse ea, era un adevărat tiran. Am senzația că m-am născut cu penelul în mînă. Nu-mi amintesc să fi existat vreun timp în care să nu fi pictat, cu tata alături de mine."

Evvy profită de faptul că scăpase de povara conversației și se ridică să strîngă farfuriile. Mor îl ajută. Urmau compot și înghețată. Înghețata se cam topise.

„De fapt, nu e posibil să-i înveți, să-i înveți pe copii să picteze, spuse Bledyard. Știu asta de la bun început. Este singura artă care apare de la sine."

„Și muzica ?" întrebă Mor. Voia să intre în discuție.

„Da, știu, vorbi domnișoara Carter în aceeași clipă. În sensul ăsta, tata nu m-a învățat pînă foarte tîrziu. Dar apoi a devenit foarte sever. Îmi aduc aminte cum mă punea să pictez același lucru de nenumărate ori."

„Dar cînd se fac mari, uită", spuse Bledyard. Era o trăsătură caracteristică a felului de a conversa al lui Bledyard să nu fie întotdeauna atent la remarcile interlocutorului său și să-și continue șirul gîndurilor cu voce tare. Pînă cînd ajungeai să te obișnuiești cu el, te pomeneai deseori în încurcătură. „Uită să, uită să picteze cam pe la vîrsta cînd își pierd inocența. După aceea trebuie s-o ia de la început. Ce dovedește asta ? Pictura e modul

fundamental de-a înțelege al oamenilor. Sîntem făpturi însufleţite, însufleţite, simţurile sînt calea noastră de cunoaștere și văzul este suveran peste celelalte simţuri. Înainte ca omul să fi vorbit, el a fost în stare să deseneze.“ O altă caracteristică a lui Bledyard era aceea că, deși putea să nu scoată o vorbă în societate un timp îndelungat, odată pornit acapara conversaţia.

Domnișoara Carter nu se simţea stînjenită de Bledyard. Îl privea cu buzele întredeschise. Era evident că i se părea un tip fascinant. Mor își împinse la o parte farfuria. Înghețata n-avea nici un gust. În general nici nu-i plăcea înghețata.

„Pe mine să mă seuzaţi, zise domnul Everard, mă apuc să fac cafeaua. La fierbătorul meu merge cam încet. Nu, nu, nu vă deranjaţi. Văd că mai aveţi încă fructele. Brînza și pesmeţii sînt pe masă, așa că vă rog să vă serviţi dacă doriţi. Eu o să prepar cafeaua în tihnă.“

Evvy evadă de la masă. Nu cu mult timp în urmă își făcuse rost de un fierbător, în care Mor își pusese mari speranţe. Dar cum Evvy nu măsura niciodată, nici măcar jumătate din cantitatea de cafea necesară, rezultatul era deplorabil, ca și mai înainte.

„După părerea dumitale noi investim realitatea cu semnificaţii în clipa în care o reprezentăm ?“ i se adresă domnișoara Carter lui Bledyard. „Nu, mulţumesc“, îi spuse lui Mor care-i oferea un pesmet.

Mor desprinse posac poleiala de pe un triunghi cam moale de brînză topită.

„Reprezentare e un cuvînt ambiguu, răspunse Bledyard. Să reprezinţi ceva, ceva e o îndatorire pe care trebuie să ţi-o asumi cu umilinţă. Care e adevărul prim și esenţial pe care trebuie să-l realizeze o făptură înzestrată cu suflet. Că e doar un lucru, un obiect material în spaţiu și în timp și ca atare va avea un sfîrșit. Care este adevărul următor, următorul la care trebuie să ajungă ? Că pe de o parte se află într-un raport cu Creatorul, care nu e un lucru, și pe de altă parte cu obiectele care-l înconjură. Aceste alte obiecte, obiecte, la rîndul lor — Bledyard își ridică linguriţa ca să sublinieze cuvintele — sînt fie simple lucruri, fie lucruri aflate, ca și el, într-o relaţie cu Creatorul.“

În capătul celălalt al camerei, în apropiere de cămin, domnul Everard părea că are necazuri cu fierbătorul de cafea. Mor îl văzu, cu strîngere de inimă, cum adaugă în ultima clipă foarte multă apă.

„Ne întoarcem în salon ? întrebă Evvy. Cafeaua e aproape gata.“ Bledyard, Mor și domnișoara Carter se ridicară de la masă.

„Biblia ne învață, învață cu claritate, continuă Bledyard, că lucrurile din natură sînt aduse pe lumea asta spre folosul omului. N-am dreptate, dom-nu-le E-ve-rard ?“

Evvy tresări auzind că se apelează direct la el. „Ba, da, așa e, domnule Bledyard, aprobă el. Ăăă, domnișoară Carter, vă rog, luați loc aici. Serviți cu lapte cafeaua ?“

„Da, mulțumesc“, făcu domnișoara Carter.

„Și e tot atît de adevărat, reluă Bledyard, că Biblia ne interzice, ne interzice să facem chipuri cioplite.“

„Sper că nu vă displace că laptele e rece, domnișoară Carter, interveni domnul Everard. După cum vedeți, e o gospodărie de burlac.“

„Nu face nimic, răspunse domnișoara Carter. Îl prefer rece. Puțin de tot, vă rog.“

„Așa că e firesc să descoperim că la începuturile ei biserica, biserica șovăia cînd era vorba de picturi sau de sculpturi cu subiect religios. Se pare totuși că preoții n-au văzut un impediment, impediment deosebit în arta reprezentării și chiar la începuturile istoriei bisericii vedem că adorația și venerația iau în mod firesc forma reprezentării, așa cum e cazul cu impresionantele mozaicuri de la Ravenna.“

„O, da, ce minunate sînt ! interveni domnul Everard. Ați fost la Ravenna, domnișoară Carter ?“

„Da, mă duceam adeseori cu tata. Știu foarte bine mozaicurile.“

„La începuturile ei, biserica, biserica, continuă Bledyard luînd cafeaua oferită de domnul Everard, nu pare să fi făcut distincție, distincție între reprezentarea obiectelor din natură și cea a formelor umane. Erau atît de aproape, atît de aproape în timp de sursa luminii, încît viziunea le era inspirată de o venerație care răzbătea chiar și în modul în care zugrăveau chipul omenesc. Totuși, cînd intervine spiritul laic al Renașterii descoperim un interes

aproape exclusiv față de forma omenească ca atare, din păcate însoțit de o ștergere totală a acelei intuiții și venerații."

„Ce părere ai de cafea, de data asta, Bill ? întrebă domnul Everard. E ceva mai bună, nu-i așa ?"

„E foarte bună", răspunse Mor, dînd pe gît în grabă lichidul insipid.

„Vreți să spuneți, i se adresă domnișoara Carter lui Bledyard, că în reprezentările formei umane ar trebui să adoptăm o metodă total diferită de cea utilizată în reprezentarea altor lucruri ?"

„După cum știți, replică Bledyard, ni se pare firesc să facem această distincție. Necazul e că nu o facem în mod absolut, absolut. Cînd sîntem puși în fața unui obiect care nu e ființă omenească trebuie, fără-ndoială, să-l tratăm cu evlavie. Dacă-l pictăm, trebuie să ne străduim să-i scoatem în evidență esența și nu să-l prezentăm ca pe un simbol al propriilor noastre stări și dorințe. Pictor mare, pictor mare e individul care este destul de umil în fața obiectului pentru a încerca să-i dezvăluie pur și simplu esența. Dar în pictură acest *pur și simplu* e totul."

„E fantastic cît de asemănătoare sînt vederile noastre !" exclamă domnișoara Carter. În depărtare se auzi clopoțelul școlii anunțînd două și un sfert.

„Dar, continuă Bledyard, cînd avem în fața noastră o altă ființă omenească, nu sîntem confruntați cu un simplu obiect. Făcu o pauză. Sîntem confruntați cu Creatorul."

„Ai oră acum, Bill ? îl întrebă domnul Everard. Regret că nu v-am invitat mai devreme."

„Nu, de fapt n-am ore azi", răspunse Mor.

„Vreți să spuneți că n-ar trebui să pictăm ființe umane?" întrebă domnișoara Carter.

„Fiecare trebuie să-și găsească singur calea, răspunse Bledyard. De-ar fi posibil, oh, de-ar fi posibil să reprezinți un cap ca și cînd ar fi un obiect material sferic. Dar cine este îndeajuns de mare pentru a face asta ?"

„Nu văd deloc de ce ar trebui să te străduiești să reprezinți un cap în chip de obiect material sferic, interveni Mor. Știm ce e un cap și mai știm și ce înseamnă

să înţelegi o altă persoană privind-o în ochi. Nu văd deloc de ce ar fi pictorul obligat să uite toate astea."

„Cine e demn să înţeleagă o altă persoană ?" întrebă Bledyard. Vorbea cu aceeaşi nepotolită fervoare de la început. Îi răspunsese lui Mor, dar privirea îi era îndreptată asupra domnişoarei Carter. „Cînd e vorba de un obiect material oarecare, îl putem privi cu evlavie, punîndu-ne întrebări în legătură cu esenţa lui. Cînd însă privim un chip omenesc, îl interpretăm prin ceea cé sîntem noi înşine. Şi ce sîntem, de fapt ?" Bledyard îşi întinse mîinile, ţinînd întruna ceaşca de cafea de care nu se atinsese.

„Sînt de acord cu multe din lucrurile pe care le-aţi spus, replică domnişoara Carter, vorbind grăbit să'n-apuce s-o întrerupă Bledyard. Tablourile noastre sînt o judecată asupra noastră înşine. Ştiu prin ce anume şi cît de deplorabil dezvăluie tablourile mele ceea ce sînt de fapt. Şi totuşi, consider că..."

„E un fapt ştiut, o întrerupse Bledyard, că în fond nu putem să-i înţelegem cu adevărat, cu adevărat, pe cei care ne sînt superiori. E uşor să zugrăveşti viciile şi ciudăţeniile. Dar cine poate privi cu destulă evlavie un alt chip omenesc ? Adevăratul pictor portretist ar trebui să fie un sfînt — dar sfinţii au ceva mai bun de făcut decît să facă portrete. Pictorii de subiecte religioase adeseori intuiesc acest lucru. De obicei reprezentările, reprezentările Mîntuitorului nu ne sînt oferite ca şi cînd ar fi portretele unui individ. Tablourile înfăţişîndu-l pe Mîntuitor ne impresionează în mod obişnuit prin măreţia concepţiei, şi nu printr-o anume expresie sau gest particularizat. Cînd imaginea este individualizată, aşa cum e cazul cu tabloul lui Caravaggio, *Crist la Emmaus*, ne simţim profund cutremuraţi. Ar trebui să fim în egală măsură cutremuraţi de orice reprezentare a chipului omenesc."

Domnul Everard îşi privea ceasul şi se foia nerăbdător. Începu să spună ceva, dar domnişoara Carter i-o luă înainte. „E atît de abstract ceea ce spuneţi, domnule Bledyard ! Am putea considera de la bun început că e imposibil să reprezinţi chipul omenesc cu destulă evlavie — şi poate în sens absolut nu există niciodată destulă evlavie.

Dar dacă ne gîndim la picturi de Rembrandt, de Goya, de Tintoretto, de..."

Vocea domnişoarei Carter răsuna tot mai puternic. Se aprindea din ce în ce mai tare. Bledyard încerca s-o întrerupă. Domnul Everard scoase nişte sunete abia articulate.

Vorbind foarte tare, Mor reuşi să-i acopere pe toţi. „Regret, dar acum trebuie să plec." Brusc se lăsă tăcere.

Bledyard îşi lăsă ceaşca jos şi se ridică. Se întoarse spre domnul Everard. „Mulţumesc, i se adresă el, pentru prînzul plăcut, dom-nu-le E-ver-ard. Mi-a făcut plăcere s-o cunosc pe domnişoara Carter. Sper că n-am stat, stat prea mult."

Domnişoara Carter se ridică. Era îmbujorată şi agitată. Glăsui : „Sincer, vă mulţumesc foarte mult — a fost atît de amabil din partea dumneavoastră. Mi-a făcut mare plăcere".

Evvy avea aerul c-o să leşine de epuizare. Coborîră cu toţii în hol. De pe scări, Mor văzu pachetul cu cărţi pe care-l lăsase pe măsuţa din hol. Se năpusti spre el şi găsi prilejul să i-l înmîneze în grabă domnişoarei Carter. „Cărţile pe care le-am promis."

Domnişoara Carter le luă absentă şi spuse : „Ah, mulţumesc", aproape fără să-l privească. Mor îl blestemă în gînd pe Bledyard. Ieşiră cu toţii pe aleea cu pietriş din faţa casei. Căldura dogoritoare a după-amiezii se ridica în valuri din pămînt.

„Ah, Bill, vorbi Evvy, te rog transmite-i soţiei tale scuzele mele. Intenţionasem s-o invit, zău că intenţionasem s-o fac, dar ştii cît sînt de nepriceput. În perioada asta a anului şcolar memoria mă părăseşte cu desăvîrşire. Dar te rog mult să i-o spui şi să-i transmiţi scuzele mele."

„Negreşit", răspunse Mor, care n-avea nici cea mai vagă intenţie să-i transmită lui Nan asemenea scuze stupide. Ştia cum ar fi primite.

„Şi nu te lăsa pînă n-o convingi să ţină discursul acela scurt la dineu", spuse Evvy.

„O să încerc", făcu Mor. Îşi puse mîna streaşină la ochi să se apere de soare.

„Ei bine, mă bucur mult că aţi venit, exclamă Evvy, mi-a făcut mare plăcere. Acum trebuie să mă întorc la

treburile mele. Avem în față sfîrșitul trimestrului, știți asta. La revedere, domnișoară Carter, o să ne întîlnim în curînd — și vă mulțumesc că ați venit." Se retrase fără întîrziere în casă și închise ușa.

Cei trei oaspeți rămaseră un timp locului, nehotăriți, pe alee. Mor își spuse : dacă Bledyard mai scoate o vorbă îl ating. Era evident că și domnișoara Carter gîndea la fel. Jucîndu-se cu piciorul în pietriș, făcu grăbită : „Trebuie să plec acum. Doriți careva din dumneavoastră să vă duc cu mașina pînă la școală ?" Invitația nu era făcută cu prea multă convingere.

Mor descoperi cu nespusă uimire că marele Riley verde din fața intrării îi aparținea probabil domnișoarei Carter. I se părea de necrezut ca o femeie atît de firavă să posede o mașină atît de mare. O clipă mai tîrziu, ideea i se păru încîntătoare.

Bledyard răspunse fără întîrziere : „Nu, vă mulțumesc, domnișoară Carter. Am bicicleta, bicicleta aici. O să merg cu ea. Așa că vă spun la revedere." Dispăru brusc după colțul casei.

Mor rămase singur cu domnișoara Carter. Făcu un calcul rapid. Se simți brusc copleșit de dorința intensă de a face o plimbare cu mașina domnișoarei Carter. Spuse : „Da, mulțumesc, ți-aș fi recunoscător dacă m-ai lua".

Deschise portiera pentru ea, apoi sări în mașină pe cealaltă parte. Domnișoara Carter așeză pachetul cu cărți pe bancheta din spate. Apoi își puse niște ochelari fumurii, își legă în jurul capului o eșarfă multicoloră. După aceea porni motorul. Nici nu porniseră bine cînd fură depășiți de-o apariție stranie. Era Bledyard călare pe bicicleta lui, împingînd bicicleta lui Mor. Trecu pe lîngă ei în viteză cu capul aplecat și coti de pe alee pe poteca de biciclete care ducea spre școală.

Ce obrăznicie din partea lui ! își spuse Mor. Spera ca domnișoara Carter să nu-și dea seama de semnificația acestui spectacol. Îi era teamă că o să înțeleagă. Apoi izbucni brusc în hohote.

„De ce rîzi ?" întrebă domnișoara Carter.

Mor continuă să rîdă. „Ce mai tip și Bledyard ăsta !"

Mașina prinse viteză.

VI

RILEY-UL O COTI SPRE ȘOSEA

„Îmi pare rău că am folosit un ton atît de brusc cînd m-am oferit să vă duc cu mașina, rosti domnișoara Carter. Mi-era teamă să nu accepte cumva domnul Bledyard. Sincer vorbind, n-aș mai fi putut să-i suport compania nici măcar o clipă."

„Nu-ți face probleme, replică Mor. E foarte greu la început. Cu timpul te obișnuiești cu el. Bledyard are ceva cu totul deosebit."

„Fără îndoială că are ceva cu totul deosebit, dar ceva care te scoate din fire. Sînt convinsă că nu e nebun — dar are o trăsătură caracteristică pentru nebuni. Își susține punctele de vedere cu insistență și coerent și cu o logică aparentă — dar într-un fel totul e pe dos, există pe undeva o deformare fantastică."

„Știu, acceptă Mor, gîndindu-se brusc la soția sa. Și totuși Bledyard impune respect. Te trezești întrebîndu-te din cînd în cînd dacă nu cumva viziunea ta e cea deformată."

„Da, recunoscu domnișoara Carter. Of, doamne !" Frînă brusc mașina. Erau aproape de intrarea principală a școlii. „Te deranjează dacă mai stăm de vorbă două-trei minute ? Am impresia că am și ajuns. Sincer îți spun că m-a dat peste cap discuția aceea. E o mare ușurare să pot schimba o vorbă cu dumneata."

„Nu mă deranjează deloc, răspunse Mor. Nu sînt cîtuși de puțin grăbit. N-am nimic deosebit în după-amiaza asta." Cuvintele ei îi făcuseră plăcere.

„Ei bine, în cazul acesta, spuse domnișoara Carter, ce-ar fi să mergem puțin mai departe ? Știu că nu e frumos din partea mea și că s-ar cuveni să lucrez, dar trebuie neapărat să stau puțin la aer. Și am impresia că și dumneata ai nevoie de așa ceva. Te aduc înapoi imediat." Debreie și mașina alunecă din nou ușor.

În clipa următoare în sufletul lui Mor încolți un sentiment de vinovăție. Deși nu avea propriu-zis ore, erau o mulțime de lucruri pe care ar fi trebuit să le facă în după-amiaza asta. Oricum, era atît de minunat să zbori

cu maşina, în aerul nemişcat al după-amiezii fierbinţi, transformat într-o briză caldă, în timp ce şoseaua zgomotoasă şi ameninţătoare devenise o cale deschisă şi supusă care, în fine, ducea şi ea undeva. Mor observă că trecuseră podul peste calea ferată fără să-şi dea măcar seama că urcaseră panta. Avea senzaţia că toate astea îi făceau bine după atmosfera încărcată din salonul domnului Everard. Nu era nimic rău dacă ieşea la o mică plimbare.

„Omul ăsta m-a tulburat cumplit", vorbi domnişoara Carter. Era foarte serioasă. Evident nu se putea gîndi la nimic altceva în afară de Bledyard.

„Ei bine, atunci să-l ia naiba ! exclamă Mor, dacă te-a tulburat."

„Nu, nu, se împotrivi domnişoara Carter, aşa cum ai spus-o şi dumneata, s-ar putea să aibă dreptate — sau, mai bine zis, nu sînt chiar convinsă că are dreptate, dar totul vine brusc ca un reproş. Îmi iau arta foarte în serios. De fapt, e tot ce mi-a mai rămas *acum*. Ştiu că lucrez bine. Sper că o să am rezultate şi mai bune. Dar omul ăsta mi-a creat sentimentul că tot ce lucrez nu face două parale. Într-un sens e lamentabil, lamentabil, o ştiu." Pronunţa cuvîntul aşa cum ar fi făcut-o un străin, subliniindu-i semnificaţia. Vorbea din nou agitat, gesticulînd cu mîna ei mică pe deasupra volanului. Şi în timp ce vorbea accelera. Acostamentele nisipoase ale şoselei goneau nebuneşte în sens invers şi o serie de maşini rămaseră în urmă. Într-o secundă indicatorul de viteză urcă la şaptezeci de mile. Domnişoara Carter părea că nici nu bagă de seamă. Mor se ţinea de scaun.

„Te rog, spuse el, mai redu viteza. Nu circul prea des cu maşina. Aşa cum a spus Bledyard, fiecare trebuie să-şi găsească singur calea. Şi aşa cum ai spus chiar dumneata, remarcile lui sînt prea abstracte. Răspunsul i-l dau înseşi lucrările lui. Iar răspunsul dumitale sînt lucrările dumitale. Cînd nu eşti tulburată de teorii, cînd rămîi singură cu lucrările dumitale, ştii ce ai de făcut şi cel puţin în ce direcţie ar putea fi atinsă perfecţiunea." Mor vorbi cu convingere. Îşi dădea seama că poate s-o înveţe ceva, s-o facă să înţeleagă. La rîndul lui, trebuia să se străduiască şi el să înţeleagă ceva anume. Dorea să continue discuţia.

„Scuză-mă", rosti domnişoara Carter. Micşoră viteza şi continuară drumul un timp în tăcere. Ajunseseră la marginea Marsingtonului. Maşina se opri la stop.

„Aici ia-o la stînga, o rugă Mor. Să ieşim din şoseaua principală." Nu voia să treacă prin faţa prăvăliei lui Tim Burke.

Cotiră şi peste cîteva secunde intrară pe un drum de ţară. Şuierul maşinilor se potoli încetul cu încetul şi amuţi de tot. Frunzele se îmbrăţişau deasupra capetelor lor. Domnişoara Carter opri motorul. „E surprinzător să descoperi că poţi evada atît de lesne. Mă întreb : nu e vreun rîu pe aici prin apropiere ? Mi-e înfiorător de cald — ar fi minunat să vedem o apă. O mai fi mult pînă la mare ?"

„O, e mult prea departe ! răspunse Mor, scandalizat. Pe aici locurile sînt cam uscate, dar sper să găsesc un rîuleţ pentru dumneata. Ia să văd. Da, dacă o ţinem înainte încă vreo cîteva mile ar trebui să dăm de unul. Ţine-o drept, oricum, o să recunosc eu drumul cînd o să-l întîlnim."

„Eşti sigur că nu-ţi încurc programul ? întrebă domnişoara Carter. Să-mi spui de îndată ce vrei să ne întoarcem. Sau vrei poate să te duc undeva, sau să mergem să iei nişte lucruri de care ai nevoie. După cîte am reţinut, ai spus că n-ai maşină."

„N-am, recunoscu Mor, şi mi-ai face un serviciu dacă puţin mai tîrziu m-ai lăsa pe aici, prin apropiere. Ar trebui să vizitez pe cineva şi, pentru că sîntem pe aici, aş profita să mă duc în după-amiaza asta. M-ar scuti de un drum cu trenul. Dar mai întîi să găsim rîul ăla al dumitale. N-o să dureze mult." Lui Mor îi venise ideea că, de vreme ce se afla în Marsington, i-ar putea face o vizită lui Tim Burke. În starea de exaltare în care se aflase în seara din ajun, nu reuşise să vorbească destul de amănunţit cu Tim. Înainte de a deschide discuţia fie cu Nan, fie cu Evvy, Mor se gîndi că ar trebui să aibă informaţii mai precise în legătură cu aspectul financiar al planului. Era sigur că Nan va ridica unele obiecţii de ordin financiar — şi, ca s-o poată convinge, trebuia să posede răspunsuri precise. O nouă discuţie cu Tim ar fi extrem de folositoare.

„S-a făcut", spuse domnişoara Carter. Drumul se deschidea în faţa lor şi ea lăsă maşina s-o pornească în goană. Era clar că uitase de neliniştea de care fusese cuprins Mor cu puţin în urmă. După expresia de pe chipul ei, bănuia că se gîndeşte în continuare la reproşul lui Bledyard. Îi vedea ochii dintr-o latură, pe sub ochelarii fumurii, cum se dilatau stăpîniţi de gînduri. Ţinea uşor volanul cu mîna ei micuţă, celălalt braţ fiindu-i proptit pe marginea portierei. Un pîlc de pini îşi măturâ ramurile pe deasupra capului ei şi maşina se umplu de miros de nisip şi răşină. Era într-adevăr un ţinut uscat.

Mor îşi aminti că îi spusese lui Nan că se va întoarce la ceai. I se adresă domnişoarei Carter. „Vrei să opreşti cînd ajungem la o cabină telefonică ? Trebuie s-o sun pe soţia mea să-i spun la ce oră mă întorc."

„Bineînţeles", răspunse domnişoara Carter. Ajunseră curînd în faţa cabinei telefonice şi ea opri maşina.

Mor intră în cabină şi începu să se scotocească după o fisă. Era înconjurat de o tăcere stranie acum, cînd nu se mai auzea bătaia motorului. O clipă mai tîrziu, din această tăcere se ivi vocea lui Nan. Întotdeauna se simţea o încordare în glas cînd ridica receptorul. „Alo !"

„Alo, Nan, începu Mor. Eu sînt, Bill. Te-am sunat să-ţi spun că nu vin la ceai. Mai am cîteva treburi de rezolvat şi apoi trebuie să mă duc să-l întîlnesc pe Tim Burke în legătură cu nişte chestiuni laburiste."

„Bine, făcu Nan. Cînd vii acasă ?"

„O, cam pe la cinci şi jumătate cred, răspunse Mor. Poate chiar mai devreme. Pa !"

Aşeză receptorul în furcă. Apoi rămase nemişcat în cabină şi fu cuprins de o senzaţie ciudată şi rece. De ce naiba făcuse asta ? De ce-i spusese lui Nan o minciună ? De ce nu-i spusese că a ieşit la plimbare cu maşina împreună cu domnişoara Carter ? Nici măcar nu se gîndise dinainte la ce-o să-i spună. Scosese minciuna pe moment fără să stea pe gînduri. De ce ? Bănuia c-o făcuse intuind vag comentariile sarcastice şi nesuferite ale lui Nan, cum de-şi poate irosi o după-amiază în asemenea chip. Dar ăsta nu era un motiv s-o mintă. Oricum, era curată pros-

tie. Îl putea vedea oricine în mașină cu domnișoara Carter. Dar nu asta era problema. N-ar fi trebuit s-o mintă pe Nan.

Se strecură afară din cabină.

„Ce s-a întîmplat ? întrebă domnișoara Carter. Arăți foarte ciudat. Ți-e rău ?"

„Nu, mi-e bine, răspunse Mor. Doar căldura. O să fie mai bine de îndată ce pornește mașina."

Domnișoara Carter îi aruncă o privire îngrijorată și o porni mai departe.

Încă o minciună, își spuse Mor. Brusc se adresă domnișoarei Carter : „Îmi pare rău, dar nu ăsta e adevărul. De fapt nu știu nici eu de ce nu i-am spus soției că sînt cu mașina în compania dumitale — și asta a fost o mare prostie din partea mea."

Domnișoara Carter se întoarse să-l privească. Ochii îi erau ascunși de ochelarii fumurii. Acum o să mă disprețuiască, își spuse Mor. O să mă disprețuiască pentru că am spus o minciună și pentru că i-am spus ei că am spus-o.

„O, doamne, exclamă domnișoara Carter. Cînd te întorci, trebuie să-i spui. N-o să se supere prea tare, nu ? Dar cred c-o să fie supărată pe mine."

Mor fu cuprins de un sentiment de ușurare și de o simpatie nemărginită față de domnișoara Carter. Desigur, procedînd astfel era destul de cinstit și nu făcea rău nimănui. Îl aștepta o jumătate de oră neplăcută cu Nan, asta-i tot. Îi era recunoscător domnișoarei Carter pentru felul simplu în care reacționase și era bucuros că-i spusese.

„Desigur, ai perfectă dreptate, recunoscu Mor, bineînțeles că o să-i povestesc cînd mă întorc. Pe mine o să se supere, și pe bună dreptate, dar nu și pe dumneata — o să am grijă de asta. Regret toată povestea. Sînt o hahaleră."

Mașina gonea în timp ce ei discutau. „Unde ne aflăm acum ?" întrebă domnișoara Carter.

Mor nu era tocmai sigur. „Mai mergi puțin, o îndemnă el. S-ar putea să nu fi observat cotitura. Încă o clipă și o să descopăr un punct de reper." Avea senzația că discuția din ultima parte a drumului înlăturase niște bariere dintre el și domnișoara Carter, și acum se simțea mai la largul său în prezența ei. O clipă se bucură chiar de nerozia lui.

Domnișoara Carter reduse viteza și Mor începu să studieze locul. Pătrunseseră adînc în peisajul neregulat și înveșmîntat în conifere din comitatul Surrey, care leagă între ele nervurile în evantai ale șoselelor principale ce se desfac din Londra : regiune unde londonezul evadat, singurul citadin îndreptățit să folosească cuvîntul chiar în sensul său propriu, spune cu oarecare ezitare : „Acum, în fine, am ajuns cu adevărat *la țară*".

Mor decretă că trecuseră probabil de bifurcația la care se gîndise el, dar era convins că dacă vor merge înainte, tot vor întîlni rîul. Era hotărît ca după acest incident neplăcut să n-o dezamăgească pe domnișoara Carter. Simțea că-i rămăsese îndatorat. După-amiaza devenise mai fierbinte și porțiunile de pădure mai dese, mai de nepătruns, răspîndind un parfum persistent. Continuară drumul.

Brusc, ovaționară amîndoi ceea ce le apăru pe neașteptate în față. Domnișoara Carter puse o frînă puternică și mașina înaintă încă puțin. Spuse : „Ce ciudat, la început am crezut că e doar un miraj". Opri Riley-ul la cîțiva pași de vad.

Apa tăia, sticlind, drumul într-un șuvoi lat și continuu. O auzeau curgînd. O clipă nu scoaseră o vorbă, căzuți parcă într-un fel de transă, ascultîndu-i susurul. Apoi domnișoara Carter lăsă mașina să alunece foarte încet înainte, pînă cînd roțile din față atinseră apa. Se întoarse spre Mor cu o privire triumfătoare.

Mor era încîntat de bucuria ei. Se uită de jur împrejur. Apa ieșea din pădure pe sub lespezi de beton acoperite cu pămînt și ierburi. Dincolo de ele pomii creșteau des și nu mai puteai vedea ce se întîmplă cu șuvoiul. Mor privi peste apă. Nu departe, dincolo de vad, drumul o cotea spre stînga. „Hai să coborîm acolo, propuse Mor, arătînd cu degetul. S-ar putea ca mai departe să reușim să atingem malul rîului."

Domnișoara Carter îi aruncă o privire puțin îngrijorată. „Ești sigur că mai ai timp ? întrebă ea. Nu vreau să te încurc. Și așa ți-am creat destule neplăceri cu șotiile mele."

„Asta-i bună ! făcu Mor. N-ai nici o vină, draga mea copilă. Mai am puțin timp. Dacă vrei să mergi... N-o să ne ia decît cîteva clipe ca să-l privim."

„Mi-ar face mare plăcere !“ răspunse domnișoara Carter fără întîrziere și mașina trecu prin vad alunecînd cu un ușor și luă curba. Aici, pomii se îmbrățișau din nou deasupra capetele lor și lumina era de un verde difuz. Domnișoara Carter își scoase ochelarii.

Cam după o sută de iarzi văzură că drumul îngust o cotea spre dreapta, în direcția opusă locului spre care trebuia să curgă rîul. Nici aici nu puteau vedea ce se întîmplă din pricina desișului, deși atunci cînd mașina se opri și domnișoara Carter stinse motorul, se auzi la distanță murmurul apei. Chiar în fața lor se înălța o poartă albă și dincolo de ea pornea un drumeag lin și verde, ce o cotea la stînga printre ferigi și rugi, pe sub o arcadă neîntreruptă din ramuri de stejar, mesteceni și conifere. Te îmbia. Cei doi schimbară o privire.

„Să lăsăm aici mașina, propuse Mor. Am putea merge pe jos pînă acolo și în cîteva clipe am fi la rîu.“

„Nu, se împotrivi ea, de ce să mergem pe jos ? Putem merge cu mașina.“ Și sări din mașină, deschizînd poarta. Cîteva clipe mai tîrziu Riley-ul se legăna încet de-a lungul drumeagului.

„Să conduci o mașină pe un asemenea drumeag îngust, spuse domnișoara Carter aproape în șoaptă, e ca și cînd ai naviga cu o barcă pe o stradă. E fantastic.“

Mor nu scotea o vorbă. Așa era. Motorul nu mai făcea acum aproape nici un zgomot și în după-amiaza de vară sunetul lui era acoperit de zumzetul pădurii, zumzet amețitor care se contopea cu tăcerea. Era ca și cum din clipa în care trecuseră de poarta albă ar fi intrat într-o altă lume. Spiritul pădurii îi copleșea și Mor se trezi privind cînd într-o parte, cînd în alta, așteptîndu-se să vadă ceva neobișnuit. Drumeagul era bine întreținut și acoperit cu iarbă fină și cineva tăiase ferigile de pe cele două margini. Totuși, ferigile și florile de cîmp erau destul de aproape pentru ca roțile mașinii să le atingă și Mor văzu înainte ca niște brazde de grozamă, floarea cucului, poala rîndunicii, legănîndu-se ușor și încadrînd drumeagul. Ici și colo se deschidea o perspectivă adîncă pînă în inima pădurii de-a lungul unor alei presărate cu frunze, pe care se filtra o lumină brună. Nu se vedea

încă nici urmă de rîu. Domnișoara Carter opri brusc mașina. Vorbi și acum în șoaptă : „N-ai vrea să conduci ?“

Mor tresări. Trecuseră aproape cincisprezece ani de cînd nu se mai urcase la volan, și niciodată nu avusese mașină proprie. „E mult de cînd n-am mai condus, răspunse, și nu știu dacă mă mai pricep. Oricum, n-am permis de conducere.“

„N-are importanță, spuse domnișoara Carter, n-o să afle nimeni și nici măcar nu sîntem pe un drum adevărat. Ți-ar face plăcere ?“.

„S-ar putea să-ți stric mașina asta frumoasă“, răspunse Mor. Dar știa că i-ar face plăcere, chiar foarte multă plăcere să conducă Riley-ul. Înainte de a mai adăuga ceva, domnișoara Carter sări din mașină și schimbară locurile. Părea foarte satisfăcută și-l privea încîntată pe Mor, care se uita încurcat la bord. Nu-și mai amintea nimic. „Cum o pornesc ?“ întrebă el.

„Acolo e contactul, e răsucit, acolo e demarorul și acolo e schimbătorul de viteze. Ții minte cum sînt așezate vitezele ? Iată ambreiajul, frîna de picior și accelerația. Frîna de mînă e aici în față.“ Domnișoara Carter sta proptită într-o rînă pe locul ei, cu aerul vesel al unui băiețaș care vede că taică-său e pe cale de a încurca rău treaba.

Mor se simțea mare și neajutorat. Se jucă puțin cu vitezele. Începea să-și aducă aminte. Porni motorul. Apoi, cu gesturi precaute, puse schimbătorul în viteza întîi și ridică piciorul de pe ambreiaj. Cu o smucitură, Riley-ul țîșni înainte. Mor apăsă imediat pe frînă și motorul încremeni. Domnișoara Carter se zgîlțîia de rîs. Își ridicase picioarele pe banchetă înfășurîndu-și fusta în jurul gleznelor.

„La dracu !“ exclamă Mor. Încercă din nou, cu mai mult succes de astă dată. Riley-ul alunecă alene, iar Mor îl pilotă atent la cotitura drumeagului. Un pom mătură acoperișul. Alunecau prin inima pădurii aproape fără zgomot. Domnișoara Carter avea un aer grav acum. Privea înainte. Simțind cum limuzina toarce calm, ascultătoare la comenzile lui, Mor se simțea ca un rege. Trăia momente de bucurie profundă și intensă. Trupul i se relaxă. Făcea

cu maşina, cu pădurea care se mişca încet, cu covoul des şi verde al potecii din faţa lor. Înaintară un timp fără să scoată o vorbă.

Apoi Mor îl văzu pe pădurar. Stătea lungit alături cu drumeagul, într-un luminiş în care pomii se retrăgeau şi lăsau un spaţiu întins acoperit cu frunze uscate. De jur împrejurul luminişului florile şi ferigile se împleteau formînd un fel de bordură lată, iar în punctul cel mai îndepărtat o viroagă triunghiulară cobora adînc în pădure, unde se pierdea în umbra deasă. Omul stătea tolănit într-o rînă în frunzele uscate şi părea că se distrează cu nişte cărţi de joc viu colorate. Cele mai multe cărţi le ţinea în mînă, dar vreo cinci, şase erau întinse pe jos. Era un bărbat scund şi solid, îmbrăcat cu nişte pantaloni ponosiţi albăstrii, de bumbac, şi o cămaşă albastră. Hainele păreau un fel de uniformă, fără o identitate precisă. Alături de el, între ferigi, se vedeau o legătură şi ceva ce semăna cu mînerul unei unelte. Şedea în profil-faţă de ei, cu ochii plecaţi în pămînt, iar bronzul smead al obrazului îi sugera că s-ar putea să fie ţigan. Avea părul negru şi încîlcit.

Cu un gest involuntar Mor opri maşina. Erau la cîţiva paşi de bărbatul acela. Trecu o clipă. Silueta tolănită nu-şi ridică ochii. Continua să privească fix şirul de cărţi înşirate cu faţa în sus. Nu dădea nici cea mai mică atenţie spectatorilor din maşină. Mor simţi cum domnişoara Carter îl apucă de braţ. Porni din nou motorul şi merseră mai departe. Omul dispăru din raza lor de vedere, printre copaci.

Mor se întoarse spre domnişoara Carter. Era palidă şi-şi astupase gura cu palma. „N-ai de ce să te temi", spuse Mor.

„Mi-e teamă, totuşi, rosti domnişoara Carter. Nu ştiu de ce."

Maşina sălta uşor înaintînd. Cărarea părea fără sfîrşit. Mor era şi el puţin înspăimîntat, fără să ştie de ce. Vorbi : „De bună seamă, e unul dintre pădurarii ăia nomazi care lucrează pentru comisia silvică. Locuiesc în pădure în adăposturi sau corturi."

„Mi-a făcut impresia că e ţigan, spuse domnişoara Carter, şi sînt sigură că ei nu muncesc pentru nimeni. Mă

întreb dacă n-ar fi trebuit să-i dăm de pomană ? Dumneata ce crezi ?“ Mor îi aruncă o privire scurtă. Îl descumpănea nervozitatea ei. „E mult mai bine să nu le dai bani. Unii dintre ei sînt foarte mîndri.“ Spunînd asta își dădu seama că ar fi fost foarte stînjenit dacă ar fi trebuit să se adreseze acelui bărbat.

„Ai observat, nu erau niște cărți de joc obișnuite !“ făcu domnișoara Carter.

În clipa aceea ajunseră la o altă cotitură a drumeagului și iată că în fața lor curgea rîul. Drumeagul cotea de-a lungul apei pierzîndu-se într-o pajiște largă, iar rîul curgea viguros ca o oglindă lucioasă și strălucitoare, printre maluri cu stuf, sălcii și crețușcă ce se unduiau sub bătaia brizei. Cîteva flori de nu-mă-uita se iveau întîrziate la rădăcina trestiilor. Se simțea miros de apă.

Mor opri mașina și ieșiră amîndoi. Înaintară pînă la marginea apei și rămaseră nemișcați un timp, fără să scoată o vorbă. Priveliștea semăna atît de mult cu o grădină, încît Mor se uită în jurul lui, așteptîndu-se parcă să vadă în apropiere o casă. Dar nu se vedea nimic în afara rîului, care iarăși se pierdea, de o parte și de alta, în desișul pădurii. O privi pe domnișoara Carter. Răsărea parcă din urzeala florilor și frunzelor de pe malul rîului. Avea căutătura pierdută a unui drogat. Stătea cu mîinile întinse orbește spre frunziș. Rupse o frunză, o duse la gură și o mestecă dusă pe gînduri, cu ochii ațintiți la apă.

Mor se întoarse și făcu cîțiva pași de-a lungul pajiștii cu iarbă deasă. Aici erai într-adevăr la țară, în locul unde trecerea de la un anotimp la altul este marcată de semne mărunte. Porumbarul cedează locul păducelului. iar acesta socului. Ce rar venea aici ! Dădu deoparte ramurile și văzu cum rîul se lărgește într-un soi de iaz ascuns sub un plafon scund format din frunze. În acel loc malul cobora lin în trepte și se întîlnea cu apa formînd o plajă de prundiș. Dincolo de ea, pîrîul părea mai adînc, vîrstat spre celălalt mal de o puzderie de flori albe de piciorul cocoșului, ce se răreau și dispăreau spre mijlocul șuvoiului. O pană albă de lebădă era purtată ușor pe firul apei. Mor se întoarse cu intenția să-i spună însoțitoarei lui ce descoperise, dar se pomeni cu ea chiar alături de el.

„Ah ! exclamă domnișoara Carter, vreau să înot ! Te superi ? Vreau neapărat, neapărat să înot !“

Fu oarecum descumpănit și șocat de această idee ; dar își dădu seama că i se cere acordul și că nu poate spune nu. Rămase tăcut.

„Vai, te rog, trebuie neapărat să înot“, exclamă din nou domnișoara Carter. Mor văzu sticlirea nestăpînită din ochii ei. Își aminti brusc de grădina de trandafiri, de camera lui Bledyard.

„Ești liberă să înoți, dacă vrei, rosti el. Sper numai să nu apară nimeni. O să stau aici la distanță, pe mal, să te feresc de eventualii intruși.“

„N-o să vină nimeni, răspunse domnișoara Carter, n-o să găsească nimeni locul ăsta. Da, du-te acolo. O să mă dezbrac aici, la capătul celălalt al șirului de arbuști. N-o să dureze decît cîteva clipe. Dar trebuie negreșit să intru în rîu.“

Mor ieși din nou în razele soarelui și porni mai departe, tîrîndu-și picioarele prin cretușca de la marginea apei. Nu se simțea la largul lui. Soarele ardea fierbinte. Pe obraji i se prelingea transpirația ca niște dîre de lacrimi. E drept că rîul era tare îmbietor. Își întoarse capul în direcția opusă. Se așeză într-un loc unde un spațiu liber între trestii îi permitea să vadă o fîșie mică de apă. Aici malul era înalt și abrupt și rîul curgea la vreo trei-patru picioare sub el. Tufele de grozamă de pe celălalt mal exalau parfumul lor puternic, asemănător cu cel al brîndușelor. O libelulă mare plană o clipă în aer și apoi dispăru în nemărginire. Nu cînta nici o pasăre. Căldura le amuțise pe toate.

Mor stătea cu spatele spre locul unde pomii cu ramurile pînă la pămînt ascundeau vederii balta înecată în verdeață și pe domnișoara Carter. Cîteva clipe mai tîrziu auzi un pleoscăit și apoi un strigăt triumfător. „E minunat ! izbucni domnișoara Carter de undeva din spatele lui. E fantastic de caldă. Și apa e atît de limpede, și știi, aici crește și brădiș.“

„Fii atentă, o sfătui Mor. Să nu te încurci în ierburile alea.“

Pleoscăitul continua.

Mor se simțea foarte stînjenit. Brusc se pomeni regretînd escapada asta necugetată. Gîndul îi fugi la Nan și ideile optimiste de la începutul după-amiezii i se părură acum copilărești. Se gîndise că nu era nimic rău în toată povestea. Dar de unde putea ști ? N-avea precedente pentru întîmplări de felul acesteia. Nu-și înșelase niciodată soția, cu excepția unor minciuni mondene, spuse cînd și cînd, și vreo două minciuni în legătură cu starea sănătății sale. Asemenea situații deveniseră evenimente pe care Mor nu le putea uita. Nu se văzuse nevoit pînă acum să-i ofere lui Nan genul de confesiune cu care trebuia să se prezinte în acea seară în fața ei. N-avea nici cea mai vagă idee de felul în care o să reacționeze la așa ceva. Desigur, nu se putea întîmpla nimic îngrozitor. Odată spus adevărul, nu le mai rămînea decît să-l rumege fiecare cumva. Dar nu știa cum o să se petreacă exact lucrurile, nu știa nici măcar vag, și simțea o îngrijorare profundă.

Se întreba dacă se cade să-i povestească lui Nan despre baia pe care o făcuse domnișoara Carter. Poate că ar fi trebuit să-i ceară domnișoarei Carter să nu se scalde. Și totuși ar fi fost o dovadă de cruzime. Dacă era vorba să-i spună adevărul, și de fapt asta era unica ieșire posibilă, atunci trebuia să fie adevărul deplin. Desigur, avea să treacă pe la Tim Burke, în drum spre casă, și ar însemna că măcar o parte din poveste e adevărată. Sau și asta ar fi o înșelăciune ? Sau poate că se hotărîse să-l viziteze pe Tim Burke ca pretext pentru a sta mai mult cu domnișoara Carter ? Nu era sigur. Îi trecu prin minte că după această experiență s-ar cădea să nu se mai vadă cu domnișoara Carter în afară de cazurile cînd o asemenea întîlnire va fi inevitabilă. Firește, nu însemna mare lucru în situația de față. Ce neroadă minciună inventase ! Transformase ceva simplu și banal în ceva care părea important. Se uita la rîu cu privirea pierdută. Un șoarece de apă traversă rîul și dispăru în trestiile de pe celălalt mal. Mor nu-l mai vedea. Simți cum între el și după-amiaza caldă se așterne un văl întunecat de tristețe. Se uită la ceas.

Era cinci și un sfert. Mor sări în picioare. Cum zburase timpul ! Trebuia să ia măsuri să plece imediat. Se îndreptă spre iaz și văzu rochia albastră de mătase a

domnișoarei Carter întinsă pe o tufă de grozamă și sandalele ei mici aurii cocoțate pe un smoc de iarbă. Își întoarse ochii în grabă. „Domnișoară Carter, strigă el, cred că nu mai avem mult de stat. Pînă atunci eu o să întorc mașina."

Domnișoara Carter îi răspunse cu o voce foarte limpede de undeva din imediata apropiere. „Ești sigur că poți să te descurci ?"

„Fii fără grijă", făcu Mor. Se urcă posomorît în Riley și porni motorul. Cum de fusese atît de nerod să se pomenească într-o situație atît de stupidă ? Diseară totul va fi din nou limpede și lămurit. Nan o să fie jignită și furioasă. Dar cel puțin el va fi ieșit din încurcătura asta. Îi displăcea profund sentimentul că o înșela chiar și acum. Puse schimbătorul de viteză în marșarier și-l porni. Îl dădu cu spatele cîțiva pași de-a lungul malului rîului. Riley-ul porni brusc. Mor apăsă pe frînă și trecu în viteza întîi. Ridică încet piciorul de pe pedala de ambreiaj. Nu se întîmplă nimic. Încercă din nou, accelerînd ușor. Iarăși nu se întîmplă nimic. Mașina nu se urnea din loc. Atenția lui Mor se concentră în întregime la ceea ce face. Încercă frîna de mînă și reluă toate mișcările, accelerînd puternic de data asta. Mașina rămase nemișcată și se auzi un fîșîit sinistru ; una din roțile din spate învîrtindu-se în gol în păpurișul și buruienile mărunte.

Domnișoara Carter se îndrepta spre el cu pași mărunți traversînd pajiștea. Își reluase înfățișarea puțin cam prețioasă, deși parcă acum rochia de mătase i se mula și mai tare pe trup. Era desculță și-și ducea într-o mînă sandalele și ciorapii. „Ce s-a întîmplat ?" întrebă ea cam îngrijorată.

„Se pare că ne-am împotmolit puțin", răspunse Mor. Coborî din mașină.

„Ești sigur că frîna de mînă nu e trasă ?" întrebă domnișoara Carter.

„Sigur", făcu Mor. Se duse în spatele mașinii. Roțile din urmă erau foarte aproape de marginea malului și se prinseseră într-o plasă de buruieni și ierburi încîlcite. Malul cobora brusc aici și vegetația scundă ce se întindea dincolo de buza pantei era înșelătoare. Sub învelișul de plante pămîntul era umed și clisos. Malul cobora abrupt

pînă la apa ce curgea dedesubt la cîteva picioare. Mor intră pînă la brîu în bălării și văzu că roata dinspre rîu era aproape în întregime în aer, ieșită din ierburile care atîrnau din mal jos spre apă. Cealaltă roată părea să se fi afundat într-o adîncitură noroioasă. Roțile din față erau cam la două-trei picioare de malul rîului.

„Cum stau lucrurile?“ întrebă domnișoara Carter. Îl urmă desculță și, cînd Mor se aplecă, îi văzu picioarele mici și albe apărînd în iarbă alături de pantofii lui butucănoși.

„Ferește-te de urzici, o avertiză Mor. Ei bine, acum cred că știu ce am de făcut. Mă tem că roata asta e cam prea aproape de buza malului. Dar am putea să ne urnim dacă ar prinde cealaltă roată. E imobilizată în noroi. Dacă am pune niște iarbă și niște ramuri sub ea, am face treaba. Uite, eu o să ambalez motorul din nou și tu să te uiți la roțile din spate.“

„Nu, eu ambalez motorul, replică domnișoara Carter. Poate că mașina o s-o pornească de dragul meu.“ Intră în mașină și refăcu toate mișcările pe care le făcuse și Mor. Rezultatul fu același. Motorul hurui zadarnic. Mor vedea cum roțile din spate se învîrtesc, una între bălăriile de deasupra apei și cealaltă în noroi. Domnișoara Carter întrerupse contactul și ieși din nou.

„Avem nevoie de foarte multe crăci și iarbă“, spuse Mor. Porni în goană spre liziera pădurii și începu să smulgă brațe întregi de ferigi și bălării înalte. Domnișoara Carter intră mai adînc în pădure și strînse crăci și vreascuri. Cînd se întoarse, Mor văzu că-i sîngerează picioarele. Îngenunchează amîndoi alături de roată. Domnișoara Carter mirosea a apă de rîu. Așa cum stătea aplecată, din suvițele de păr ud i se prelingeau picături în jos, pe piept. Îl ajută pe Mor să aștearnă frunzișul sub roată în ambele părți. Mor strînse cu mîna noroiul de sub roată și vîră în loc ghemotoace de ramuri și ferigi.

„Asta e! exclamă el. Acum ar trebui s-o pornească. O scoți tu sau eu?

„O scot eu, făcu domnișoara Carter. Tu stai afară și vezi ce se întîmplă.“

Mor se lăsă pe vine în apropierea roții, în timp ce domnișoara Carter se urcă din nou în mașină și porni motorul.

ținîndu-și respirația, Mor urmărea cum începe să se învîrtă roata. Era în regulă, prindea pe ferigile uscate. Mor era gata să strige cînd, brusc, se întîmplă ceva. O smucitură puternică și mașina se opri din nou. Mor văzu cu uimire că roata se desprinsese complet de la pămînt și se învîrtea în aer. Sări în picioare.

„Acum ce s-a mai întîmplat ?“ întrebă domnișoara Carter. I se simțea îngrijorarea în glas. Mașina se înclina spre rîu.

Mor alergă în spatele mașinii. Se uită la cealaltă roată din spate. Petecul de pămînt de sub ea cedase și acum roata stătea suspendată în aer deasupra apei. Se părea că acum Riley-ul se sprijină pe axul din spate, călare pe mal.

„Ieși din mașină“, strigă Mor.

„Nu, trebuie să mai încerc o dată“, se împotrivi domnișoara Carter.

„Ieși, strigă Mor, chiar în clipa asta.“

Ieși și veni lîngă el. Cînd văzu poziția roților din spate, i se tăie respirația de spaimă.

„Îmi pare *nespus* de rău, exclamă Mor. Totul e numai din vina mea. Dar scuzele nu-și au locul aici. Acum trebuie să hotărîm ce avem de făcut.“

„Ce-ar fi să băgăm ceva sub cealaltă roată din spate ? întrebă ea. Dacă dumneata ai împinge cu putere dinapoi, s-ar putea s-o facem să se urnească.“

„Nu-mi prea vine să cred că s-ar putea, se îndoi Mor. Ar trebui să ridicăm cumva axul. Mașina e și așa prea înclinată.“

„Ce-ar fi dacă am ridica-o pe cric, propuse domnișoara Carter, și-am aduce-o pe un loc neted și apoi am lăsa-o din nou jos, încetul cu încetul ?“

„N-o să reușim s-o ridicăm pe cric, răspunse Mor. Cricul s-ar afunda în pămîntul moale. Și, oricum, în clipa în care am coborî-o s-ar lăsa din nou, în aceeași poziție.“

Domnișoara Carter era îngrijorată, dar încă departe de-a se fi lăsat pradă disperării. Avu un moment de concentrare. Înainte ca Mor să poată schița un gest, se vîrî sub mașină.

„Nu face una ca asta, domnișoară Carter, îi vorbi Mor pe un ton categoric. Mașina e atît de înclinată, că nu e deloc prudent."

Domnișoara Carter apăru de sub mașină. Cu genunchii și tivul rochiei mînjite de noroi. Își aruncase ciorapii și sandalele în iarbă.

„Voiam să văd ce se întîmplă cu axul, îi explică ea. De fapt, e proptit pe o piatră. Părerea mea e că ar trebui să punem ceva mare și solid sub cealaltă roată și apoi să scoatem piatra de acolo. Atunci mașina are să se sprijine din nou pe trei roți."

„Nu folosește la nimic, ripostă Mor. Singurul lucru care ne-ar putea fi de folos acum ar fi un tractor."

„Bine, dar să încercăm întîi așa", vorbi ea hotărîtă și-o porni alergînd în pădure. Mor o urmă. Singurul lucru pe care-l simțea era o durere aproape fizică pentru mașină.

Domnișoara Carter găsi curînd o lespede de piatră acoperită de mușchi și Mor o ajută s-o care lîngă rîu. Era foarte grea. Mor își scoase haina și-și suflecă mînecile. Începură să împingă lespedea sub roată. În timp ce-o manevrau piatra se umplu de noroi și deveni alunecoasă.

„E o încercare nebunească", făcu Mor. Stătea ghemuit și se uita la domnișoara Carter, căreia îi năvălise tot sîngele în față. Ici și colo, pe roșul intens al obrajilor, se vedeau stropi de noroi. Își ridicase poalele rochiei, iar genunchii și coapsa îi erau afundate în pămîntul mîlos. Arăta ca o saltimbancă de circ.

„Trebuie să avem multă grijă, zise ea, ca lespedea să nu se încline de sub mașină înspre exterior. Atunci cînd ea o să preia greutatea, mașina n-o să mai alunece spre rîu."

Mor oftă. Nu putea s-o părăsească. O ajuta să ducă la bun sfîrșit încercarea.

„Acum, rosti Mor, problema e cum o să scoatem piatra de sub ax, fără să se prăvale totul peste noi ?"

„O să folosim manivela", hotărî domnișoara Carter. Nu era calmă dar dădea dovadă de hotărîre și zel. Scoase din portbagaj manivela.

„Dă-mi-o, îi ceru el. Stai la distanță și pentru nimic în lume nu intra în mașină. Cînd o să se sprijine din nou pe trei roți, o să încerc s-o mișc din loc."

Mor intră o clipă în mașină, trase frîna de mînă și băgă schimbătorul în viteza întîi. Apoi se duse la spatele mașinii și se întinse alături de roți. Văzu cum roata dinspre pădure atinge lespedea pe care o așezase împreună cu domnișoara Carter și cum axul se sprijină pe o altă piatră, mai aproape de mal. Se băgă sub mașină și cu manivela începu să sape adînc sub piatra pe care se proptea axul. Domnișoara Carter veni și se așeză alături de el, ascunsă aproape în întregime în ierburile înalte. Săpatul mergea mai lesne decît se așteptase Mor. Poate, la urma urmelor, își spuse el, planul ăsta nebunesc are să reușească. Simți cum piatra cedează ușor și începe să se afunde. Peste o clipă piatra n-are să mai atingă axul și mașina se va sprijini pe trei roți. Mor mai săpă puțin și apoi se trase brusc înapoi.

Cu un scrîșnet înfiorător al cauciucurilor, rupînd lăstărișul și fărîmițînd pietrele, Riley-ul se smuci nebunește, aplecîndu-se spre rîu. Mor îl văzu cum se ridică deasupra lui ca un animal care se cabrează. Se rostogoli iute în iarbă și se ciocni de genunchii domnișoarei Carter. Amîndoi se ridicară clătinîndu-se.

„N-ai pățit nimic ?“ strigă ea.

Mor nu răspunse. Se repeziră înainte să vadă ce se întîmplase cu mașina. Se surpase o altă bucată mare de pămînt, iar mașina alunecase și acum se legăna cu două roți, una din față și una din spate, ieșite mult peste buza malului. Sub ea, rîul, învolburat și mîlos din pricina ultimei avalanșe, aluneca mai departe cărînd trestii lungi, smocuri de iarbă și flori smulse.

„Hmm, făcu Mor. Ei bine, cred că a sosit momentul să ne ducem după tractor.“

„E prea tîrziu pentru tractor“, răspunse domnișoara Carter pe un ton hotărît.

Mor aruncă o privire și văzu că într-adevăr e prea tîrziu.

„Are să se rostogolească drept în rîu“, rosti domnișoara Carter.

Priviră amîndoi. Încet de tot, limuzina se înclina spre apă. Se auzi un gîlgîit surd cînd bucăți de pămînt de pe mal se dezlipiră și fură înghițite de șuvoi. Mor o apucă pe domnișoara Carter de braț și o trase în lături. Urmă

o pauză de cîteva clipe în care se auziră murmurul neîntrerupt al rîului şi foşnetul pădurii din preajmă. Acum maşina stătea în echilibru cu roţile dinspre pădure complet săltate de la sol, în timp ce roţile dinspre apă muşcau adînc din malul moale ajungînd la jumătatea distanţei pînă la rîu. Apoi începu să se mişte din nou, încet de tot. Roţile se desprindeau de la pămînt tot mai mult, în timp ce capota se înclina din ce în ce mai tare, pînă ajunse să stea vertical deasupra apei. Apoi, cu un uruit asurzitor de metal turtit şi de pămînt prăbuşit, maşina se prăvăli, dîndu-se peste cap în cădere, şi se opri cu roţile în sus în albia rîului.

O tăcere stranie se aşternu imediat după zgomotul izbiturii. Se auziră din nou zumzetul pădurii şi murmurul rîului, cumva altfel acum, cînd apa bolborosea înăuntru şi în afară prin geamurile deschise ale maşinii. Rîul nu era deloc adînc şi apa nu se ridică mai sus de nivelul geamurilor. Trestiile se legănau în aerul cald şi libelulele ţîşneau ici, colo printre tulpinele verzi şi ascuţite. Totul era ca mai înainte, în afară de surpătura serioasă din mal şi de spectacolul Riley-ului ce zăcea răsturnat în mijlocul apei, expunîndu-şi în soarele asfinţitului roţile sinistre şi negre.

„Doamne sfinte", făcu domnişoara Carter.

Mor făcu un gest s-o consoleze. Vedea că e gata să izbucnească în plîns.

„Sărmanul meu Riley", făcu ea. Şi începu să plîngă fără nici o reţinere.

Mor o privi o clipă. Apoi îşi petrecu un braţ în jurul ei şi o strînse la piept cu putere.

În clipa următoare domnişoara Carter îşi recăpătă stăpînirea de sine şi se eliberă fără întîrziere din îmbrăţişarea lui Mor. Acesta îi oferi o batistă.

„Ştii ce ? rosti el. Tot ce ne mai rămîne de făcut e să mergem să găsim un garaj de depanare şi să le cerem să rezolve treaba. De fapt, maşina nu e rău avariată — problema e s-o tragă afară. O să aibă nevoie de o macara, dar n-o să fie prea complicat. Părerea mea e să te urci în autobuz şi să te întorci acasă, domnişoară Carter, şi să mă laşi pe mine să aranjez restul. Îmi pare îngrozitor de rău de ce s-a întîmplat şi e inutil să-ţi spun c-o să

suport costul reparației. Du-te acasă acum și odihnește-te ca lumea. Te conduc pînă la șosea".

„Oh, nu fi stupid, răspunse domnișoara Carter, pe un ton obosit. N-am de gînd să-mi las aici mașina. Dumneata du-te și găsește-i pe cei de la depanare. Eu una rămîn aici."

„Nu-mi vine deloc să te las singură în pădure", se împotrivi Mor. Se gîndea la pădurar.

„Te rog mult, du-te, îi ceru domnișoara Carter. Eu rămîn aici. Țin foarte mult să rămîn lîngă mașină." Vorbea de parcă mașina ar fi fost un animal rănit.

Mor renunță s-o mai convingă. Era evident că voia să-l vadă plecat. O luă pe jos de-a lungul drumeagului cu iarbă și, trecînd pe lîngă luminiș, văzu că bărbatul acela plecase. Ieși pe poarta albă și chiar în clipa aceea reuși să oprească o mașină care-l duse la un garaj din apropiere. În mai puțin de o jumătate de oră un camion mic prevăzut cu o macara îl duse din nou la rîu, sfîrtecînd ferigile și ramurile de o parte și de alta a drumeagului, în timp ce își croia drum înainte.

Domnișoara Carter stătea în apă pînă la genunchi, alături de mașină. Cînd îi văzu venind se cățără pe mal. Se îndreptă spre Mor.

„Ascultă-mă, te rog, i se adresă ea, acum du-te acasă. N-a fost din vina ta. Numai eu am fost de vină că te-am luat la plimbare. Te rog, du-te acasă. Soția ta trebuie să fie foarte îngrijorată."

„Trebuie să rămîn ca să supraveghez toată treaba", replică Mor.

Domnișoara Carter îl apucă de braț: „Te rog mult, du-te insistă ea. Te rog mult, mult de tot."

În cele din urmă Mor se lăsă convins. Cei de la depanare erau de părere că n-o să fie prea greu să ridice mașina; iar lui îi făcea impresia că domnișoara Carter ține foarte mult să-l vadă plecat. Așa că, după puțin timp, Mor se întoarse singur la șosea. Cînd se apropie de vad dădu cu ochii de cineva. Era bărbatul din luminiș, care stătea în apa ce-i trecea peste pantofi, atingîndu-i manșeta pantalonilor. Cînd își dădu seama de prezența lui Mor mai făcu cîțiva pași spre partea mai adîncă a vadului și se opri din nou, fără să se uite în jur. Mor îl

urmări cîteva clipe. Apoi se întoarse şi o luă în cealaltă direcţie, de-a lungul drumului. Nu aşteptă mult şi găsi o maşină care-l scoase la şoseaua principală. De acolo prinse un autobuz.

În timp ce autobuzul înainta în vuietul maşinilor de-a lungul drumului ce ducea spre periferia cartierului de locuinţe, avu senzaţia că se trezeşte dintr-un vis. Nu trecuseră decît cîteva ore din clipa în care se ridicase de la masă la Evvy. În ce lume păşise în acest răstimp? Oricare ar fi fost tărîmul în care rătăcise, se gîndi Mor, un lucru era sigur, că nu-l va mai revedea a doua oară. Acest gînd îi dădu un sentiment de tristeţe amestecat cu unul de uşurare. Se uită la ceas. Trecuse de opt. Fără îndoială că Nan e îngrijorată. Ar fi trebuit să-i telefoneze. Dar nu-i trecuse prin minte, fusese atît de rupt de restul lumii în atmosfera aceea ciudată de pe celălalt tărîm! Se cutremura ca de un fior, se uita să recunoască străzile familiare. Coborî din autobuz şi o luă în pas grăbit pe lîngă şirurile de case construite spate în spate spre propria-i locuinţă.

Cînd ajunse la colţul străzii sale, se opri brusc. Din umbra unui pom ieşi o siluetă care-i era cunoscută şi care o porni grăbită în întîmpinarea lui. Era Tim Burke.

Tim se apropie de Mor, îl apucă de mînă şi, întorcîndu-l în loc, începu să-l tragă înapoi pe drumul pe care venise.

„Tim! exclamă Mor. Ce s-a întîmplat, pentru Dumnezeu? Nu putem discuta acum. Uite, mă grăbesc spre casă. Am intrat într-o încurcătură îngrozitoare."

„Mie-mi spui c-ai intrat într-o încurcătură îngrozitoare!" făcu Tim. Îl înşfăcă de braţ cu forţa unui luptător şi-l îndemnă să-l urmeze de-a lungul drumului. „A trebuit să te aştept aici. Nu eram sigur pe ce drum ai să vii. Nu vreau să mă vadă Nan." O cotiră pe altă stradă.

„Ce s-a întîmplat, Tim?" întrebă Mor, eliberîndu-şi braţul. Se opriră sub un copac.

„M-a sunat Nan la telefon", răspunse Tim.

Mor îşi făcu socoteala că, bineînţeles, deşi nu-i trecuse prin minte, era firesc ca Nan să-i telefoneze lui Tim să se intereseze de ce întîrzie atît de mult. „Ce-a spus, întrebă Mor, cînd a aflat că n-am venit la tine?"

„Nu i-am spus asta", rosti Tim.

„Ce ?" făcu Mor.

„Nu i-am spus asta, repetă Tim. I-am spus că ai stat la mine o bună parte a după-amiezii și că tocmai atunci plecaseși la biroul comitetului, că o să stai mai mult acolo și că, probabil, ai să întîrzii puțin."

Mor își duse mîna la frunte. „Tim, făcu el, pentru numele lui Dumnezeu, ce ți-a venit să inventezi toate astea ?"

Tim îl prinse pe Mor de pulpana hainei. „Te-am văzut la stopul de la Marsington, răspunse el, într-o mașină cu o fată."

Mor se sprijini de copac. Era un platan cu o scoarță bălțată ce se cojea. Trase un petec de scoarță. „Am înțeles, rosți el. Mă tem însă că imaginația ta irlandeză te-a dus prea departe, Tim. Tînăra nu era altcineva decît domnișoara Carter, care pictează portretul lui Demoyte. Și, de fapt, *aș fi ajuns* la tine în după-amiaza asta dacă nu s-ar fi stricat mașina."

Tim nu scoase o vorbă. Toate cîte i le-am spus nu sînt perfect adevărate, gîndi Mor. Oh ! Doamne !

„Tim, începu el. Iartă-mă. Ai fost foarte drăguț. A ieșit o mare încurcătură azi, și totul numai din vina mea."

„Nu ești supărat pe mine, Mor ? întrebă Tim. Înțelege-mă. Pur și simplu, n-am *putut* să spun că n-ai apărut pe la mine. Am încercat să fac tot ce mi-a stat în puteri. M-am gîndit și eu să fac cum e mai bine." Îl mai ținea și acum pe Mor de haină.

„Las' că-i mai bine așa, Tim, spuse Mor. Ai făcut foarte bine, de fapt. Totul n-a fost decît din vina mea. Dar n-o să se mai întîmple niciodată așa ceva. Tot ce ne stă în puteri e s-o lăsăm baltă și să nu mai aducem niciodată vorba de asta. Îmi pare foarte rău că te-am amestecat și pe tine. Și-ți mulțumesc pentru tot." Îl bătu ușor pe Tim pe umăr. Tim își luă mîna de pe brațul lui Mor.

Se uitară unul la altul. Privirea lui Tim exprima curiozitate, sfială și afecțiune. Privirea lui Mor exprima afecțiune, exasperare și remușcare. O porniră împreună înapoi de-a lungul străzii.

Cînd ajunseră la colț. Tim îl întrebă : „Ai apucat să vorbești cu ea despre treaba aia ?"

„Nu, făcu Mor, dar o s-o fac cît de curînd."

Se opriră o clipă.

„Nu eşti supărat, nu ? întrebă Tim. Am făcut tot ce mi-a stat în puteri."

„Cum aş putea să mă supăr ? exclamă Mor. Tu trebuie să mă ierţi. Ai făcut foarte bine. Şi acum să nu mai vorbim despre asta. Noapte bună, Tim."

Mor dădu colţul şi o porni încet pe drumul spre casă.

VII

LUMINA PARASEA PĂMÎNTUL ŞI se refugia în cer. Uşile salonului lui Demoyte erau deschise înspre grădină. Motivul repetat al trilului unor păsări umplea camera, acum, cînd nu era acoperit de voci omeneşti. În ultimele raze ale înserării, Rain Carter picta.

Era a doua zi după dezastrul cu maşina. Oamenii de la depanare reuşiseră s-o aşeze pe roţi destul de repede şi o remorcaseră pînă la garaj. Motorul fusese rău avariat şi inundat de apă, în rest însă maşina nu avusese prea mult de suferit în afară de capotă, care se teşise. Cei de la garaj promiseseră că în scurt timp o vor face să arate nouă-nouţă.

Oricum, Rain nu se gîndea acum la Riley-ul ei. Nu se gîndea nici la William Mor, deşi acesta era un subiect care o preocupase cîtăva vreme înainte de a se duce la culcare în seara precedentă. Era cu totul absorbită de ceea ce face. La începutul dimineţii, Rain descoperise că e capabilă să ia nişte hotărîri importante în legătură cu tabloul şi, odată planul clarificat, porni fără întîrziere să-l pună în aplicare.

În salon fusese aşternut un cearşaf alb pe care-şi instalase şevaletul, împreună cu un scaun de bucătărie şi o masă. Pe masă erau aşezate tuburile cu vopsele şi pensulele, iar pe şevalet fixase o pînză mare. Dincolo de şevalet, instalat într-un jilţ, stătea Demoyte, lîngă uşa

de sticlă, atingînd cu umărul una din tapiseriile atîrnate pe perete în spatele lui. Prin geam se zăreau un petec mic de grădină, cîţiva copaci şi, dincolo de ei, la mare depărtare, turnul şcolii. În faţa lui Demoyte se afla o masă pe care erau întinse cărţi şi hîrtii. Şedea acolo, la cererea lui Rain, cam de la începutul după-amiezii, şi-şi cam pierduse răbdarea. Mare parte din timp Rain nu se apucase de pictat, ci se tot plimbase de la şevalet pînă la el şi înapoi, examinîndu-l, cerîndu-i să-şi schimbe puţin poziţia şi tot mutînd diferite obiecte pe masă.

Demoyte era îmbrăcat într-o haină de catifea reiată cam ponosită şi purta lavalieră. Această capitulare neaşteptată avusese loc în dimineaţa precedentă, după micul dejun, cînd Rain îi spusese pe un ton sever : „Să nu consideraţi că sînt o excentrică, domnule Demoyte, dar vreau să vă pictez în hainele *astea*“ — şi pusese exact aceste veşminte pe scaunul de lîngă el. Demoyte nu făcuse nici un comentariu, dar o clipă mai tîrziu pornise în căutarea domnişoarei Handforth să-i spună fără ocol ce gîndeşte despre o asemenea trădare. Handy îl înştiinţase că e de la sine înţeles că n-are habar de treaba asta şi spera că o cunoaşte destul de bine ca să nu aibă nici un dubiu că nu i-a dat nici o informaţie acestei diavoliţe, sau că-şi permisese să-i arate hainele stăpînului. Demoyte mai cugetă o clipă la ultragiul care i se făcuse, îşi notă în minte să-i spună vreo cîteva lui Mor, cînd l-o vedea prima oară, se schimbă în hainele indicate şi se simţi nespus de bine şi la largul lui.

Examinînd pe îndelete obiectul pe care-l avea în faţa ochilor, Rain auzea vocea tatălui ei spunîndu-i : „Nu uita că un portret trebuie să aibă adîncime, materialitate *şi* calităţi decorative. Să nu te laşi fascinată de chip sau de spaţiu aşa încît să uiţi că pînza nu este în acelaşi timp decît o suprafaţă plană cu margini care ating rama. Una dintre sarcinile tale e să acoperi această suprafaţă cu un element decorativ.“ Ceea ce-i lipsise lui Rain pînă acum fusese motivul decorativ. Acesta îi apăruse de curînd în minte şi odată cu el viziunea definitivă pe care o căutase atîta vreme a chipului lui Demoyte. Aşa cum îl vedea acum, chipul bătrînului avea nuanţa aurului vechi, semăna cu un măr veşted şi era marcat de repetarea

unei anume linii curbe. Această curbă apărea cel mai clar la conturul buzelor, pe care Rain își propuse să le picteze strînse de o manieră oarecum sarcastică și amuzată, care îi era deosebit de caracteristică. Linia apărea din nou, mai atenuată, la sprîncenele îmbinate ,stufos deasupra nasului și în tăietura ochilor, continuată în cutele adînci ce se desfăceau în sus spre tîmple. Mulțimea liniilor care-i brăzdau fruntea ofereau același motiv la scară foarte mică acum și repetat la nesfîrșit; amuzamentul amestecîndu-se cu toleranța, iar sarcasmul trecînd în tristețe.

Rain alesese ca fundal parțial una dintre tapiserii, care, după părerea ei, relua motivul. Într-un fel greu de definit, suprafața decorativă continua să exprime caracterul modelului, cu pasiunea lui pentru decorația integrală. Rain alesese un Șiraz deosebit de valoros cu nuanțe de un auriu intens, nu mult diferit de tonul în care intenționa să picteze chipul bătrînului, tapiserie în care curba reapărea abstractizată sub forma unui motiv floral recurent. Îl convinsese pe Demoyte să pună această tapiserie — exact aceea pe care o studia Rain cînd William Mor dăduse prima oară cu ochii de ea — în locul alteia, ca s-o poată integra în tablou. Demoyte acceptase, după multe tîrguieli, schimbarea.

Rain era conștientă de riscurile planului ei. Nu era îngrijorată de posibilitatea ca adîncimea și spațiul să fie sacrificate în favoarea decorativului. Asta era un risc pe care trebuia să și-l asume în orice caz — și din practică descoperise că dacă se preocupa mai întîi de elementul decorativ ca apoi să-l ignore și să se concentreze asupra adîncimii, treaba mergea de obicei bine. Ceea ce îi dădea de gîndit era faptul că acest motiv anume, combinat cu schema coloristică ce părea să se impună de la sine, era cam dulce și ar fi putut să diminueze prea mult vigoarea tabloului. Ca să-l contrabalanseze era necesar să se bizuie pe simpla masivitate și vigoare a capului — asta avea să fie partea cea mai dificilă a misiunii sale — și pe vigoarea deosebită a grumazului. Mîinile și obiectele de pe masă își aveau și ele rolul lor, mai cu seamă mîinile. Rain nu vedea încă destul de clar în ce chip anume. Și modul în care avea să trateze fereastra era încă problematic. Se simțea tentată să picteze pomii stilizat, cu tot

coiul de unduiri, dar bănuia că asta izvorăşte dintr-o intuiţie falsă. Cu pomii se cerea încercată o manieră diferită, ceva mai degrabă auster. Nu se putea hotărî însă să renunţe la ideea de-a introduce, în colţul din stînga sus, turnul neogotic al şcolii, care se avînta spre cer într-un elan fantastic. Cerul însuşi avea să fie palid, răcind pe cît se putea restul tabloului ca să explice totuşi lumina puternică din încăpere. Demoyte trebuia să se uite spre cameră, nu în direcţia ferestrei, privirea sa evitînd parţial pe cea a spectatorului.

„E momentul să-i cam pui capăt, duduiţă, i se adresă Demoyte. Nu s-ar spune că asta e o lumină bună pentru pictat." Se foia nerăbdător în jilţ. Îl deranja deosebit de tare faptul că Rain îl ţintuise acolo, cînd în realitate nu-l picta pe el, ci un fragment al tapiseriei. Cînd protestase, Rain îi spusese că „toate culorile se raportează între ele, aşa încît tapiseria arată altfel cînd sînteţi aşezat în faţa ei".

„Ştiu", făcu Rain cu gîndul aiurea. Era îmbrăcată în pantaloni negri şi cu un halat roşu pe deasupra, cu mînecile suflecate pînă sus. „Este *adevărat* că e prea întuneric. Tata s-ar înfuria dacă m-ar vedea pictînd acum. Vreau numai să termin pătratul ăsta minuscul."

Pictase cu mare minuţiozitate un mic fragment din tapiserie în partea dreaptă de sus a tabloului. Restul lucrării era vag schiţat din cîteva trăsături fine de penel. Urmînd exemplul tatălui ei, Rain nu era adepta desenului prealabil. Picta direct pe pînză cu tuşe de culoare ce erau aplicate de parc-ar fi fost menite să rămînă şi să modifice rezultatul final oricîte altele ar mai fi fost aşternute pe deasupra. Rain preluase şi sistemul lui Sidney Carter de a picta mai întîi fundalul, lăsînd subiectul principal să crească din fundal, să-l domine şi, dacă e necesar, chiar să-l invadeze. Îşi amintea mai cu osebire dictonul părintelui său: „Aplică cu nădejde o pată de culoare pe pînză şi te va învăţa tot ce trebuie să faci mai departe. Aplic-o şi te poţi culca fără grijă." Rain spera ca a doua zi să poată construi din fragmentul tapiseriei, lucrat cu multă migală, mare parte din restul tabloului.

Puse jos penelul. Se făcuse prea întuneric. Demoyte dădu să se ridice. „Te rog, mai stai o clipă, îl rugă Rain, numai o clipă, te rog mult." El cedă.

Raïn se apropie şi-l cercetă aplecîndu-se îngîndurată peste masă. Mîinile. Multe depindeau de ele. Mîinile trebuie să reprezinte un alt centru de greutate al tabloului, trebuie să pară cumva masive şi colţuroase. Da' ce trebuie făcut anume ?

„Nu ştiu ce să fac cu mîinile dumitale", îi spuse Rain. Se întinse mai mult şi apucînd o mînă de-a lui Demoyte o aşează de-a curmezişul uneia dintre cărţi. „Nu, nu merge."

„Eu. ştiu ce să fac cu mîinile tale", făcu Demoyte. O prinse pe cea care mai rătăcea pe masă şi o ridică spre buze.

Rain zîmbi vag. Îl privi de sus pe Demoyte, dar nu cu intenţia de a-l studia, de data asta. Se făcuse întuneric de-a binelea în cameră, deşi în grădină se mai vedea încă.

„V-am făcut o zi tare neplăcută ?" îl întrebă ea. Nu încercă să-şi elibereze mîna. Demoyte o ţinea în ale sale, mîngîind-o încetişor şi ducînd-o mereu la buze.

„M-ai ţinut aici nemişcat toată după-amiaza, pradă unei crize de reumatism, asta-i tot, răspunse Demoyte. Să văd şi eu cît ai făcut pînă acum." Înaintă greoi pînă la şevalet. Rain îl urmă şi se aşeză pe un scaun să privească tabloul. Era extenuată.

„Doamne sfinte ! exclamă Demoyte. Asta-i tot ce-ai făcut, copila mea, în ultimele două ore ? Eşti tot la primii centimetri pătraţi din tapiserie ? În ritmul ăsta ai să rămîi printre noi ani de zile. Dar poate chiar asta vrei, asemeni Penelopei, să nu-ţi termini niciodată lucrul ! Eu unul n-am să mă plîng. Şi mai ştiu eu una sau două persoane care nu se vor plînge nici ele." Demoyte se aplecă peste spătarul scaunului lui Rain şi-i atinse părul negru. Mîna lui enormă i-ar fi putut cuprinde ceafa în palmă. Şi-o lăsă să-i alunece încet înspre gît.

„O să *isprăvesc* tabloul, rosti Rain, şi o să plec. O să-mi pară rău." Vorbea pe un ton solemn.

„Da", făcu Demoyte. Luă un alt scaun, îl puse foarte aproape de ea şi se aşeză, atingîndu-i genunchii cu genunchiul lui. „Cînd o să termini tabloul, o să pleci, continuă el, şi n-o să te mai văd niciodată."

Vorbea fără nici o emoţie în glas, ca şi cînd nu aştepta un răspuns. Rain îl privea cu un aer grav.

„Cînd ai să pleci, reluă Demoyte, ai să lași în urmă imaginea mea, în timp ce eu unul o să duc dorul imaginii tale.“

„Fiecare portret este un autoportret, spuse Rain. Realizînd imaginea dumitale, realizez de fapt imaginea mea.“

„Vorbe mari, doar atît, făcu Demoyte, Vreau să te văd în carne și oase, n-am ce face cu sufletul.“

„Artiștii se pictează pe ei înșiși în modelele lor, spuse Rain, adesea într-o manieră foarte concretă. Toate personajele înfățișate de Burne-Jones apar slabe și înnegurate, așa cum era el însuși. Romney reproducea întotdeauna propriul său nas. Van Dyck propriile-i mîini.“ Își întinse mîna și o plimbă în semiîntuneric pe catifeaua reiată a hainei lui Demoyte, căutîndu-i încheietura mîinii. Oftă.

„Da, tatăl dumitale, vorbi Demoyte, te-a învățat multe lucruri, dar dumneata ești diferită de el și trebuie să trăiești ca atare. Ia uite, bătrîn cum sînt, și cît de prozaic ; trebuie să mă ierți. Știu cît de tare aș dori să te țin în brațe și totuși n-o s-o fac. Rain, Rain. Mai bine spune-mi de ce crezi că-și împrumută artiștii propriile trăsături modelelor lor ? O să mă faci să-ți semăn ? Ar fi cu putință un asemenea lucru ?“

„Nu știu, răspunse Rain, dacă e o dovadă de limitare în faptul că vrem să ne vedem pe noi în lumea care ne înconjură. Poate e numai rezultatul faptului că ne *simțim* propriul chip ca o masă tridimensională, dinăuntru — și atunci cînd ne străduim să redăm într-un tablou ceea ce e de fapt chipul unei alte persoane recurgem la experiența propriului nostru chip.“

„Crezi că ne simțim chipurile ca și cînd ar fi niște măști ?“ întrebă Demoyte. Întinse mîna și-i pipăi fața lui Rain, purtîndu-și ușor degetul pe conturul nasului.

Domnișoara Handforth intră zgomotos în cameră și aprinse lumina. Rain rămase aproape nemișcată, dar Demoyte tresări și se retrase stînjenit, tîrșind scaunul pe podea.

„Doamne sfinte ! exclamă domnișoara Handforth. Nici prin minte nu mi-a trecut că mai sînteți aici, amîndoi

și așa, pe întuneric ! A sosit adineauri domnul Mor și l-am trimis în bibliotecă, fiind convinsă că sînteți la etaj." Domnișoara Handforth traversă camera cu pași mari și începu să tragă cu sîrg draperiile. Grădina era cufundată în întuneric.

„Ascultă, Handy, tare aș vrea să nu te mai năpustești în camere ca la un asalt, i se adresă Demoyte. Lasă draperiile și du-te și spune-i lui Mor să coboare aici."

„Vreți ca toate chestiile astea să rămînă aici sau trebuie să le strîng în fiecare seară ?" întrebă domnișoara Handforth arătînd spre cearșaful alb, șevalet și toate celelalte accesorii.

„Vă rog mult, s-ar putea să rămînă pe loc momentan ?" ceru Rain.

„Eh ! după cîte văd, ți-ai pus în minte să intri în posesia salonului, făcu Demoyte. Toată casa pute a vopsele. Nu mai sta, Handy, du-te și adu-l jos pe omul ăla din bibliotecă."

Cînd Mor o pornise spre intrarea casei lui în seara din ajun, încă nu se hotărîse dacă să-i spună sau nu soției sale întreaga poveste. Intervenția lui Tim Burke părea să complice tabloul. A spune adevărul acum însemna să se expună nu numai pe el, dar și pe prietenul său. Și totuși nu asta îi determină reacția, cît sentimentul că minciuna lui Tim, adăugată la propria lui minciună, făcea ca întreaga istorie să pară ceva mult mai important decît era în realitate. În felul în care Tim îi spusese „te-am văzut într-o mașină cu o fată" fusese ceva care-l făcu pe Mor să privească totodată situația din afară ; și privită din afară părea să însemne ceva, pe cînd privită dinăuntru nu însemna, bineînțeles, nimic, absolut nimic. Așa că Mor avu o vagă impresie, în timp ce se apropia de casă, că a-i spune adevărul lui Nan ar însemna de fapt s-o înduce în eroare. Nu exista nici o cale de a-i spune povestea fără s-o facă pe Nan să creadă că are un tîlc mai adînc decît îl avea în realitate. Așa că, într-un fel era mai aproape de realitate s-o lase pe Nan să creadă că nu se întîmplase nimic. Pentru că nu se întîmplase *nimic* și totul avea să fie în curînd o poveste înmormîntată.

În afara cîtorva întîlniri inevitabile în societate, nu avea s-o mai întîlnească pe domnişoara Carter, şi asta-i tot. Lui Mor îi răsunau în minte cuvintele pe care i le spusese lui Tim Burke : „Să nu mai vorbim despre asta“ — şi într-adevăr i se păru că ar fi calea cea mai potrivită de urmat. Mor ştia că se poate bizui total pe tactul şi pe discreţia lui Tim. În timp ce, dacă i-ar fi spus lui Nan, Mor ştia că, într-un fel sau altul, o să tot audă de această istorie şi că astfel chiar în pofida voinţei lui incidentul ar dobîndi atunci o semnificaţie permanentă şi de netăgăduit.

Cînd intră în casă, nu rezolvase încă problema. În hol fu întîmpinat de Nan, care-i spuse, „Ei bine, dragul meu, te-ai întors în fine, începusem să cred că n-o să mai vii. Ascultă, mîncarea o găseşti în cuptor şi pe bufet e checul pe care l-am făcut, dacă ai chef să-ţi iei. Felicity a cinat şi s-a dus la film, iar eu trebuie să plec în clipa asta să fac o vizită doamnei Prewett. Îţi dai seama ce mult mă încîntă perspectiva asta. Mîine seară e şedinţa Asociaţiei femeilor şi vrea să mă consulte în legătură cu alte metode de a atrage femeile în afara dansului şi a spectacolelor de cinema. I-am spus la telefon că nu există alte metode, dar tot vrea să mă duc să discutăm. Sper că n-o să întîrzii prea mult, dar ştii şi tu cum poate femeia asta să te ţintuiască locului !“ În secunda următoare, Nan dispăreа pe uşa din faţă.

Mor se aşeză să mănînce de cină. Avea sentimentul că, de fapt, problema se soluţionase. Dacă ar fi fost să spună adevărul, acum ar fi fost momentul. Dar îl scăpase. Nan acceptase născocirea şi era mai bine să nu-i tulbure imaginea. Dacă ea i-ar fi pus întrebări, ar fi recunoscut totul. Aşa cum se aranjaseră lucrurile, era mai bine să nu intervină. După ce-şi tăie din chec, lui Mor îi trecu totuşi prin minte că-i mai rămînea ceva de făcut, şi anume să o înştiinţeze pe domnişoara Carter că se răzgîndise în legătură cu confesiunea ce urma să i-o facă soţiei. Dacă nu lua măsuri, şi încă fără întîrziere, era foarte posibil ca ea să facă vreo gafă. Se opri o clipă din mîncat ca să cugete în legătură cu asta. Apoi începu să-şi pună întrebări dacă nu cumva ea îi vorbise lui De-

moyte despre escapadă. Ideea îl neliniști pe Mor. Își spuse : „Trebuie s-o văd mîine, să aflu dacă i-a povestit lui Demoyte și dacă e cazul să-i fac pe amîndoi să-și țină gura". Mor știa că se poate bizui și pe discreția lui Demoyte. Dar se agăță totuși de speranța că bătrînul nu-i cunoaște taina. Nu-i era greu să-și imagineze aluziile sarcastice pe care le-ar fi avut de îndurat. Își spuse că e foarte posibil ca domnișoara Carter să nu-i fi povestit nimic. E o fată cu un fel de-a fi ciudat și independent, care n-are nevoie de sfetnici.

După ce reflectă un timp, Mor ajunse la concluzia că, de vreme ce povestea era oarecum delicată, avea aproape certitudinea că domnișoara Carter nu-i vorbise despre ea lui Demoyte. Se mai gîndi și la faptul că în viitorul apropiat era foarte posibil să nu aibă o întrevedere destul de lungă între patru ochi cu domnișoara Carter ca să-i poată explica lucrurile așa cum se cuvine. A doua zi avea foarte multe ore și nu putea fi sigur că va scăpa decît spre seară, cînd domnișoara Carter avea să fie cel puțin în tovărășia lui Demoyte, dacă nu se mai nimereau și alții. Știa că nu ar fi deloc prudent s-o sune la telefon ; cu Handy ca intermediar puteai trece prin situațiile cele mai jenante. Mor ajunse la concluzia că cel mai înțelept lucru ar fi să-i scrie o scrisoare, s-o ducă singur la locuința lui Demoyte, să facă tot posibilul s-o vadă pe domnișoara Carter între patru ochi și, dacă nu, să găsească un prilej să-i strecoare scrisoarea neobservat.

Era adînc absorbit de aceste speculații. Odată lucrurile lămurite, bineînțeles că n-ar mai fi avut de-a face cu tînăra, în afară de vreo două petreceri și de dineul oficial, unde ar fi întîlnit-o. Despre asta nici nu mai încăpea discuție. Oricum, cînd ajunse la convingerea că e necesar să-i scrie o scrisoare, perspectiva nu i se păru deloc neplăcută. Urcă la etaj în dormitorul lui, ce-i servea și drept birou, își luă destulă hîrtie și se așternu să compună scrisoarea. Nu era o treabă ușoară. Se văzu în fața unor probleme interesante legate de modul în care s-o înceapă și s-o încheie, cît de mult să spună și cum anume să formuleze ce avea de comunicat. Făcu mai multe încercări. La început scrise :

Dragă domnişoară Carter,

Cînd am ajuns aseară acasă am descoperit că prietenul pe care avusesem intenţia să-l vizitez făcuse declaraţii ferme în sprijinul poveştii inventate de mine. În condiţiile astea, m-am hotărît să nu mai spun versiunea adevărată. Sper că o să mă înţelegi — şi o să mă scuzi că te-am făcut părtaşă la această mistificare.

Nădăjduiesc că s-a aranjat totul cu maşina. Mi-a părut foarte rău că a trebuit să te las acolo. Insist să-mi permiţi să suport cheltuielile.

Cu sinceră stimă,
William Mor

Mor îşi aruncă privirile pe scrisoare, tăie „mi-a părut foarte rău etc., etc." şi în cele din urmă rupse hîrtia şi căzu pe gînduri. Îşi făcu socoteala că dacă urma într-adevăr să-i achite nota, asta însemna să poarte alte discuţii clandestine cu domnişoara Carter. Bineînţeles, putea să-i spună pur şi simplu să-i trimită nota de plată. Dar ar accepta ea oare ? Era sigur că fata asta n-ar accepta aşa ceva. Mai exista şi alternativa de a-i trimite o sumă de bani. Ar fi fost greu şi stînjenitor. Dacă suma expediată va fi prea mică, ar fi o dovadă de meschinărie şi l-ar dezonora — pe de altă parte ideea de a-i trimite o sumă destul de mare pentru a fi sigur că e de ajuns îl făcea să-şi piardă entuziasmul, pentru că, dacă nu era chiar zgîrcit, era oricum extrem de atent cu banii lui. În cele din urmă hotărî să nu pomenească absolut nimic în scrisoare de achitatul cheltuielilor şi să se bizuie pe faptul că în desfăşurarea ulterioară a evenimentelor va avea prilejul să discute chestiunea asta cu domnişoara Carter înainte ca ea să plece. Scrise apoi o a doua scrisoare, după cum urmează :

Dragă domnişoară Carter,

Scriu asta ca să te anunţ că în cele din urmă am hotărît, din motive a căror explicare mi-ar lua prea mult, să-i ascund adevărul soţiei mele. Mă grăbesc să te anunţ

că să acționezi și dumneata în același spirit și te rog din suflet să mă scuzi că te-am implicat într-o chestiune atît de neplăcută. Sper că Rileg-ul a supraviețuit experienței stranii și că în scurtă vreme va goni din nou pe șosea. Regret că în această escapadă m-am dovedit atît de nefolositor și de stîngaci.

Cu stimă,
William Mor

P.S. I-ai vorbit domnului Demoyte despre expediția noastră ? În acest caz, ți-aș fi recunoscător dacă ai putea să-mi dai de știre, în mod discret, cît mai curînd posibil. Te rog arde scrisoarea.

N-are nici un rost să mai pomenesc și de Tim Burke, se gîndi Mor, și în cazul de față în afara punctelor esențiale, e nevoie să fiu concis și ambiguu. Studie cîtva timp această versiune ; apoi îi hărăzi aceeași soartă. Nu era absolut necesar, la urma urmelor, să-i spună să ardă scrisoarea. Rugămintea asta nu făcea decît ca lucrurile să pară prea importante și prea conspirative. Are probabil destulă minte să nu lase un asemenea document într-un loc unde să poată fi găsit. Mor începu din nou. De data asta va urmări să fie cît mai concis și mai operativ și, în felul ăsta, avea senzația că poate ajunge la un ton mai sincer și mai serios. Scrise după cum urmează :

Regret mult — am hotărît în cele din urmă să nu-i vorbesc soției mele de plimbarea noastră. Așa că te rog să nu pomenești nimănui de ea. Îmi cer mii de scuze pentru toate necazurile pe care ți le-am pricinuit în legătură cu asta și cu mașina. Îmi pare nespus de rău că a trebuit să te las singură — și sper că totul se va aranja cu mașina.

W.M.

Mor își aruncă ochii peste ea o clipă. Îl satisfăcea, o vîrî într-un plic obișnuit. Omisese orice referire la Demoyte și-și spuse că trebuie să se bizuie pe capacitatea lui de a deduce într-un fel sau altul, din atitudinea fetei

sau chiar a lui Demoyte, dacă transpirase sau nu ceva. Dacă o găsea singură pe domnișoara Carter o putea întreba, dacă o găsea cu Demoyte și acesta aflase putea fi sigur că bătrînul va face neîntîrziat o remarcă sarcastică pe tema asta ; dacă erau și invitați la Brayling's Close, lucrurile se complicau — dar avea să le facă față oricum. Uitîndu-se la ceas, Mor descoperi că trecuseră două ore de cînd era cu totul absorbit de redactarea scrisorilor. Felicity se întorsese acasă și se retrăsese în camera ei. Nan nu venise încă. Mor ascunse cu grijă plicul și arse fragmentele celorlalte ciorne. În seara aceea se simțea ca după un lucru intens. Se culcă și dormi excelent.

Cînd se trezi dimineața, era mai puțin încrezător decît în ajun în legătură cu întreaga poveste. Îl stăpînea un sentiment de regret și era îndurerat la gîndul că hotărîse totuși s-o mintă pe Nan, și făcuse chiar și aranjamente complicate în acest sens. Pe lîngă asta, realiza el cutremurîndu-se, era întru tótul răspunzător de avarierea unei mașini foarte scumpe, în timp ce seara soarta Riley-ului i se înfățișase, oricît de absurd i se părea acum, ca un episod oarecare. Cînd se gîndi la nota de plată îi pieri tot entuziasmul. Cît despre calea de rezolvare pe care o alesese, își dădu seama, în ciuda temerilor, că e singura posibilă și că de fapt ocupațiile din timpul zilei nu-i lăsaseră prea mult timp să mai reflecteze ; și cu cît înainta după-amiaza, ceea ce-i trecea tot mai des prin minte, în pauzele dintre ore, era perspectiva deloc neplăcută de a se duce la Brayling's Close în seara aceea și de a o întîlni din nou pe domnișoara Carter, întregul demers apărîndu-i acum ca ceva inevitabil.

Mor cină acasă la ora șapte și jumătate, o conduse pe Nan la ședința Asociației femeilor, apoi, pe la opt și un sfert, plecă de-acasă pe jos. Îi comunică lui Nan, care nu se arătă prea interesată, că trece pe la Demoyte, lucru pe care-l făcea adeseori în serile în care ea avea program. De obicei Mor se ducea cu bicicleta la locuința lui Demoyte, dar de rîndul ăsta a preferat să meargă pe jos. Era o seară foarte senină și caldă. Părea un lucru sigur că vremea bună va continua, își spuse Mor, și puteau chiar spera că în ziua întrecerilor sportive o să fie frumos. Înainta învăluit de gînduri plăcute. Aspectele mai dezagreabile ale

întrevederii care-l aștepta nu-i erau prezente în minte în acele clipe. Părea că se bucură de căldura și de lumina înserării cu o simplitate pe care n-o mai încercase de ani ; și se întrebă de ce își trăia mare parte din viață într-o stare de agitație și de ce clipe ca acestea erau atît de rare. Merse o parte din drum de-a lungul șoselei și apoi ieși din ea traversînd cîteva cîmpuri pe o cărare ce-l duse în cele din urmă în grădina lui Demoyte. În clipa, însă, în care văzu zidul de piatră și aleea de duzi, starea de calm fu înlocuită de emoție și agitație. Să înmîneze o scrisoare clandestină era un lucru pe care Mor nu-l mai făcuse pînă acum și pe care spera să nu mai trebuiască să-l facă în viitor.

Intră în hol fără să mai sune și fu întîmpinat de domnișoara Handforth, care-i spuse : „Înălțimea-sa e în bibliotecă". Mor urcă scările, dar nu găsi pe nimeni acolo. Încăperea era întunecoasă, apăsătoare din pricina cărților și melancolică. Tăcerea ei îl învălui pe Mor și, cu un sentiment de ușurare aproape, se așeză o clipă lîngă una din mese. Apoi se întoarse Handy, care-și vîrî capul pe ușă, și-l anunță : „Iertați-mă, e jos în salon cu domnișoara Răstoarnă-tot".

Mor coborî, bătu la ușa salonului și intră. În salon era o lumină caldă, răspîndită de o mulțime de lămpi, iar draperiile erau trase — Demoyte stătea în picioare, rezemat de cămin, iar domnișoara Carter ocupa un scaun, așezat pe un cearșaf alb alături de un șevalet instalat într-un colț al camerei. La vederea șevaletului, Mor fu plăcut surprins. Era prima oară cînd avea dovada materială că domnișoara Carter e pictoriță.

„Bună seara, salută Mor. Bună seara, văd că tabloul a fost început."

„Început ! exclamă Demoyte. Am pozat cît a fost ziua de lungă pentru portretul uneia dintre tapiseriile mele. Vino să vezi capodopera asta !"

Domnișoara Carter se ridică făcîndu-i loc. Mor se apropie și privi pînza. Părea neatinsă, cu excepția unui pătrat mic de culoare într-un colț, lucrat cu multă minuțiozitate. Pe restul pînzei apăreau ici, colo cîteva linii trasate foarte fin. Lui Mor i se păru ciudat, dar se gîndi că domnișoara Carter știe ce face.

„Aha, aha“, făcu Mor.

Demoyte izbucni în hohote de rîs. „Nu găseşte nimic de spus, zise el. N-are importanţă, duduiţă, o să se tîrască cu toţii la picioarele dumitale, peste cîtăva vreme.“

Pe Mor îl iritară vorbele astea. Demoyte lăsa să se înţeleagă că fusese grosolan. „Domnişoara Carter ştie bine că eu cred din adîncul sufletului în talentul ei“, spuse Mor. Suna stupid. Încercă să o dreagă aruncînd spre domnişoara Carter o privire cam îndurerată, dar foarte prietenoasă. Ea îi răspunse cu un zîmbet plin de căldură, încît se simţi pe deplin împăcat.

„Vorbărie goală, exclamă Demoyte. Habar n-ai ce înseamnă talentul, nici la domnişoara Carter, nici la altcineva. Omul ăsta nu deosebeşte un Rubens de un Rembrandt. Trăieşte într-o lume monocromă.“

Mor socoti remarca destul de crudă, pe lîngă faptul că era şi nedreaptă. Încercă să braveze situaţia. „Am vorbit de credinţă, preciză el. «Fericit cel ce n-a văzut dar a crezut !» Eu unul cred în domnişoara Carter.“ Suna cam pe alături, dar domnişoara Carter continua să-i zîmbească încurajator şi asta păru să confere o oarecare prestanţă cuvintelor lui.

„Ah, înţeleg, făcu Demoyte, acum vorbeşti de domnişoara Carter, nu de talentul ei. Discuţia asta degenerează în imbecilităţi. Ai luat masa ?“

„Da, mulţumesc, domnule“, răspunse Mor.

„Şi noi, spuse Demoyte, şi domnişoara Carter a pictat pînă acum cîteva minute. Ce-aţi zice să bem cu toţii cîte un păhărel de *brandy* ? Domnişoara Carter e probabil extenuată. A pictat sau s-a făcut că pictează vreo şase ore.“

„Sînt *într-adevăr* obosită, recunoscu domnişoara Carter. Domnul Demoyte nu crede, dar am făcut foarte mult azi.“

Mor fu surprins auzind una ca asta. Îşi imaginase vag că, după încercările de ieri, domnişoara Carter îşi va petrece ziua zăcînd într-o amorţeală totală. Îi aruncă o privire admirativă, pe care speră că va şti cum s-o interpreteze. Domnişoara Carter era îmbrăcată în pantaloni şi-şi scosese halatul de îndată ce apăruse Mor, dînd la iveală o bluză simplă de bumbac alb. Cu părul ei negru tăiat scurt şi cu roşeaţa întunecată din obraji, avea înfă-

ţişarea unui Pierrot, şi mai avea — lui Mor îi veni brusc ideea — ceva din melancolia grotească a acestuia.

Mor şi domnişoara Carter se mutară pe nişte scaune din apropierea căminului. Demoyte îşi făcea de lucru într-un dulăpior aşezat pe colţ. „Unde naiba or fi paharele de *brandy* ? Probabil că le foloseşte Handy cînd bea limonadă în bucătărie. Trebuie să mă duc să le aduc. Vă las să vă amuzaţi singuri.“ Se răsuci pe călcîie şi ieşi pe uşă, lăsînd-o de perete.

Mor îşi dădu seama că acesta e unicul prilej să-i dea domnişoarei Carter scrisoarea. Era încurcat la culme, se ridică cu tot sîngele în obraz. Ea privi spre el, oarecum surprinsă. Mor scotoci în buzunar să dea de scrisoare şi trecură vreo două clipe pînă s-o găsească. Apoi o scoase şi i-o azvîrli în grabă pe genunchi. Scrisoarea căzu pe podea şi ea o ridică cu o privire nedumerită. În aceeaşi clipă, o mişcare îi atrase atenţia lui Mor şi peste umărul domnişoarei Carter îl văzu pe Demoyte, care, stînd în pragul uşii deschise, fusese, martorul întregii scene. Fiind cu spatele la uşă, domnişoara Carter nu-l observase. Vîrî în grabă scrisoarea în geanta de lîngă ea şi-şi ridică din nou ochii spre Mor. Demoyte făcu un pas înapoi şi reintră zăngănind paharele.

„Erau pe masa din sufragerie, zise el. Handy le-a lăsat acolo în drum spre dulăpior. Acum trebuie să mă duc să găsesc *brandy*-ul.“ Ieşi din nou din cameră închizînd în urma lui uşa cu zgomot. Mor era de-a dreptul nefericit că Demoyte văzuse cînd i-a strecurat scrisoarea. S-ar fi zis că totul conspiră împotriva lui ca să transforme ceva realmente lipsit de semnificaţie într-un lucru important. Acum atît Tim Burke, cît şi Demoyte vor gîndi că se petrece ceva între ei, cînd în realitate nu se petrecea nimic. Lucrul căruia Mor sperase să-i pună capăt îngropîndu-l dobîndea semnificaţii false în ochii acestor martori. O privi pe domnişoara Carter fără glas, cu ciudă aproape.

„S-a rezolvat cu maşina“, îi spuse ea în şoaptă. Se ridicase şi ea. Amîndoi stăteau în picioare în apropierea căminului.

„Mă bucur foarte mult, exclamă Mor, şi regret că am fost atît de neajutorat ieri. I-ai spus domnului Demoyte despre povestea asta ?“

„Nu, nu i-am spus, răspunse domnișoara Carter. Poate că a fost o prostie din partea mea, dar, nu știu de ce, nu mi-a venit să-i spun. I-am spus doar că am lăsat mașina pentru niște reparații."

„Cu atît mai bine, făcu Mor. Și el vorbea în șoaptă. Nici eu nu i-am spus soției. Biletelul o să-ți explice!

„În cazul ăsta o să rămînă o taină a noastră", zise domnișoara Carter.

Mor nu luă în seamă această expresie, dar dădu din cap afirmativ. „Insist să suport cheltuielile, spuse el. Trebuie să mă încunoștințezi."

„Nici vorbă de așa ceva! îl întrerupse domnișoara Carter. Plătesc asigurările, asta-i doar obligația lor."

În clipa aceea Demoyte se întoarse zgomotos în cameră. „Poftim, făcu el, eu îl căutam peste tot și *brandy*-ul era aici."

Mor fu cuprins de o tristețe profundă la gîndul că probabil asta fusese ultima ocazie de a mai discuta în *tête-à-tête* cu domnișoara Carter și că o irosiseră spunîndu-și lucruri lipsite de importanță. Se așează posomorît și acceptă un pahar de *brandy*.

Domnișoara Carter părea bine dispusă. Se întoarse spre Mor. „Ai ceva împotrivă, întrebă ea, dacă te desenez în timp ce-ți bei *brandy*-ul ?"

Mor fu surprins și în același timp flatat de această rugăminte. Se aprinse din nou la față, de data asta de plăcere. „Te rog chiar! făcu el. E bine cum stau ?"

„Te vreau exact așa cum stai", răspunse domnișoara Carter. Își luă carnetul de schițe, scoase din geantă un creion și începu să deseneze, sorbind din cînd în cînd cîte o înghițitură de *brandy*.

Stătea complet nemișcat, conștient pe de o parte de privirile interesate și afectuoase ale domnișoarei Carter și pe de altă parte de atitudinea sardonică și mascat amuzată a lui Demoyte. Se simțea asemenea cuiva care-și ține un obraz spre briza înmiresmată a primăverii, în timp ce pe celălalt îl expune rafalelor ploii înghețate de toamnă.

Se părea că Demoyte luase hotărîrea să nu participe deloc la conversație. Era total relaxat, mutîndu-și pe rînd privirea de la Mor la domnișoara Carter. Mor gîndea : vrea

să ne oblige să vorbim ca să poată să ne studieze, vulpoiul bătrîn.

Domnişoara Carter întrebă : „Cum îl cheamă pe fiul dumitale, domnule Mor ?“

„Donald“, răspunse Mor.

„Îmi pare foarte rău că nu mi l-ai prezentat acum două zile, spuse domnişoara Carter în timp ce privirile i se mutau de la Mor la blocul de schiţe. Mai ai şi alţi copii ?“

„Mai am o fată, spuse Mor, cam de paisprezece ani. O cheamă Felicity.“ Îl întrista într-un fel să-i vorbească domnişoarei Carter de copii. După socoteala lui, ea însăşi nu putea fi decît cu vreo opt ani mai mare ca Donald.

„Ce vrea să se facă Donald ?“

„Peste cîteva săptămîni se prezintă la un examen de chimie pentru intrare la colegiu, răspunse Mor. Cred că o să facă ceva chimie.“ Regreta că nu poate spune lucruri mai deosebite despre Donald.

„Şi fiica dumitale, întrebă domnişoara Carter, ce carieră vrea să-şi aleagă ?“

„Nu ştiu, făcu Mor. Sper să mai meargă un trimestru sau două la şcoală şi apoi, la anul, să urmeze un curs de secretare. Nu e deosebit de înzestrată.“

Demoyte nu putu să lase una ca asta din mînă.

• „O, mi-ar fi ruşine, Mor ! exclamă el. Sper că nu vorbeşti serios cînd spui că intenţionezi s-o laşi pe Felicity să se retragă de la şcoală ! Se dezvoltă mai încet. După un an sau doi, în ultima clasă, va fi total schimbată. S-ar cuveni să urmeze la universitate. Chiar dacă n-ar reuşi să intre la Oxford sau Cambridge, ar putea urma la Londra. Dă-i o şansă fetei, pentru numele lui dumnezeu ! Sau vrei mai curînd s-o vezi o biată secretară răsfoind numai reviste de modă ?“

Mor se simţi jignit şi iritat. Se întoarse cu faţa către Demoyte, dar îşi schimbă imediat poziţia, văzînd că domnişoara Carter rămîne cu creionul în aer. De fapt, era de aceeaşi părere cu Demoyte. Dar mai trebuia să ţină cont de Nan şi de situaţia financiară. Oricum, încă nu hotărîse nimic precis. Răspunsese aşa numai ca să spună ceva — şi, pe de altă parte, acum îşi dădu brusc seama, pentru că vrusese, dintr-un motiv nelămurit, să facă totul să pară cît mai jalnic cu putinţă.

I se adresă domnişoarei Carter : „Domnul Demoyte are o viziune exagerată în privinţa beneficiilor educaţiei. După părerea sa, nimeni nu poate ţine capul sus dacă n-a fost pompat cu cunoştinţe în şcoală sau la colegiu."

Demoyte răspunse pe un ton sever. „Fă, te rog, bunătatea şi nu-mi atribui mie asemenea vorbe goale. O persoană ca domnişoara Carter, de pildă, poate ţine capul sus orice studii ar fi făcut. Numai oameni ca dumneata şi ca fiica dumitale au nevoie să fie pompaţi."

Fraza fusese rostită cu atîta răutate, că Mor nu mai scoase o vorbă. Nu se simţi în stare să răspundă nimic. Creionul domnişoarei Carter se opri.

Demoyte regretă imediat ieşirea şi adăugă. „Hai, Mor, hai, n-am avut de gînd să spun asta, dar m-ai provocat."

„Nu face nimic", făcu Mor.

Urmă o clipă de tăcere. Apoi domnişoara Carter rosti : „Vă rog pe amîndoi să mă scuzaţi, dar eu o să mă duc la culcare. Sînt extrem de obosită, zău, abia îmi mai pot ţine ochii deschişi."

Demoyte fu, evident, tulburat. Avea impresia că domnişoara Carter se retrage în chip de protest la grosolănia lui. Ea încercă cu blîndeţe să-l convingă că nu acesta e motivul. Mor privea în gol. Era extrem de dezamăgit că domnişoara Carter pleacă atît de repede. Era ultima dată cînd o vedea cu adevărat. Îşi goli paharul.

„Îmi permiţi cel puţin să mă uit la schiţă, înainte de a pleca ?" întrebă el.

Domnişoara Carter aruncă o privire spre carnet şi apoi îl închise. Îl privi pe Mor într-un fel ciudat. „Nu, n-aş prea vrea să ţi-o arăt. Nu e reuşită. Iartă-mă, dar prefer să nu ţi-o arăt, nu-i nimic de capul ei." Porni spre uşă. Mor rămase în picioare în apropierea căminului, continuînd disputa cu Demoyte, în timp ce ea zăbovi în prag. Apoi spuse brusc „noapte bună" şi dispăru.

Demoyte se întoarse spre cămin tîrşîindu-şi picioarele. Fără să scoată o vorbă, îi umplu paharul lui Mor. Se aşezară amîndoi măsurîndu-se nervoşi. Mor avu aproape certitudinea că purtarea grosolană a lui Demoyte o alungase pe domnişoara Carter şi drept urmare încerca un sentiment de ciudă faţă de acesta. Stătură o vreme posaci.

„Nu eşti foarte grăbit, nu ?" întrebă Demoyte.

Mor își dădea seama că, în ciuda enervării, bătrînul ținea foarte mult să mai rămînă cu el.

„Nu, domnule, răspunse. În seara asta Nan are ședință la Asociația femeilor. Nu sînt deloc grăbit." Se așezară să-și bea pe îndelete *brandy*-ul. Mor se întreba dacă Demoyte va pomeni de incidentul cu scrisoarea. Era sigur că asta are în minte.

„E atît de plăpîndă, începu Demoyte ca pentru sine. Dacă stai și te gîndești, pare un băiețaș, desigur, căci cu ce altceva ar putea semăna cu mîinile ei mici, cu ochii mari și cu felul de a se împodobi în culori vii ? Seamănă mai mult cu un clovn sau cu un cîine de circ — da, de fapt cel mai bine seamănă cu un cîine de circ, cu vestonul frumos, cadrilat, și pamponul legat de coadă, dîndu-și osteneala să placă, avînd ceva artificial în fiecare mișcare, ca să nu mai vorbim de ochii ăia."

Comparația i se păru lui Mor jignitoare. „Se pare că ia foarte în serios pictura", replică el.

„Ești un tip nesărat, cu totul nesărat Mor", exclamă Demoyte deodată.

„De data asta cu ce v-am greșit ?" întrebă Mor calm.

Demoyte zîmbi. „Te-am surprins strecurîndu-i un bilet, zise el. Nu-ți pun nici o întrebare în legătură cu asta. Mă întreb numai dacă *o vezi* așa cum e într-adevăr."

Se măsurară din priviri. Mor își spuse : bătrînul s-a cam îndrăgostit de ea — și se întrebă ce ar gîndi domnișoara Carter dacă și-ar da seama de tandrețea pe care a trezit-o în această direcție neașteptată. Simți că trebuie să-l dezamăgească pe Demoyte. „Biletul nu era de natură sentimentală", spuse el.

Demoyte îi aruncă o privire străbătută de o undă de scepticism „Cu atît mai rău pentru tine, băiete, replică el. Hai să vorbim despre altceva — despre Felicity, de exemplu. Nu-i așa că nu erai serios, adineauri, cînd te-ai referit la cursul de secretare ?"

„Într-o oarecare măsură, răspunse Mor. Dar nu e ușor să-ți dai seama cum e mai bine. O carieră academică ar fi un risc în cazul lui Felicity. Sper că o să se maturizeze — dar s-ar putea tot atît de bine să facă treaba de mîntuială și să nu fie cu nimic mai fericită pînă la urmă. Și se mai pune și problema întreținerii ei. Chiar dacă

Donald obţine o bursă, o să coste o grămadă de bani timpul cît o să studieze la Cambridge. Şi nu sînt prea sigur că o să pot să mă descurc să-i ţin pe amîndoi la studii."

„Mor, întrebă Demoyte, ţi-ai pus în minte să ajungi în Parlament ?"

„Am de gînd să candidez, răspunse Mor. Dacă o să devin membru, asta depinde de alegători."

„E un loc sigur, spuse Demoyte. Aşadar, te-ai hotărît în cele din urmă. Nan a cedat pînă la sfîrşit, nu-i aşa ?"

„Nu i-am vorbit încă de povestea asta", spuse Mor. Vorbea fără inflexiuni, clătindu-şi pereţii paharului şi cătînd cu privirea în fundul lui.

„Retractez ce-am spus adineauri, rosti Demoyte. Oricum, n-am spus-o decît ca să te împung, aşa cum bine ştii — şi pentru că o clipă am fost... da' n-are nici o importanţă. Mă bucur enorm că te-ai hotărît. Singura mea părere de rău e că s-ar putea să te pierd de prieten cînd ai să devii o persoană importantă."

Cuvintele astea sunau atît de grotesc, încît Mor îşi ridică privirea să vadă dacă bătrînul vorbeşte serios. „N-o să fiu niciodată o persoană importantă, replică Mor, aşa că n-aveţi motiv de îngrijorare !" Era prea emoţionat ca să răspundă serios.

„Mă bucur nespus, făcu Demoyte. O să scapi din văgăuna asta şi-o să scapi de piosul de Evvy, şi de plicticosul de Prewett, şi de ţîcnitul de Bledyard, şi o să te duci la Londra, unde o să cunoşti tot felul de oameni. Şi femei. O să scapi din văgăuna asta, unde n-ai nimic altceva de făcut decît să-ţi treci zilele pînă-ţi vine timpul să mori."

Nan îl caracterizase pe Demoyte drept un tip morbid. Mor însuşi ştia cîte ceva despre stările bătrînului şi despre melancolia care-l chinuia cînd era singur. Spuse pe un ton vioi : „Lasă, domnule, toate astea. Nu disprefuiesc deloc situaţia de aici. Sper numai să fac faţă celeilalte poziţii. Şi, apropo, te rog mult să nu laşi să-ţi scape nici o aluzie faţă de *nimeni*, înainte de-a deveni un fapt public."

„Cu un salariu de parlamentar, reveni Demoyte cu încăpăţînare, o să poţi s-o trimiţi pe Felicity la colegiu."

„Mă tem că tocmai asta n-am să pot face, ripostă Mor. E prea riscant. Cu slujba mea de acum, știu cel puțin pe ce sumă mă pot baza. Dar în slujba *cealaltă*, cu cheltuieli imprevizibile, o să treacă mult timp pînă să știu exact ce-mi pot permite. Oricum, Nan nu va accepta asta cu nici un preț. Va fi destul de greu s-o conving să fie de acord și cu planul de a deveni membru al Parlamentului — și n-ar accepta în ruptul capului dacă s-ar pune problema să ne mai asumăm și riscul ăsta financiar pe deasupra. S-ar putea să am succes cu una din povești, dar nu cu amîndouă.“ Așa cum explicase situația, lui Mor îi trecu prin minte că într-un fel sacrifica viitorul lui Felicity pentru al lui. Era un gînd extrem de neplăcut.

„Uf ! Nan, Nan, Nan ! făcu Demoyte. M-am săturat să mai aud numele femeii ăsteia. Cine e, mă rog, că trebuie consultată la fiecare pas pe care-l faci ?“

„E soția mea“, răspunse Mor.

„Ești fricos ca un melc de baltă, reluă Demoyte, și nu mi-a fost dat să întîlnesc în viață un om mai meschin în materie de bani. Pfui ! Mi-e silă de meschinăria asta. Trebuie să-i acorzi o șansă și lui Felicity. Ascultă-mă și nu respinge propunerea mea numai pentru că am fost grosolan și pentru că simți nevoia să faci paradă de demnitate. Mai bine gîndește-te la viitorul fiicei tale. Plătesc eu ca Felicity să meargă la universitate. Și, oricum, o să primească bursă, așa că n-o să se ridice la prea mult. Am o grămadă de bani la bancă și n-am pe ce să-i cheltuiesc în balta asta stătută, uitată de Dumnezeu, și, după cum știi, nu pot suporta călătoriile, și, mai știi bine, nu mi-au rămas multe zile de trăit. Hai să lăsăm deoparte falsele rețineri sau alte poze. Vreau ca fata să meargă la colegiu și cu asta punem punct discuției. O să fiu nefericit dacă n-o să studieze mai departe. Să nu mă contrazici în problema asta.“

Mor stătea țeapăn, aplecat înainte, uitîndu-se fix în pahar. Brusc simți parcă nevoia să plîngă. Nu îndrăznea să ridice privirile spre Demoyte. „Sînteți neînchipuit de generos, domnule, făcu el, și zău că sînt foarte mișcat, cred că vă dați seama cît de mult, din pricina propunerii pe care mi-ați făcut-o. Nu pretind că n-o pot accepta. Dar am nevoie de timp să mai meditez asupra ei. S-ar putea

să am posibilităţi s-o întreţin chiar eu. Şi, ca să fiu sincer, nu sînt convins că Nan ar fi de acord să acceptăm bani de la dumneavoastră."

„Oh, dă-mi, Doamne, putere să-l rabd ! exclamă Demoyte. Trage-o pe sfoară, atunci, băiete: Spune-i că-i un premiu de la Evvy, spune-i c-ai găsit banii pe stradă, spune-i că i-ai cîştigat la cursele de cai ! Trage-o pe sfoară ! Spune-i o minciună ! Pe mine unul, să nu mă plictiseşti însă cu asemenea prostii."

„O să mă mai gîndesc, domnule", zise Mor. Demoyte îi umplu apoi paharul şi începură să vorbească despre altceva.

Mai trecu vreo oră pînă cînd, cam îmbibat de *brandy*, Mor se hotărî să plece acasă. Lui Demoyte i se cam făcuse somn şi Mor îl conduse la etaj, pînă în dormitor. Apoi coborî, îşi puse haina şi ieşi fără zgomot pe uşa din faţă.

Se opri brusc, de îndată ce ajunse în grădină, atît de strălucitoare şi de înmiresmată era noaptea. Luna se înălţa pe cer şi se făcea văzută ca o sursă imensă de lumină dincolo de copaci, şi un sobor impresionant de stele se învălmăşea înspre Calea Lactee. Era una din acele nopţi, atît de rare în Anglia, cînd pînă şi stelele luminează cu adevărat pămîntul. Grădina era o prezenţă ce nu-i ascundea nimic şi, deşi nu se simţea nici o briză, se auzea un foşnet molcom. Îşi ridică privirile şi văzu lumina aprinsă în camera lui Demoyte, deasupra uşii, la stînga. Fereastra din dreapta era fereastra din capătul bibliotecii, care se afla deasupra budoarului lui Handy. Era în întuneric. Mor traversă locul acoperit cu pietriş înspre iarbă şi trecu prin poarta dinspre peluza mare de pe latura casei, spre care dădeau uşile de la salon. În timp ce mergea, luna se înălţă deasupra copacilor şi-i proiectă umbra în faţă. Se opri, gustînd din plin senzaţia de a păşi tiptil în iarba scăldată în lumina lunii, şi se întoarse să privească îndărăt urmele perfect vizibile ale paşilor în rouă, scoase în evidenţă de lumina lunii. Avea senzaţia că zboară, ca şi cînd n-ar mai fi fost decît spirit. În depărtare se auzea vîjîitul maşinilor pe şosea. Dar aici tăcerea stăruia în aer ca un parfum. Înaintă pînă în mijlocul pajiştii, ridicîndu-şi privirile spre casă.

Camera din capătul zidului, la dreapta lui, care era alături de bibliotecă și avea o fereastră ce dădea spre spatele casei și alta spre pajiște, era camera musafirilor de onoare. În încăperea asta lumina era aprinsă. Draperiile erau trase pînă la refuz. Asta trebuie să fie camera domnișoarei Carter, își spuse Mor. Nu s-a culcat de fapt. Probabil că n-a fost decît o invenție povestea cu oboseala. Era, se vede, sătulă de Demoyte. Sau de mine. își spuse el mîhnit. Apoi, cu totul din senin, Mor fu cuprins de o durere acută. La început nici nu-și dădu bine seama dacă e o durere fizică sau vreun gînd chinuitor. atît de brusc se abătu asupra lui. O clipă mai tîrziu își dădu seama că e stăpînit de o dorință cumplită s-o vadă din nou pe domnișoara Carter, s-o vadă fără întîrziere, s-o vadă chiar acum. Rămase nemișcat, respirînd sacadat. M-am îmbătat, își spuse. Nu-și amintea să mai fi simțit vreodată ceva asemănător. Dorea cumplit, cu disperare, s-o vadă pe domnișoara Carter. Se vede că sînt bolnav, își mai spuse. Se întrebă ce să facă. Totul era atît de enigmatic. Se gîndi că i-ar fi destul de ușor să intre din nou în casă. Ușa de la intrare e încă descuiată. Să urce scările, să meargă de-a lungul coridorului și să bată la ușa camerei ei. La gîndul că e posibil și că nu-l oprește absolut nimic dacă voia s-o facă, Mor rămase atît de buimăcit, că se legănă pe picioare și fu gata să se prăbușească. Durerea de-a ști că e cu putință atinse pentru o clipă paroxismul.

Cînd își reveni și se întoarse puțin, văzu că la adăpostul unui copac îl urmărește cineva. Îngheță de teamă și nehotărîre. Făcu vreo doi pași înapoi. Apoi silueta începu să se miște și să înainteze spre el, alunecînd fără zgomot prin iarbă. O clipă pe Mor îl fulgeră gîndul nebunesc că ar fi domnișoara Carter. Încercă să spună ceva, dar tăcerea îi sugruma glasul. Apoi își dădu seama că silueta e prea înaltă. Era domnișoara Handforth.

„Ia uite, domnul Mor ! exclamă domnișoara Handforth cu vocea ei sonoră, făcînd țăndări în jurul ei noaptea scăldată în lună. Zău că mi-ai tras o sperietură, stînd acolo nemișcat !“.

Mor se întoarse în loc și o porni cu pas grăbit spre fațada casei. Pentru nimic în lume nu voia ca domnișoara Carter să-și dea seama că privise din grădină la geamul

ei. Senzaţia stranie dispăruse cu totul. Singurul lucru pe care-l voia acum era să plece de aici şi să nu mai audă vocea arţăgoasă a domnişoarei Handforth stîrnind ecouri în întuneric.

Ea venea pe urmele lui, vorbind fără întrerupere. „V-am văzut prin geamul de la salon cînd dădeam la o parte draperiile şi mi-am spus : ia uite cum dă tîrcoale unul acolo pe pajişte. Aşa că a trebuit să ies să văd cine e."

„A fost o dovadă de mare curaj din partea ta, Handy", remarcă Mor pe un ton scăzut. Ajunseseră în faţa casei şi el o porni de-a lungul aleii, urmat de domnişoara Handforth. Observă că lumina din camera lui Demoyte se stinsese.

„Trebuie să fii tot timpul cu ochii în patru, spuse domnişoara Handforth. Circulă nişte indivizi foarte suspecţi prin împrejurimi. Se vorbeşte că în ultima vreme tot dă tîrcoale pe aici un vagabond, un ţigan. Urmărind probabil să vadă pe cine ar putea jefui."

„Sper că încuiaţi bine casa în timpul nopţii", spuse Mor. Avea senzaţia că-I evacuează de pe proprietate. Ajunseseră aproape de capătul aleii.

„N-o să fure nimic din casa *noastră* ! spuse domnişoara Handforth. Noapte bună, domnule Mor."

„Noapte bună, Handy", făcu Mor. Se simţea adînc nemîngîiat. Hotărî să se întoarcă acasă pe şosea.

VIII

„NU POŢI SA TE PÓRŢI *ORICUM* faţă de oameni şi în ciuda acestui fapt, să mai ai pretenţia ca ei să te iubească", i se adresă Nan lui Felicity.

„Şi eu tocmai asta aştept", replică Felicity bosumflată şi se întoarse în camera ei.

Auzind fără să vrea discuţia de la parter, de unde era, Mor îşi spuse că fata are dreptate şi că asta aşteptăm cu toţii. Se uită la ceas. Avea oră la două şi un sfert. Era timpul să plece. Strigă la revedere şi, cum nu-i răspunse nimeni, ieşi din casă trîntind uşa de la intrare.

Nan o urmări pe Felicity pînă în cameră. „N-ai decît să te *uiți atentă* în jur, aici, spuse ea, și probabil că ai să-l găsești. Nu se poate să fi plecat prea departe. Dacă nu-l vezi, fă bine și caută-l din nou la mine în cameră. N-am chef să dau de el în papuci sau în pat."

„Tot degeaba, făcu Felicity nefericită, s-a vîrît probabil într-o crăpătură din podele și o să moară acolo !" Începu să plîngă.

Nan privi în gol exasperată. „Oricum, nu pricep ce-oi fi avut în minte să aduci înăuntru o scîrboșenie de melc fără casă ?" exclamă ea.

„Nu e scîrbos, se împotrivi Felicity. Era atît de dulce cînd se întindea, atît de lung și de neted, și avea niște coarne atît de drăguțe ! Nu l-am lăsat decît o clipă. Se încolăcise și se făcuse ca o minge, ca o bucată de jeleu, și se tot mișca pe-o parte și pe alta, dar nu voia deloc să scoată coarnele. Mi-am închipuit că s-a lipit și m-am dus după niște apă cu care să-l stropesc și cînd m-am întors dispăruse."

„Ei bine, să sperăm c-a ieșit pe geam", spuse Nan.

„Sînt sigură că n-a ieșit. S-a pierdut pe undeva prin casă. N-o să-l mai găsesc niciodată." Felicity își suflă nasul.

„Ți-ai schimbat aranjamentul din cameră față de cum fusese înainte", constată Nan pe un ton dezaprobator.

„Îmi place mai mult așa", răspunse Felicity. Se aruncă pe pat și continuă să plîngă.

„Uf, oprește-te, draga mea, potolește-te odată, n-ai absolut nici un motiv de plîns. Vino-ți în fire și fă ceva folositor. Ți-am spus de mai multe ori pînă acum, să-ți lași afară rochiile de vară să ți le spăl. Dacă n-o s-o fac azi, n-o să fie gata la timp pentru plecarea noastră la Dorset." Ieși din cameră și coborî.

Felicity continuă să plîngă o vreme. Apoi își șterse lacrimile și începu iar să caute melcul. Nu era de găsit nicăieri. I se mai rostogoliră cîteva lacrimi cînd își imagină ce soartă îl așteaptă. Totul a fost din vina mea, își spuse ea. Era atît de fericit acolo, în grădină, rozînd plante — și m-am trezit să-l iau și să-l aduc în casă, să-l scot din lumea lui. N-o să mai fac niciodată așa ceva.

Se duse la baie şi-şi examină ochii. Erau cam roşii. Se spălă pe faţă cu apă rece. Apoi se hotărî să se ducă la şcoală şi să-l caute pe Don. Asta era ceva interzis cu strictețe de toate autorităţile interesate. Prezenţa ei în camera lui ar fi atras pedepse grave asupra lui Donald — chiar şi ei îi spuseseră părinţii în repetate rînduri să nu intre niciodată în incinta şcolii în afară de cazul în care ar fi primit o permisiune oficială. Deşi era înzestrată cu un dezvoltat simţ al binelui şi răului, Felicity n-avea o atitudine deosebit de respectuoasă faţă de autoritate, iar conştiinţa ei acţiona destul de viguros, detaşată total de lumea adultă înconjurătoare, a interdicţiilor şi a ordinelor, pe care adeseori nu reuşea s-o înţeleagă deloc. Felicity nu putea pricepe că ar fi existat un rău inerent în faptul că ea se ducea la St. Bride să-şi viziteze fratele — şi aşa stînd lucrurile, singura problemă era dacă poate face aceasta fără nici un fel de represalii. Îşi schimbă rochia, se pieptănă, ca să aibă o înfăţişare cît mai plăcută. Apoi o porni în goană în josul scărilor şi se pregăti să iasă din casă.

„Încotro o porneşti, draga mea ?“ o întrebă Nan din bucătărie.

„La bibliotecă“, răspunse Felicity la întîmplare şi, ieşind din casă, o porni în goană spre şosea.

Alergînd o fluieră încetişor pe Liffey, care apăru în salturi şi începu să zburde alături de ea, întorcîndu-se din cînd în cînd s-o privească şi gudurîndu-se aşa cum ştiu cîinii s-o facă. Acum nu mai intra în casă sau în locuri unde se aflau oameni. De cînd trupul i se destrămase, Liffey devenise cam mare şi avea acum urechi negre şi coada neagră pentru a sugera originea ei infernală. Angus nu-şi făcuse încă apariţia, dar Felicity ştia că, de vreme ce venise Liffey, n-o să mai treacă mult pînă cînd o să-l vadă şi pe el, sub una din deghizările lui. Felicity porni în josul dealului. O fîşie de iarbă uscată o despărţea de soseaua cu două benzi. Maşinile uruiau în susul şi în josul dealurilor, ducîndu-se de la Londra spre coastă sau de pe coastă înapoi la Londra. Se năpusteau sălbatic spre tine ca nişte tauri şi goneau indiferente mai departe, asemeni unor păsări, iar viteza cu care treceau făcea să vibreze aerul, aşa că, în timp ce înainta, rochia îi flutura

într-o briză continuă. Spre vîrful dealului şcoala avea drept hotar un zid înalt pe muchia căruia erau înfipte cioburi de sticlă, iar dincolo de zid se vedeau geamurile corpului de clădire care găzduia sala de gimnastică. Cam pe la jumătatea drumului spre poala dealului, zidul era înlocuit de un gard înalt de lemn, bine făcut, dincolo de care se vedeau acoperişul de ţiglă roşie al uneia din casele-cămin, mai precis al căminului Prewett, unde locuia Donald, şi mai la vale vîrfurile copacilor din pădure. Mai departe se vedea acoperişul de sticlă verde al terenului de *squash* şi se auzeau ţipetele dezlănţuite şi pleoscăiturile de la bazinul de înot. Aici perimetrul incintei şcolii se îndepărta puţin de şosea şi dincolo de trotuar apărea o fîşie de iarbă, lăţindu-se tot mai mult, pe măsură ce drumul se despărţea de terenurile şcolii. Acum, la poalele dealului puteau fi văzute clar zidurile albe şi acoperişul de ţiglă ale casei domnului Everard.

Felicity îşi văzu ţanţoşă de drum pe trotuar, ca şi cînd n-ar fi interesat-o şcoala cîtuşi de puţin. Liffey, care se distrase trecînd în mod spectral prin trupurile mai multor cîini ce urcau dealul, alerga acum pe lîngă gard şi în clipa următoare pătrunse prin el. Felicity se opri şi privi în jur. Apoi se abătu de pe trotuar şi o porni de-a lungul gardului, care se îndepărta brusc de şoseaua. La un moment dat se întîlnea în unghi drept cu un alt gard, care aparţinea grădinii unei case particulare dintr-un drum lateral. La capătul acestei grădini, acolo unde gardul grădinii întîlnea gardul şcolii, era un tufăriş. În punctul ăsta, între cele două garduri, rămînea un loc foarte îngust prin care un trup subţirel se putea strecura. Deşi îşi păstrase materialitatea trupului, acesta era extrem de zvelt şi, în clipa următoare, Felicity se afla în genunchi printre arbuştii din fundul grădinii particulare.

Aici putea lucra pe îndelete. Gardul şcolii era făcut din panouri de lemn, fiecare din ele lat de vreo două picioare. Într-o vacanţă de vară, ea şi Donald munciseră din greu să smulgă cuiele care ţineau fixat unul din aceste panouri şi să fixeze apoi din nou panoul cu cuie care ieşeau în afara lemnului în unghi, de ambele părţi. Astfel, manevrînd puţin panoul, îl puteai face să alunece într-o parte, lăsînd un spaţiu prin care se putea strecura un trup atît

de subțire. După ce se opri o clipă ca să se convingă că nu era nimeni în grădină, Felicity începu să încline panoul pînă cînd ieși din cuie pe o latură. Și cealaltă latură scăpă apoi, iar Felicity se strecură prin deschizătură, pătrunzînd pe terenul școlii. Întinse apoi mîna prin gaură și trase scîndura la loc.

Se trezi în paragina tristă a unei grădini pline cu grămezi de gunoaie și cu urme de focuri de tabără, în spatele unor copaci ce se înălțau mai jos de casa domnului Everard. O porni spre dreapta ca să intre în pădure pe partea opusă terenurilor de *squash*. Această porțiune a terenurilor școlii era mai puțin frecventată și, dacă țineai seama și de un tufăriș neîngrijit aparținînd grădinii lui Evvy, era bine adăpostită pe tot parcursul pînă în vîrful dealului. Liffey, care așteptase în groapă în interiorul grădinii, alunecă ușor înaintea ei fără nici cel mai mic zgomot, amuțindu-i ca prin farmec și pașii ei. Felicity se întreba dacă acum nu-l va zări și pe Angus. Nu-l întîlnise decît o singură dată pînă acum pe terenurile din incinta școlii, cînd intrase ilegal, iar el îi apăruse sub chipul unui om cocoțat într-un copac, urmărind-o nemișcat și fără să scoată o vorbă și așteptînd pînă ce trecuse pe lîngă el. Fusese ca pe altă lume. Felicity îl prefera pe Angus deghizat în chip de zidar sau de șofer al unei mașini de poliție. Amintindu-și de apariția aceea, fu cuprinsă de spaimă pe moment. Liffey, dispăru, așa cum făcea întotdeauna în asemenea ocazii. Felicity ajunsese acum în tufărișul grădinii lui Evvy, croindu-și drum foarte aproape de gard, tîrîndu-se pe sub arbuști și strecurîndu-se prin dosul boschetelor. Aici povîrnișul urca abrupt pînă-n pădure și Felicity văzu în depărtare printre copaci întinderea vastă și însorită a terenurilor de joacă. Continuă să înainteze în umbra de la marginea pădurii. N-avea de înfruntat pericolul terenului deschis pînă nu ajungea în linie dreaptă cu căminul Prewett.

Brusc auzi zgomote în pădure la mică depărtare în fața ei și apoi zări printre frunze străfulgerarea unei cămăși albe. Felicity se aruncă la pămînt și, după ce stătu nemișcată cîteva clipe, începu să înainteze tîrîndu-se. Liffey, care apăruse din nou, i-o luă înainte, mișcîndu-și

în chip magic urechile negre ca să înăbuşe orice sunete pe care le-ar fi stîrnit Felicity. Asta-i era de mare ajutor, pentru că trebuia să străbată un desiş de rugi de mure şi de ferigi uscate înainte ca Felicity să poată vedea ce fel de vieţuitoare o urmăreşte. În cele din urmă o deschidere neaşteptată îi dezvălui brusc priveliştea mult rîvnită. Printr-un tunel de verdeaţă văzu, ca într-un glob de cristal, un bărbat aşezat pe pămînt, cu picioarele adunate în faţa lui. Părea să fie singur. Alături de el zăcea un bloc cu foi mari albe. Probabil că făcuse nişte schiţe. Aşezase alături blocul şi privea în gol, cuprinzîndu-şi genunchii cu braţele. Ea-l observă multă vreme, aproape cinci minute, în care timp el nu-şi schimbă atitudinea. Era un bărbat ciudat, cu ochi mari care te hipnotizau şi un păr destul de lung. Avu impresia că-l mai văzuse şi altă dată. După un timp îşi aminti că e profesorul de desen. Fusese gata, gata să-l socotească o întruchipare a lui Angus, numai că acesta nu apărea niciodată sub înfăţişarea unor cunoscuţi.

Totala lui nemişcare începu s-o înspăimînte. Îşi aminti de poveşti cu yogini şi magicieni. Începu să se strecoare înapoi din tunelul de ferigi ; şi-n clipa în care reuşi să se ridice, o luă la goană călcînd atentă cu paşi mari şi fără să facă zgomot prin mijlocul pădurii, neţinînd seama de nici un pericol. Reuşise să se bage singură în sperieţi şi nu mai voia nimic altceva decît să se vadă cît mai repede în camera lui Donald. Cînd ajunse în apropierea căminului Prewett, Liffey dispăru printre copaci. Într-o clipă Felicity ţîşni de sub nişte arbuşti care o adăposteau şi dădu buzna în căminul Prewett printr-o mică uşă verde, de serviciu. Se opri o clipă să asculte. Nu auzea nici un semn că ar fi fost urmărită şi nici alte sunete care să vestească vreun pericol. Se găsea într-un vestiar scos din folosinţă care acum servea drept magazie pentru cuferele băieţilor şi pentru echipamentul de cricket. Casa răsuna de rîsete şi de uşi trîntite la mare distanţă. Plutea în aer un miros greu de lemn, ciment igrasios, transpiraţie stătută şi echipament sportiv. Felicity înaintă într-un spaţiu întunecos din care nişte trepte de scîndură duceau spre un loc tot atît de întunecat de la un cat superior. O porni în goană pe scări — se ascunse cînd dintr-o dată auzi în apropiere nişte voci

puternice care se stinseră curînd —, apoi goni iepureşte de-a lungul coridorului alăturat şi se năpusti pe uşă în camera lui Donald.

Donald şedea întins pe masă, cît era de lung. Fereastra era deschisă şi un picior cu ciorap alb îi atîrna undeva afară. Celălalt picior se legăna nonşalant dintr-o parte în alta, peste marginea mesei. Îşi ţinea capul sprijinit pe nişte cărţi şi pe un scut de cricket. Nu era singur. Sub masă şedea lungit Jimmy Carde. Jimmy stătea cu capul pe podea, iar picioarele le ţinea în sus, proptite de braţul unui fotoliu. Îşi vîrîse una din mîini sub ceafă, în timp ce cu cealaltă mînă îl ţinea pe Donald de gleznă. Cînd Felicity intră ca un vîrtej, săriră în sus amîndoi, dar, văzînd cine e, îşi reluară poziţia iniţială.

Felicity fu extrem de dezamăgită că nu l-a găsit singur pe Donald. Nu reuşise niciodată să-l dibuiască pe Jimmy Carde ; şi de cînd devenise cel mai bun prieten al fratelui său, între ei exista o ostilitate deosebită.

„Omule, i se adresă Donald, ţi-am spus de şase ori, şi tot mai e nevoie să-ţi repet, că nu e voie să vii aici să mă vizitezi."

„Nu m-a mirosit nimeni, răspunse Felicity. Am fost foarte isteaţă venind prin pădure. L-am spionat pe profesorul vostru de desen. Stătea acolo ca un fachir, într-un fel de transă."

„Bledyard e în stare să te deoache, spuse Jimmy Carde. Odată s-a uitat fix la pisica şcolii tot timpul slujbei religioase. Pisica era afară, dincolo de fereastră. Şi trei zile mai tîrziu a murit în convulsii."

Felicity fu străbătută de un fior. „Nu m-a privit, rosti ea, deşi eu l-am privit pe el."

Începu să se plimbe de colo, colo prin camera lui Donald, să vadă dacă s-a schimbat ceva. Camera era mică şi îmbrăcată într-un tapet cu flori care se decolorase însă pînă la culoarea universală a ceaiului slab. O poliţă mică era vopsită în culoarea ciocolatei, iar dulapul maro găzduia patul lui Donald, care în timpul zilei se plia. O bibliotecă destul de rahitică, cu o perdea de creton, adăpostea cărţile de chimie ale lui Donald, nişte romane de aventuri, cîteva cărţi despre alpinism şi *Trei într-o barcă.* O masă, un scaun şi un covor cu o gaură în el completau

mobilierul camerei. Tablouri mici şi fotografii fixate cu piuneze împestriţau pereţii. Poziţia acestor ilustraţii trebuia respectată deoarece un locatar mai vechi decorase camera cu puţină vreme înainte de plecare, cu o serie de desene obscene, ingenioase şi pipărate. Ca să păstreze aceste capodopere pentru posteritate, fiecărui locatar îi revenea obligaţia, uneori întărită de intervenţia monitorilor căminului Prewett, să agaţe poze deasupra desenelor în cauză şi să aibă grijă ca ele să nu se desprindă.

Felicity studie pozele lui Donald. Nu i se spusese ce se află sub ele. Privea cu interes, deoarece nu mai fusese în camera lui Donald de la mijlocul celuilalt trimestru. O fotografie a unei leoaice cu pui. O fotografie colorată a lui Tensing pe vîrful Everestului. O mică reproducere a *Îmblînzitorului de şerpi* de Henri Rousseau, primită în dar de la părinţi. O reclamă colorată decupată din *The New Yorker* înfăţişînd nişte maşini fantastice. O fotografie a unsprezecelui secund de cricket de la St. Bride. Asta era nouă. Donald făcea parte de curînd din această echipă. Pe policioară se afla o fotografie a părinţilor, cu geamul plesnit. Alături era un briceag imens cu cîteva lame deschise şi o prăjitură cu nucă mîncată pe jumătate.

„Pot să mănînc eu ce-a mai rămas ?“ întrebă Felicity. Permisiunea fu dată. La urma urmelor, nu prea erau noutăţi.

„Nu mai ai nimic de mîncat ? întrebă Felicity. Sînt hămesită după excursia pe care am făcut-o pînă aici.“

Donald se dădu alene jos de pe masă şi începu să scotocească într-o cutie neagră de tablă ce se afla într-un colţ al camerei. Jimmy Carde se ridică, se întinse, sări pe masă şi se aşeză ghemuit acolo, săltînd în sus şi lăsîndu-se pe călcîie, în timp ce bătea cu pumnii în tăblie în ritmul unei melodii de dans care era la modă. Felicity s-ar fi bucurat mult să-l vadă plecînd.

„Uite ! Na aici o prăjitură, făcu Donald. N-o ducem prea grozav în momentul de faţă.“

„E o veche prăjitură britanică, interveni Carde. Făcea parte din raţiile trupelor reginei Boadicea.“

Felicity o încercă. Cam aşa şi era la gust. O mîncă totuşi.

„Ce fac părinţii ?“ întrebă Donald.

„Mami se agită în legătură cu plecarea, răspunse Felicity cu gura plină. Pe tăticu nu l-am prea văzut.“ Începu să scotocească într-o grămadă de lucruri care nu se mai distingeau unul de altul de pe ultimul raft al bibliotecii. „Asta ce e ?“ Întinse un obiect lung şi argintiu.

„Ăsta-i un fluier supersonic“, făcu Donald.

„Supersonic ! exclamă Felicity. Atunci la ce foloseşte ?“

„Lumea îl foloseşte ca să cheme cîinii, răspunse Donald. Scoate sunete atît de ascuţite, încît numai cîinii le pot auzi, oamenii nu le aud deloc.“

„Asta-i o tîmpenie, ripostă Felicity. De ce să nu-i chemi pe cîini ca toată lumea ? Înţeleg, dacă ar fi vorba de un cîine supersonic ca...“ Se opri, pentru că existenţa infernală a lui Liffey era un secret pe care nu-l ştiau decît ea şi fratele ei, şi, ducînd fluierul la gură, suflă cu putere.

Se auzi un sunet slab, dar strident.

„O, e sonic !“ făcu Felicity dezamăgită.

„Trebuie să sufli cu mai multă forţă“, zise Jimmy Carde, atunci sunetul nu mai poate fi auzit.

Felicity suflă cu mai multă forţă, scoase un sunet şi mai înalt, după care se lăsă tăcere. „Cum pot să ştiu că nu s-a stricat ?“ întrebă ea bănuitoare.

„Îi scoate pe oameni din minţi, spuse Carde. Îl aud fără să-şi dea seama şi-i face să se simtă anapoda. Tipii foloseau asemenea fluiere la întrunirile de la Nuremburg*, ca să-i demoralizeze pe ăilalţi.“

„Ce sînt alea întrunirile de la Nuremburg ?“ întrebă Felicity.

„Eşti prea mică pentru asta, spuse Carde. Să-l întrebi cîndva pe fratele tău mai mare.“

Felicity se îmbujoră şi se întoarse spre Donald. „Mi-l dai mie, te rog ? Ţie nu-ţi trebuie, nu-i aşa ?“

„Ia-l, omule, făcu Donald, cu un aer de generozitate, şi vino şi fluieră din el lîngă capelă în timp ce Evvy îşi ţine predica.“

„Ai văzut-o pe frumoasa lui Demoyte ?“ întrebă Carde.

„Nu, spuse Felicity, despre cine-i vorba ?“

---

* Evident, localitatea în discuţie este oraşul german Nürnberg *(n.t.)*.

„Sleetie Carter*, răspunse Carde. Pictează portretul lui Demoyter. Revi Evvy a vrut s-o ţină la el în casă, dar i-a suflat-o Demoyter. E din alea fluşturatice. Se porni să cînte: Faină fată, drăguţică, da' cam uşurică."

„Asta e numele ei adevărat ?" întrebă Felicity.

„Îi spune Rain Carter, da zău dacă ştiu de ce", răspunse Donald.

„L-am văzut pe taică-tău conducînd-o prin şcoală, zise Carde. N-ai fi spus deloc că-l plictiseşte povestea. Mă întreb dacă Demoyter s-a dat pînă acum la ea ?"

„Mi se pare un nume drăguţ", spuse Felicity. Îl antipatiza profund pe Jimmy Carde. Îşi plimbă privirea prin cameră. Voia să schimbe vorba.

„Oh !" făcu Felicity. Zărise ceva în colţul camerei, ieşind de sub o grămadă de haine şi pulovere. Se năpusti acolo şi începu să tragă de el. Era un colac foarte lung de frînghie subţire de nailon.

Felicity avea ameţeli chiar şi dacă se urca numai pe-o scară de bibliotecă şi avea în comun cu mama ei oroarea faţă de tot ce reprezintă alpinism. „Don, rosti ea, ai *promis* că n-ai să te duci." Îngenunche, cu braţul trecut prin colacul de frînghie, ca şi cum ar fi intenţionat să-l ia la plecare.

„Uf ! ţine-ţi gura, omule, i se adresă Donald, de ce faci atîta tărăboi pentru nişte promisiuni ? Tu una nu ţi le ţii niciodată. Oricum, frînghia asta păcătoasă nu înseamnă nimic."

„Don, reluă Felicity, ai de gînd să *te caţeri* pe ceva. Pe ce anume ?"

„Turnul şcolii", făcu Carde.

Felicity rămase îngenuncheată de parcă ar fi împietrit. Urmă o clipă de tăcere.

„Ţine-ţi clanţa, Jimmy, prost mai eşti, îl repezi Donald, şi acum, pentru numele lui dumnezeu, şterge-o, ţie îţi spun, Jim, nu lui Felicity. Vreau să vorbesc nişte chestii de familie cu ea, de vreme ce tot şi-a dat osteneala să vină aici."

„Hm, bine, făcu Carde. Pricepe el, băiatu, cînd e în plus. Ne întîlnim ca de obicei la locul cu pricina." Ieşi pe

---

* Joc de cuvinte, în engleză *sleety* — ploaie cu lapoviţă *(n.t.)*.

ușă dintr-un salt, ca o micuță panteră, și o închise cu zgomot, făcîndu-i vînt cu piciorul.

Felicity se apropie de Donald și-l apucă de manșeta tricoului. Era îmbrăcat de cricket. „Don, începu ea, nu-i adevărat ce-a spus Jimmy în legătură cu turnul, nu-i așa ?“

„Bineînțeles că nu“, răspunse Donald, fără s-o privească în ochi.

Turnul putea fi escaladat. Dar asta nu se întîmplase decît o dată în istoria scrisă a școlii, iar persoana era acum subsecretar la Ministerul Urbanisticii și Sistematizării. Fixase chiar în vîrf tradiționala inscripție de portelan, care rămăsese acolo timp de săptămîni, pînă cînd instructorul de tir a avut ideea sportivă de a o doborî cu focuri de armă.

„Dacă ai de gînd să-l escaladezi și tu, o să te spun părinților.“

„N-ai să faci una ca asta, exclamă Donald în șoaptă — Felicity nu pîra niciodată. Și ai grijă să nu scapi ceva cînd le povestești acasă. O singură vorbă și Carde și cu mine vom fi exmatriculați. Doar nu vrei să-mi distrugi cariera, nu ?“ La St. Bride era în vigoare un regulament inflexibil potrivit căruia escaladarea oricăreia dintre clădiri se pedepsea imediat prin exmatriculare. Hotărîrea fusese adoptată după ce cîțiva amatori încercaseră niște escaladări mai ușoare. Oricum, era de notorietate că turnul e greu de escaladat, dificultatea principală constînd într-o surplombă înfricoșătoare ce trebuia atacată la mică distanță de bază.

„Te duci la moarte sigură, exclamă Felicity. Era extrem de tulburată. Te rog *mult*, mult de tot, să n-o faci, Don. O să-ți dau aparatul meu de fotografiat, pe cel nou, dacă n-ai să faci asta.“

Donald își eliberă manșeta și, prinzînd-o prietenește pe sora lui de braț, i-l răsuci cu forță la spate.

„Omule dragă, îi vorbi el, nu mai face atîta tapaj. Dacă e pe lumea asta un lucru pe care *nu pot* să-l suport deloc, e tapajul pe care-l fac femeile. N-o să facem tentativa Carde și cu mine atîta vreme cît n-o să fim siguri că sîntem în afară de orice pericol. Și, oricum, poate că nici n-o să facem tentativa.“

„Mă doare, Don, făcu Felicity. Ce e cu desenele alea de pe masă ?“ Îşi smulse braţul şi trase cîteva foi de hîrtie de sub un teanc de cărţi. Erau nişte schiţe ale turnului din diferite unghiuri, indicînd în detaliu diverse profiluri.

„Vezi ce documentaţi sîntem ? se lăudă Donald. De îndată ce scăpăm de *aici*, şi indică spre surplombă, e o joacă de copii. Şi pentru asta avem un plan ingenios. Dar, probabil, n-o s-o facem deloc. N-a fost decît o idee care ne-a trecut aşa prin minte. Carde ţi-a spus-o mai mult ca să te necăjească.“

„Don, exclamă Felicity, *te rog mult* ! Sînt gata să fac tot ce vrei. Aş risca orice mi-ai cere, numai să ştiu că n-o faci. Pune-mă la încercare.“ Între copii exista o practică stabilită de mult, potrivit căreia dacă unul din ei voia ca celălalt să renunţe la un plan la care ţinea foarte tare trebuia să accepte orice condiţie i se punea. În ultima vreme însă nu mai recurseseră la această practică.

„Bine, acceptă Don rîzînd şi lungindu-se din nou pe masă. Ce să-ţi cer ? Ce-ar fi să mai faci o incursiune pentru Jocul puterii ?“ Jocul puterii era o invenţie de-a lui Felicity, datînd de foarte multă vreme. Era un soi de vrăjitorie eclectică : trebuia să şterpeleşti de la indivizii pe care intenţionai să-i vrăjeşti diferite articole de îmbrăcăminte intimă, ca de exemplu şosete, ciorapi, cravate şi batiste, care urmau apoi să joace un rol anume în diverse ritualuri şi ceremonii. Oricum, din experienţele trecute se vedea că momentul de atracţie al Jocului puterii nu fusese de fapt magia în sine, ci mai degrabă incursiunile preliminare. În cursul acestor incursiuni fuseseră cucerite prăzi mult apreciate, ca o pereche de indispensabili de-ai domnului Prewett, bretelele domnului Hensman şi o pungă elegantă de păstrat buretele, care-i aparţinea domnului Everard, dar nici unul din articole nu fusese folosit în vreo practică magică.

„S-a făcut ! acceptă Felicity hotărîtă, cu sîngele în obraji, gata s-o ia la goană. Spune numele persoanei.“

„Ah, nu ştiu, făcu Donald legănîndu-şi leneş piciorul în aer, ce-ar fi... dacă, nu... ce-ar fi, ce-ar fi să fie domnişoara Cumomaifichemînd-o Carter ?“

„Grozav ! exclamă Felicity. O pornesc chiar acum.

Unde spui că e ? Stă la domnul Demoyte ?“ Se îndreptă spre uşă.

„Draga mea, făcu Donald, sărind ca un resort. Opreşte-te ! N-am vorbit serios. Ştii bine că am renunţat de mult la jocul ăsta.“

„Eu una n-am renunţat, replică Felicity. Era pe punctul de a izbucni în lacrimi. Liffey e afară, reluă ea pe un ton sfidător, şi pe drum încoace sînt aproape sigură că l-am zărit pe Angus.“ Angus fusese un aliat statornic în incursiunile Jocului puterii. Imateriala, metamorfozata Liffey era ajutorul, prietenul de nădejde tainic al lui Felicity.

„Uf ! Doamne ! Lasă-te odată de chestiile astea vechi, exclamă Donald, şi, pentru numele domnului, nu te-apuca de plîns. Şi aşa ai făcut destul scandal. Te-ar fi putut auzi oricine.“

„Ei bine, pornesc în incursiunea asta, spuse Felicity ştergîndu-se la ochi. Ai fost de acord şi acum nu poţi da înapoi. Şi dacă o fac, e de datoria ta să nu te mai caţeri pe turn.“

„Termină cu zbieratul, omule, îi ceru Donald. Dacă trece pe aici Prewett, am încurcat-o zdravăn amîndoi. Vreau să te văd ieşită de aici. Mă scoţi din pepeni. Ia-te după mine şi ţine-ţi clanţa.“

Donald deschise încetişor uşa camerei şi privi spre ambele capete ale coridorului. De la distanţă se auzeau tot soiul de sunete, hohote de rîs, un gramofon care cînta jaz, sunetul înfundat făcut probabil de bastoane de cricket lovite ritmic unul de altul. Donald rămase nemişcat. Apoi, prinzînd-o pe Felicity de încheietura mîinii, o tîrî după el afară din cameră, coborî scările în salturi şi în clipa următoare o scotea din casă pe uşa din dos. Aici îi dădu drumul şi i-o luă înainte gonind în pădure, făcînd slalom printre copaci. Felicity cea iute de picior gonea în urma lui. În cîteva secunde ajunseră amîndoi la zid, de unde se auzea vuietul maşinilor care de cealaltă parte goneau pe şosea. Donald o porni în goană de-a lungul zidului pînă cînd ajunse într-un loc anume. Aici, pe o porţiune de două-trei palme, fuseseră rase cioburile de sticlă de pe parapet.

Donald se rezemă de zid stînd pe vine. „Sări în spinarea mea, omule“, o îndemnă el.

Asta era o practică binecunoscută. Felicity sări. Donald se ridică încet, pînă se îndreptă, cu Felicity în picioare pe umerii lui, agăţată cu mîinile de marginea zidului şi cu capul mult deasupra lui. Începu să se tragă în sus. Donald o ajută împingînd-o cu mîinile de tălpi. Felicity stătea acum aşezată pe coama zidului, apoi, cu prudenţă, îşi trecu picioarele de cealaltă parte.

Se uită de sus la Donald. „Don, făcu ea, plec în incursiunea asta. Plec *acum*. Şi nu uita că ai promis."

„N-am promis nimic ! exclamă Donald, exasperat. Acum ţine-ţi clanţa, omule, şi dă-te jos de pe zidul ăsta pînă nu te vede cineva."

„*Mă duc*, să ştii ! îl avertiză Felicity.

„Îţi interzic să te duci, îi ordonă Donald, şi n-o să-ţi plătesc nimic dacă te duci. *Sări jos de pe zid*, imediat."

„Mă duc chiar *acum*, insistă Felicity, şi dacă nu-ţi ţii promisiunea n-o să mai vorbesc cu tine niciodată." Se concentră apoi să execute saltul. Înălţimea era considerabilă. Se lăsă în jos cît putu mai mult, apoi închise ochii. În clipa următoare se rostogolea în iarbă. Strigă : „La revedere, Don !"

„Aşteaptă o clipă", se auzi vocea lui Don de dincolo de zid. Se auziră apoi nişte scrijelituri prelungite şi Donald apăru în vîrful zidului. Se trase în sus, se înălţă aproape în picioare, apoi sări jos spre Felicity, îşi pierdu echilibrul şi căzu chiar lîngă ea. Se ridică pe dată şi începu să urce dealul, cu un aer afectat, ca şi cînd nu se întîmplase nimic. Felicity alerga alături de el.

„Uite, făcu Donald şi după ton era clar că e supărat, acum te duci acasă. Te duc pînă acolo şi să nu mai aud o vorbă despre toate prostiile astea îngrozitoare."

„Poţi să mă conduci acasă, ripostă Felicity pe un ton degajat, dar nu mă poţi *ţine* acasă. Şi de îndată ce ai să pleci, o s-o pornesc în incursiunea mea. Ia uită-te la Liffey. L-a văzut pe dulăul ăla mare negru şi dă din coadă. Îi vezi coada ? S-o chem cu fluierul supersonic ?"

„Uf, mai taci odată, o certă Donald. N-o să mă las şantajat de tine, Felicity."

„Prin ce metode reuşesc oamenii să scape de şantaj ?" întrebă Felicity.

„Ascultă-mă, i se adresă Donald, dacă o pornești în incursiunea asta prostească o să trebuiască să vin și eu. Și dacă o să ne prindă, toată lumea o să creadă că a fost ideea mea.“ Trecuseră de porțile școlii și intraseră în labirintul de drumuri umbrite din apropierea casei lor.

„Dacă ne prinde Demoyters, îl asigură Felicity, n-o să te reclame lui Evvy. Știi bine că nu reclamă pe nimeni lui Evvy.“

„S-ar putea să n-o facă, răspunse Donald, dar Demoyters poate fi destul de nesuferit și de unul singur.“

„Mie nu mi-e teamă de el, se lăudă Felicity. Dacă ți-e frică, n-ai decît să nu vii.“

„O să te torturez cînd o să ne întoarcem, omule, o amenință Donald. Apropo, dacă ne vede careva, ne-am întîlnit acum cîteva minute, din întîmplare.“

Ajunseră la o potecă de pietriș invadată de buruieni, între niște garaje, și ieșiră pe cîmpurile ce se întindeau între cartierul de locuințe și Brayling's Close. Nu era nici un pic de umbră aici și landa aurie trosnea în dogoarea din aer. Fînul fusese cosit de cîtăva vreme, iar iarba era ascuțită, țepoasă și foarte uscată. Pe cărare pămîntul era sfărîmicios și ridica praf. Canicula dura de multă vreme. Felicity mergea înainte și înaintară în tăcere pînă zăriră la oarecare distanță, printre copaci, culoarea roșietică a cărămizilor și sticlirea geamurilor. Se opriră. În clipa aceea Felicity îl văzu pe Angus.

Luase înfățișarea unui țigan ce ședea aproape de cărare, pe marginea unui șanț uscat și invadat de bălării. Un picior îi era ascuns de ierburile înalte din șanț, iar celălalt era îndoit în iarba mai scundă de pe pajiște. Stătea într-o atitudine demnă, cu capul dat spre spate, expunîndu-și gîtul și pieptul arămiu. O măsură pe Felicity cu privirea. I se citea pe chip un soi de gravitate lipsită de expresie. Era cam înspăimîntător. Felicity știu că trebuie să fie Angus pentru că îl înconjura o aură stranie și pentru că apăruse într-un chip atît de ciudat. De data asta era sigură că e Angus. Tare ar fi vrut ca el să ia forme care să n-o descumpănească într-atît, dar bănuia că ființele de esență divină nu se pot întruchipa fără să te înfioare nici chiar atunci cînd îți voiesc binele. Stătea atît de nemișcat, încît aproape că era invizibil. Donald

nu-l văzuse şi Felicity se hotărî să nu-i divulge prezenţa. Ea-l luă pe Donald de mînecă şi-l ţinu aşa pînă cînd ţiganul nu mai putea fi zărit din pricina unui gard viu.

Brusc, Felicity nu se mai simţi deloc stăpînă pe ea. Voia să se întoarcă. Îl prinse pe Donald de haina pe care-o purta pe braţ şi-i zise : „Don, nu te căţăra pe turnul ăla. Ştiu că o să se termine rău. *Te rog mult,* spune acum că n-ai de gînd să te caţări şi atunci putem să ne întoarcem împreună acasă."

Donald îşi coborî privirea spre ea. Îi atinse încetişor cu degetul nasul pistruiat. „Nu ne întoarcem din drum, de vreme ce am ajuns pînă aici, domnule camarad. Cît despre escaladare, poate că n-am s-o fac. Şi aşa nu era decît ideea lui Carde."

Înaintau încet spre casă. În cîteva clipe, poteca avea să ajungă la zidul scund de piatră ce stătea să se năruie, de la marginea grădinii lui Demoyte, şi s-o cotească la stînga spre şosea. Era la acea oră a după-amiezii cînd totul e încremenit. Donald şi Felicity, care cunoşteau bine obiceiurile din gospodăria lui Demoyte, ştiau că se pot baza pe faptul că Demoyte şi domnişoara Handforth stăteau lungiţi în camerele lor cu draperiile trase, făcîndu-şi siesta. Nu era lucru greu să pătrunzi în casă. Singura necunoscută era domnişoara Carter însăşi.

În timp ce Donald trăgea cu ochiul peste zid, Felicity cerceta în jurul ei. Nu-şi revenise nici acum după apariţia lui Angus. La baza zidului creşteau o mulţime de flori şi prospeţimea petalelor lor desfăcute răzbătea chiar şi prin praful cafeniu care se aşternuse peste ele ; calapăr, opăţel, valeriană, muştar de cîmp. Soiuri de flori care cresc în locuri lăsate în paragină. Felicity le privi cu tandreţe. Începu apoi să le culeagă.

„Doamne sfinte ! făcu Donald. Ţi-ai găsit şi tu momentul să culegi flori, n-am ce zice. Uite, o să trecem zidul acolo, în dosul arbuştilor ălora, şi o să ne croim drum la adăpostul gardului de tisă. Apoi ne apropiem de casă sub un unghi din care nu putem fi văzuţi de pe fereastră şi o cotim spre uşa de la intrare. Dacă e încuiată, încercăm pe la bucătărie. Dacă ne vede cineva, spunem că-l căutăm pe tăticu, că ne-am închipuit că e aici. Odată intraţi în casă tragem cu urechea la zgomote — apoi o pornim pe

— scări şi ne încredem în steaua noastră. Individa aia, Carter, stă mai mult ca sigur în camera din colţul din spate al casei. Ai înţeles ? Urmează-mă."

Donald părea cuprins de entuziasm. Emoţia incursiunii pusese stăpînire pe el. Înainta tupilîndu-se pe lîngă zid, apoi îl escaladă într-un loc unde era acoperit de un pîlc de tufe de syrinx ce creşteau în grădina lui Demoyte. Felicity îl urma ţinînd strîns buchetul de flori. Zidul ăsta nu le punea probleme. Înaintară cu prudenţă aţinîndu-se pe lîngă gardul viu, trecură apoi pe sub arcadă sub un unghi în care puteau fi văzuţi perfect de pe geam. Cu pas grăbit, Donald traversă pajiştea goală şi se lipi de zidul casei. Felicity îl urma. O clipă mai tîrziu ajunseseră la uşa de la intrare. Era deschisă. Intrară în casă.

Înăuntru era linişte deplină. Amîndoi copiii respirară adînc şi li se păru că zgomotul făcut de ei putea fi auzit de la etaj. Rămaseră nemişcaţi pînă cînd îşi recăpătară suflul. Se priveau cu ochi strălucitori, larg deschişi, şi Felicity îl apucă pe Donald de mînă şi i-o strînse cu putere. Apoi, înaintînd în vîrful degetelor, se strecurară prin hol şi începură să urce scările. Casa somnola în dogoarea zilei. Toate geamurile erau larg deschise, iar aerul fierbinte şi prăfuit se revărsa în valuri dinspre grădină. Razele soarelui, ce cădeau direct pe scară, făceau un brîu de lumină gălbuie prin care copiii urcau pe vîrfuri. Scările nu scîrţîiau. Ajunşi la capul scărilor călcară pe un belucistan lung şi gros. Alunecară în lungul covorului şi se opriră o clipă în faţa uşii camerei de oaspeţi. De dincolo de uşă nu răzbătea nici un sunet.

Mînerul uşii era dintr-o sticlă groasă şi galbenă şi mîna-ţi aluneca pe el. Donald îl prinse hotărît cu amîndouă mîinile şi începu să-l răsucească. Crăpă uşa atît cît să-şi poată vîrî capul. Deschizîndu-se, uşa nu scoase nici un sunet. Îţi făcea impresia că în casa asta tăcută şi nelocuită nu se producea nici un sunet. Rămase nemişcat o clipă, apoi se strecură încet şi intră în cameră. Respirînd uşurată, Felicity îl urmă. Camera era goală.

Odată intraţi şi cu uşa închisă în urma lor, îi cuprinse o veselie nebunească şi începură să ţopăie prin cameră fluturîndu-şi braţele, tot fără nici un zgomot. Felicity se opri şi scoase din buzunar fluierul supersonic. Era cît pe

ce să sufle în el ca să scoată niște unde supersonice înspăimîntătoare, cînd Donald o opri.

„Dar n-o să scoată nici un sunet dacă..." începu Felicity să-i explice în șoaptă. Asta-i dădu gata. Nemaiputîndu-și potoli hohotele înăbușite, căzură grămadă pe pat.

„Dar spuneai..." începu din nou Felicity în șoaptă. Nu era nimic de făcut. Stăteau așa, fremătînd de rîsul înăbușit.

În cele din urmă Donald se ridică, o trase pe Felicity în sus și aranjă patul. „Repede acum, șopti el, să găsim ce ne trebuie și s-o ștergem. Ce să luăm ?"

„Ciorapii", rosti Felicity pe un ton hotărît. Bănuia că Donald are alte gînduri și simți un impuls feminin s-o protejeze pe domnișoara Carter de setea lui de pradă. Începură să se foiască prin cameră deschizînd sertare.

„I-am găsit", murmură Felicity. Trase, dintr-un sertar de sus, o pereche de ciorapi de nailon, îi flutură spre Donald și-i vîrî în buzunar. Se îndreptară spre ușă. Felicity mai aruncă o privire prin cameră. Luă florile pe care le lăsase pe un scaun. Ecritoarul de lîngă geam era deschis, încărcat de hîrtii. Felicity se îndreptă spre el și începu să le frunzărească.

„Hai, odată", șuieră Donald.

Felicity exclamă : „Ia te uită, o scrisoare de la tăticu ! Mă întreb ce-o fi în ea."

„Lasă asta, făcu Donald, mai bine nu te uita. Hai să ieșim."

„N-are nici o importanță, prostule, ripostă Felicity, e doar de la tata !" Scoase scrisoarea din plic și o citi. Rămase nemișcată. Puse apoi scrisoarea la loc pe birou și se îndepărtă.

„Ce scria acolo ?" întrebă Donald.

„Nimic, răspunse Felicity. Hai s-o ștergem repede." Îl trase spre ușă.

Donald se uită la fața ei. Apoi se întoarse spre birou, găsi scrisoarea și o citi.

„Hai, hai", îl chemă Felicity. Deschise ușa camerei și o porni spre capul scărilor. Donald o urma. Călcau amîndoi cu pași hotărîți, dar ușori și începură să coboare.

După ce trecu de jumătatea scărilor, Felicity rămase pe loc. Donald se opri și el, apoi continuă să coboare pînă

ajunse alături de ea. În ușa de la salon stătea domnișoara Handforth, cu privirile ațintite asupra lor. Se uita la copii și copiii se uitau la ea.

„Ia te uită, ce surpriză !“ exclamă domnișoara Handforth și toată casa răsună de vocea ei. Domnișoara Handforth nu se număra printre prietenii copiilor Mor. „Asta-i un nou mod de a face vizite !“

Casa părea că se cutremură din pricina vocii și, cuprinsă de fiori, că se trezește. Donald și Felicity rămaseră locului paralizați.

„Hai, dați-i drumul, făcu domnișoara Handforth, sau v-a tăiat popa limba ? Ce năzbîtie ați pus la cale acolo sus, îmi permiteți să vă întreb ?“

Donald și Felicity nu scoaseră o vorbă. În clipa aceea se deschise ușa de la intrare și Rain Carter apăru în hol. Toți trei își îndreptară privirile spre ea. Purta o rochie albă de vară, deschisă la gît, și timp de o clipă, cît intră, soarele pătrunse în urma ei învăluind-o în raze. Închise ușa și-și duse mîinile la ochi, orbită o clipă de schimbarea luminii. Văzu scena din fața ei, apoi se întoarse întrebătoare spre domnișoara Handforth.

Domnișoara Handforth explică : „Sînt copiii domnului Mor.“ Vocea ei amplă exprima neîncredere și dezgust.

Rain se întoarse spre ei. Stăteau ca într-un grup de Gainsborough, Felicity calmă cu mîna pe balustradă, Donald, mai morocănos, în spatele ei.

„Ce bine-mi pare că am ajuns în fine să vă cunosc, li se adresă Rain. Am impresia... Donald... că pe tine cel puțin te-am zărit mai demult, dar mă bucur că acum facem cunoștință așa cum se cuvine. Iar pe Felicity... n-am avut încă ocazia. Îmi pare bine.“

Donald nu scoase o vorbă. O privea drept în ochi fără să zîmbească. Felicity se îndreptă spre ea. Îi zîmbi. „Venisem tocmai, zise ea, ca să vă dăm florile astea. Sînt flori sălbatice, dar sperăm că o să vă placă.“ Îi întinse buchetul lui Rain.

Tînăra le luă cu o exclamație de plăcere și-și vîrî fața în ele. Era puțin mai scundă decît Felicity și trebuia să-și ridice privirea spre ea. „Sînt foarte *frumoase,* exclamă ea.

Îmi plac nespus florile astea englezești de cîmp. Zău, pe cuvînt, nu cred că există ceva care să-mi fi făcut mai multă plăcere. Ce drăguț din partea voastră să vă gîndiți la mine ! Sînt încîntătoare.“ Le ținea strîns la piept.

Donald coborî scările și rămase alături de sora lui. O luă de braț.

„Doar nu plecați atît de repede, protestă Rain. Vă rog, mai rămîneți puțin să stăm de vorbă. Domnișoară Handforth, mă întrêb dacă... niște ceai ? Și așa nu mai e mult pînă la vremea ceaiului. N-aș vrea să vă dau bătaie de cap. Sau poate niște lapte și prăjiturele, dacă mai sînt ?“

Domnișoara Handforth nu scoase o vorbă.

„Îmi pare rău, dar trebuie să plecăm neîntîrziat, vorbi Felicity. Regretăm nespus. Ne așteaptă acasă și am întîrziat și așa destul. Am venit numai ca să vă aducem florile.“

„Ce drăguț din partea voastră, exclamă Rain. Mi-ați *făcut* o mare bucurie. Vă mulțumesc din inimă. Sper să ne revedem curînd.“

„Și eu sper, făcu Felicity. Ei bine, la revedere, la revedere, domnișoară Handforth.“ Cei doi copii dispărură rapid pe ușa de la intrare.

Ieșiră repede pe poarta din față a grădinii domnului Demoyte și apoi o porniră de-a lungul potecii care ducea îndărăt spre cîmpuri. Odată ajunsă pe potecă, Felicity o luă la goană și Donald trebui să facă eforturi să se țină după ea. De îndată ce se depărtaseră îndeajuns de casă, Felicity o coti din cărare, porni în goană peste cîmp și se aruncă în iarba cosită, la umbra gardului viu. Donald o ajunse și se așeză alături. Rămaseră tăcuți o vreme.

„Don, începu Felicity în cele din urmă, n-ai să escaladezi turnul, nu-i așa ?“

Donald nu răspunse imediat. „Acum nu mai are mare importanță dacă-l escaladez sau nu.“

Ședeau cu ochii plecați în iarba cosită. „Lacrimi de sînge“, rosti Felicity. Ăsta era un ritual foarte vechi.

Fără o vorbă, Donald scoase din buzunar o lamă de ras și i-o întinse. Cu multă atenție ea făcu o mică tăietură sub fiecare ochi. Amîndoi copiii lui Mor puteau plînge la comandă. O clipă mai tîrziu, pe obraji le șiroiau lacrimi amestecate cu sînge.

IX

ERA ÎN ZIUA PLECĂRII LUI NAN.

Mor se gîndea cu uşurare la acest moment. De cîtăva vreme, în mica lor gospodărie spălatul, uscatul, călcatul rufăriei şi al îmbrăcăminţii, găsirea şi repararea valizelor, studierea hărţilor, discuţiile despre mersul trenurilor, despre rezervarea locurilor şi despre vreme se desfăşurau fără întrerupere, pînă cînd Mor se văzu obligat să inventeze pretexte ca să rămînă la şcoală. Tocmai începuseră examenele de sfîrşit de trimestru şi treaba asta, deşi însemna mai puţine ore de predare, însemna şi mai multe ore de corectare ; şi tot cam pe la aceeaşi vreme Mor trebuia să se ocupe de rapoarte şi de soluţionarea diverselor probleme de catedră pentru trimestrul următor, lucrări în care Evvy nu se putea descurca deloc. Casa îi devenise de nesuportat. Şi aşa era prea mică, deşi de obicei era mai plăcută vara decît iarna, deoarece ferestrele deschise păreau să mărească spaţiul încăperilor. Înainte de plecările în concediu însă, fără excepţie, Nan întorcea casa cu dosu-n-sus, iar Felicity era mai plîngăcioasă şi mai exasperantă ca de obicei. În fiecare seară, de cum păşea prin uşa îngustă de la intrare, cu panoul de sticlă prins în plumb, în vestibulul încărcat cu valize, rachete de tenis şi alte fleacuri, lui Mor i se strîngea inima. I-ar fi plăcut să se poată muta o vreme la locuinţa lui Demoyte ca să scape de toate. Şi deşi gîndurile îi erau fără întrerupere îndreptate spre aceasta şi spre locatarii ei, nu se duse. Căzuse pradă unei stări generale de nelinişte şi stînjeneală. Rămăseseră mai puţin de trei săptămîni pînă la examenul de intrare la colegiu pe care trebuia să-l dea Donald şi era îngrijorat pentru el. În ultima vreme îl vizitase de două ori să vadă cum merge cu învăţătura, dar băiatul îl ţinuse la distanţă şi Mor plecase întristat şi nedumerit.

În ziua precedentă, Mor făcuse în cele din urmă o tentativă serioasă de-a discuta cu Nan problema candidaturii lui pentru parlament... sau, mai bine zis, aşa cum îşi spunea Mor sieşi, s-o înştiinţeze de intenţia de a-şi depune candidatura ; dar lucrurile luară cu totul altă întorsătură cînd

veni momentul să deschidă gura. Nan refuză pur și simplu să discute problema. Recurse la una din metodele ei cele mai exasperante. Cînd Mor începu pe un ton grav să-i vorbească despre speranțele și ambițiile lui, despre planurile lui ca totul să se rezolve cît mai bine, ea hohoti sec, așa cum îi era obiceiul, cu picioarele cocoțate pe sofa și cu sticliri în ochi, aruncîndu-i priviri batjocoritoare. În asemenea clipe dobîndea o putere năprasnică, ce-l cutremura pe Mor pînă-n străfundurile sufletului. Părea că se izolează perfect într-o sferă de calm și superioritate. Orice i-ar fi spus el atunci nu putea ajunge pînă la Nan, chiar și în cazul, așa cum își aducea acum aminte cu regret, cînd se vedea obligat să facă unele remarci corosive. Și asta nu pentru că n-ar fi înțeles argumentele lui. În prezența soției sale, în atmosfera copleșitoare creată de personalitatea ei, argumentele lui nici nu apucau să se înfiripe. Mor rămase din nou uimit de puterea fantastică pe care o avea soția lui. Era cu totul impermeabilă la raționamente, hotărîtă cu îndîrjire să nu facă decît ce vrea ea și convinsă, cu dezinvoltură și chiar cu veselie, că va reuși. În tot timpul discuției își păstră perfect cumpătul, rîzînd și tachinîndu-și soțul cu superioritate, în timp ce Mor ajunse în cele din urmă să amuțească de enervare. La sfîrșit, Mor ieși din cameră spunînd : „Ei bine, îți place sau nu planul meu, am de gînd să-l pun în aplicare !“

În clipa aceea Mor făcuse afirmația asta numai ca s-o sîcîie ; dar în dimineața următoare gîndi că poate chiar așa va face. Era torturat fără întrerupere de mîndria lui în permanență adînc rănită. Simțea, cuprins de un sentiment de neputință, că-l provocase de prea multe ori. Sosise timpul să afle că a călca în picioare aspirațiile și amorul propriu ale unei alte ființe e o vină care cheamă după sine în mod automat o pedeapsă. Cînd o să-l văd pe Tim Burke, își spuse Mor, o să-i cer să înceapă demersurile. De îndată ce lucrurile vor deveni publice, mîndria și respectul ei pentru convenții o vor împiedica să mai încerce să mă facă să renunț. Se va vedea obligată să accepte situația. Mor găsi o satisfacție amară și, așa cum constată singur, meschină, imaginîndu-și furia cu care avea să descopere Nan că era hotărît, o dată în viață, să obțină ceea ce dorește. Ceea ce-l enerva cel mai mult la

Nan era calmul fantastic de care dădea ea dovadă închipuindu-şi că, de vreme ce-i spusese clar să nu facă un lucru, el nu-l va face.

Totuşi, cu un meşteşug dezvoltat de-a lungul multor ani de căsnicie, Mor ascunse adînc în sufletul său toate aceste gînduri şi în ziua următoare arboră o veselie firească. Şi Nan părea să fi uitat cu desăvîrşire cearta lor, anticipînd călătoria cu o încîntare neumbrită de nimic. Urmau să se îmbarce în trenul de 10,30 spre Waterloo, să ia masa de prînz la Londra şi apoi după-amiază să prindă un rapid spre Dorset. Comandaseră un taxi să le ducă la gară, cheltuială ce-i displăcea lui Mor, dar care părea inevitabilă din pricina numărului enorm de bagaje. Taxiul trebuia să sosească peste cîteva minute şi Felicity încă nu era gata. Fusese bosumflată şi nervoasă toată dimineaţa, deşi i se promisese să o ia prînzul la Royal Festival Hall, lucru care de obicei îi făcea mare plăcere.

Nan şi Mor ieşiseră în grădina din faţa casei. Valizele erau adunate pe trepte. Mor privea spre daliile şi ochiul boului care creşteau încîlcite şi lăsate în paraginâ de o parte şi de alta a aleii de beton. „Ia uite, exclamă el, pe locul lui Liffey a crescut o mulţime de bălării anul ăsta. Mai ţii minte cum stătea acolo mirosind plantele ?“

„Apropo, zise Nan. Ce lucru caraghios ! Am întîlnit-o pe stradă pe tînăra aia pictoriţă, domnişoara Carter, şi spunea că i-au dat copiii flori.“

„*Ce* ?“ făcu Mor.

„Aşa cum ai auzit, răspunse Nan. S-au dus amîndoi la locuinţa lui Demoyte, i-au dat un buchet de flori şi apoi au plecat !“

„*Straniu* lucru, comentă Mor, dar în definitiv nu văd de ce nu le-ar fi putut trece prin cap una ca asta. Ţi-a pomenit Felicity ceva despre escapada lor ?“

„Bineînţeles că nu ! făcu Nan. Ştii bine cît e de ascunsă. E un gest încîntător şi aş spune că domnişoara Carter s-a îmbujorat de plăcere cînd mi-a spus — dar *ce naiba,* Bill, doar îi ştii şi tu tot atît de bine ca şi mine pe drăgălaşii noştri puişori. Le-ar fi trecut lor prin minte să facă aşa ceva de amorul artei ? Trebuie să fi fost o farsă la mijloc.“

Mor era înclinat să-i dea dreptate lui Nan și întreaga poveste îl tulbură destul de mult. Nu-și dădea seama cîtuși de puțin ce semnificație are ; învățase să se teamă de copiii lui, mai cu seamă cînd aduceau daruri. Oricum, rosti : „Degeaba îți faci probleme, Nan. A fost pur și simplu un gest amabil. Cred că Felicity a fost cu ideea."

„Ești aproape tot atît de naiv ca și domnișoara Carter, replică Nan, și asta spune multe "

Mor se tulbură cînd o auzi pe Nan rostind numele domnișoarei Carter. Avusese prilejul întrucîtva straniu s-o vadă pe domnișoara Carter de două ori în ultimele trei zile, o dată de la distanță, în timp ce ea se plimba pe cîmp, și o dată trecînd prin cartierul de locuințe în direcția magazinelor. Nu vorbise cu ea în nici una din împrejurări, dar fiecare ocazie îl impresionase deosebit și profund.

Taxiul trase în fața casei. Mor încărcă valizele. Felicity apăru și se urcă în taxi fără o vorbă. Mor și Nan se înghesuiră și ei și făcură drumul pînă la gară în tăcere. Mor plăti șoferului și clădi valizele pe peron. Așteptară.

Din cerul albastru senin soarele își arunca razele deasupra gării cu cele două peroane, fiecare umbrit de o copertină țuguiată frumos de parcă ar fi fost o jucărie. În ambele direcții șinele lustruite ale tronsonului de sud se unduiau în zare printre pini, dincolo de ramurile cărora zăreai ici și colo acoperișurile de țiglă roșie ale caselor în stil victorian. O grămadă de oameni așteptau trenul de Londra și pe mulți dintre ei Mor îi știa din vedere. Era o scenă care de obicei i se părea nespus de jalnică. Mai aveau cinci minute de așteptat.

Apoi, gîndul că Nan pleacă îl învălui pe Mor ca o boare neașteptată a unui vînt proaspăt și cald. *Pleacă Nan*. Pleacă într-adevăr. Și poate de-acum într-un an totul va fi altfel. Totul va deveni altfel. Își înălță capul. Ce bine că luase hotărîrea. Vag, pentru moment, își dădu seama că viitorul îi apare brusc ca iluminat de speranță și de noi perspective. În același timp simți o mare tandrețe față de Nan. Se întoarse s-o privească. Ea se uita la ceas și bătea cu tocul înalt al pantofilor în cimentul peronului. Zîmbi către el și-i spuse : „Nu mai e mult !" Părea foarte emoționată. Felicity era la o oarecare depărtare și

privea, peste ulucile ce împrejmuiau gara, spre pinii din apropiere.

„Nan, făcu Mor, ai tot ce-ţi trebuie pentru călătorie ? Ţi-ai luat ceva de citit ?“

„Da, răspunse Nan, am ziarul de azi şi revista asta.“

„Să-ţi mai caut ceva, se oferi Mor, o carte într-o ediţie de buzunar — şi vrei să-ţi iau şi nişte ciocolată ?“ O porni în grabă de-a lungul peronului pînă la standul de ziare şi dulciuri. Cumpără un volum de versuri editat de *Penguin*, o cutie cu bomboane de ciocolată cu lapte şi două banane. Se întoarse şi le înghesui în buzunarele lui Nan.

„Bill, dragă, eşti foarte drăguţ !“ exclamă Nan, scoţînd lucrurile din buzunare şi băgîndu-le într-una din valize.

Trenul verde şi cochet apăru grăbit de după o curbă. Mulţimea năvăli spre linie. Mor găsi două locuri la geam pentru Felicity şi Nan şi aranjă bagajele. Nu mai avea mult timp să-şi ia rămas bun. În gările astea mici trenul nu stă decît un minut. Îşi sărută soţia şi fiica ; ele porniră apoi cu o viteză care-ţi tăia respiraţia. Făcu semn cu mîna şi văzu cum chipul lui Nan şi mîna care flutura se îndepărtează rapid şi dispar aproape dintr-o dată după prima cotitură şi mai departe, dincolo de pini.

Mor o porni foarte încet de-a lungul peronului. Îşi arătă biletul de peron. Ieşi în bătaia soarelui şi rămase nemişcat în curtea prăfoasă şi părăsită de lîngă gară, învăluită în tăcere acum, cînd vuietul trenului amuţise în depărtare. Stătu locului pradă unui sentiment nedefinit de mulţumire şi, în liniştea dimineţii, îşi dădu vag seama că te puteai bucura de nenumărate lucruri. Rămase astfel un timp. Apoi din străfundurile fiinţei adevărul îi apăru brusc, cu o certitudine pustiitoare. Era îndrăgostit de domnişoara Carter. Stătea pe loc privind pămîntul prăfos şi gîndul care prinsese formă îl cutremură atît de tare încît aproape că îşi pierdu echilibrul. Făcu un pas. Era îndrăgostit. Şi dacă era îndrăgostit, apoi nu era doar aşa, oarecum îndrăgostit, ci îndrăgostit cumplit, la disperare, nebuneşte. Şi în acelaşi timp îşi făcu loc un sentiment de bucurie nespus de puternic. Mor se opri în loc cu privirile în pămînt ; dar acum avu senzaţia că lumea a început să

se învîrtească în jurul lui din ce în ce mai repede și că el se află în centrul acestei mișcări.

Inspiră profund și zîmbi spre pămîntul uscat de la picioare, legănîndu-se ușor pe călcîie. Se vede că am înnebunit, gîndi el zîmbind. Cuvintele prindeau formă și erau aruncate în sus asemeni frunzelor cînd le dai foc într-o sobă. Traversă încet curtea gării spre poarta de lemn. Mîngîie lemnul porții. Era un lemn uscat, care se cojea, cald, în bătaia soarelui, frumos. Desprinse cîteva așchii din el. Nu-și putea stăpîni zîmbetul. Se vede că am înnebunit, își spuse, ce-o să fac acum? Apoi gîndi „trebuie s-o văd imediat pe domnișoara Carter. Cînd o s-o întîlnesc o să știu ce am de făcut. Atunci o să-mi dau seama ce reprezintă de fapt starea asta de spirit și ce-mī rămîne să întreprind. O să știu atunci cînd o s-o văd. *Cînd o s-o văd.*"

Ieși în goană din curtea gării și continuă să alerge în lungul drumului, spre școală. Drumul era lung. Soarele fierbinte îl izbea în frunte cu lovituri repetate, iar aerul încins refuza să-i răcorească plămînii. Continua să alerge sufocîndu-se și gîfîind. Trebuia să ajungă să-și ia bicicleta lăsată în șopronul din grădina profesorilor. Dorința de-a o vedea pe domnișoara Carter era atît de violentă, încît se transformase într-o acută suferință fizică ce se adăuga la tensiunea din plămîni și la durerea din mușchi. Continua să alerge. Se vedea școala. Un junghi îl obligă să încetinească ritmul la pas normal. Durerea provocată de neliniște îi contorsiona fața într-o mască de plîns, iar respirația i se auzea ca un scîncet. O coti pe alee și reuși să străbată în fugă spațiul pînă la rastelul bicicletelor.

Își smulse afară bicicleta luptîndu-se cu ea, ca și cînd ar fi fost un animal sălbatic. Avea o roată dezumflată. Mor o trînti de pămînt și-i dădu un picior slobozind o sudalmă. Se uită în jur și luă altă bicicletă la întîmplare. Își aminti dintr-o dată că la unsprezece și un sfert are oră de istorie cu ultima clasă umanistă. Dar acum nu mai avea nici o ezitare. Își recăpătase suflul, dar cealaltă suferință continua, mușcîndu-i stomacul în asemenea măsură încît aproape că-i veni să strige de durerea nevoii de a o vedea. O porni pe bicicleta de împrumut, hurducîndu-se

nebunește pe aleea de pietriș ; ieși în șosea și o porni în susul dealului spre podul de peste calea ferată.

Dealul era neîndurător ; pedala din ce în ce mai încet, pînă cînd bicicleta începu să zvîcnească nebunește în toate direcțiile pe urcușul cumplit. Descălecă și o împinse în fugă pînă în vîrful dealului. Apoi, în timp ce aluneca în jos de cealaltă parte, zărind pentru o clipă în depărtare zidurile însorite de la Brayling's Close, rosti pentru sine „Rain". Cu o iuțeală nebunească, pedalînd cu disperare ca să fie în ritm cu viteza roților, se lansă înainte. Coti fără să descalece de-a latul fîșiei de iarbă din mijlocul autostrăzii și se năpusti ca un trăsnet pe aleea lui Demoyte. Pietrișul țîșnea de-o parte și de alta a roților ca spuma valurilor. Se lăsă să alunece de pe bicicletă și o azvîrli de peretele casei, apoi intră pe ușa principală cu un bubuit de tun. Casa era învăluită în liniște și miresme. Mor traversă holul trîntind de perete ușa de la salon.

Șevaletul era la locul lui și Demoyte stătea la soare lîngă fereastră cu spatele spre ușă, într-o atitudine de relaxare. Nu era nici urmă de domnișoara Carter.

„Bună ziua, domnule, salută Mor făcînd vînt ușii, unde e domnișoara Carter ?"

„Cum m-am obișnuit, replică Demoyte, să fiu tratat ca o piesă de mobilă veche, antediluviană, scoasă din folosință..."

„Vă cer scuze, făcu Mor și intră în cameră, vă rog să mă iertați. Dar aveam neapărată nevoie s-o văd urgent pe domnișoara Carter. Nu știți din întîmplare pe unde se află ?"

„Ce-ar fi dacă ai face cîțiva pași, spuse Demoyte, bineînțeles dacă îți permite timpul, ca cel puțin să-ți văd chipul cît stăm de vorbă."

Mor înaintă pînă în fața bătrînului, care, sumbru, își înălță privirea spre el, așteptînd ca Mor să mai spună ceva.

„Vă cer scuze, făcu Mor. Știți unde e ?"

„Dacă ai fi venit la orice altă oră în oricare altă zi, ai fi găsit-o pe tînără aici, la lucru. A trudit ca negrul ăla din proverb. Dar, din nefericire pentru dumneata, exact la ora asta a zilei ăsteia a ieșit să facă o plimbare. Demoyte vorbea foarte rar de parcă ar fi făcut-o anume ca să-și tortureze interlocutorul.

Mor zări cu coada ochiului că pe pinză se întimplaseră o mulţime de lucruri de cînd o văzuse ultima dată, dar nu se întoarse s-o privească. Făcînd un efort să articuleze şi el rar, întrebă : „Nu ştiţi cumva, domnule, în ce direcţie a luat-o sau pe unde aş avea şansa s-o întîlnesc în drum?“ Durerea lăuntrică îl chinuia mai departe.

„Ca să-ţi răspund în termenii dumitale, regret, dar *întîmplarea* face că nu ştiu să-ţi spun, replică Demoyte. Mă întreb dacă ţi-ai dat seama că ţi s-a desfăcut gulerul şi că ţi-a ieşit în sus la ceafă într-un fel cît se poate de caraghios. Nu mi-au plăcut niciodată gulerele astea detaşabile. Îţi dau înfăţişarea unui dascăl de ţară. Şi am impresia că te-ai mînjit pe faţă cu ulei sau cu catran sau cu altceva de felul ăsta. Dacă-mi permiţi, ţi-aş sugera să-ţi aranjezi ţinuta înainte de a continua cercetarea.“

Mor încercă să-şi vîre la loc gulerul, îl aşeză oarecum în custodia protectoare a hainei şi-şi trecu palma la întîmplare peste faţă. Se întoarse să plece. „Acum am să plec, îngăimă. Oricum, vă mulţumesc.“

Cînd ajunse aproape de uşă, Demoyte i se adresă : „A luat-o pe cărarea care duce peste cîmp. Nu cred să-ţi fie de mare folos asta.“

„Mulţumesc“, făcu Mor. Ieşi alergînd, îşi înşfăcă bicicleta, trecu pedalînd prin poartă şi coti brusc pe potecă. Maşinăria hurducăia nebuneşte la fiecare muşuroi sau smoc de iarbă care i se ivea în cale. Pedala cu faţa în soare, trebuind să-şi ţină o mînă la ochi ca să şi-i apere. Pe cărare nu se vedea nimeni, şi într-o clipă ajunse la locul de unde se zărea cartierul de locuinţe. Mor pedală de-a lungul unei alei şi trecu pe unul din drumurile dintre locuinţe. Era o căutare fără speranţă. Ar fi fost mai înţelept să se întoarcă acasă, să-şi cufunde faţa în apă rece şi să mai cugete la ce-ar trebui să facă. Dar în ciuda acestui gînd pedală dincolo de casă pînă la intrarea principală a şcolii. Exista totuşi posibilitatea ca domnişoara Carter să se fi dus la şcoală să-l viziteze pe Evvy.

În faţa intrării dădu cu ochii de silueta înaltă îmbrăcată în alb a lui Hensman, profesorul de sport. Stătea într-o postură atletică, sprijinit de unul din stîlpii porţii.

„Am impresia că vremea rămîne așa, bună, i se adresă Hensman. S-ar putea ca măcar o dată să avem parte de timp frumos pentru gala sportivă a școlii."

„Da, așa se pare", rosti Mor. Descălecase de pe bicicletă și stătea încă nehotărît în poartă.

„Fiul dumitale nu se dezvoltă deloc urît, spuse Hensman. Tot o să scoatem un jucător de cricket din el. E speranța numărul unu a echipei lui Prewett. Deși mă tem că asta nu înseamnă prea mult." După părerea lui Hensman, în căminul lui Prewett cricketului nu i se acorda destulă importanță.

„Da, bine, făcu Mor. N-ai văzut-o din întîmplare pe domnișoara Carter trecînd pe aici ?"

„Oh, ba da, răspunse Hensman. Am văzut-o pe terenul de joacă acum vreo douăzeci de minute. A luat-o în josul dealului cu bătrînul Bledyard."

„Mulțumesc", făcu Mor. Pedală cu forță în josul aleii. La auzul numelui lui Bledyard, îl trecu un fior rece. Lăsă bicicleta în colțul corpului central, într-un loc unde era strict interzisă parcarea bicicletelor, și traversă în fugă terenul de joacă. O luă pe poteca din spatele bibliotecii, care ducea spre pădure. Poteca fusese năpădită de bălării și trebui să sară peste tufe de mure și ierburi înalte în timp ce alerga. Doi băieți care o urcau se traseră deoparte și apoi îl urmăriră cu privirile uluiți. Nu era nici urmă de Bledyard sau de domnișoara Carter. Mor dădu năvală în pădure. Se opri apoi și ascultă. Nu se auzea nici un sunet în afară de fîșîitul domol și continuu al frunzelor. Merse mai departe în pas grăbit, hărtănindu-și pantalonii prin hățișul de ferigi.

Apoi, brusc, dădu de un luminiș și în luminiș văzu un spectacol ciudat, care-l făcu să înțepenească copleșit de o suferință amestecată cu bucurie. O avea în față pe domnișoara Carter. Dar fusese transformată. Era prizonieră. Era drapată într-o bucată amplă de mătase verde ca marea ce-i lăsa un umăr descoperit. Se afla în mijlocul luminișului, așezată pe o scară dublă, scundă. De jur împrejurul ei, vreo douăzeci de băieți ședeau pe pămînt cu blocuri de desen și creioane. O desenau. Directorul de scenă, Bledyard, supraveghea totul cu priviri autoritare, sprijinit de un copac în colțul opus al luminișului. Înainte

ca Mor să-i fi atras privirea, se uita fix la domnişoara Carter. Nu era decît în cămaşă şi-şi ţinea mîinile vîrîte în buzunare. Părul lung şi brun îi cădea moale pînă la pometii obrajilor. În clipa aceea Mor îl asemui cu Comus * sau cu Lucifer.

Apariţia neaşteptată a lui Mor în luminiş a fost observată pe loc. Bledyard se desprinse de copac, îşi scoase mîinile din buzunare şi se îndreptă din umeri. Într-o clipă îşi ascunse sub un zîmbet surprinderea de pe figură. Ochii şi gura i se strînseră, devenind două linii lungi, sardonice. Băieţii se întoarseră cu toţii să vadă cine a venit şi se uitară la Mor cu oarecare nedumerire. Mor îi recunoscu ca fiind o parte a clasei a cincea. Duse mîna la ceafă mecanic, să verifice dacă gulerul rămăsese la locul lui. Rămăsese. Rain îi făcu semn cu o mişcare imperceptibilă a mîinii că i-a observat prezenţa. Poza ca un copil, cam ţeapănă, fără să se clintească. Bledyard îi zîmbea mai departe, cu trăsăturile încordate şi imobile. Brusc, Mor avu senzaţia că probabil Bledyard îi citeşte gîndurile. O porni ocolind spre el, făcîndu-le semn băieţilor să-şi vadă de lucru. Încercă să dea un caracter mai firesc prezenţei sale, adresîndu-i lui Bledyard primul lucru ce-i trecu prin minte : „Cînd crezi că ai putea să-ţi faci timp să stăm de vorbă în legătură cu rapoartele alea ?“ Bledyard îl privi în ochi, continuînd să afişeze zîmbetul acela agasant. Dădu din cap fără să spună o vorbă. Băieţii îşi vedeau de lucru. Începu să se plimbe prin spatele lor şi să le privească desenele. Simţea intens apropierea lui Rain dar nu îndrăznea s-o privească. În schimb se uita la desenele băieţilor. Ştia că nu mai e mult pînă la clopoţelul de ora douăsprezece, cînd ea o să fie eliberată.

Vreo doi dintre băieţi lucrau în acuarelă, alţii lucrau în peniţă. Şi alţi cîţiva în creion. Mor se opri să vadă ce reuşise să facă Rigden. Se pricepea la pictură şi ăsta era un lucru bun, deoarece nu era strălucit la nici o altă materie. Reuşise o schiţă bunicică în cărbune şi sepia, capul era extrem de bine desenat, iar draperia cădea în falduri ample. Rigden privi spre Mor. Nu-i venea să-şi creadă ochilor. Acesta se uită la schiţă şi-i zîmbi aproba-

* Zeitate romană a băuturii şi petrecerilor, înfăţişată de un tînăr înaripat învesmîntat în alb *(n.t.)*.

tor. Zîmbetul îl transportă pe Rigden în al nouălea cer. Mor porni mai departe, aruncînd pe ascuns o privire spre ceas. Jimmy Carde stătea relaxat cu spatele sprijinit de un copac, cu un picior îndoit din genunchi și cu celălalt vîrît sub el. Cînd Mor se apropie, Carde fluieră ca pentru sine o melodie, repetînd același motiv fără întrerupere. Mor se uită la schița lui. Carde nu era un artist. Lucra în creion și vedea subiectul din profil. Crease o siluetă mică și îndesată cu drapajul desenat fără grație, lipit de trup, cu sînii vulgar exagerați. În timp ce îi examina schița, Carde își ridică ochii și, fără să vrea, Mor schimbă cu el o privire. Brusc își mută ochii în altă parte. Îl detesta pe Carde. Se bucura la gîndul că acesta avea să se ducă la Oxford și nu la Cambridge. Nu voia ca prietenia cu Donald să continue. În clipa aceea sună clopoțelul.

Tresăriră cu toții. Băieții se foiră și unii dintre ei începură să-și strîngă lucrurile și să se ridice în picioare. Rain se agită și ea pe piedestalul ei și prinse a-și strînge faldurile bucății de mătase. Mor îi urmărea mișcările cu coada ochiului. Se uită la Bledyard și descoperi că acesta îl observă. Se rugă în gînd ca Bledyard să n-aibă șansa să fie liber după ora douăsprezece. Bledyard nu mai zîmbea acum. Își legăna capul dintr-o parte în alta într-un fel care-i era caracteristic. Băieții se ridicaseră cu toții acum și o porniseră prin pădure în direcția atelierului să-și lase culorile și blocurile de desen, înainte de a se îndrepta spre școală pentru ora următoare. Mor, Bledyard și Rain rămaseră singuri în luminiș.

Rain era cocoțată încă în vîrful scării. S-ar fi spus că-i face plăcere să stea acolo, poate pentru că așa era mai înaltă. Își adună picioarele și se întoarse spre Mor rîzînd. „Domnul Bledyard m-a făcut prizonieră și uite ce material frumos a scos din magazia lui“, vorbi ea, desfășurînd mătasea verde din jurul trupului și etalînd-o. Mor observă că poartă o rochie de bumbac imprimat cu flori care-i lăsa umerii dezgoliți.

„Zău că trebuie să te conving să mi-o vinzi, domnule Bledyard, continuă ea, ca s-o dau la croitoreasă.“ Se ridică în picioare pe scară, împături mătasea și i-o întinse lui Bledyard. Picioarele îi erau goale și foarte netede. Amîndoi bărbații își feriră privirile uitîndu-se drept în ochii ei.

Ea îi privea de sus cu expresia pe jumătate distantă, pe jumătate încîntată a unei fetiţe din perioada victoriană.

Bledyard luă materialul din mîna ei cam morocănos. Aruncă o privire spre Mor şi păru să ezite. Mor rămase pe poziţie încercînd să ia atitudinea unui om care e gata să rămînă acolo cît e ziua de lungă, dacă e cazul.

„Da, făcu Bledyard pe gînduri, da, de bună seamă, de bună seamă. Din ton era clar că nu-i răspunde lui Rain. Ei bine, continuă el, mă tem că, mă tem că trebuie să plec. Mă aşteaptă, aşteaptă băieţii, băieţii în atelier. A fost foarte amabil din partea dumneavoastră, domnişoară Carter, să ne faceţi cinstea, cinstea acestei încîntătoare..." Vocea îi rămase suspendată. Se părea că vorbeşte cu mai mare dificultate ca de obicei. Deschise încă o dată gura, o închise şi o porni prin pădure. Îi auziră o vreme paşii îndepărtîndu-se printre ferigi. Mor şi Rain fură lăsaţi singuri.

Ea se aşeză din nou în vîrful scării şi rîse. Părea puţin stînjenită. Vorbi : „Îmi place să pozez pentru alţii... şi începu să se frece pe una din glezne. Uf, am amorţit, totuşi !"

Mor se afla lîngă ea. Respiraţia îi era întretăiată. Tot nu-şi ridicase privirile spre ea. Rosti : „*Rain*".

Rain îşi dădu seama imediat că se întîmplase ceva şi în aceeaşi clipă înţelese ce anume se întîmplase. Rămase împietrită, cu mîna la gleznă, cu privirea în pămînt. Apoi, încetul cu încetul, se relaxă. Zise foarte blînd, oarecum gînditor „Mor" şi din nou „Mor".

În aceeaşi clipă amîndoi se întoarseră să se privească în ochi. Cocoţată cum era pe scară, avea faţa la aceeaşi înălţime cu a lui. El se aplecă înainte şi cu multă grijă îi cuprinse cu braţele umerii goi. Apoi o trase spre el şi o sărută uşor, dar direct pe buze. Experienţa atingerii ei l-a cutremurat atît de tare că a simţit nevoia să-şi ascundă faţa. Îşi lăsă capul mai întîi pe umărul ei apoi, simţind cum asprimea obrazului lui îi atinge trupul, se aplecă şi-şi lăsă capul pe sîni. Sorbea mirosul proaspăt al rochiei de bumbac şi-i simţea căldura sînilor şi bătăile violente ale inimii. Propria lui inimă bătea să-i spargă pieptul. Toate acestea s-au petrecut într-o clipită. Apoi Rain îl împinse încetişor şi coborî de pe scară. Acum stătea

dinaintea lui mititică, privind în sus spre el. „Nu, rosti ea pe un ton foarte calm și gînditor. Nu, nu, te rog, Mor dragă, dragul meu, nu, nu.“ Era asemeni tînguirii unei turturele.

Întrebă : „Vrei să duci scara înapoi la atelier ? Ai putea s-o lași afară în curte.“ Ridică boleroul rochiei, care fusese aruncat în iarbă, și-l îmbrăcă.

În timp ce-i vorbea, Mor stătea nemișcat cu brațele atîrnîndu-i în lungul trupului uitîndu-se la ea fără să zîmbească, cu priviri arzătoare. Îi auzise bătăile inimii.

Ea ezită, cu privirile plecate, cu mîna ridicată involuntar la piept. Apoi murmură : „Îmi pare foarte rău...“ Se întoarse și o luă la fugă prin pădure.

Mor nu porni în urmărire. Rămase locului o clipă, cu un braț proptit de scară. Apoi, asemeni unui om care e gata să leșine, se așeză în iarbă.

X

ZIUA GALEI SPORTIVE ERA, AȘA cum prezisese toată lumea, o zi frumoasă. Valul de căldură durase mai mult de o lună. Soarele își trimitea dintr-un cer fără nori razele asupra terenului de cricket, care se pîrjolise, devenind cafeniu-deschis, cu excepția centrului, unde stropitul asiduu păstrase locul verde proaspăt. Mor stătea în picioare în spatele celor două rînduri de șezlonguri din apropierea pavilionului. Nu era decît în cămașă și suferea cumplit din pricina căldurii. I-ar fi plăcut să se poată duce oriunde la umbră sau chiar undeva la întuneric. I-ar fi făcut plăcere să poată dormi. Dar avea obligația să stea acolo, să fie prezent, să circule și să discute, ca și cînd totul ar fi fost perfect normal.

Nu înseamnă că îl lăsa rece gala sportivă. Acest ritual era învăluit întotdeauna într-o emoție inexplicabilă. Chiar și profesorii erau afectați ; iar în anul acesta Mor își dădu seama că e excesiv de tulburat. Aproape că nu era în stare să urmărească partida. Pe teren erau băieții de la

căminul pe care-l conducea el. Fuseseră la bătaie dimineaţa şi în primele ore ale după-amiezii şi acumulaseră un total de o sută şaizeci şi opt de puncte. Acum era rîndul celor din căminul lui Prewett şi unul din cei doi jucători de la bătaie ce se aflau pe teren de cîtăva vreme era Donald Mor, care intrase în joc după ce fusese doborît unul dintre ţăruşii porţii. Donald juca extrem de bine, avea şi stil, şi forţă, iar două lovituri valabile, de patru puncte, pe care le reuşise de curînd stîrniseră aplauze prelungite. Realizase pînă acum douăzeci şi trei şi părea să meargă constant. Totalul echipei lui Prewett se ridica la cincizeci şi doi pentru un serviciu. Lui Jimmy Carde tocmai îi venise rîndul la minge. Printr-un aranjament potrivit căruia, în anumite împrejurări, bursierii erau distribuiţi la căminele neburşierilor, Carde făcea parte din echipa căminului lui Mor. De fapt, asta nu însemna decît că participau la meciuri în cadrul unuia dintre aceste trei cămine şi uneori îi însoţeau pe neburşieri în excursii. Carde era un lansator extrem de rapid, dar cam încrezut, controlînd bine terenul şi practicînd un joc spectaculos. Cînd era lansată de Carde, mingea străbătea terenul ca un trăsnet, dar nu întotdeauna în linie dreaptă. Mor îl urmări o dată cînd lansă mingea spre Donald. Apoi privi în altă parte. Se emoţiona văzîndu-şi fiul dominînd ; în asemenea clipe se identifica în mare măsură cu el.

Mor începu să se fofileze prudent prin spatele şirurilor de şezlonguri. Era foarte nefericit. Privi peste teren, în depărtare, dincolo de domeniile şcolii, unde se întindea cartierul de locuinţe, un conglomerat de cutii roşu-aprins. Privi îndărăt peste umăr spre pădure. Părea răcoroasă şi întunecată. Se întrebă dacă n-ar putea să evadeze fără să fie nepoliticos şi hotărî că nu poate face acest lucru. Se auziră din nou aplauze şi, întorcîndu-şi capul, văzu că Donald tocmai expediase mingea dincolo de linia de fund, marcînd încă patru puncte. Era evident că succesul lui Donald se bucura de o caldă apreciere printre elevi. Se afla acum în mijlocul terenului şi discuta cu coechipierul lui de la bătaie. Carde se îndreptă spre ei, le spuse ceva şi amîndoi începură să rîdă. Mor se strecură mai departe, sub privirile atente ale băieţilor care încercau

să ghicească dacă în momentul acesta ţine cu echipa căminului său ori cu fiul lui.

Partida de gală era finala unei competiţii eliminatorii pe echipe şi ţinea de obicei două zile, din care prima constituia de fapt punctul de atracţie ; ziua se încheia cu un dineu oferit de directorul şcolii profesorilor diriginţi de cămin, sărbătorire care, sub administraţia lui Evvy, atinsese o culme a plictiselii fără precedent în istoria instituţiei. Domnul Baseford, un om care nu dispreţuia băutura, încercase să-l antreneze pe Evvy să ofere un dineu ca lumea, fără să repurteze însă nici un succes ; iar acum, că Baseford era plecat, lui Mor îi păsa prea puţin ca să mai depună eforturi şi în această direcţie. Nu se făcea nimic care să-i încurajeze pe părinţi sau pe alţi vizitatori să apară nici dimineaţa, nici după-amiaza, deşi uneori mai apăreau totuşi cîte unii. Partida rămînea astfel un fel de eveniment intern al şcolii, cele două şiruri de scaune fiind ocupate în special de profesori şi de familiile lor, în caz că erau familişti, şi de cei cîţiva suporteri din partea locului. Elevii se înşiruiau de-a lungul liziere rei pădurii, nici în umbră, nici în soare, purtînd cascheteie de pînză cu boruri moi, în mare vogă în timpul verii la St. Bride, sau se îngrămădeau lîngă pavilion, la mică distanţă de echipa care se afla la serviciu. Mor îşi făcu socoteala că probabil toată lumea e acolo. Asistenţa era deosebit de densă în zona pădurii. Din cînd în cînd se auzea cîte un murmur înfundat sau răzbătea, de undeva din spate, din dreptul pomilor, glasul vreunui băiat, dar în restul timpului era tăcere deplină, întreruptă cînd şi cînd de rafalele intermitente ale aplauzelor.

Domnul Everard stătea într-unul din şezlongurile din rîndul din faţă şi discuta cu Hensman, care era întotdeauna eroul zilei. Prewett tocmai ieşea din pavilion. Tim Burke, care venise, ca de obicei, la invitaţia lui Mor, stătea şi el în primul rînd. Părea bine dispus, arăta mai bronzat şi mai sănătos ca altădată ; acum discuta peste umăr cu unul din băieţii din ultima clasă. Tim se împrietenea foarte uşor cu băieţii. Mor hotărî că sosise momentul să se întoarcă la Tim sau să-şi găsească un loc în apropierea pădurii, dar nu făcu nici una, nici alta. De data asta nu se afla printre spectatori nici o femeie. Nan,

care ar fi avut datoria să fie de față, era plecată, iar doamna Prewett, care se dădea în vînt după cricket, fusese obligată să rămînă acasă din pricina unei insolații. Mor se uită de jur împrejurul terenului și oftă. Avea senzația că ziua nu se mai termină.

Trecuseră cinci zile de la plecarea lui Nan și de la fantastica scenă din pădure. De atunci Mor nu se mai văzuse cu Rain și nici nu făcuse vreo încercare s-o întîlnească. La rîndul ei, îl evitase și ea. Nici n-o zărise măcar în tot acest răstimp. În noaptea aceea, Mor se culcase într-o stare de uluire și de fericire exuberantă cum nu-și mai amintea să fi resimțit vreodată. În dimineața următoare se trezise cuprins de deznădejde. Ar fi fost gata atunci să pună frenezia din ziua precedentă pe seama eliberării pricinuite de plecarea lui Nan, pe seama unui acces de răzvrătire împotriva comportării lui Nan, pe seama surmenajului sau a persistenței neabătute a valului de căldură. Oricare ar fi fost explicația, era clar că lucrurile nu trebuiau împinse mai departe. Și faptul că-i făcuse declarația și tot era un semn de nebunie ; nu-și dădea seama cum de s-a putut comporta atît de prostește.

Era mai cu seamă uimit că s-a putut emoționa și înmuia într-atît numai la gîndul că s-a îndrăgostit. Ai fi spus că expresia în sine produsese tot dezastrul. Și totuși știa foarte bine că noțiunea de dragoste, care era foarte potrivită pentru băieții de douăzeci de ani, nu-și putea găsi nici un loc în viața lui. Mor lua în serios obligațiile impuse de căsnicie. Cel puțin își închipuia că le ia. De fapt nu avusese niciodată ocazia să reflecteze asupra acestei probleme. Dăduse întotdeauna dovadă de simț al răspunderii și de seriozitate scrupuloasă în tot ceea ce avea vreo legătură cu soția sau cu copiii săi. Dar nu considerații de asemenea factură îi dădeau sentimentul că acționase cum nu se cuvine. Era pur și simplu faptul că în viața lui, așa cum era ea în realitate, și în mod concret, nu exista nici un loc pentru vreo emoție sau perturbare de acest gen. Cînd își imaginase că e stăpînit de o asemenea pasiune copleșitoare nu fusese decît un om care visa. Acum se trezise din vis.

Nu era o trezire care să-l facă fericit. Mor era chinuit de gîndul că o speriase pe Rain, o şocase, poate, şi că, o vreme, n-ar fi fost exclus ca din pricina lui să fie nefericită sau cel puţin tulburată. N-avea habar ce gînduri sau sentimente ar nutri ea ; dar era convins că interesul ei faţă de el nu putea fi mai mult decît un sentiment calm şi vag de prietenie. Aşa stînd lucrurile, frenezia lui, tăcerea care a urmat nu aveau probabil să-i provoace vreo suferinţă demnă de luat în seamă. În cel mai rău caz, va simţi o oarecare stînjeneală la puţinele întîlniri inevitabile din cercul pe care îl frecventau, cărora va trebui să le facă faţă înainte ca ea să plece definitiv. Oricum, pe Mor îl apăsa gîndul că a supus-o unei experienţe atît de neplăcute. Se gîndi apoi şi la *tête-à-tête*-ul precedent şi ajunse la concluzia că de bună seamă Rain trebuie să aibă o părere foarte proastă despre el ; şi fu ispitit chiar să-i scrie un bilet în care să-şi ceară scuze. Rezistă acestei ispite. Ideea de a-i scrie îi apăru dubios de atrăgătoare ; Mor devenise însă prudent în urma experienţei epistolare prin care trecuse. A-i scrie ar însemna să mai adauge un act dramei care e bine să se termine pur şi simplu brusc. Va păstra tăcere şi va rămîne la distanţă în speranţa că Rain va înţelege.

Fusese îngrijorat în dimineaţa asta la gîndul că lui Rain i-ar putea veni ideea să asiste la partida derby. Era mai mult ca sigur că Evvy o invitase. Dar nu apăruse şi era puţin probabil să mai vină la o oră atît de tîrzie. Mor îşi concentră brusc atenţia asupra centrului terenului. Donald lovise o minge aproape de linia de jumătate şi se decisese să pornească în cursă, dar fu cît pe ce să fie eliminat. Un oftat străbătu toată asistenţa, dar apoi elevii se relaxară. Era ultima minge a seriei, aşa că acum Donald trebuia să treacă din nou la lansări. Mor aproape că dorea ca Donald să fie cît mai curînd eliminat. Tensiunea era prea apăsătoare. Oricum, slavă domnului, nu mai era mult pînă la pauza pentru ceai.

Chiar atunci din pădure îşi făcu apariţia o siluetă ieşită din comun. Era Bledyard. Se părea că la asemenea evenimente Bledyard consideră că are obligaţia să-şi dea silinţa să nu facă notă discordantă. În cazul de faţă, efortul consta mai cu seamă în faptul că îşi pusese pantaloni albi

de jerseu și tricou alb. Datorită unor manifestări de acest gen, Mor ajunsese la concluzia, susținută de probe pur și simplu vestimentare, că Bledyard studiase la Eton. Bledyard se îndreptă spre el, îl salută din cap — Mor avu însă impresia că o făcuse cu oarecare răceală — și apoi se așeză de unul singur în al doilea rînd de scaune. Mor se simți lezat în chip straniu de răceala lui Bledyard. Deși arareori se gîndea la asta, punea preț pe părerea lui Bledyard. Fu năpădit de un sentiment sumbru de vinovăție, care se transformă într-o iritare exasperată. Totul era împotriva lui.

Apoi, la o oarecare distanță în spatele pavilionului, începu să prindă contur o pată de lumină albă strălucitoare. Pîlpîi într-un colț al unghiului în care se concentrase atenția lui Mor, în timp ce el o pornise cu pași rari în direcția opusă. Se opri și realiză ce reprezintă. Era Rain, care se apropia de scenă traversînd o pajiște. Era într-o rochie bleu de bumbac, cu fusta largă și un decolteu rotund și adînc, și în mînă avea o umbrelă albă cu volănașe. Înainta cu un aer circumspect, răsucind nervos umbrela. Jocul de umbre îi ascundea fața. Mor o privi și avu senzația că un vehicul enorm își croiește drum direct prin el, făcînd un gol de ale cărui margini zdrențuite el se tot agăța cu disperare.

Apariția lui Rain stîrni senzație. Cineva îl bătu pe umăr pe domnul Everard și i-o arătă cu degetul. Toți cei care ședeau tolăniți în șezlonguri săriră în picioare și începură să se răspîndească de-a valma. Băieții din ultima clasă începură să adune scaune și să le așeze în locuri privilegiate. Evvy se ridică cu mare greutate, încercă să-și croiască drum pe la spate printre scaune, se împiedică, își pierdu echilibrul și reveni la verticală cu ajutorul lui Hensman. Elevii, pînă la ultimul, își mutaseră privirile de pe terenul de cricket. Toată lumea se uita la Rain, care acum ajunsese în fața șezlongurilor. Evvy se strecură înapoi printre scaune, ca s-o poată conduce pe locul de lîngă al lui. Chiar și o parte din jucători își întorseseră capetele să vadă ce se întîmplă, cu mîna streașină în dreptul ochilor. „*Over !*“ strigă arbitrul, trezindu-se la datorie. Se schimbară locurile pe teren. Donald, care reu-

şise încă o incursiune, mai era şi acum la bătaie. Mingea fu aruncată spre Carde.

Cînd Carde traversă terenul, trecu pe lîngă Donald. „Păpuşica lui taică-tău !“ făcu el — şi îşi continuă drumul de-a lungul terenului săltînd şi fluierînd. „Fainä fată, nostimă, da' cam uşuratică !“ aruncînd şi prinzînd mingea în ritm.

Lui Donald îi năvăli sîngele în obraji ; se uită în direcţia pavilionului, apoi îşi mută privirea şi se sprijini în bastonul de bătaie cu capul plecat în pămînt. Se înfipse bine pe picioare ca să întîmpine mingile lansate spre el.

Carde îşi făcu lansarea lui lungă, ca de obicei, şi se năpusti spre poartă ca o panteră de circ. Mingea ţîşni din mîna lui ca un proiectil. Donald schiţă un salt dar nu izbuti s-o atingă ; se întoarse şi descoperi că ţăruşul din mijlocul porţii sale zăcea culcat frumuşel la pămînt. Izbucniră aplauze. Donald se răsuci brusc şi o porni grăbit spre pavilion. Nu-i aruncă nici o privire lui Carde.

Mor se întoarse şi văzu că fiul său fusese eliminat fără drept de apel. Printre celelalte şocuri, pe acesta îl simţi în mod deosebit ca avînd o calitate cu totul aparte. Rain se aşezase alături de Evvy şi ceilalţi spectatori îşi reluară locurile. Acum aplaudau sosirea lui Donald la pavilion. Înscrisese treizeci şi unu de puncte. Ieşea următorul jucător la bătaie. Mor se întrebă dacă n-ar trebui să plece. Unul dintre profesorii mai tineri se îndreptă spre el şi deschise o discuţie. Mor răspundea mecanic.

Peste două seturi era pauza pentru ceai. Mor nu plecase încă şi stătea stingher în locul pustiu dintre şezlonguri şi pădure. Îl văzu pe Tim Burke, care se îndrepta spre el, şi o porniră împreună în direcţia cortului care fusese ridicat în capătul celălalt al terenului de cricket. În mod deliberat, Mor evită să privească spre cei din preajma lui Evvy.

„Frumos spectacol a oferit tînărul Don“, spuse Tim Burke.

„Da, Don s-a descurcat frumos“, făcu Mor.

Intrară în cort, unde aerul era înăbuşitor. Stăruia un miros iute de iarbă şi de pînză încinsă care-i aminti lui Mor de lunga serie a trimestrelor de vară de altădată. O grămadă de băieţi se aflau deja în cort şi se băteau

pe ceai. Fusese rezervat un bufet special pentru profesori, unde era clar că Mor şi Tim sînt primii sosiţi. Mor îl îmbie pe Tim să ia un ceai şi un sandviş cu castraveţi. Stăpînindu-se, nu privi îndărăt peste umăr.

Tim Burke îi spunea ceva. Îl trase pe Mor într-un colţ al cortului. „N-am apucat nici măcar să schimbăm o vorbă."

Lui Mor i se strînse inima, nici el nu-şi dădea seama de ce.

„Uite ce, începu Tim, mi-ai promis că azi îmi dai mînă liberă şi-ţi cer s-o faci acum. Timpul e foarte scurt şi trebuie să-i dăm bătaie. Ai ajuns la o înţelegere cu soţia ta, nu-i aşa ?"

Mor clătină din cap. Pur şi simplu nu se mai gîndise deloc la problema asta. Dar acum ştia că nu e în stare, sau cel puţin nu pe moment, să ducă hotărîrea pînă la capăt, aşa cum intenţionase, fără să ţină seama de părerea lui Nan. „Trebuie să-mi mai acorzi un răgaz, Tim, replică el. Nan se mai opune şi acum cu îndîrjire. O să *reuşesc* s-o conving, dar nu vreau să acţionez acum, cînd e atît de înverşunată."

Am impresia că m-am cam răzgîndit, făcu Mor în sinea lui, întristat. Pînă foarte de curînd fusese ferm hotărît să meargă înainte. Acum tergiversa din nou. Desigur, nu era decît o amînare, dar, oricum, îi displăcea că-i dăduse lui Tim acest răspuns. De fapt, furia lui împotriva lui Nan se topise cu desăvîrşire. Îl stăpînea mai degrabă un sentiment de vinovăţie ce anula orice plăcere sau interes pe care i le-ar fi putut stîrni cele două scrisori trimise de Nan de la sosirea la Dorset. Nu era momentul potrivit s-o pedepsească pe Nan. Mai degrabă el merita o pedeapsă. Trebuia să aştepte şi să se străduie cu răbdare s-o facă să vadă lucrurile din perspectiva lui. Dacă va rămîne ferm pe poziţie, pînă la urmă ea o să *trebuiască* să fie de acord. În plus, era foarte răscolit şi tulburat de ultimele evenimente. În momentul acesta de sfîrşit de an şcolar nu-şi putea permite să aibă simultan două crize de rezolvat. Cînd avea să se dezlănţuie, mai cu seamă dacă se declanşa ca rezultat al unei acţiuni agresive din partea lui, bătălia cu Nan avea să fie desigur violentă şi sîngeroasă. Nu putea să întreprindă nimic

atîta vreme cît era angajat, chiar și pentru moment, într-o altă luptă. Desigur, cealaltă problemă putea fi considerată în liniște ca închisă ; dar trebuia să fie destul de realist și să-și dea seama că o să treacă ceva timp mai înainte de a-și redobîndi cît de cît liniștea sufletească. Pur și simplu, nu se putea gîndi s-o înfrunte pe Nan în clipele astea.

Mulțimea se înghesuia tot mai tare în spatele lor. Tim Burke își întinse gîtul înainte și-l privi pe Mor în ochi de parcă ar fi vrut să-i scoată un corp străin.

„Mai-mai că ți-aș trage o mamă de bătaie ca să te hotărăști odată, i se adresă el. Mi-ai mîncat mai bine de un an cu nazurile tale și acum, după toate hatîrurile pe care ți le-am făcut, am ajuns să te conving să faci ceea ce simpla judecată ar fi trebuit să-ți dicteze de la bun început, și tot te mai codești !“

„Nu mă codesc, răspunse Mor exasperat. Sînt ferm hotărît să mă prezint. Nu se pune problema decît s-o fac pe Nan să se obișnuiască cu ideea. Mai dă-mi vreo trei săptămîni și, pentru numele lui dumnezeu, Tim, nu mai face atîta caz. Zău că nu mai suport.“ Lăsă pe masă ceașca și farfurioara cu zgomot.

„Bine, dar nu-mi tăia capul pentru asta !“ exclamă Tim.

Donald își croia drum spre ei prin mulțime. Mor își spuse că, dacă n-ar fi fost Tim, Donald l-ar fi evitat, cu siguranță. Băiatul îi salută timid și acceptă felicitările pentru punctele înscrise. Se aplecă și încercă să-și șteargă fără rezultat petele de pe pantalonii albi de jerseu, acolo unde se înverziseră de iarbă. Mor observă că fața lui Don începe să prindă contur și să se înăsprească. Dar fiul său arăta întotdeauna mai matur cînd era angajat într-un lucru pe care-l putea face bine. Ceva mai multă încredere în sine i-ar fi fost de mare folos.

„Ia să vedem ce pot să-ți arăt acum ? zise Tim. Ia să vedem ce am prin buzunare ?“ Tim făcea treaba asta de pe vremea cînd Donald și Felicity erau copii mici și continua s-o facă și acum, pe același ton și cu aceleași gesturi. Scormoni prin buzunarele vestei. Tim avea predilecție pentru veste de catifea, care-i dădeau un aer de dandy, dar astăzi, din respect pentru împrejurarea solemnă, se îmbrăcase într-un costum obișnuit gri, pe

care-l punea de obicei în rarele ocazii cînd se ducea la biserică. Obiectul pe care Tim îl scoase din buzunarul vestei, ţinîndu-l între arătător şi degetul mare, nu era altceva decît o brichetă de aur. Era făcută aşa ca să semene cu capacele unui ceas de buzunar „de vînător" şi era gravată pe ambele părţi cu un model floral complicat. Se desfăcea la mijloc printr-o balama, şi numai desfăcută îţi dădeai seama că e brichetă. Tim o aprinse şi flacăra ţîşni. Mor scoase repede ţigări pentru Tim şi pentru el. Donald făcuse legămînt că nu va fuma pînă la douăzeci şi unu de ani.

Tim îi dădu bricheta lui Donald s-o cerceteze. Băiatul i-o dădu înapoi cu o expresie de admiraţie. Era grea şi aurul era cald şi neobişnuit de moale la pipăit. Lucrătura era foarte complicată.

„Unde ai dat de ea ?" întrebă Mor.

„E un fleac pe care l-am făcut singur", răspunse Tim.

Mor nu contenea să se mire de lucrurile pe care se pricepea să le mesterească Tim Burke.

„Îţi place ?" îl întrebă Tim pe Donald, care o luase şi o aprinsese din nou.

„Da !" făcu Donald.

„Ei bine, atunci păstreaz-o, îi spuse Tim, şi asta ca răsplată pentru jocul frumos pe care l-ai făcut."

Donald strînse în palmă bricheta şi rămase astfel cu ochii larg deschişi, privind spre tatăl său.

„Tim, rosti Mor, n-ai nici un dram de judecată. Obiectul ăsta e foarte valoros, e de aur. Nu-i poţi da băiatului un lucru atît de scump !"

„Atunci, vino cu un argument raţional să-mi dovedeşti de ce n-aş face-o !" replică Tim Burke.

„O s-o piardă fără îndoială, spuse Mor, şi oricum, o să-l încurajezi să fumeze."

„Ţţţ ! Nu vorbi prostii, făcu Tim. Poate s-o folosească la aprinsul focului de tabără, sau să citească numele vreunei străzi, noaptea. Ţine-o, băiete."

Donald continua să-şi privească tatăl.

„Ei..." exclamă Mor. Intenţiona să exclame : „Bine, atunci !" În schimb spuse : „Ducă-se la naiba, nu-mi pasă !"

Făcu un gest brusc, pe care Donald îl interpretă ca fiind un semn că trebuie să plece. Băiatul se răsuci pe călcîie și dispăru în mulțime.

„Ar trebui să-ți fie rușine...“ începu Tim Burke.

Mor își dădu seama că Rain era doar la doi-trei pași de el. Remarcase probabil scena cu Donald. Evvy stătea alături de el și era evident că așteaptă să i se poată adresa.

„Voiam numai să-ți spun, zise Evvy, că plecăm cu mașina domnișoarei Carter pînă la locuința lui Demoyte să vedem portretul. N-o să dureze mult — o să fim înapoi la reluarea jocului sau la scurtă vreme după ce începe. Nu v-ar face plăcere, ție și domnului Burke, să veniți cu noi, Bill ?“

Mor avu la dispoziție o secundă în care să hotărască asupra răspunsului. „Vă foarte mulțumim, răspunse el, ne-ar face mare plăcere“.

Evvy deschise calea și ieșiră cu toții încolonați din co t. Evvy mergea înainte cu Rain, Prewett ținînd pasul cu ei de cealaltă parte. Bledyard, care era și el în grup, venea la un pas-doi în urmă. Mor și Tim Burke încheiau plutonul. Mor încerca să-și amintească în ce loc anume la liziera pădurii își lăsase haina. Nu mai avea timp s-o ia acum. Își dădu în jos mînecile de la cămașă, boțite, cum stătuseră suflecate. Ajunseră în alee, unde Riley-ul lui Rain era parcat la mică distanță de intrarea în grădina profesorilor. Cînd văzu mașina, lui Mor îi crescu inima. Arăta perfect, chiar mai frumoasă ca înainte, de vreme ce fusese revopsită. Își aminti cu amărăciune de problema cheltuielilor.

Tim Burke zise : „Pe mine să mă scuzați, dar trebuie să plec. Nu mi-am dat seama că e atît de tîrziu. Nu, n-are rost să mă duceți o parte din drum, am chiar aici motoreta.“

Evvy i se adresă : „Apropo, domnule Burke, ai cunoscut-o pe domnișoara Carter ?“

„Încîntat“, exclamă Tim și, salutîndu-l cu mîna pe Mor, dispăru zîmbind. Mor se simți în același timp descurajat și ușurat văzîndu-l că pleacă.

Se strînseră stînjeniți în jurul mașinii. În cele din urmă, după cîteva minute în care s-au tot poftit unii pe

alţii, s-au urcat în maşină : Rain şi Evvy în faţă, iar Mor, Prewett şi Bledyard în spate. Mor mai era şi acum buimac de această întorsătură neaşteptată. Se simţea cumva de parcă ar fi fost răpit. Apoi începu să-şi reproşeze că a acceptat. Rain nu voise să vină şi el. Ar fi fost însă cu neputinţă să nu-l invite. Starea de deznădejde în care se zbătuse întreaga după-amiază îi reveni cu o intensitate sporită. În apropiere de vîrful dealului, Tim Burke trecu pe lîngă ei călare pe Velocetta lui, îi salută şi goni mai departe în direcţia Marsingtonului. Riley-ul ajunse curînd în dreptul porţii lui Demoyte, înaintă pînă în locul unde un intrînd răspundea într-o altă arteră de circulaţie, dădu brusc cu spatele şi intră pe alee legănîndu-se zdravăn. Ieşiră pe rînd din maşină. Mor se întreba a cui o fi fost ideea escapadei. Îşi spuse că probabil fusese a lui Demoyte, deoarece nici Rain, nici Evvy n-ar îndrăzni să se năpustească asupra bătrînului fără să fie invitaţi. Intrară în casă.

Demoyte îi aştepta în uşa salonului, în spatele lui se vedea o masă pe care erau aşezate ceşti, iar domnişoara Handforth stătea în mînă cu un ceainic de parcă ar fi ţinut o grenadă. Evvy afişa aerul lui conciliator, jovial şi şugubăţ, pe care-l adopta ori de cîte ori îl întîlnea pe Demoyte, iar Demoyte afişa aerul hotărît, sarcastic şi sumbru, pe care-l arbora întotdeauna cînd îl vedea pe Evvy, ceea ce îl făcea pe acesta din urmă să fie mai agitat şi mai vesel ca de obicei. Se îngrămădiră cu toţii în salon. În tot acest timp, Mor reuşise să nu-şi încrucişeze privirile cu Rain. Încercă acum să-şi găsească o ocupaţie, conversînd absent cu Handy.

„Hai, poftiţi aici, li se adresă Demoyte, poftiţi şi priviţi capodopera, că de-asta aţi venit ; urmează apoi ceaiul şi nu vă mai rămîne decît să plecaţi."

Tabloul era în celălalt capăt al încăperii. Şevaletul fusese întors, aşa că era cu faţa spre cameră. Se apropiară cu toţii de el, lăsîndu-i în urmă pe Rain, pe Demoyte şi pe domnişoara Handforth, toţi în picioare.

Cînd Mor văzu tabloul, orice altceva îi dispăru din minte. Se gîndise prea puţin la el pînă acum, şi deloc în ultima vreme, deşi ştia cumva că de fapt există. Acum prezenţa lui îl copleşi cu un şoc aproape fizic. Mor

n-avea nici cea mai vagă idee dacă e o capodoperă ; dar de la prima privire i se păru o lucrare impresionantă. Nu încăpea îndoială că are multă vigoare. Mor îl privi printre gene. Lucrul părea încheiat. Bîjbîi după un scaun şi se aşezâ.

Rain îl înfăţişase pe Demoyte şezînd în apropierea ferestrei pe fundalul uneia din tapiserii. Afară se vedea un petec de grădină şi în depărtare turnul şcolii, puţin mărit. Pe masa din faţa lui erau o serie de hîrtii, sub un *presse-papier* de sticlă şi o carte, pe care bătrînul o ţinea cu gestul lui caracteristic, redat de către pictoriţă cu măiestrie. Demoyte avea un fel anume de a ţine o carte, cu degetele răsfirate pe cele două pagini, de parcă ar fi extras cu mîna conţinutul. Cealaltă mînă o ţinea încordată pe masă cu braţul întins. Demoyte avea privirea îndreptată spre cameră. Era atitudinea cuiva care citise şi care s-a desprins acum de pagină, urmărindu-şi propriile gînduri sub impresia lecturii. Capul lui Demoyte se detaşa pe fundalul excesiv de elaborat cu o forţă nemaipomenită. Chipul avea trăsăturile destinse, iar configuraţia gurii trăda mai degrabă un soi de insatisfacţie meditativă decît sarcasmul care era expresia sa obişnuită. Probabil că aşa arată cînd e singur, îşi spuse Mor. N-aş fi ştiut niciodată asta. Trăsăturile îi erau redate cu minuţiozitate, nenumăratele riduri, ochii strălucitori, puţin împăienjeniţi ai bătrînului, smocurile de păr din urechi şi din nări. Mor avu impresia că-l vede pe Demoyte pentru prima oară ; şi, brusc, fu năpădit de un sentiment de compătimire. Era pe drept cuvînt chipul unui bătrîn. În ciuda nuanţelor luminoase ale tapiseriei, luat în totul, tabloul avea ceva sumbru. Cerul era palid, de o paloare melancolică şi plată, iar pomii de dincolo de fereastră se grupau într-o masă întunecată şi vag ameninţătoare.

Mor slobozi un oftat. Îşi dădu seama de existenţa celorlalţi. Se părea că şi ei fuseseră reduşi la tăcere la vederea tabloului. Apoi Prewett începu să spună ceva. Mor nu asculta. Se ridică. Rain era o pictoriţă de mare forţă. Mor era uimit. Nu pentru că nu s-ar fi aşteptat la un asemenea lucru, ci pur şi simplu pentru că nu se gîndise deloc la asta. Şi cum dăduse frîu liber gîndului, iar acesta

izbea revenind în valuri asemeni unui pendul în elan, simţi o durere profundă izvorînd din doruri şi regrete.

Evvy vorbi : „Domnişoară Carter, mă aşteptam la ceva mare, dar aţi depăşit orice închipuire. Vă felicit."

„Este un tablou remarcabil", spuse Mor, auzindu-şi vocea ca şi cum ar fi vorbit de la mare distanţă.

„E gata acum ?" întrebă Evvy.

Rain se îndreptă înspre tablou. „Oh, vai de mine, nu ! spuse ea pe un ton şocat. Mai sînt o mulţime de lucruri de făcut." Întinse mîna şi mîzgăli linia frunţii lăsînd o pată mare de vopsea pe cafeniul auriu al tapiseriei din fundal. Toată lumea tresări. Mor fu pe dată cuprins de un sentiment de uşurare. Încă nu e gata, îşi spuse el, încă nu.

Demoyte făcu cîţiva paşi. Rosti : „Încep să am sentimentul că eu nu sînt decît umbra, în timp ce portretul e substanţa. Oricum, mai sînt încă în stare să vorbesc şi vreau să vă atrag atenţia că toată lumea şi-a dat cu părerea, în afara singurei persoane a cărei opinie are vreo importanţă pentru domnişoara Carter sau este de presupus că o poate interesa." Privi spre Bledyard. Toţi îşi îndreptară privirile spre el. Mor se uită peste umăr la Rain. Părea foarte tulburată şi îşi dădu seama cu oarecare surprindere că lui Rain nu-i este indiferentă părerea lui Bledyard.

Bledyard nu se grăbi. Se uitase cu mare atenţie la tablou. Deschise gura de mai multe ori, în chip de experiment, înainte de a scoate vreun sunet. Apoi spuse : „Domnişoară Carter, este un tablou interesant, e aproape un tablou bun. Tăcu, dar era clar că nu terminase. Dar, continuă Bledyard şi din nou îi ţinu în suspens : Ai făcut tabloul ăsta prea frumos."

„Vrei să spui că sînt un diavol bătrîn, urît şi respingător, interveni Demoyte, şi că ar trebui să apar aşa. S-ar putea să ai dreptate."

Bledyard era unul dintre puţinii oameni capabili să-l ignore pe Demoyte. Continuă. „Mă refer la cap, cap, domnişoară Carter. Te-ai hotărît să-l prezinţi printr-o serie de trăsături în sine bine executate, nu neg asta. Dar, aşa cum apare, vigoarea lui, vigoarea lui depinde de puterea acestor trăsături de a găsi ecou în viziunea pe care privitorul şi-a făcut-o despre personaj. Una din

consecinţele acestui fapt e că, deşi modelul dumitale pare în vîrstă, el nu pare a fi *muritor*. Ca tabloul să dobîndească forţa unei capodopere, ceea ce ar trebui să ne impresioneze la el ar fi însăşi masivitatea capului. Capul ar trebui văzut ca rezultat al convergenţei, convergenţei şi întrepătrunderii maselor. Portretul este deplin în caracter. Dar nu trebuie să uităm că este şi o *pictură*, domnişoară, domnişoară Carter."

Se lăsă tăcere. „Aveţi perfectă dreptate", făcu Rain. Vorbea pe un ton oarecum dezamăgit. „Da, da, aveţi dreptate. Apoi continuă cu un gest brusc. Uf, doamne, nu mi-a ieşit, nu mi-a ieşit" — şi se depărtă.

Toată lumea, cu excepţia lui Demoyte şi Bledyard, părea stînjenită. După ce-a spus ce-a avut de spus, Bledyard reluă examinarea tabloului.

Evvy rosti : „Sînt sigur că domnul Bledyard n-a vrut să spună..."

Demoyte se uită la ceas şi zise : „Dacă vreţi să ajungeţi la partida de cricket înainte de a se termina, aţi face mai bine să vă daţi ceaiul pe gît."

Prewett şi Evvy acceptară ceaiul oferit de domnişoara Handforth. Mor refuză. Rain stătea în picioare alături de masă, jucîndu-se cu o ceaşcă şi privind întristată spre tablou.

Mor se îndreptă spre ea. „S-ar putea ca Bledyard să aibă dreptate, îi vorbi el, eu nu mă pricep. Dar este evident că e un portret reuşit — şi dacă are părţi slabe, ai să poţi poate să le remediezi."

Se aplecă spre ea, simţind prospeţimea rochiei şi amintindu-şi mirosul de pînză din clipa aceea cînd îşi lăsase capul pe pieptul ei. Avea acum senzaţia că e foarte mare şi greoi. Regreta că nu-şi căutase haina. Transpirase vizibil la subsuori şi simţea că-i crescuse barba. Făcu un pas înapoi, convins că apropierea aceasta produce dezgust.

„Trebuie să pictez din nou capul", rosti Rain. Lăsă ceaşca pe masă şi se întoarse cu faţa spre Mor. El trăi din nou senzaţia copleşitoare a prezentei ei şi totodată, simţi o binecuvîntată destindere a încordării. I se luase o greutate de pe suflet. I se adresă calm : „M-am bucurat

mult văzînd că poţi circula din nou cu maşina". Ceilalţi se aflau la o distanţă de la care nu-i puteau auzi.

Rain se juca cu ceaşca. Avea aerul că vrea să spună ceva, dar tăcu.

„O să trebuiască să plec peste cîteva clipe, reluă Mor pe un ton foarte blînd, şi aş vrea să mă folosesc de acest prilej să-ţi spun că îmi pare foarte rău..."

Rain îl întrerupse. „Ai vrea să iei masa astă-seară cu mine şi cu domnul Demoyte la *«Saracen's Head»* ?"

Mor fu surprins şi mişcat. Nu-şi putea închipui ceva care să-i facă mai multă plăcere. Dar îşi aminti imediat că trebuia să ia masa cu Evvy. „Regret mult, dar nu pot, răspunse. Iau cina cu domnul Everard."

Fu cuprins de un sentiment de dezamăgire profundă. S-ar putea ca ăsta să fie ultimul prilej de a o mai vedea pe Rain. Poate că momentul ăsta era ultimul cînd vorbea cu ea între patru ochi. Îi privi chipul şi fu uimit văzînd ce expresie intensă, aproape răvăşită, aveau ochii ei. Privi în altă direcţie. Poate că interpretase greşit. Se prinse cu mîna de marginea mesei. Îl auzi pe Evvy spunînd : „Ei bine, regret, dar acum trebuie să plecăm".

Mor spuse pe nerăsuflate : „Ce-ar fi să te opreşti la mine să bem un pahar cînd te întorci de la masă ? Poate pe la nouă ? Numai puţin !" Şi îi comunică adresa.

Rain îi evită privirea, dar acceptă cu un gest al capului. „Mulţumesc", spuse ea.

Evvy trecu pe lîngă ei, cloncănind. Ceilalţi îl urmară în procesiune pînă la Riley şi Rain îi duse înapoi la şcoală. Îi lăsă în alee şi plecă imediat, întorcînd brusc maşina, încît roţile scrîşniră pe pietriş. Evvy şi Prewett o porniră grăbiţi spre terenul de cricket. Incinta şcolii era pustie şi cufundată în linişte. De la distanţă se auzea sunetul sec al mingii lovite de baston. Jocul începuse din nou. Bledyard mormăi ceva şi se îndreptă în direcţia atelierului.

Mor rămase de unul singur pe alee. Soarele cobora spre asfinţit. Pe fîşia de iarbă săltau păsări aruncîndu-şi umbrele lungi. Mor le urmări cu privirea. Îşi dădu seama că făcuse o greşeală.

XI

ERA NOUĂ ŞI UN SFERT. ÎN DRUM spre casă de la Evvy, Mor îşi făcuse timp să cumpere o sticlă de vin alb şi una de *brandy*. Făcuse cu multă grijă ordine în salon şi aşezase sticlele şi paharele pe o tavă. Pusese şi nişte biscuiţi alături. Acum se instalase la fereastra de la sufragerie, care dădea spre drum, să-şi aştepte oaspetele. Cam pe la ora cinei cerul începuse să se schimbe şi acum se înfăţişa complet acoperit cu nori groşi şi negri. Era zăpuşeală şi aerul tremura în zare. Izbucnirea furtunii părea iminentă. Căldura şi liniştea apăsătoare continuară însă, părînd fără sfîrşit. Lumina păli şi o întunecime prematură şi sumbră pogorî asupra întregii scene. „Parc-ar fi sfîrşitul pămîntului", se auzi o femeie pe drum. Lovindu-se de atmosfera densă, vocea ei răsună ca un ecou.

Mor stătea la fereastră cuprins de fiori. Nu se putea hotărî să aprindă luminile. Nu aştepta nerăbdător şi nici nu era bucuros la gîndul celor ce aveau să urmeze. Nu-şi dădea seama prea bine ce dezlănţuise. Regreta că i se adresase. N-ar fi făcut-o dacă n-ar fi văzut expresia aceea de pe chipul ei. Dar ce însemna oare expresia aceea ? Ştia că făcuse încă un pas pe drumul care nu ducea nicăieri. Şi cu asta complicase şi mai mult, pentru el, şi poate şi pentru ea, posibilitatea de a destrăma acest ceva ambiguu ce se înfiripase între ei. Era oare ceva, sau nu era nimic ? Se vedea nevoit să creadă că nu însemna nimic. Şi erau clipe cînd reuşea chiar să se convingă de asta.

Spre seară se consolase cu gîndul că, poate, nu va veni. O să-şi dea eventual seama că Mor n-ar fi trebuit să-i vorbească, şi o să ştie că şi el şi-a dat seama de asta şi pur şi simplu n-o să vină. La urma urmelor, e imposibil să nu fi pătruns semnificaţia acestor cinci zile de tăcere. Vedea atît de limpede că este un om vrednic de dispreţ ; un bărbat între două vîrste, care-şi înşală nevasta, un om ineficient, gafeur şi dizgraţios. Cu siguranţă că n-o să vină. Şi, deşi Mor nu-i aştepta cu bucurie sosirea, suferea cumplit la gîndul că s-ar putea să nu vină. Se uită la

ceas pentru a suta oară. Nouă şi douăzeci. Afară era întuneric beznă.

Se auziră paşi pe alee. Rain intrase pe poartă, fără ca el s-o fi văzut, şi ajunsese la uşa din faţă. De la fereastra neluminată Mor o privea încordat. Se oprise în faţa pragului. Purta un impermeabil şi scotocea după ceva în buzunare. Apoi scoase un plic, îl strecură fără zgomot în cutia de scrisori, se întoarse şi porni în pas grăbit în josul aleii.

Mor nu ezită o clipă. Ieşi în goană din cameră şi traversă holul. Nu se opri să ridice scrisoarea. Dădu uşa de perete şi o lăsă deschisă în urma lui. Traversă grădina din trei salturi. Văzu silueta mică pe drum alergînd acum. Ţîşni pe urmele ei. Durerea din suflet se transformă într-o încîntare sălbatică. O ajunse chiar la răspîntie şi o prinse de încheietura mîinii. Parcă ar fi pus mîna pe un hoţ. Nu scoase o vorbă, ci o întoarse în loc şi începu s-o tragă după el spre casă. Ea nu opuse aproape deloc rezistenţă. Făcură calea întoarsă gonind alături de-a lungul drumului, Mor ţinînd-o acuma strîns de braţ. In timp ce alergau, începu să plouă. Pătrunseră ca o pereche de porumbei pe uşa din faţă. Mor o închise în urma lor.

In întunericul din hol se întoarse spre ea. Îşi pierduseră amîndoi suflul de atîta fugă.

„Rain, exclamă Mor, Rain." Se simţea atît de bine cînd îi rostea numele. Se aplecă şi ridică plicul de pe jos. „Ai adus o scrisoare ca să mă anunţi că nu vii."

„Da", făcu Rain. Stătea rezemată cu spatele de perete.

„De ce ?" o întrebă Mor, pe un ton blînd fără să aştepte răspuns. Brusc se simţi stăpîn pe sine. „Scoate-ţi haina."

Îşi scoase impermeabilul şi el i-l agăţă într-un cuier. Rămăsese tot lipită de perete. Mor veni spre ea şi o ridică în braţe. Era extrem de uşoară. O duse în salon, trînti uşa cu piciorul şi o aşeză încetişor pe canapea. Apoi trase draperiile şi aprinse una dintre lămpi.

„Pot să citesc scrisoarea ?" întrebă el.

„Bineînţeles", făcu Rain. Nu se uită la el.

Mor desfăcu scrisoarea. Suna aşa :

Îmi pare nespus de rău. N-ar fi trebuit să te invit la cină şi nici n-ar fi trebuit să spun „da" invitaţiei tale. Orice alte explicaţii sînt de prisos. Te rog, iartă-mă pentru partea mea de vină în toată povestea asta.

Vîrî scrisoarea în buzunar. Îngîndurat, scoase un pachet de ţigări, oferi una lui Rain, care acceptă, şi-şi luă şi el una. Lui Mor nu-i venea să creadă dar se simţea acum nemaipomenit de degajat. Intrase într-o încurcătură îngrozitoare. Se comportase cum nu trebuie şi implicase şi o altă persoană în această comportare nesăbuită. Toate astea vor trebui bine cumpănite. Dar în momentul de faţă se afla într-o oază de pace. O ajunsese din urmă, o adusese înapoi, stătea lungită acolo în faţa lui şi n-avea să plece în clipa următoare, n-ar fi lăsat-o el să plece. Apoi simţi din nou în adîncul sufletului bucuria pe care o simţise în prima zi cînd, la gară, privise lemnul cojit al porţii. O iubea.

Mor se întoarse şi o privi pe Rain. Ea se uită ţintă la el. Ştia că pe faţa lui trebuie să se oglindească un soi de triumf. O lăsă să-l citească. Ea începu să dea din cap. „Mor, făcu ea, nu e bine ce facem."

„Rain, o întrebă Mor, tu ai *vrut* să vii ?"

„Bineînţeles că am vrut, răspunse ea. Am vrut foarte, foarte mult să vin. Dar n-ar fi trebuit. Dacă aş fi vrut cu adevărat să nu vin, dacă aş fi văzut destul de clar că nu e deloc bine să vin, n-aş fi riscat să aduc eu scrisoarea... pur şi simplu n-aş fi apărut. Dar n-am putut suporta gîndul că ai să stai şi ai să tot aştepţi."

„Ai vrut să vii ! exclamă Mor. Nici nu-şi putea crede urechilor. Ce vrei, *brandy* sau vin alb ?" întrebă el. Ce-şi dorea acum era o clipă de răgaz.

„*Brandy*", răspunse Rain. Se ridică în capul oaselor pe canapea, trecîndu-şi cu gesturi nervoase mîna prin părul negru. Îi încadra faţa cu şuviţe rebele. Ploaia cădea năvalnic acum. Răpăitul se intensifică într-un crescendo alarmant. Urmă un fulger şi bubuitul asurzitor al tunetului. Rămaseră nemişcaţi, privindu-se.

„Da, făcu Mor, o să iau şi eu puţin *brandy*. Sînt cam descumpănit după toate astea." În aer se simţea o răcoare

tot mai accentuată. Răpăitul continua. Mor dădu drumul la o sobă electrică.

Veni şi îngenunche lîngă canapea. „Iubirea mea dragă", exclamă el. O privea cu uimire şi neîncredere. „Cum se face, continuă el, că ai vrut într-adevăr să vii ? Asta mă uimeşte. Cum, ai vrut *tu* să mă vezi pe *mine ?*" Îi atinse uşor părul.

Rain luă paharul din mîna lui şi-l puse pe podea. Apoi îl cuprinse cu braţele de gît şi-l trase spre ea pînă ce îi rezemă capul de piept. Îl ţinu strîns, mîngîindu-i părul. Mor stătea nemişcat. Se simţea copleşit de o pace şi de o bucurie adîncă. Ar fi fost gata să şi moară numai să rămînă astfel. Stătură aşa nemişcaţi un timp îndelungat. Tunetul bubuia în tării, iar ploaia se revărsa necontenit.

În cele din urmă, Mor se ridică şi începu s-o sărute. Ea îi răspundea la sărutări cu aceeaşi febrilitate, cu mîinile înlănţuite pe după gîtul lui, trăgîndu-l tot mai aproape spre ea. Cînd conteniră din sărutat, rămaseră nemişcaţi unul lîngă altul, privindu-se.

„Cînd ai început, întrebă Rain, să simţi asta ?"

Mor rămase pe gînduri. „Cred că prima dată a fost cînd m-ai luat de mînă pe treptele ce duceau la grădina de trandafiri. Îţi aminteşti ? Chiar în prima seară cînd ne-am cunoscut. Am fost extrem de mişcat că m-ai luat de mînă. Dar de fapt nu mi-am dat seama că m-am îndrăgostit decît în ziua în care le-ai pozat băieţilor în pădure. Oh, Rain, te-am căutat în ziua aia peste tot, sufeream cumplit."

Ea îl mîngîia pe faţă, ochii îi străluceau de tandreţe. „A fost un miracol, exclamă ea. Ai venit şi m-ai eliberat dintr-o vrajă."

„Dar tu... făcu Mor — nu putea găsi cuvintele — cînd m-ai luat în seamă cît de cît ?"

„Dragul meu Mor, exclamă Rain, rîzînd, cred că prima oară atunci cînd te-am schiţat în locuinţa lui Demoyte ; mi-a trecut prin minte că s-ar putea... să mă fi îndrăgostit."

Mor rămase împietrit la auzul acestor cuvinte. Se uită la ea cu gura căscată. „Asta chiar nu mai pricep !" făcu el.

Rain izbucni din nou în rîs, un rîs profund de veselie dezlănţuită, pînă aproape la lacrimi. „De asta m-am dus

devreme la culcare şi tot de asta n-am vrut să-ţi arăt schiţa. M-am gîndit că ai să reuşeşti cu siguranţă să descifrezi în ea ce sentimente încolţeau în mine."

„Ai să-mi dai schiţa ?" întrebă Mor.

„Vreau s-o păstrez eu, dar am să ţi-o arăt."

„Rain, vorbi Mor, zilele astea din urmă au fost atît de chinuitoare. Doream atît de mult să te văd." Îşi dădea seama acum, cînd vorbea, că putuse îndura chinul numai pentru că în adîncul sufletului sperase s-o revadă.

„Ştiu, spuse Rain, nici eu — nici eu nu m-am putut gîndi la nimic altceva. Ştiam că n-ar trebui să vin la partîda aceea de cricket. M-am ţinut tare toată dimineaţa şi o parte din după-amiază. Dar apoi n-am mai putut îndura, trebuia *neapărat* să vin."

Asta ni-i soarta, gîndi Mor, nu-i după voia noastră. Amîndoi ne-am luptat împotriva ei. Dar ea a fost mai puternică. Şi de îndată ce gîndul prinse contur, Mor îşi răspunse : Nu, e după voia noastră. Şi spunîndu-şi aceste cuvinte se simţi străbătut de un elan tineresc. O luă triumfător în braţe.

„Mor, făcu Rain, şoptindu-i în ureche, Mor, nu putem face aşa ceva, ne purtăm ca nişte oameni care şi-au pierdut minţile."

Mor o auzi şi cuvintele îi pătrunseră în minte devenind propriile lui gînduri. Era un gînd pustiitor de dureros. Continua s-o ţină strîns în braţe. Îl chinuia o durere de nesuportat : şi de vreme ce era de nesuportat, trebuia să existe o cale s-o poată evita.

„Viitorul nu ne aparţine", rosti Rain.

Pe obraz i se prelingeau lacrimile ei. E curajoasă, îşi spuse. Mi-o declară de la bun început. Eu aş mai fi aşteptat. Ţinînd-o strîns, se lăsa pradă gîndurilor.

„Mor, i se adresă Rain, te rog, vorbeşte."

„Dragostea mea", exclamă Mor, întinzînd mîna spre *brandy*-ul ce rămăsese neatins lîngă el. Luă o înghiţitură. Rain sorbi şi ea din al ei. Mor avea senzaţia că pluteau amîndoi în necunoscut. Erau înconjuraţi de o lume înspăimîntător de pustie. Dar cel puţin în clipa asta erau împreună. *Brandy*-ul îi dădea curaj. Nu putea, nu accepta să renunţe la ea. Şi, totuşi, nu exista altă cale.

„Nu știu ce e de făcut, zise Mor, dar vreau să continuu să te întîlnesc.“ De îndată ce spuse asta răspicat, se simți mai bine.

Rain nu scoase o vorbă. „Știu, rosti ea în cele din urmă, că ar trebui să zic nu, dar nu sînt în stare. Dacă tu vrei să mă întîlnești, o să mă văd cu tine. Dar nu sîntem în toate mințile.“

Mor fu învăluit de o ușurare profundă. „Nu-mi vine să cred, spuse el, că mă iubești cu adevărat. Trebuie să încerci să afli care sînt sentimentele tale reale. Avem nevoie de puțin timp ca măcar să lămurim aceste lucruri.“ Spunînd cuvintele astea, se simți mult mai bine. Iată ceva rațional de care se putea agăța. Situația nu era încă întru totul limpede. Poate că Rain nici nu-l iubea în realitate — și, dacă așa stăteau lucrurile, nu mai era o problemă, sau cel puțin problema îmbrăca altă înfățișare. Era necesar să lase să treacă o vreme ca să vadă care le sînt adevăratele sentimente — și în acest răstimp să se întîlnească în taină și să aștepte cu răbdare.

„Nu te amăgi singur, îi replică Rain. Dacă nu-ți sînt clare sentimentele acum, n-or să se clarifice niciodată. Dacă există ceva ce se cheamă a fi îndrăgostit, atunci noi asta sîntem.“

• Doamne Dumnezeule, cîtă sinceritate ! își spuse Mor. Dar nu putea accepta să se lase dus pe o cale fără întoarcere. Pară imediat. „Foarte bine, n-ai decît să-i spui așa — deși rămîne un mister cum de mă poți iubi. Dar dacă am hotărît să ne mai vedem, cel puțin să nu decidem nimic pe moment. Trebuie să așteptăm un timp. Sînt mult prea tulburat ca să iau vreo hotărîre în afara celei pe care am luat-o amîndoi.“

Rain se ridică în capul oaselor, rămînînd în brațele lui.

Își golise paharul de *brandy*. „Mor, i se adresă ea cu glas tînguitor, ce hotărîre avem de luat ? Ești căsătorit. N-ai să-ți părăsești soția — și, zău, nu mai rămîne nimic altceva de spus. Putem să ne mai vedem în continuare — dar în cele din urmă o să trebuiască să plec.“ Își îngropă fața în umărul lui.

Mor rămase pe gînduri, stăpînit de un calm straniu. O legăna la piept. Era oare de neconceput s-o părăsească pe Nan ? Gîndul era atît de fantastic și se abătu asupra

lui atît de neașteptat, încît trebui să inspire adînc. Mintea i se înceţoșă dintr-o dată. Refuza să se gîndească la asta. Cel puţin acum refuza să se gîndească la asta. Avea nevoie să cîștige timp — și mai avea nevoie s-o păstreze și pe Rain, s-o facă să aibă răbdare și încredere în el. „Să nu ne mai chinuim unul pe altul deocamdată“, îi ceru el.

Tonul lui o impresionă. Rămaseră o clipă tăcuţi. „Ai mai fost îndrăgostită pînă acum ?“ o întrebă Mor. Stăteau lungiţi alături pe canapea, iar Rain își sprijinea capul pe umărul lui.

„Da, răspunse Rain, are vreo importanţă ? Am fost îndrăgostită cînd aveam nouăsprezece ani de un tînăr din Paris, pictor și el.“ Oftă.

Mor își simţi inima sfîrtecată de gelozie. Rain la nouăsprezece ani. „Franţuz ? întrebă el. Ce s-a întîmplat ?“

„Da, spuse Rain. Nu s-a întîmplat nimic, zău. Tata nu-l plăcea. A plecat în cele din urmă. S-a însurat între timp, așa am auzit.“ Oftă din nou cu multă amărăciune.

Mor o strînse la piept cu pasiune. O dorea.

„Știi, reluă Rain, probabil că și tu, ca și domnul Everard, îţi închipui că am dus o viaţă foarte veselă în Franţa — dar n-a fost așa. Trăiam foarte simplu în Sud și nu veneam decît arareori la Paris sau la Londra. Tata era atît de gelos pe toată lumea !“

Mor încercă să-și imagineze viaţa pe care o dusese. Nu-i era ușor. „Ai să-mi povesteşti mai multe, cu timpul.“ Fraza îl consola.

Mor se uită la ceas. Fără să-și dea seama, se făcuse unsprezece și jumătate. Acum, cînd știa că are s-o vadă din nou, nu mai dorea cu ardoare s-o reţină. Avea senzaţia că-și spuseseră destule ca să se simtă legaţi unul de altul — și nu voia să-l alarmeze pe Demoyte, făcînd-o să întîrzie prea mult. Spuse : „Ar trebui să pleci acasă, copila mea.“

Rain se ridică și făcu o mutră jalnică. „Am fost cum nu se poate mai proastă, îi răspunse. I-am spus domnului Demoyte că mă duc la Londra și că o să rămîn acolo peste noapte. Am fost nevoită să-i spun asta ca să pot scăpa de el — altfel m-ar fi ţinut cu el toată seara. Și chiar intenţionam ca, după ce-ţi las biletul, să mă urc în ma-

șină și să mă duc la Londra. Am parcat-o pe terenul școlii. Și acum ce să fac ?“

„Te-ai putea întoarce la locuința lui Demoyte spunîndu-i că te-ai răzgîndit, răspunse Mor, dar va suna cam ciudat. Ar intui, cred, care-i adevărul sau, oricum, n-ar fi prea departe.“

„Mi-ar displăcea cumplit să-l jignesc“, spuse ea.

Stăteau așa, evitînd să se privească. Ploaia biciuia casa din toate părțile.

„Nu există nici un motiv pe lume, vorbi Mor, care să te împiedice să rămîi aici. Oricum, e stupid să pleci pe o noapte ca asta. Poți foarte bine să dormi în patul lui Felicity. Mă duc să schimb așternutul chiar acum.“

Îl apucă de haină în clipa în care se ridica. „Mor, rosti ea, ești sigur că nu te deranjează dacă rămîn și nu...“

Mor îngenunche din nou alături de ea. „Te iubesc, îi răspunse el, să-ți intre asta în cap o dată pentru totdeauna, te iubesc.“ O sărută.

În timp ce urca la etaj își dădu seama cît de straniu și de minunat era la urma urmelor s-o știe cu el în casă. Începu să facă patul. Îi venea să cînte.

Rain urcă după el la etaj. „O să mă culc imediat, spuse ea. Sînt îngrozitor de obosită.“

Mor era și el extenuat și știa c-o să doarmă bine. Se lăsă o clipă pe marginea patului și o așeză pe genunchi. Ea se ghemui, cu brațele în jurul gîtului lui.

„Mor, întrebă Rain, un lucru mai vreau... ești absolut sigur că n-are să se întoarcă soția ta în timpul nopții, să mă găsească aici ?“

„E imposibil, iubita mea, răspunse Mor. E la Dorset. Oricum, nu s-ar întoarce noaptea. Și știu că e la Dorset.“

„Mi-e teamă, totuși, făcu Rain. Cred că aș muri dacă s-ar întoarce.“

„N-o să se întoarcă — și chiar de s-ar întoarce, n-ai să mori, exclamă el. Dar să-ți spun ce-o să fac. Toate ușile care duc afară au zăvoare. O să le zăvorăsc pe toate, inclusiv ușa din față, așa că n-o să poată intra nimeni, nici de-ar avea cheie. Dacă ar veni soția mea, am auzi-o sunînd și tu ai putea ieși pe ușa din dos, mai înainte ca eu să-i dau drumul în casă. Dar astea nu sînt decît niște fantazări nebunești. N-o să vină nimeni.“

În cele din urmă o lăsă să se culce. Coborî la parter și zăvorî toate ușile. Cînd urcă din nou, în camera ei lumina era stinsă. Îi ură blînd somn ușor, o auzi răspunzîndu-i, apoi se vîrî în propriul său pat. Ploaia cădea continuu. Tunetele conteniseră. Foarte curînd adormi.

Mor se trezi din pricina unui sunet ascuțit și insistent. Se ridică în capul oaselor în pat și văzu că e ziuă. În cameră plutea o lumină rece și albă. Mai ploua și acum. Într-o clipă îi reveniră în minte întîmplările din noaptea trecută. Rain era în casă cu el.

Apoi sunetul se auzi din nou. Lui Mor îi îngheță sîngele în vine. Era soneria de la ușa de la intrare. Suna lung de tot, apoi tăcea. Cine să sune la ora asta ? Se sculă din pat și rămase așa cum era, în pijama, împietrit de panică și de nehotărîre. Apoi clopoțelul sună o dată și încă o dată, două sonerii scurte și insistente. Probabil că e Nan, își spuse, nimeni altcineva n-ar suna așa ca și cînd ar avea dreptul să intre. Îl năpădiră frica și groaza. Traversă camera în lumina palidă punîndu-și halatul și papucii. Clopoțelul sună din nou. Mor ieși în capul scărilor.

În aceeași clipă se deschise ușa de la camera lui Felicity și apăru Rain. Era deja îmbrăcată. Probabil că auzise clopoțelul înaintea lui. Avea ciorapii aruncați pe braț exact așa cum o văzuse în ziua cînd se întîmplase dezastrul cu mașina. Citi pe chipul ei aceeași groază împietrită pe care o simțea și pe chipul lui. Clopoțelul începu să sune din nou și sună fără întrerupere. Probabil că sunetul lui trezise toată lumea din vecini. Răsuna agresiv în tăcerea palidă și jalnică a dimineții.

Mor o luă pe Rain de braț. Nici unul nu îndrăznea să scoată o vorbă. O conduse în jos pe scară. Rain tremura în asemenea hal, încît de-abia se ținea pe picioare. Mor tremura și el, cuprins de fiori care-l zgîlțîiau din creștet pînă-n tălpi. Clopoțelul suna întruna. Se opri exact în clipa în care ajunseră jos la parter. Aici nu-i mai despărțeau decît cîțiva pași de ușa de la intrare. Mor inspiră adînc. Probabil că li se auzeau pașii. Auzea de afară răpăitul ploii. Spera că ploaia acoperă zgomotele pe care le făceau ei.

O trecu pe Rain, mai mult sprijinind-o, prin bucătărie și trase zăvorul de la ușă. Mîinile îi tremurau în asemenea hal încît cu greu putu mînui zăvorul. Clopoțelul de la ușa din față sună din nou. Mor deschise larg ușa de la bucătărie și-i arătă spre poarta de pe latura gardului dincolo de care era o alee ce dădea în strada alăturată. Îi cuprinse umerii cu brațele o clipă, apoi se întoarse spre ușa din față.

În timp ce se îndrepta spre ușă, își pierdu orice urmă de curaj. Nu putea ști ce furie sau bănuială demonică va avea de înfruntat. Avea sentimentul că de îndată ce-o să-i descuie, Nan o să se năpustească asupra lui ca un tigru. Trase încet zăvorul. Descuie apoi.

Rămase paralizat de uimire. Dincolo de prag stătea un bărbat cu spatele lipit de ușă. Brusc, uluirea i se transformă în ușurare. Bărbatul își răsuci puțin capul și apoi se întoarse cu totul și-l privi pe Mor cu aceeași uluire. Se măsurară reciproc. Mor îi recunoscu figura. Era tăietorul de lemne țigănos pe care-l văzuseră în pădure amuzîndu-se cu cărțile de joc. Un minut mai tîrziu, Mor pricepu întîmplarea fantastică. Țiganul se adăpostise de ploaie sub intrare și, fără să-și dea seama, se sprijinise cu umărul de sonerie.

Răsuflind ușurat, Mor își duse mîna la frunte. În aceeași clipă se înfurie pe țigan pentru spaima pe care le-a provocat-o. Rosti : „Ai trezit toată casa. Stăteai proptit de soneric. N-ai auzit-o zbîrnîind ?“ Vocea îi suna straniu, după spaima prin care trecuse și după atîta tăcere.

Țiganul nu răspunse nimic. Nu-și luase privirea de pe chipul lui Mor. Se întoarse și-o porni domol de-a lungul potecii. Ploaia cădea fără întrerupere pe capul lui negru.

Mor încuie ușa. Se repezi spre bucătărie. Dumnezeu știe pînă unde ajunsese Rain între timp. Se năpusti prin intrarea de serviciu și aproape că se ciocni de ea. Așteptase în spatele ușii. O trase înapoi în casă și începu s-o îmbrățișeze ca un nebun.

„Mor, dragul meu, făcu Rain, ce s-a întîmplat ?“ Fața îi mai era și acum schimonosită de groază, iar părul îi ședea lipit de cap, și mai negru din pricina ploii.

„Curată nerozie, curată nerozie, exclamă Mor. Parcă am fi urmăriți de duhuri. Era țiganul. Cel pe care l-am

văzut în pădure. Se adăpostise la ușă și se sprijinea cu umărul de sonerie". Izbucni într-un rîs necontrolat, spasmodic, strîngînd-o la piept.

„Oh, făcu Rain, închizînd ochii, ce tare m-am speriat !"

„Și eu !" spuse Mor. Continua să rîdă aproape isteric, ținînd-o în brațe.

„Mor, întrebă Rain, nu i-ai dat niște bani ?"

„Nu, bineînțeles că nu i-am dat ! Eram prea furios pe el."

Rain se desprinse din brațele lui. „Lasă-mă ! Lasă-mă ! fi ceru ea, ar fi trebuit să-i dai niște bani. Dacă i-am fi dat bani ultima oară, n-ar mai fi apărut de data asta !" Îl privea cu ochii măriți de groază.

Mor simți un fior pe șira spinării. „Draga mea, rosti el, dacă vrei tu, am să alerg după el să-i dau niște bani. Nu cred să fi ajuns prea departe." Se înțeleseră din ochi.

„Te rog, du-te, îi ceru Rain. Știu că sînt o proastă, dar, te rog, du-te !"

Mor ieși în hol, își puse un pardesiu peste pijama și se încălță cu niște pantofi. Găsi niște mărunțiș. Plecă în goană.

Liniștea bruscă și înghețată a dimineții îl făcu să se cutremure. Ploaia cădea fără întrerupere dintr-un cer lăptos. Trebuie să fie cam șase. Se uită în susul și în josul străzii. Nu se vedea nici urmă de țigan. Alergă o bucată de drum și apoi o coti pe aleea ce ducea spre cîmp. Pașii-i făceau un zgomot ciudat pe pămîntul umed. Atunci îl văzu pe om cam la treizeci de pași în față. Alergă după el și cînd ajunse aproape îl atinse cu mîna pe umăr. Bărbatul se opri și-și întoarse fața spre el.

„Scuză-mă, i se adresă Mor. Brusc se simți vinovat față de el și puțin intimidat. Te rog, să primești ăștia de la mine. Îmi pare rău că te-am alungat cu atîta asprime. Îi întinse banii."

Omul îl privi fără să scoată o vorbă. Purta un impermeabil vechi care îi ajungea cu mult sub genunchi. Își întoarse spre Mor capul, care, așa cum ieșea șiroind de ploaie din gulerul ridicat, dobîndise o înfățișare neîndoios orientală. Nu-i puteai citi pe chip nici urmă de înțelegere, dar nici nedumerire sau panică. Îl privea așa

cum ai privi ceva ce-ţi barează un moment calea. În clipa aceea lui Mor îi trecu prin minte că s-ar putea ca omul să fie surd. Asta ar explica privirea stranie şi faptul că nu auzise clopoţelul. Nu trecu mult şi ideea deveni certitudine. Avea dreptate şi, odată cu certitudinea, îl cuprinse un soi de groază şi disperare.

Omul se întoarse fără să ia în seamă mîna întinsă a lui Mor şi continuă să meargă spre cîmp, în acelaşi pas hotărît. Pelerina udă i se izbea de călcîie la fiecare pas.

Mor rămase nemişcat privindu-l pînă cînd dispăru în zare. Apoi porni încet spre casă. Era extrem de tulburat şi de sunetul insistent al soneriei, avînd încă vie în el groaza prin care trecuse, dar şi de tăcerea omului. Se hotărî să nu-i dezvăluie lui Rain cc se întîmplase. O porni înapoi prin ploaia şi prin tăcerea nesuferită. Lumina creştea păstrînd însă paloarea aceea spectrală. Ploaia cădea mereu fără încetare. Nu se auzea decît sunetul paşilor săi. În jurul lui se înşiruiau casele adormite. Traversă grădina şi, intrînd pe uşă, o găsi pe Rain aşteptîndu-l în hol.

„I-ai dat ?“ întrebă ea îngrijorată.

„Da“, făcu Mor.

„Ce-a spus ?“ întrebă Rain.

„Oh, a îngăimat ceva ce putea fi luat drept mulţumiri, răspunse Mor, şi şi-a văzut de drum.“

Rain oftă uşurată şi-l lăsă s-o îmbrăţişeze.

O duse în salon, dădu la o parte draperiile şi turnă nişte *brandy* într-un pahar. „Copilă dragă, îi spuse el, ai trecut prin momente îngrozitoare. Îmi pare foarte rău. A fost cumva din vina mea. Bea paharul ăsta.“

Rain şedea pe canapea cu paharul în mînă, iar Mor se aşează pe jos şi-şi lăsă capul pe genunchii ei. Stătură aşa vreme îndelungată.

Acesta fu spectacolul ce se înfăţişă privirilor lui Nan douăzeci de minute mai tîrziu, cînd intră pe uşa salonului. Pătrunsese pe uşa din faţă, pe care Mor o lăsase nezăvorîtă după ce se întorsese. Îndrăgostiţii n-o auziseră apropiindu-se din pricina răpăitului ploii. Nu-şi dădură seama de apariţia ei decît cînd îşi ridicară privirile şi o văzură uitîndu-se din prag la ei.

Mor îşi reveni primul. Se desprinse uşor şi fără grabă de lîngă Rain şi se ridică. Se pregătea să spună ceva, cînd

Nan se întoarse şi, năpustindu-se spre hol, ieşi în fugă pe uşa din faţă.

Mor vru s-o pornească după ea, dar Rain îi spuse : „Nu te duce". Se ridicase şi ea. Acum, cînd se întîmplase lucrul de care-i fusese groază, era mult mai calmă. Mîna cu care-l prinsese de braţ era îngheţată, dar nu tremura decît foarte puţin.

„Trebuie să mă duc, rosti Mor. Tu aşteaptă-mă aici. Să nu pleci. Aşteaptă aici." Vorbea pe un ton autoritar.

Apoi, pentru a doua oară în această dimineaţă o rupse la fugă pe uşă în urmărire. Se uită în susul şi în josul drumului. Nici urmă de Nan. O luă la goană spre şosea privind în lungul tuturor drumurilor lăturalnice pe lîngă care trecea. Intrase în pămînt. Ploaia cădea, orbindu-l şi ţesînd o perdea cenuşie prin care nu putea vedea încotro o apucase Nan. Ajunse la şoseaua principală. Începuseră să circule maşini, iar un om călare pe bicicletă pedala cu înverşunare în susul dealului. Mor scrută zona în toate direcţiile, dar n-o descoperi pe Nan nicăieri. Reveni în labirintul de drumuri suburbane şi alergă multă vreme de colo pînă colo în căutarea ei. Dar n-o găsi. Dispăruse în ploaie şi-n lumina lăptoasă a dimineţii.

XII

NAN AVUSESE PRIMUL ŞOC TRAgînd cu urechea la convorbirea telefonică interurbană dintre Felicity şi fratele ei. Vila pe care o închiria familia Mor în fiecare an în apropiere de Swanage avea două telefoane, unul în salon şi altul în dormitorul mare. Sunase Donald ; şi, închipuindu-şi că maică-sa, care nu se grăbise să ridice receptorul, nu s-a întors de la cumpărături, Felicity vorbise cu el fără înconjur. Nan, care era de părerea că nişte copii de vîrsta lor nu trebuie să aibă secrete faţă de părinţi, ridicase receptorul din dormitor şi fusese îngrozitor de tulburată de cele auzite.

Din discuţia lor nu reieşise nimic clar, dar îndeajuns ca s-o facă pe Nan să-şi închipuie că există o mulţime

de dedesubturi. Rămase un timp în dormitor, cufundată în gînduri. Prima senzaţie pe care o simţi Nan fu o uimire nemăsurată. Urmă furia. Ea se contopi cu ceva înrudit cu satisfacţia, la gîndul că şi-ar putea descoperi bărbatul încălcîndu-şi atît de evident obligaţiile. După discuţia din ajunul plecării, Nan avusese vagi remuşcări. Era întru totul convinsă că avea dreptate să se opună acelui plan necugetat şi absurd ; dar avea senzaţia că modul în care s-a opus fusese poate din cale-afară de dezagreabil. Informaţiile pe care le dobîndise prin Felicity, deşi vagi, erau suficiente pentru a-i risipi sentimentul de vinovăţie şi-i furnizau o armă care era binevenită în momentul de faţă. Şi nu pentru că Nan şi-ar fi închipuit că Bill avea să persiste multă vreme în ambiţiile lui politice. Nu se întîmplase niciodată pînă acum ca în chestiunile importante să nu reuşească în cele din urmă să-l convingă pe Bill să vadă lucrurile prin prisma ei. Dar în fundul sufletului îi făcea totuşi mare plăcere să aibă la dispoziţie această putere neaşteptată, chiar dacă izvora dintr-o situaţie extrem de neplăcută.

Curînd însă, aspectul neplăcut deveni predominant. Descoperi că e nespus de tulburată. Era profund convinsă atît de corectitudinea, cît şi de discernămîntul soţului său şi ca urmare a acestei convingeri toată povestea îi apăru la prima vedere ca o inconsecvenţă trecătoare din partea lui, care-i oferea un avantaj de moment în lupta cu el. Dar acum gîndurile-i zăboveau tot mai mult asupra domnişoarei Carter. Trecînd în revistă toate împrejurările în care o întîlnise pe fată, o văzu acum în adevărata ei lumină, ca pe o făptură abilă şi insinuantă. Cum de şi-a putut-o închipui naivă ? Şi totuşi, într-un fel era o naivă. O tînără de felul ei, capabilă să urzească cele mai infame planuri arborînd o mască nevinovată sub care nu se mai recunoştea nici ea, trăind într-o atmosferă de ipocrizie atît de desăvîrşită că nu mai era în stare să deosebească adevărul de minciună. Era oare posibil ca Bill să se simtă realmente atras de ea ? Probabil că această fire a ei, molatică, de pisică, trezeşte în toţi bărbaţii, şi mai cu seamă la cei între două vîrste, dorinţa de a fi mîngîiaţi şi alintaţi.

Nan nu se mai gîndise pînă acum la asemenea probleme. În toată existența ei de femeie căsătorită nu se îndoise niciodată, nici măcar o clipă, de fidelitatea absolută a lui Bill. Doar n-avea de gînd să înceapă acum să se îndoiască de asta. Copiii au exagerat, desigur, sau au înțeles anapoda. În cazul cel mai grav, nu putea fi vorba decît de o aventură de moment, de ceva care se și terminase, se spulberase fără urmă. Mai mult ca sigur că nu era nimic.

Dar dacă era ? Nan se simți în continuare foarte tulburată și agitată. Oare ce-ar trebui să facă ? Se gîndi să-i scrie o scrisoare domnișoarei Carter și chiar începu s-o ticluiască în minte, rămînînd ea însăși uimită de cît venin putea să reverse. Dar asta era o prostie. N-avea nici cea mai mică probă împotriva ei, și cu o ființă ca asta te puteai aștepta la orice, ar fi putut avea neobrăzarea să recurgă la proceduri legale. Nan n-avea decît idei foarte vagi în legătură cu calomnia și cu defăimarea, și de aici reținerea ei de-a așterne ceva pe hîrtie. Și oricum, își spunea fără încetare, nu era, probabil, decît o neînțelegere, fără îndoială că în realitate nu era nimic.

Își tot căuta locul prin casă și în felul ăsta trecu și după-amiaza. Reuși să-și ascundă fața de Felicity suferința. Pe la ora șase își crease o asemenea stare de agitație cum nu-și mai amintea să fi avut vreodată. Hotărî că singurul lucru care-i rămîne de făcut e să se întoarcă imediat acasă, să discute toată povestea cu Bill și s-o lămurească o dată pentru totdeauna. Abia atunci va fi în stare să se bucure în liniște de vacanță. Fu surprinsă că nu e capabilă să se comporte cu calmul ei firesc. Se hotărî să plece în dimineața următoare. Apoi încercă să citească ceva. Era imposibil. Pentru Felicity inventă că trebuie să se ducă la Londra să vadă pe cineva bolnav ; își puse cîteva lucruri într-o geantă de voiaj și luă un tren de noapte.

Ceea ce văzu în clipa cînd intră în casă o uimi din cale afară. Sosise acasă la ora asta nu cu intenția de-a descoperi o pereche adulteră, ci pur și simplu pentru că nu mai avea nici pic de răbdare și pentru că așa hotărîse orarul trenurilor. Nici măcar nu-i trecuse prin minte că ar fi cu putință ca Bill s-o aducă pe tînără în casă. Într-o

clipă își dădu seama că toate deducţiile ei erau eronate. Era evident că lucrurile merseseră foarte departe. Se întoarse şi o luă la fugă, pe de o parte ca urmare a şocului primit, pe de alta pentru că simţea nevoia să mai cugete înainte de a sta faţă în faţă cu soţul ei.

Alergînd prin ploaie îi auzea paşii urmărind-o în liniştea sumbră a zorilor şi o apucă pe un drum lateral, apoi pe o alee ce ducea spre nişte garaje. Rămase acolo nemişcată o vreme după ce sunetul paşilor lui se pierdu în depărtare. Stătea sprijinită de un gard, ţinînd în mînă geanta de voiaj, cu picioarele afundate în bălăriile care creşteau din pietriş. Se uita fix la casa de vizavi. Perdelele erau trase. În casele dimprejur, toată lumea dormea. Ploaia îi muiase de tot eşarfa cu care se legase la cap şi acum apa i se prelingea în jos pe ceafă, pe sub gulerul impermeabilului.

Cum stătea acolo în ploaie, Nan fu copleşită, pentru prima oară de cînd descoperise că ceva nu e în regulă, de o durere fără margini. Trecuse prin uimire, furie şi neliniște cumplită, simţise chiar o exaltare ciudată, ceva din instinctul vînătorului. Dar pînă acum nu-i dăduse prin minte că o să fie chiar nefericită. Nu-i permisese niciodată pînă acum lui Bill s-o facă să fie cu adevărat nefericită. Nu existase, nu putea să existe o ocazie pentru aşa ceva. În situaţia ei, aceea de femeie cu o căsnicie reuşită, o asemenea nefericire ar fi fost doar urmarea unei nevroze. Nan le dispreţuia pe femeile neurastenice. Dar acum ştia ce-i adevărata suferinţă — şi asta din pricina soţului ei. Încetul cu încetul, ideea că-l interesa o altă femeie i se strecură nu numai în gînduri, ci şi în simţăminte. Cum stătea acolo murată şi îngheţată de ploaie, avu senzaţia că a fost brusc tîrîtă într-un coşmar înfiorător : fusese izgonită din propria ei casă. Îşi duse mîna la gură. Plîngea cu sughiţuri stîrnite de durere şi groază. Lacrimile fierbinţi îi încălzeau obrajii, amestecîndu-se cu ploaia.

După un timp, Nan o porni în lungul drumului. Trecu prin cartierul de locuinţe şi ieşi în celălalt capăt, în regiunea magazinelor. Magazinele nu se deschiseseră încă, dar ziua începea. Trecea lume în drum spre slujbă. Ploaia se mai domolise puţin. Nan intră într-un closet public şi-şi

aranjă ţinuta cît de cît. Apoi ieşi şi luă un autobuz cu direcţia Marsington. Voia să-l vadă pe Tim Burke.

Relaţiile lui Nan cu Tim Burke erau ciudate. Îl ştia pe Tim de mai bine de zece ani, încă de pe vremea cînd soţul ei, care pe atunci preda la o şcoală în sudul Londrei, îl cunoscuse în decursul activităţii sale în cadrul partidului laburist. Îl plăcuse dintotdeauna. Avea, îi făcea impresia, un soi de graţie absurdă şi eleganţă de caracter, care uneori, în seri pe care şi le mai amintea şi acum, îl făcuseră pe soţul ei să apară, prin contrast, ca un om destul de dur, de aspru, cam lipsit de fantezie şi greoi. Oricum, Nan nu prea dăduse importanţă acestor gînduri şi nici nu şi le-ar mai fi amintit, dacă nu şi-ar fi dat seama la un anumit moment că Tim îi arăta tot mai mult interes.

Tim se purtase întotdeauna faţă de ea cu un soi de galanterie oarecum comică, pe care Nan o pusese pe seama originii lui irlandeze, şi adeseori făcea haz cu Bill de asta, deşi îi făcea totuşi mare plăcere. Soţul ei nu era niciodată galant. Dar acum avea sentimentul, un amestec de îngrijorare şi de plăcere, că s-ar fi putut ca Tim Burke să fie puţin de tot îndrăgostit de ea. Nu-i spusese nici o vorbă lui Bill despre asta, nu făcuse nici un efort nici să-l vadă, nici să-l evite pe Tim, dar îl urmărise cu atenţie. Într-o seară, cam pe la ora nouă, fusese singură cu el în prăvălie. Bill se dusese la capătul străzii să dea un telefon, fiindcă Tim n-avea telefon. Tim îi pusese un colier la gît, lucru pe care-l făcea adesea cînd era şi Bill. Stătea în faţa ei cu mîinile în jurul gîtului ca să-i încheie agrafa. O încheiase. Dar Tim nu-şi retrăsese mîinile. Apoi o sărutase pe gură.

Nan fusese şocată şi tulburată ; şi totuşi în aceeaşi clipă simţise încîntare. Îl împinsese. Bill se întoarse în clipa următoare şi tăie orice posibilitate de explicaţii între ei în legătură cu incidentul. Nici unul n-a mai pomenit vreodată de întîmplarea asta. Un timp, Nan l-a evitat pe Tim, l-a întîlnit numai cînd nu se putea altfel şi întotdeauna în tovărăşia lui Bill. Tim se comporta într-un mod care lui Nan i se părea foarte transparent, încercînd prin întreaga lui atitudine să-i sugereze regretul pentru cele întîmplate amestecat cu respectul şi afec-

ţiunea de mai înainte. Bill însă nu observă nimic, iar Nan nu-i spuse o vorbă. Povestea asta se întîmplase cu patru ani în urmă. Încetul cu încetul, relaţiile dintre ei deveniră fireşti, iar Nan îşi amintea de întîmplare nu cu stînjeneală, ci cu un fel de satisfacţie tristă. În sufletul ei nutrea cumva speranţa că Tim Burke şi-o aminteşte şi el într-un chip asemănător. Era un lucru care aparţinea definitiv trecutului. Dar amintirea îndepărtată învăluia într-un parfum deosebit împrejurările destul de rare în care, întotdeauna în tovărăşia soţului ei, Nan îşi îngăduia să-l întîlnească pe irlandez.

Stînd în autobuz, cu faţa înlăcrimată întoarsă spre geam, n-avea nici cea mai mică îndoială sau ezitare că nu s-ar cuveni să-l viziteze pe Tim într-un asemenea moment de criză. Era *in extremis*. Avea nevoie de ajutor. Nu ştia ce să facă. Gîndul de a se confia uneia dintre prietenele ei, de pildă doamnei Prewett, era de neconceput De îndată ce-i trecuse prin minte gîndul ăsta, nevoia de a-l vedea pe Tim deveni irezistibilă. Şedea acolo suferind şi, încetul cu încetul, îşi dădu seama că sentimentul care o chinuia ca o durere fizică acută era pură gelozie. Inspiră scurt pe gură şi se surprinse scăpîndu-i un oftat destul de puternic. Îşi înfundă gura în batistă.

Nan coborî din autobuz şi o porni grăbită de-a lungul străzii spre prăvălia lui Tim. Îl văzu de la mare distanţă stînd în faţă pe trotuar. Dădea jos obloanele de lemn, deşi încă nu se făcuse ora nouă. Nan se apropie de el alergînd, îl atinse pe umăr şi fără să mai aştepte intră în prăvălie. Tim o urmă. Îi văzuse chipul. Închise uşa prăvăliei şi o încuie. În încăpere era întuneric pentru că numai jumătate din obloane fuseseră date jos.

„Ce s-a întîmplat ?“ întrebă Tim Burke.

Nan răspunse. „Iartă-mă, Tim, c-am venit aşa. S-a întîmplat ceva îngrozitor !“ Îşi ţinea batista la gură.

„S-a întîmplat ceva cu Mor ? întrebă el. Sau cu băiatul ?“

„Nu, nu e vorba de un accident, răspunse Nan. Am descoperit că Bill are o aventură cu tînăra aia, domnişoara Carter. M-am întors de la mare şi i-am găsit la noi acasă îmbrăţişîndu-se la şase dimineaţa !“ Vocea i se pierdu într-un vaier şi hohoti în batistă fără reţinere.

„Uf, doamne !“ făcu Tim. O conduse spre fundul încăperii şi apoi în atelier. Ploaia se oprise şi soarele strălucea în curtea îngustă, înconjurată de ziduri spoite, în care creştea un mic sicomor. Nan ieşi din atelier în curte. Aici puteau vorbi fără să fie deranjaţi. Spre curţe nu dădea nici un geam. Se sprijini de tulpina subţire a pomului.

„Să te ajut să-ţi scoţi haina, se oferi Tim, eşti udă leoarcă.“

Nan îşi scoase impermeabilul şi acceptă un şervet să-şi usuce părul. Se aşeză pe băncuţa de lîngă pom, cu spatele lipit de zidul alb şi ud. Simţea cum pătrunde umezeala prin rochie, dar asta n-avea nici o importanţă acum. Lumea explodase într-o puzderie de cioburi lipsite de noimă. Senzaţii fizice şi imagini precipitate ale lucrurilor înconjurătoare se succedaù fără nici un control, cînd voalate, cînd extrem de conturate. Observă cu multă claritate frunzele sicomorului atîrnînd încă sub greutatea apei. Întinse mîna şi rupse o frunză. Uitase aproape cu desăvîrşire de Tim Burke în clipa cînd veni să i se aşeze alături.

„Cînd s-a întîmplat, întrebă el, de i-ai surprins pe amîndoi ?“

„Ce ? Oh ! Azi-dimineaţă, pe la şase“, răspunse Nan. Revăzînd în minte scena cu Bill aşezat pe jos alături de fată, cu capul sprijinit de genunchii ei, o năpădiră din nou lacrimile şi, întinzînd mîna, mai rupse o frunză din pom.

„Ştii ce, zise Tim Burke, o să-ţi dau o înghiţitură de whisky, o să te liniştească niţel.“ Se întoarse cu două pahare. Nan luă unul maşinal şi începu să soarbă din lichidul auriu. Tuşi la început, dar îl simţi apoi cald şi viu pe dinăuntru. Îi era ceva mai bine acum.

Tim îşi goli paharul dintr-o înghiţitură. Se aşeză din nou. Cineva bătea la uşa prăvăliei. Nici nu-l băgă în seamă. Prin vălul durerii ei, Nan remarcă totuşi că Tim nu ştie cum să se descurce. Nu ştia cum să se comporte. Era obişnuită să controleze orice situaţie. Pe asta însă ar fi preferat să nu fie nevoie s-o controleze.

„Ştiai ce se întîmplă ? întrebă Nan, ştergîndu-se la ochi. Efortul îi făcea bine. I-ai văzut vreodată împreună ?“

„Nu, răspunse Tim. Nu i-am văzut. Regret. Dar știi, cred că nu e nimic grav. Orice ar fi, o să se termine în curînd. Nu fi prea mînioasă pe Mor."

„Oh, da, să *nu fiu*, exclamă Nan. Într-un fel e lipsit de sens să vorbești acum despre a fi sau a nu fi mînioasă pe Bill." Nu așa părea să se pună problema.

„Și ce-ai făcut ?"

„Am ieșit glonț din casă și-am venit aici." Mai sorbi puțin whisky și Tim îi umplu din nou paharul. Întinse din nou mîna spre pom.

„Ai face mai bine să te întorci, o sfătui Tim. Cred că Mor te așteaptă și e probabil foarte îngrijorat."

Să mă întorc, da, își spuse Nan. La urma urmelor adevărata durere nu consta în faptul că lumea se năruise în mii de fărîme. Asta-și alina cumva durerea. Era mai degrabă faptul că lumea rămînea întreagă, ca mai-nainte, și că în mod implacabil trebuia să trăiești în ea.

„Nu fi prea aspră cu Mor, o sfătui din nou Tim. Și așa n-o să-i fie ușor. Și, oricum, tu ești mai puternică. Da, continuă el, tu ești într-adevăr mai puternică decît el, o știi."

Nan o știa. Va trebui să țină în frîu și situația asta așa cum le ținuse și pe toate celelalte, ghidîndu-l pe Bill, netezind efectele stîngăciei lui, căutînd calea pentru amîndoi. *Ea* va trebui să facă față situației. Gîndul era cam trist, dar găsea în el și puțină mîngîiere.

„Mă duc imediat, vorbi Tim, să-ți chem un taxi. Dar acum liniștește-te și nu te tot gîndi la ce-ai să-i spui. Lasă-l pe *el* să vorbească."

Nan își spuse : vrea să plec, vrea să scape de mine, să nu mai aibă aici lucrul ăsta îngrozitor. Nu simți nici pic de dușmănie față de Tim. În curtea scăldată în lumina intensă a soarelui spălat de ploaie, Nan îi văzu chipul alături de al ei, palid, bolnăvicios, încruntat de mîhnire și de nehotărîre. Întinse mîna spre mîna lui. Rămaseră așa o vreme, alături, puțin cam stînjeniți de parcă ar fi pozat pentru o fotografie de pe vremuri. Nan își puse jos paharul și cu cealaltă mînă mai rupse cîteva frunze din pom. Soarele începu să-i încălzească. Urmă o pauză ciudată.

După o vreme Nan își înălță ochii spre Tim. El o privi cu concentrare. Ea îi întoarse privirea.

„Hai înăuntru, i se adresă el, ridicîndu-se brusc și întinzînd brațul puternic s-o tragă în sus. Hai înăuntru acum și odihnește-te în fotoliul ăla mare."

Nan se ridică. Curtea începu să se învîrtească încet cu ea. Whisky-ul i se urcase probabil la cap. Se așeză din nou. Senzația de coșmar îi reveni. Obiectele din curte își proclamau identitatea cu o precizie înspăimîntătoare. Făcu un efort și se ridică singură. Curtea arăta foarte straniu, de parcă ar fi început să sclipească și s-ar fi lățit întrucîtva. Își dădu seama că rupsese aproape toate frunzele sicomorului. Se înălța acolo trist și despuiat ca de-o toamnă timpurie, aruncîndu-și umbra alungită pe zidul zgrunțuros aburind în soare. Lucea o lumină stranie. Nan își ridică privirile și văzu deasupra capului un curcubeu arcuit pe cerul de culoarea cositorului. O străbătu un fior și intră pe ușa pe care Tim Burke o deschisese pentru ea.

Era foarte întuneric în micul atelier. De obicei Tim lucra acolo la lumină de neon. Nan se împiedică de piciorul gros al bancului de lucru. Fotoliul cel mare era așezat în colțul cel mai îndepărtat și mai întunecos, un obiect mare și decrepit, exilat de mai multă vreme din salonașul pe care Tim îl avea la etaj.

Tim o conduse stîngaci spre colțul camerei. Nan începu să spună ceva și se întoarse cu fața spre el. O clipă mai tîrziu, împinsă de Tim și lăsîndu-se singură să cadă, se prăvăli peste arcurile scrîșnitoare ale fotoliului. Zăcea acolo prăbușită, rămasă brusc fără control, cu picioarele înmuiate și proptite înainte în tocurile înalte ale pantofilor. Prin ferestruica pătrată distingea un petec din cerul metalic și o felie de curcubeu. Tim stătea aplecat, sprijinindu-se cu mîinile de cele două brațe ale fotoliului. Se aplecă mai mult și fereastra dispăru.

Nan zăcea stoarsă de vlagă, cu mîinile pleoștite, una pe spatele lui, cealaltă pe mîneca hainei, fără nici o încordare, ca două păsări epuizate. Umărul lui îi apăsa bărbia spre spate, capul ei cufundîndu-se adînc în tapițeria prăfuită ce răspîndea miros de mucegai. O clipă, două, Nan rămase așa privindu-i îngîndurată peste umăr prin ușa

pe jumătate deschisă a atelierului, pînă în întunecimea prăvăliei. Apoi își făcu loc încet, încercînd să-și elibereze bărbia de strînsoare. Își dădea seama că apăsarea trupului lui Tim era liniștitoare și chiar mai mult decît atît. Începu să se zbată fără prea mare hotărîre.

Brusc, Tim slăbi apăsarea, încercînd s-o întoarcă pe o parte ca să se poată lungi alături de ea în fotoliu. O clipă se zbătură zadarnic, Nan retrăgîndu-și brațele și ferindu-se neîndemînatic, cu călcîiele încordate alunecîndu-i pe podea. Apoi rămaseră din nou nemișcați, privindu-se. Nan descoperi că inima-i bate să-i spargă pieptul. Simți oarecare teamă și dezgust văzînd fața palidă a lui Tim atît de aproape de a ei, cu buzele umede și întredeschise. Apoi își aruncă brațele pe după gîtul lui și-l trase alături de ea, împiinsă oarecum și de dorința de a nu-i mai vedea privirea fixă din ochi.

„Nan, vorbi Tim, te iubesc mult, o știi, nu ? Aș vrea să pot face ceva pentru tine, aș vrea să-ți fac un bine."

„Da", răspunse Nan. Știa că alinarea ciudată pe care o simțea nu putea să mai dureze decît cîteva clipe.

„Doamne, de atîtea ori am vrut să-ți spun o mulțime de lucruri", continuă Tim, vocea-i uruind în urechea ei.

„Ce lucruri ?" întrebă Nan. Auzea în depărtare vocile trecătorilor pe stradă.

„Oh, lucruri prostești, făcu Tim. Lucruri despre Irlanda, cînd eram copil acolo, lucruri pe care nu le-aș putea spune nimănui."

Nan gîndi : acum Tim o să se apuce să-mi vorbească de copilăria lui. O clipă se văzu petrecîndu-și toată dimineața zăcînd în fotoliu și ascultînd povești despre copilăria lui Tim. Se vede că sînt beată, își zise ea. Începu să se zbată din nou.

De data asta Tim se propti cu mîna în spătarul fotoliului și se ridică pînă cînd ajunse în genunchi alături de ea. Nan se trase și ea în capul oaselor. Erau înconjurați de un nor de praf fin și de un iz al trecutului.

Acum, cînd îi putea vedea iarăși chipul, Nan simți cum o cuprinde din nou disperarea. La urma urmelor nu era nimic altceva decît un răgaz lipsit de noimă. Peste o clipă se vor simți amîndoi stînjeniți. „Te rog cheamă un taxi, Tim", îi ceru ea.

Plecîndu-şi capul, Tim se ridică şi ieşi din prăvălie, închizînd uşa în urma lui. Îi auzi paşii pe stradă. Se ridică şi începu să-şi caute poşeta. Se privi în oglinda ei. Văzîndu-şi în semiîntunericul din încăpere părul răvăşit, lacrimile începură să i se prelingă din nou pe obraz. Dar înainte ca Tim să se întoarcă se pieptănă şi îşi pudră vîrful nasului.

Cînd îi auzi paşii apropiindu-se, se ridică. Se întîlniră în uşa prăvăliei. El îi prinse mijlocul cu amîndouă mîinile.

„O, doamne, exclamă Tim Burke. Nu-şi găsea cuvintele."

„A venit taxiul ?" întrebă Nan.

„O să fie aici în cîteva clipe."

Nan îl privi în ochi. Acum, cînd stătea în picioare, n-o mai înspăimînta ; şi, brusc, regretă nespus că nu poate rămîne în dimineaţa asta cu Tim Burke să vorbească cu el, să vorbească despre orice, despre Irlanda, despre trecutul lui de care nu ştia absolut nimic, despre speranţele şi temerile lui, despre vremea cînd începuse s-o iubească. Într-o străfulgerare îl văzu acolo palid, greoi, puternic, în stare parcă să-i cuprindă întreg trupul în palmele lui mari. În clipa aceea îl văzu aproape, misterios, despărţit de ea, plin pînă-n măduva oaselor de propria lui istorie.

Se auzi o bătaie prietenească în uşă.

„E taxiul", făcu Tim.

Se priviră.

„Să-i spunem să plece ?" întrebă el.

Nan nu scoase o vorbă. Voia, voia chiar mult să-l cunoască acum pe omul ăsta care stătea în faţa ei. Nici nu putea înţelege cum de-a răbdat pînă acum să ştie atît de puţine despre el. Atît izolarea şi existenţa sa diferită din trecut, cît şi tot ceea ce-l adusese pe căi de care nu vorbise niciodată pînă în momentul de faţă, purtau în ele promisiuni consolatoare şi îndelungata alinare a descoperirii.

„O, de-ar fi posibil să vii la mine, rosti Tim, să fii cu mine, cumva..."

Nan îşi întoarse faţa. Cu răceală, cu violenţă, realitatea situaţiei ei o impresionă, o impresionă stupiditatea irresponsabilă a comportării ei din clipa aceea. Clătină din cap.

Văzu paharul de whisky rămas în apropiere pe tejghea şi bău ce mai rămăsese dintr-o singură sorbitură. Se auziră din nou bătăi în uşă.

„Deschide", făcu Nan.

Tim se luptă cu broasca şi în clipa următoare, o rază palidă de soare căzu ca o panglică lată în prăvălie pînă la picioarele lui Nan. Şoferul de taxi aştepta în stradă.

Nan făcu un pas înainte.

„Nu mă uita", murmură Tim, cînd trecu pe lîngă el.

„Nu", făcu Nan. Înaintă ţeapănă pe trotuar.

„Nu mă uita", repetă el, stînd în spatele ei în pragul prăvăliei.

Nan se sui în taxi. O clipă mai tîrziu acesta porni în viteză. Suferinţa puse din nou stăpînire pe ea.

În timp ce taxiul gonea, Nan se frămînta ce naiba avea să-i spună lui Bill. Pînă acum nu se aflase niciodată într-o situaţie cît de cît asemănătoare. În viaţa de toate zilele, toată conversaţia ei cu Bill se compunea din scurte fraze familiare, simple, ce se repetau cu regularitate. Orice discuţie pe care ar fi putut-o duce cu el era de o asemenea banalitate că ar fi putut s-o poarte şi în somn. Asta era unul din lucrurile care făcea căsnicia lor atît de odihnitoare. De acum încolo însă, toată conversaţia dintre ei va trebui inventată. Cuvintele rostite vor reprezenta lucruri noi, închegînd o lume nouă. Nan nu ştia ce-o să spună, dar, în ciuda sfatului lui Tim Burke, era hotărîtă să vorbească ea şi nu Bill. Se întreba dacă Bill o să-i spună că regretă. Oare ce spun oamenii în asemenea împrejurări ?

Nan coborî din taxi. Tim plătise dinainte cursa. Şoferul o ajută să coboare. Avea o expresie ciudată pe figură şi asta o făcu să-şi dea seama că răspîndeşte probabil în jurul ei miros puternic de alcool. Gîndindu-se la asta se clătină, iar stîlpul de la poartă se năpusti în calea ei dintr-un unghi neaşteptat. O încerca o senzaţie de greaţă, care nu se deosebea prea mult de restul suferinţei ei. După ce taxiul o porni, începu să scotocească prin geantă după cheie. Se părea că nu o mai are. O lăsase probabil în uşă cînd sosise dis-de-dimineaţă. Se uită să vadă dacă nu era cumva acolo. Dispăruse. Rămase în grădina din faţa casei, întrebîndu-se ce să facă.

Ţinea foarte mult ca Bill să nu-şi dea seama că a băut whisky, aşa că în cele ce urmau trebuia să-l ţină la distanţă. Se hotărî să nu sune, ci să intre pe una din uşile salonului, ce dădeau spre spatele casei şi care stăteau de obicei neîncuiate, şi să-l interogheze pe Bill acolo, cu ele date de perete. Gîndurile acestea se închegau cu destulă încetineală. În scenă, aşa cum o vedea ea, nu era de faţă decît Bill ; se punea problema cum să-l domine. Era o înfruntare numai între ea şi Bill.

Nan porni să ocolească partea laterală a casei, sprijinindu-se de zid. Era complet vlăguită. Dar, ajunsă la uşile salonului, descoperi că sînt închise şi, evident, zăvorîte pe dinăuntru. Era ceva neobişnuit. Trase cîtva timp de ele cu disperare. Se hotărî atunci să pătrundă prin fereastra scundă de lîngă uşi. Nu părea să fie zăvorîtă. Făcu un pas pe răzorul de flori. Pămîntul era moale şi noroios, ca după ploaie. Trase de geam, dîndu-l de perete şi reuşi să vîre un picior prin deschizătură.

„Nan, pentru numele lui dumnezeu, ce faci ?“ se auzi vocea lui Bill, venind din spate. Intrase în grădină tocmai în acel moment, venind pe poarta laterală. Nan îl zări cu coada ochiului.

Nu scoase o vorbă făcînd eforturi disperate să intre pe fereastră. Era intrată pe jumătate, călare pe pervazul ferestrei, cu fusta strînsă în jurul coapselor, cu un picior proptindu-se în salon şi cu celălalt încă afară. Vedea cum noroiul îi cade de pe pantof pe pernele de pe canapea. Celălalt pantof îi rămăsese înnămolit undeva în pămîntul de afară.

„Nan“, auzi iarăşi vocea lui Bill. Se îndrepta spre ea.

„Să nu te apropii de mine“, strigă Nan, trăgînd cu furie de cadrul ferestrei. Îl auzi pe Bill călcînd pe stratul de flori. Cu o mînă pe umăr şi cu cealaltă sub ea, îi făcu vînt în salon. Nan se rostogoli jos pe canapea. Trebui să-şi învingă dorinţa puternică de a rămîne acolo întinsă şi de a se smiorcăi de idioţenia întregii poveşti.

Se ridică în capul oaselor. Bill mai era încă la fereastră privind în cameră. Îi ţinea pantoful în mînă şi încerca oarecum să scuture noroiul de pe el.

„Bill, i se adresă Nan tare şi răspicat, de cîtă vreme ţine povestea astă ?“

„Așteaptă o clipă, replică Bill. Vin pe ușa din față.“

Cum dispăru de la geam, Nan sări în sus și deschise larg ușile. Apoi trase canapeaua puțin mai aproape de ele și se întinse sprijinindu-se pe perne cu fața spre cameră. Găsi o pătură și și-o trase pe picioare. În spatele ei se întindea grădina, îmbibată de ploaie și scăpărînd acum de picături de lumină în soarele puternic care se revărsa asupră-i, în timp ce plantele se înălțau una cîte una, șoptindu-și. Aerul proaspăt năvăli în cameră, risipind, așa spera Nan, urmele mirosului de whisky. Bill intră pe ușa salonului.

„Stai jos, Bill“, i se adresă Nan. Arătă spre un scaun de lîngă ușă.

Bill nu se așeză, ci rămase în picioare lîngă perete, mutîndu-se de pe un picior pe altul. Semăna foarte tare cu Donald.

„Dă-mi voie să-ți explic, începu Bill, ce s-a întîmplat azi-noapte. Domnișoara Carter a rămas aici toată noaptea din pricina furtunii și, pentru că inventase ceva ca să scape de Demoyte, nu se mai putea întoarce acolo. A fost unica oară cînd a intrat aici în casă. Înainte de asta n-am fost singuri decît de două sau de trei ori, dacă pui la socoteală și prima seară. Și n-am făcut niciodată dragoste împreună.“ Avea oroare să rostească asemenea lucruri. Stătea acolo scormonind cu piciorul, cu ochii plecați în pămînt.

Nan îl crezu. „Bine, Bill, făcu ea. E clar că știi să nu-ți irosești vremea. Ce puțin te-am cunoscut ! Oricum, nu mă interesează deloc catalogul tău sentimental. Vorbești pe tonul omului care își destăinuie tainele sufletului unei persoane care ar dori să i le-asculte.“

În clipa asta Nan descoperi cu groază că o apucă sughițul. Singura speranță era să și-l poată stăpîni fără întîrziere, ținîndu-și respirația. Trase adînc aer în piept.

Bill aștepta să continue și, cum ea nu scotea nici o vorbă, i se adresă după vreo două clipe. „N-aș vrea să-ți închipui că pentru mine povestea asta e un fapt lipsit de importanță.“

Nan își ținea în continuare respirația.

După ce mai așteptă o clipă, Bill începu. „Îmi dau seama că m-am comportat...“

Nan rămase fără aer și inspiră din nou. Avea senzația că a învins sughițul. Îl întrerupse. „Ascultă, Bill, rosti ea. N-am de gînd să-ți fac o scenă în legătură cu asta. Cred tot ce mi-ai spus. Am avut încredere în tine toată viața și am încredere că și acum ai să acționezi de așa manieră încît să nu ne faci pe amîndoi de rîsul lumii."

„N-ai înțeles tocmai..." interveni Bill. Stătea sprijinit de perete și se uita încruntat la un anume loc din covor, de parcă ar fi încercat să-i descifreze modelul. În timp ce vorbea, bătea ușor în zid cu tocul pantofului lui Nan.

„Potolește-te, îi ceru Nan. Lași urme pe tapet. Cred că înțeleg de fapt. Te-ai transpus într-o postură sentimentală în legătură cu fata asta. Foarte bine. Nu-i nimic nemaipomenit în toată povestea. Dar, orice ar fi, trebuie să-i pui imediat capăt. Numai judecata ta îți poate spune ce ai de făcut acum și cum să procedezi." Nan descoperi, spre surprinderea ei, că la urma urmelor nu era vorba de cuvinte noi. Nu fusese distrus tiparul vechilor ei discuții cu soțul său. Putea să se ocupe și de problema asta așa cum se ocupase de toate crizele din trecut. Simți cu o senzație de ușurare puterea protectoare pe care o exercita asupra lui. Coșmarul se sfîrșise.

„Nu pot să-i pun capăt", răspunse Mor pe o voce ternă, continuînd să se uite fix la covor.

„Lasă prostiile, te rog, replică Nan. Tu ai creat încurcătura asta, tot tu trebuie să ieși din ea. Fii om cu judecată, Bill. Trezește-te și ia din nou lucrurile așa cum sînt. Chiar dacă n-ai nici urmă de considerație pentru mine sau pentru nefericita aia de fată, care abia dacă e mai mare ca Felicity, gîndește-te cel puțin la reputația ta, la poziția ta de profesor. Gîndește-te la viitorul tău politic, de care faci atîta caz. Flirtul o să se termine și așa destul de curînd. Dacă lași lucrurile să treneze nu-ți faci decît ție rău cu carul."

„O iubesc pe fata asta, Nan", exclamă Bill. Ridică ochii spre ea, dar nu reuși să-i înfrunte privirea.

„Dacă te-ai vedea numai, replică Nan, cît de patetic ești ! Uită-te la tine o clipă, Bill. Uită-te nițel în oglindă. Poți măcar să-ți închipui că te-ai alege cu ceva dintr-o

aventură cu o țigăncușă ușuratică și nurlie, crescută după moda franțuzească, și care pe deasupra ți-ar mai putea fi și fiică ? Te-ai dat și așa destul în spectacol, nu merge mai departe. Și dacă în momentul ăsta prostuța aia fără minte pare să fie atrasă de tine, și nu e doar drăguță așa, ca să nu te jignească, asta e probabil pentru că și-a pierdut de curînd tatăl."

„M-am gîndit și eu la asta", făcu Bill.

„Ei, bine, mă bucură că înțelegi ce vreau să spun", conchise Nan. Izbucni într-un sughiț violent, pe care-l deghiză în chip de tuse. „Acum adună-te și încetează s-o mai vezi pe fata aia — și cu asta o să punem capăt discuției. Știi bine că nu vreau să fac vîlvă."

„Nu pot să n-o mai văd", replică Bill. Se proptea în continuare de perete, parcă istovit.

„Uf ! Ești mai rău ca o cîrpă, exclamă Nan. Știi foarte bine că n-ai altă ieșire."

„Nan, întrebă Bill, făcînd o nouă încercare de a-și ridica privirile, cum ai ajuns să afli ?"

„I-am auzit pe copii vorbind la telefon", răspunse Nan.

Bill sări ca ars. Izbucni : „Știu copiii, vai de mine, sfinte Hristoase !" Se întoarse cu fața la perete, sprijinindu-și capul de zid. Pantoful spînzura din mîna pe care și-o tinea la spate.

„Nu folosi un asemenea vocabular, Bill, îi ceru Nan. Nu-i o situație prea plăcută asta în care i-ai pus, nu ? Cel puțin copiii n-o să vorbească cu nimeni. Sper numai să nu se fi pornit deja bîrfa. Mai știe și altcineva de aiureala asta ?"

„Nu cred, făcu Bill, vreau să spun, nimeni care să trăncănească. Cred că Demoyte bănuiește ceva. Iar de știut știe Tim Burke."

„Cum, știe și Tim Burke ?" întrebă Nan. Se lăsă pe spate între perne. O senzație de oboseală îngrozitoare puse stăpînire pe ea și greața o năpădi din nou. Forța care-i dăduse avînt în timpul altercației i se scurse din mădulare lăsîndu-i-le grele, într-o stare de agitație. Știa bine că nefericirea nu dispăruse, că, la urma urmelor, o aștepta tot acolo. Voia să pună capăt discuției.

„Oh, Bill, acum du-te, îl îndemnă ea. Știi ce ai de făcut, du-te numai și apucă-te de treabă."

Bill stătea nehotărît în uşă. „Intenţionezi să rămîi aici, acum ? întrebă el. Ai nevoie de ceva ?“

„Nu, du-te, răspunse Nan. Du-te la şcoală şi stai acolo cît poţi mai mult. După ce mă odihnesc niţel, plec din nou la Dorset.“

„Pleci la Dorset ? exclamă Bill. Părea alarmat. N-ar fi mai bine dac-ai rămîne aici ?“

„Să fiu cu ochii pe tine ? întrebă Nan. Nu, Bill, am încredere totală în tine. Nu vreau să-i stric vacanţa lui Felicity... şi nu vreau să înceapă lumea să vorbească din pricina reîntoarcerii mele neaşteptate. Te las să pui singur capăt poveştii ăsteia.“

„Dar, Nan...“ începu Bill.

„Uf, ieşi odată ! exclamă Nan. M-am săturat de tine. M-am săturat pînă aici. Ieşi ! O să-ţi scriu de la Dorset.“ Se întoarse pe canapea cu spatele, ascunzîndu-şi faţa în perne.

Îl auzi pe Bill făcînd cîţiva paşi spre mijlocul camerei, ca şi cînd ar fi vrut să vină spre ea. Apoi se opri, se întoarse şi ieşi pe uşă. Peste cîteva clipe auzi uşa de la intrare închizîndu-se în urma lui. Nan mai aşteptă puţin, apoi se ridică, se duse la bucătărie şi vomă.

XIII

ERA DUMINICĂ, MOR STĂTEA LA locul său din capela şcolii. Deşi se ştia că nu are convingeri religioase, se simţea obligat, ca director de cămin, să fie prezent la slujba de duminică după-amiază pe care o ţinea domnul Everard. La această slujbă erau prezenţi toţi băieţii, indiferent de confesiune — deşi, de fapt, cea mai mare parte a elevilor de la St. Bride erau anglicani. Capela, înaltă şi dreptunghiulară, avea pereţii vopsiţi crem, semănînd întrucîtva cu sala de întruniri parohiale. Asistenţa şedea pe nişte scaune moderne de lemn, destul de confortabile. Altarul se compunea dintr-o masă mare împodobită cu flori destul de asemănătoare cu acelea pe care le poţi întîlni la ţară în sălile de aştep-

tare ale medicilor de școală nouă. Ferestrele înalte, neogotice, de pe ambele laturi erau din sticlă simplă, iar afară, într-un pom, se vedeau păsările hîrjonindu-se și ciripind. Deasupra altarului atîrna o cruce simplă, iar o grilă scundă din lemn — pliată cînd nu era folosită de unul din băieții mai mari — despărțea estrada altarului de naos. Un fel de gabie din stejar nebăiețuit, la care se ajungea pe niște trepte cam rahitice, detașabile, era așezată pe o latură servind drept amvon, de unde Evvy își rostea în clipa asta predica.

Capela fusese sfințită ca biserică anglicană și în fiecare zi de lucru la ora șapte, iar duminica la opt, fie Evvy însuși, fie preotul parohiei sau ajutorul său oficiau ceva ce Evvy se încăpățîna să numească messă, spre enervarea evidentă a lui Prewett. De obicei duminica erau prezenți la ceremonie un număr mare de copii ; dar în timpul săptămînii, cu excepția perioadei premergătoare confirmărilor, apăreau foarte puțini. Adeseori, așa cum aflase Mor, nu era nimeni de față în afară de Evvy și de Bledyard. Gîndurile i se îndreptară spre ritualul acesta sumbru. Sub influența educației nonconformiste pe care o primise, ale cărei urme erau încă puternice în el, resimțea oarecare aversiune față de asemenea practici. În plus, ideea că Evvy îl împărtășea pe Bledyard din trupul și sîngele lui Crist i se părea oarecum ridicolă și cumva o blasfemie.

Mor își întinse picioarele. Înțepenise și n-avea astîmpăr. De-o bucată bună de vreme Evvy îi tot da înainte fără nici cel mai mic semn că s-ar apropia de sfîrșit. De curînd, îi venise ideea să țină o serie de predici pornind de la zicale populare. Pînă acum le vorbise pe tema „vîntul aspru pe nimeni nu încălzește“ și „copilul cu multe moașe rămîne cu buricul netăiat“ și se vorbea că pe viitor va urma : „dacă duci calul la apă nu înseamnă că o să și bea“. Zicala de azi era „Dumnezeu îi ajută pe cei care se ajută singuri“. Ca de obicei, Evvy începuse cu o mică glumă. Cînd era copil, explica el, înțelesese expresia „se ajută singuri“ în sensul îndemnului colocvial „servește-te !“ și astfel își închipuise că Dumnezeu îi ajută de fapt pe hoți sau pe cei care iau ceea ce le lipsește. Evvy explică acest lucru într-un chip foarte complicat.

Elevii mai mici, aceia dintre ei care îl ascultau sau care pricepeau despre ce este vorba, rîdeau pe înfundate. Băieţii mai mari lăsau impresia unei nedumeriri stînjenite pe care o afişau ori de cîte ori Evvy făcea glume în capelă.

Mor nu mai era atent acum. Se gîndea la Rain. Trecuseră patru zile de la scena dramatică a întoarcerii lui Nan. Nan îşi pusese în aplicare intenţia ei de-a se întoarce la Dorset. De atunci, Mor primise de la ea o scrisoare în care repeta ceea ce-i spusese. Era o scrisoare rezonabilă, chiar binevoitoare. Se întîmplaseră toate evenimentele care ar fi putut pune capăt dragostei ce i-o purta lui Rain : şocul fantastic de a fi descoperit, din care încă nu-şi revenise bine şi care, aşa cum se aşteptase la început, nu putea să nu-i ucidă dragostea prin violenţa sa, şi acum, pe deasupra, atitudinea rezonabilă a lui Nan şi judiciozitatea evidentă a îndemnurilor ei. Şi totuşi, cînd Mor fu din nou în stare să-şi analizeze situaţia, îşi dădu seama că iubirea lui pentru Rain rămăsese intactă, feroce şi neumbrită de remuşcări. Era departe de a fi un vis. Imaginea frumuseţii, fericirii şi împlinirii cu care fusese binecuvîntat un timp atît de scurt, alături de Rain, revenise cu o forţă ce nu-şi pierduse deloc prospeţimea. Se temea însă ca şocul, care pe el îl tulburase în asemenea măsură, să n-o fi distrus pe ea.

Înfiorat şi tremurînd o căută acasă la Demoyte în seara celei de-a doua plecări a lui Nan şi făcură împreună înconjurul grădinii. O găsi complet zdruncinată şi trezită la realitate. Îl linişti spunîndu-i că sentimentele ei nu se alteraseră cîtuşi de puţin în urma celor întîmplate — şi că acest fapt îi dovedea, lucru de care nu se îndoise aproape deloc nici pînă atunci — că-l iubeşte cu adevărat şi profund. Dar continuă prin a-i spune că nu există nici o ieşire. La drept vorbind, nu exista nici o ieşire. Trecură prin poarta din gardul de tisă şi traversară cea de-a doua grădină spre scările de piatră. Inima lui Mor îi spunea : *trebuie* să existe o ieşire. Ca să se salveze, va trebui să impună simplităţii ei propria lui complexitate. Numai aşa ar putea cîştiga încă puţin timp, lucru de care avea nevoie cu disperarea unui om în pericol de înec şi care se agaţă de un pai. Îi vorbi făcînd uz de elocinţă şi subtilitate, îi aduse argumente, îşi folosi autoritatea

atît cît îi stătea în puteri... şi după ce, în cele din urmă, o convinse să accepte să discute problema, ştiu, cu mare uşurare, că nu vor trebui să se despartă. Cel puţin, nu imediat. Şi, în timp ce se plimbau prin grădina de trandafiri spre aleea de duzi, bucuria intensă de a fi împreună anula orice altceva.

Mor simţi o uşurare nemaipomenită descoperind că şocul prin care trecuseră nu le şubrezise iubirea. Acum, cînd începură să discute, constată cu surprindere că este în stare să scoată la suprafaţă, calm, atîtea gînduri ascunse şi obscure legate de el şi de căsnicia lui, lucruri pe care în trecut nu le înţelesese decît pe jumătate, dar care, dezvăluite în prezenţa lui Rain, apăreau clare şi inteligibile şi deloc înspăimîntătoare. Vorbea întruna şi făcînd asta îşi simţea sufletul mai uşor ca oricînd altădată. Reuşi într-un fel să explice cum de-a lungul anilor Nan îl frustrase, frîngînd în el bucăţică cu bucăţică structura propriilor lui dorinţe. Se văzu în stare să-i explice cum şi de ce nu-şi mai iubea soţia.

Vorbind despre asta, Mor se simţi brusc cuprins de furie — reacţie formidabilă a unei oprimări atît de îndelungate şi minuţioase, pe care, pentru că în cele din urmă ajunsese să se teamă de Nan, o ţinuse tăinuită chiar faţă de el însuşi. Era o furie năprasnică, aşa cum izvora din el, completă, ca şi cum printr-un miracol memoria ar fi reţinut fiecare desconsiderare măruntă şi fiecare ironie, şi această furie aducea cu sine o imensă putere. Mor o consideră binevenită. Ştia că furia era puterea pe care va trebui să se bazeze ca să-l poarte spre ceea ce trebuia să creadă că e de domeniul posibilului — spre o ieşire. Rain îl ascultă fără să scoată o vorbă, de la început pînă la sfîrşit cu capul plecat, pînă cînd îi spuse totul — cu excepţia unui singur amănunt. Cu toată revărsarea de cuvinte, nu pomeni nimic de ambiţiile lui politice. Era evident că Demoyte nu-i vorbise lui Rain despre această chestiune şi Mor nu văzu raţiunea de a complica şi mai mult situaţia referindu-se la ea. Chestiunea nu avea legătură directă cu problemele lui imediate şi va găsi timp mai tîrziu să hotărască în ce măsură va trebui să se raporteze la ele. Mai tîrziu, mult mai tîrziu, s-ar putea să încerce să-i explice şi povestea asta.

Între timp și el, și Rain aveau destule lucruri la care să mediteze.

Cum stătea acum în capelă, uitîndu-se pe fereastră la păsările ce-și înfoiau aripile în pom și auzind sunetul îndepărtat și monoton al vocii lui Evvy, Mor repeta în gînd ce-i spusese lui Rain, întrebîndu-se dacă era adevărul adevărat. Îi spusese că n-o mai iubește pe Nan. Bineînțeles că n-o mai iubea. Dar, într-un fel, spunînd asta nu spunea absolut nimic. Trăise alături de Nan douăzeci de ani. Acest trai împreună era o realitate care făcea ridicolă, sau cel puțin așa i se păru timp de o clipă, însăși întrebarea dacă o iubește sau nu pe Nan. Pe de altă parte, dacă faptul că n-o mai iubea putea fi lipsit de importanță, lucrurile nu mai stăteau *deloc* așa în cazul în care se dovedea acum c-o urăște. Existau, desigur, momente cînd o ura.

O avea chiar în fața ochilor acum, cînd se gîndea, înconjurată de un aer calm și de o superioritate batjocoritoare, anunțîndu-l autoritar că unul dintre planurile la care ținea foarte mult era fără discuție rizibil și impracticabil. Mor își spuse că, firește, existau defecte de ambele părți. Sînt un tip greoi și nedescurcăreț și i-am oferit o viață searbădă. Și în ciuda acestui fapt, își spuse el, chiar dacă, poate, n-am reușit s-o înțeleg, cel puțin m-am străduit. Nu i-am impus niciodată această certitudine groaznică și copleșitoare că dreptatea se află întotdeauna de partea mea. Și cînd nu am fost de acord cu ea, am acceptat întotdeauna s-o ascult, am fost întotdeauna gata să cedez cît de cît, ca să mă apropii de punctul ei de vedere. De fapt, își spuse el, am cedat întotdeauna atît de mult, încît în mod invariabil făceam în final exact ce voia ea. Furia îl orbi, punînd capăt reveriei.

Evvy îi dădea înainte cu banalitățile lui. Cînd ținea predica, își umfla pieptul ca un porumbel, își prindea cu amîndouă mîinile sutana chiar sub umăr și se legăna ritmic înainte și înapoi pe călcîie. Chipul său cu aerul entuziast și copilăros, iluminat de bunăvoință, era întors spre asistență. Mor începu să ia aminte la cele ce îndrugă.

„Și vedem astfel, spunea Evvy, că trebuie să ne gîndim la Dumnezeu ca la un punct îndepărtat de contopire ;

punctul unde toate conflictele se aplanează şi tot ceea ce este particular şi apare privirilor noastre limitate ca fiind contradictoriu se integrează şi se uneşte. Nu există situaţie despre care noi, creştinii, să spunem că e de nerezolvat. Există întotdeauna o soluţie şi iubirea ştie această soluţie. *Iubirea ştie* ! Există întotdeauna, dacă ne gîndim destul de profund şi sîntem pregătiţi ca în cele din urmă să sacrificăm dorinţele noastre egoiste, există un lucru pe care-l putem face cu adevărat spre binele general şi spre binele celor la care ţinem. Dacă vrem într-adevăr să ne îndreptăm vieţile spre Dumnezeu şi să înaintăm fără întrerupere spre acest punct îndepărtat, vom fi capabili, cînd în jurul nostru totul ni se va părea cu adevărat sumbru, să discernem clar care anume este acel lucru bun ce trebuie făcut. Şi oricît de puţin ne-ar păsa în acele momente de toate deşertăciunile şi satisfacţiile lumeşti, o să cunoaştem bucuria fără de preţ a datoriei îndeplinite cu devotament... pentru că «ce vă dau eu vouă nu vă dă lumea». Adeseori, în viaţă, o să se abată asupra noastră întunericul — dar dacă sîntem pregătiţi, prin rugă şi prin înnoirea continuă a eforturilor de a «ne ajuta singuri», harul dumnezeiesc nu se va lăsa aşteptat mult. Şi acum, în numele Tatălui şi al Fiului şi al... la, la, la..."

Elevii se treziră brusc din comă şi ca prin somn se clătinară ridicîndu-se în picioare, înecînd cuvintele de încheiere rostite de Evvy în hîrşîit de scaune. Cărţile de imnuri fluturară alb. Orga începu să cînte preludiul ultimului imn : „Slăveşte-l, suflete al meu, pre Împăratul cel din cer". Era un imn care plăcea foarte mult elevilor. Avea o melodie veselă şi ritmată şi se preta de minune la a fi cîntată forte. Băieţii dădură semne de înviorare. Apoi se puseră pe cîntat. Evvy îşi făcuse drum spre locul lui în partea dreaptă a capelei, unde stătea de obicei la slujbele de duminică după-amiază. Se afla lateral faţă de asistenţă, împreună cu ceilalţi profesori, în două şiruri paralele, faţă în faţă. Băieţii şedeau cu faţa spre altar. Evvy avea un aer senin şi satisfăcut, ca şi cînd izbucnirea fantastică a corului ar fi fost un tribut adus puterii sale de convingere.

Mîntuit, lecuit, refăcut și iertat,
Cine alt să-l proslăvească mai presus decît mine ?
Slavă lui ! Slavă lui !
Slavă lui ! Slavă lui !
Slavă împăratului ceresc !

cîntau băieții cu elan aplecați asupra cărților de imnuri și înălțîndu-și privirile cu exuberanța pe care o dau cuvintele știute pe dinafară, chipurile le străluceau de speranță și bucurie. Mor își spuse că la cei mai mulți erau bucuria că Evvy ajunsese la capătul predicii și speranța că în curînd îi aștepta un ceai bun, dar cu toate acestea se simți copleșit. Erau clipele cînd elevii, luați *en masse*, te impresionau deosebit. Își spuse : ce bulgăre de țărînă mai sînt și eu, un biet bulgăre uluit de țărînă !

Vocile se înălțau deasupra lui în două straturi. Glasurile răgușite și sparte ale băieților mai mari, peste care se ridicau trilurile ca de pasăre ale băieților mici, puțin cam aspre pe alocuri, asemeni argintului neprelucrat. Adeseori, Mor reușea să deosebească printre celelalte voci pe aceea a fiului său. Lui Donald i se schimba vocea, dar se părea că din gîjîiala de acum va ieși o voce plăcută de bariton. Mor ascultă, dar nu-și auzi fiul cîntînd. Poate că azi Donald n-avea dispoziția să strige „Slavă lui !". Își întoarse prudent capul spre șirurile de fețe, căutîndu-l pe Donald. O clipă nu reuși să-l găsească. Apoi îl văzu la capătul unui șir, ținînd în mînă cartea de imnuri închisă. Donald se uita la el. Privirile li se înfruntară o clipă și apoi fiecare se uită în altă direcție.

Mor își plecă ochii în podea. Se simțea descoperit. Obrajii începură să-i ardă și-și dădu seama că probabil se înroșise. Imnul se sfîrși. Vocea lui Evvy se înălță și cu niște fantastice hîrîituri, asistența căzu în genunchi. Mor îngenunche posomorît, cu ochii holbați ca ai unui obsedat. Vizavi de el îl văzu îngenunchind pe Bledyard. Ținea ochii strînși ca în fața unei lumini prea puternice, cu fața crispată, mișcîndu-și buzele. Mor își imagina că Bledyard se roagă. Evvy isprăvi cu toate rugile pe care probabil le înălțase și toată lumea se ridică. Mor rămase locului așteptînd cuvintele care anunțau sfîrșitul, cu ochii ațintiți în gol, ca să nu întîlnească cumva privirea lui Evvy, a lui Bledyard sau a fiului său.

Gîndul că în curînd o va vedea pe Rain îşi făcu loc acum încetişor şi insistent, cald şi liniştitor. Avea întîlnire cu ea peste douăzeci de minute. Îi ceruse să-l aştepte la terenul de *squash* după terminarea slujbei. Era un loc de întîlnire convenabil şi izolat. Elevilor le era strict interzis să meargă acolo duminicile — de fapt, datorită izolării deosebite, le era totdeauna interzis, afară de cazul cînd se juca *squash*. La St. Bride erau interzise orice fel de jocuri duminica, deşi se permitea înotul, care, prin nu se ştie ce raţionament, nu era prenumărat printre sporturi. Terenurile de *squash* erau mărginite pe toate laturile de pîlcuri dese de arbori şi se ajungea uşor la ele prin pădure pe o potecă ce cobora străbătînd grădina profesorilor. Erau plasate de-a lungul gardului şcolii, unde, în apropiere, se afla o poartă dosnică la care Mor avea cheie. Intenţiona s-o întîlnească pe Rain la terenuri, ca apoi s-o scoată pe poartă şi să plece împreună. Propusese ca punct iniţial acest loc ca să fie sigur de o clipă de izolare totală în care s-o poată săruta. Se jena s-o mai întîlnească la locuinţa lui Demoyte — şi încă nu ajunsese la starea de spirit în care s-o poată invita la el.

Orga intona un marş vesel şi băieţii ieşeau din capelă. Mor îşi ridică privirile, dar prea tîrziu ca să-l mai vadă pe Donald ieşind. Adevărul, îi spusese el oare lui Rain, adevărul ? Nu-i vorbise despre copii. Dar ce i-ar fi putut spune ? O porni tîrîndu-şi picioarele spre cealaltă uşă, chiar în spatele lui Prewett. Muzica se opri brusc şi auzi tîrşîitul neritmic al propriilor săi paşi în direcţia uşii. Ieşi afară. O să aştepte puţin pînă se vor împrăştia cu toţii şi apoi o s-o pornească neobservat spre locul de întîlnire. Coborî alene o bucată de drum în josul dealului şi-şi mai trecu vremea la liziera pădurii.

Îi crease lui Rain în mod intenţionat impresia că mariajul lui era un eşec total, o căsătorie obosită, ceva pe punctul de a se destrăma chiar înainte de sosirea ei. Ştia că făcuse totul, absolut totul, ca ea să creadă asta, de teamă să nu se hotărască brusc să plece. Încerca s-o liniştească şi să-i adoarmă scrupulele. Oare, făcînd aşa, exagerase situaţia ? E drept că Nan îi spusese adeseori în trecut „de ce s-o ducem mai departe ?“ şi că el nu dăduse niciodată importanţă acestei exclamaţii. Îşi în-

chipuise că Nan o spunea doar așa. Atunci îi convenea să creadă că Nan nu vorbea din convingere. Acum însă îi convenea să creadă că vorbise din convingere. Unde era adevărul ?

Poate că, de fapt, Nan nu e convinsă, își spuse Mor. Dar nu așa se punea problema. Din punctul de vedere al lui Nan, e foarte posibil ca mariajul nostru să fie destul de solid. Și de ce n-ar fi, pentru ea, de vreme ce a reprezentat întotdeauna un aranjament conceput s-o satisfacă pe toate planurile ? Poate că am și cu căderea să decretez dacă mariajul nostru este sau nu durabil. Și nu va fi durabil, dacă mă hotărăsc să-l desfac. Se propti de un copac, scormonind printre ferigi cu piciorul. Pentru a suta oară, din adîncurile trecutului scotea la lumină amintiri ale certurilor nesfîrșite cu soția sa, din care el ieșea cu senzația că fiecare os îi fusese sfărîmat, ea rămînînd proaspătă și zîmbitoare, cu zeflemeaua aceea plină de batjocură pe buze. Dar de data asta amintirile nu-și făceau datoria. Mor nu mai resimțea nici urmă de furie. În schimb, vedea cu claritate, ca într-o fotografie, privirea pe care i-o aruncase Donald în capelă. Închise ochii. Uf, doamne, ce cumplit încurcase totul ! Un singur lucru era clar însă. Nu va renunța la Rain. De cîte ori se gîndea la această perspectivă, și își impunea de mai multe ori pe zi să se gîndească la ea, avea senzația că i se cere să-și taie brațul din umăr cu un cuțit neascuțit.

Trecuse mult timp. Mor se uită la ceas. Era gata, gata să întîrzie. Se întoarse și o luă prin pădure în direcția terenurilor de *squash*. De cînd trecuse valul de căldură, vremea era plăcută și înnourată. Din poteca răcoroasă pe care călca se ridica un miros de nisip umed și de mușchi, iar nori mici, albi, pe care-i zărea o clipă printre ramurile coniferelor, se rostogoleau în direcția văii. Începu să se întrebe unde să se ducă cu Rain în după-amiaza aceea. Ar putea pleca undeva cu mașina, undeva la mare distanță, la Londra poate, sau poate dincolo de șirul muntos, spre coastă, spre mare. Pe îndelete și liniștitor, gîndul la ea puse stăpînire pe mintea lui. Îl atrăgea spre ea. Grăbi pasul.

Tot înaintînd, cărarea pe care mergea se încrucișă cu o alta care venea dinspre căminul lui Prewett. Aici cîțiva

băieţi din clasele mai mici, îmbrăcaţi în halate de baie şi papuci de cauciuc, se îndreptau încetişor spre bazinul de înot. Cînd îl văzură, strigară în cor „Bună ziua, domnule profesor“ şi se traseră deoparte, ca să-i facă loc. Cu un salut grăbit, Mor întinse pasul şi intră în desişul pădurii ; ieşi din cărare şi o porni în fugă spre vale prin lăstărişul de ferigi şi rugi, pînă cînd zări printre pomi, în apropiere, zidurile de beton ale terenurilor de *squash*. Clădirea care le adăpostea era simplă şi dreptunghiulară, cu cîte o intrare la ambele capete şi un acoperiş de sticlă ţuguiat. În interior erau şase terenuri adiacente şi coridorul care făcea legătura între ele, precum şi o galerie lungă, în consolă, pentru spectatori. Mor traversă alergînd porţiunea de iarbă, intră smucind uşa şi se năpusti în primul teren.

Înăuntru se afla o persoană în picioare ; dar nu era Rain. Era Bledyard. Lui Mor nu-i trebui decît o secundă ca să-l recunoască şi încă una ca să ajungă la concluzia că nu se afla acolo din simplă întîmplare. Se priviră în tăcere. Mor aşteptă ca Bledyard să-i spună ce are de spus. Bledyard era în hainele de sărbătoare, costum negru şi o cămaşă neobişnuit de curată. Îl privi pe Mor pe sub sprîncene. Părea puţin stînjenit. Mor gîfîia din pricină că alergase şi stătea acum sprijinit de peretele verde-murdar al terenului. De îndată ce-şi reveni din şoc surpriza de a-l vedea pe Bledyard acolo trecu ca prin farmec. Totul se integra perfect în nebunia prin care trecea.

În cele din urmă Bledyard i se adresă : „Am expediat-o“.

„Ai expediat-o ?“ făcu Mor. Îi veni aproape să rîdă de impertinenţa gestului. „Cum ai îndrăznit să faci una ca asta ? Doar nu-i un copil ?“

„Ba da, ştii şi tu că este un copil“, răspunse Bledyard.

„Încotro a luat-o ? întrebă Mor. Regret că n-am acum timp să-ţi spun ce cred exact despre intervenţia asta de-a dreptul imbecilă.“

„Am nişte chestii de discutat cu dumneata“, vorbi Bledyard.

„N-am timp să stau să te ascult", replică Mor. Rămaseră așa o clipă, Mor aruncînd priviri ucigătoare, iar Bledyard privind pardoseala pieziș. Mor făcu un nou gest de nerăbdare. Era nespus de furios și de tulburat și era nerăbdător s-o pornească în căutarea lui Rain, care se afla acum cine știe pe unde, chinuită fără îndoială din pricina atitudinii incalificabile a lui Bledyard. Pe de altă parte, era curios să vadă ce avea Bledyard de gînd. Mai ezită încă.

„Vreau să-ți vorbesc despre comportarea ta de acum, rosti Bledyard, față de soția ta și față de domnișoara Carter."

„Ai face mai bine să nu-ți vîri nasul unde nu-ți fierbe oala !" exclamă Mor. Tremura. Impertinența lui Bledyard întrecea orice închipuire. Și totuși Mor nu resimți aceste cuvinte ca pe o probă de impertinență.

„Cred că ar trebui să reflectezi, să reflectezi adînc, reluă, Bledyard, înainte de a purcede mai departe." Acum îl privea pe Mor drept în ochi. Nu se mai simțea stînjenit.

„Știu că e duminică, Bledyard, ripostă Mor, dar o predică îmi ajunge. Vorbești despre lucruri de care n-ai habar."

Deasupra lor, pe acoperișul de sticlă verde al terenurilor, păsările circulau dintr-o parte într-alta, umbrele lor pîlpîind, ghearele țăcănind pe geam. Brusc, un vacarm de țipete și de pleoscăituri, chiar în apropiere, le dădu de veste că băieții din clasele mici se năpustiseră în bazinul de înot. Păsările își luară zborul.

„Am fost martorul cîtorva scene, vorbi Bledyard, și dă-mi voie să-ți spun că acționezi cum nu se cuvine." Stătea foarte țeapăn, cu mîinile atîrnîndu-i de-a lungul trupului, privindu-l pe Mor cu ochii săi larg deschiși și bulbucați.

Mor știa acum că nu mai poate pleca. Regreta din tot sufletul. Mai știa și că nu poate să-l repeadă pe Bledyard cu furie și indignare. „După cîte îmi amintesc, nu cu mult în urmă, parcă spuneai că nimeni n-are dreptul să-și judece semenii."

„Uneori, răspunse Bledyard, avem un fel de datorie ineluctabilă de a încerca, încerca să emitem un soi de

judecată -- căci altminteri a te abține să judeci nu e o dovadă de mărinimie, ci de fapt teama de a nu fi judecat la rîndu-ți."

„Bine, bine, făcu Mor. Amestecul tău nu demonstrează altceva decît o impertinență și o aroganță împinse pînă la absurd. Dar în clipa asta mă simt suficient de arierat să mă declar gata să ascult ce ai să-mi spui." Era ceva anume în seriozitatea afișată de Bledyard, care, combinată cu propria sa agonie, pe care o trăia continuu în ultima vreme, îl împinse pe Mor să angajeze discuția pe terenul acestuia. Adăugă : „Am serioase îndoieli, trebuie să te previn, că purtarea mea ar putea fi apărată din vreo poziție anume."

Celălalt nu arătă nici urmă de surprindere. Răspunse : „Asta e o poziție forte, domnule Mor ! Problema nu se pune cum să te lamentezi și să strigi în gura mare *mea maxima culpa,* ci să faci ceea ce, ceea ce se cade."

„Bine, spune-mi atunci ce anume să fac, Bledyard, îi ceru Mor. Și așa, după cîte văd, tot ai intenția să-mi dai sfaturi." Se lăsă pe vine sprijinindu-se de perete. Partea inferioară a zidului era acoperită pe toate trei laturile de urme negre de pantofi, lăsate de băieții ce săriseră în timpul jocului. Deasupra lui atîrna chipul lui Bledyard, proiectat pe lumina palid-verzuie. Acoperișul părea mai negru. Probabil că se acoperea cerul. Cîteva picături de ploaie răpăiră pe sticlă. Pe Mor îl trecu un fior. De la bazinul de înot strigătele se înălțau cu aceeași intensitate.

„Știi ce ai de făcut, răspunse Bledyard. Ești legat cu mii de obligații de soția și de copiii tăi, și adînc implicat în ceea ce faci. Poate că viața asta, viața asta te va reține în ciuda voinței tale. Dar dacă rupi, rupi aceste legături, distrugi o fărîmă de lume."

„Se prea poate, aprobă Mor, dar s-ar putea ca apoi să construiesc o altă fărîmă." Cuvintele astea îi sunară lipsite de sens și banale chiar și lui. „Și cum poți dumneata, care, oricum, vezi lucrurile din afară, să apreciezi valoarea acestor obligații, așa cum le numești, luînd fericirea omenească drept criteriu ?"

„Fericire ? făcu Bledyard, citindu-i-se nedumerirea pe față. Ce legătură are fericirea cu treaba asta ? Îți închipui oare că dumneata, sau oricine altcineva, are

vreun drept la fericire ? Ideea asta e un îndreptar foarte nesigur."

„Este foarte posibil să fie un îndreptar nesigur, ripostă Mor, dar e singurul pe care-l am !" Rosti aceste cuvinte plin de amărăciune.

„Lucrurile nu stau chiar aşa, domnule Mor", făcu Bledyard. Se aplecă înainte, deasupra lui Mor, cu părul său lung fluturînd. „Există ceea ce se numeşte respect faţă de realitate. Trăieşti din vise acum, vise de fericire, vise de libertate. Dar în toate astea nu ţii seama decît de tine însuţi. Nu te gîndeşti nici la soţia ta, nici la domnişoara Carter, ca fiind fiinţe cu totul aparte."

„Nu te înţeleg, Bledyard," replică Mor. Vorbea pe un ton obosit. Se simţea îngrozitor de încolţit în pătratul monocrom şi gol al terenului de *squash*, care brusc i se păru ca o celulă.

„Îţi închipui, continuă Bledyard, că a parcurge o stare limită te duce inevitabil la descoperirea adevărului despre tine însuţi. Ceea ce descoperi în asemenea situaţii e făcut din violenţă şi vid. Şi asta o transformi dumneata într-o virtute. Dar ai face mai bine să-ţi aţinteşti privirile asupra celorlalţi — şi să uiţi de tine concentrîndu-te asupra lor."

„Ştii ce, Bledyard, vorbi Mor, chiar de-ar fi posibil să pot ignora orice gînd în legătură cu fericirea şi satisfacţia mea personală, tot n-aş şti ce să fac."

„Minţi, făcu Bledyard. Vorbea pe un ton egal şi calm. N-ai nici măcar cea mai vagă idee de ce-ar însemna să nu mai ţii seama de propria ta satisfacţie. Nu te gîndeşti decît la asta. Trăieşti într-o lume de fantasme. Dar dacă ar fi să-ţi îndrepţi cu adevărat atenţia asupra altora şi să accepţi orice fel de suferinţă care te-ar putea atinge, te-ai îmbogăţi într-un chip la care nici măcar nu poţi visa. Darurile spiritului nu stîrnesc imaginaţia."

De la bazinul de înot se înălţă o salvă de strigăte asurzitoare. Ai fi zis că s-au deschis porţile iadului.

Mor tăcea. Nu ştia ce să-i răspundă lui Bledyard. Rosti : „Se vede că nu sînt capabil de asemenea lucruri. O astfel de austeritate mă depăşeşte. Şi acum sînt mult prea prins ca să pot măcar încerca. Şi poate că nu preţuiesc în aceeaşi măsură cu tine aceste «obligaţii» şi

«implicații». Tot ce-ți pot spune e că situația și viața mea sînt în joc și că numai eu o să hotărăsc ce-am de făcut."

„Vorbești despre asta ca și cum ar fi un soi de virtute, răspunse Bledyard, vorbești de parcă a fi liber ar însemna pur și simplu să obții ceea ce vrei, fără să ții seama de convenții. Adevărata libertate însă este lipsa totală de preocupare față de tine însuți." Bledyard vorbea și repede și cu multă seriozitate, și nu se mai bîlbîia aproape deloc.

Mor se ridică. Tonul didactic al lui Bledyard începea să-l enerveze. Se umilise suficient în fața omului ăstuia. „Nu desconsider cele ce-mi spui, Bledyard, replică el. Sînt convins că așa e înțelept. Dar nu se raportează în nici un fel la problemele mele. Și acum, îmi permit să te rog un singur lucru și anume să n-o mai sîcîi pe domnișoara Carter cu discuții de felul ăstora."

De îndată ce-i pronunță numele, atmosfera se schimbă. Bledyard își împinse capul înainte și vorbi agitat : „Știi că o distrugi, distrugi. O cobori, implicînd-o în afacerea asta. Un pictor nu poate picta decît ceea ce este el însuși. O s-o împiedici să devină o mare artistă."

Bate cîmpii, își spuse Mor. Și totuși, cuvintele îl răniră profund. De ce avusese atîta răbdare cu maniacul ăsta ? Țipetele din fundal urcau în crescendo. Se văzu obligat să ridice tonul ca să se poată face auzit de Bledyard. „Lasă asta pe seama mea și a ei ! i se adresă. Nu ești tutorele nostru. Și cu asta am isprăvit."

Bledyard continuă agitat. „E tînără, viața ei e abia la început, început, o să aibă multe lucruri..."

„Uf, mai taci odată, Bledyard ! exclamă Mor. Spui toate astea numai pentru că ești gelos, pentru că tu însuți te-ai îndrăgostit de ea !"

La bazinul de înot un fluier țiui puternic. Se lăsă brusc tăcerea. Pleoscăiturile deveniră tot mai rare pînă încetară. Stătuse și ploaia și se lăsase brusc o tăcere surprinzătoare. Mor regretă amarnic cele spuse. Bledyard rămăsese cu privirile ațintite asupra peretelui, clipind din ochi, cu o expresie ușor uimită și răbdătoare.

Apoi Mor auzi, chiar alături de el, zvon de voci. Sunetul venea de dincolo de zid. Fusese probabil acoperit

pînă acum de larma de la bazinul de înot. Vorbea cineva în terenul alăturat. Mor şi Bledyard se priviră. Trascră cu urechea un moment. Apoi Mor o porni pe coridor şi intră în al doilea teren de *squash*, urmat de Bledyard.

Dădură peste scena următoare : Donald Mor şedea jos cu spatele proptit de perete, cu un picior întins cît era de lung, iar cu celălalt îndoit de la genunchi. Întins pe jos, cu umerii proptiţi de piciorul ridicat al lui Donald, Jimmy Carde stătea picior peste picior, bălăbănind unul dintre ele în aer.

Cei patru schimbară priviri. Apoi, ca şi cînd ar fi fost traşi de nişte sîrme suspendate cei doi elevi săriră în picioare. Stăteau drepţi, nemişcaţi, aşteptînd să se dezlănţuie furtuna.

Mor îi privi şi toată furia pe care şi-o înăbuşise izbucni. „*Afară !*“ făcu el pe un ton coborît şi fioros. El şi Bledyard se dădură la o parte. Băieţii trecură printre ei fără să scoată o vorbă.

În depărtare se auzea clopoţelul sunînd pentru meditaţiile de seară. Mor şi Bledyard începură să urce în tăcere poteca ce ducea spre şcoală.

XIV

FELICITY ÎNCEPU SĂ ÎNOATE înapoi spre mal cu mişcări lungi şi rare. Marea era ca moartă. Înota bras, cu un ritm foarte constant, încercînd să tulbure suprafaţa apei cît mai puţin cu putinţă. Apa îi săruta bărbia, lunecînd pe lîngă ea ca uleiul. Soarele-i încălzea fruntea şi-i usca broboanele de umezeală de pe obraz. Era un soare de asfinţit, care însă mai stăpînea încă triumfător cerul. Pe mal nu era nimenj. Felicity se afla într-un golf pietros unde, la reflux, apăreau la baza falezei, pe o întindere mare, bolovani şlefuiţi ce stăteau grămadă. În timpul fluxului apa îi acoperea, iar golful dispărea. Dincolo de promontoriu, de ambele părţi, se aflau porţiuni de nisip şi acolo se înghesuiau vilegiaturiştii. Dar aici nu era nimeni. Asta era foarte important

în clipa de față, deoarece Felicity era pe punctul de a oficia o ceremonie magică.

Copila își dăduse seama încă de la o vîrstă fragedă că, probabil, e mediu. Descoperise că are pe trup un semn de vrăjitoare. Era o foarte mică protuberanță imediat sub sfîrcul sînului stîng, care nu semăna deloc cu o aluniță obișnuită. Părea mai curînd un al doilea sfîrc. Știa că vrăjitoarele au așa ceva, ca să poată fi supte de cele de-o seamă cu ele ; și deși nu era prea încîntată la gîndul de-a oferi un asemenea soi de ospitalitate ființelor de pe alt tărîm, descoperi cu bucurie că are fără îndoială un dar cu totul aparte și aștepta cu nerăbdare noi dovezi.

Pînă acum nu se întîmplase nimic deosebit. N-avea date în legătură cu momentul cînd vrăjitoarele se emancipează. E drept că-și făcuse apariția Angus, dar, deși uneori Angus era straniu și o înspăimînta, el se manifesta întotdeauna cu un fel de modestie de care ea-și dădea seama că îl caracterizează într-un chip ce nu impresiona sensibilitatea persoanelor non-medii de care era înconjurată. Fratele său, se văzuse ea în cele din urmă nevoită să recunoască, nu era psihosensibil. Pretinsese vreme îndelungată că-și dă seama de prezența lui Angus, dar acum Felicity știa foarte clar că nu fusese decît o poză. Luase parte, de asemeni, împreună cu ea la diverse ritualuri magice — dar Felicity observă cu regret că atitudinea lui Donald față de aceste ceremonii era clar ușuratică. Donald nu avea firea meticuloasă și stăruitoare necesară unui magician. Întotdeauna uita cîte un detaliu, spunînd apoi că e lipsit de importanță, sau era în stare să izbucnească în rîs cînd ți-era lumea mai dragă. De fapt, din pricina neglijenței lui Donald, de care numai cineva lipsit de psihosensibilitate ar fi capabil, ritualurile magice nu fuseseră niciodată duse pînă la capăt ; și a proceda astfel în magie e fatal.

Felicity studiase cu atenție magia din toate sursele originale pe care putuse pune mîna. Descoperi totuși cu durere în suflet că aproape orice ritual magic ce putea fi de oarecare folos implica vărsarea de sînge. Felicity ținea foarte mult să-și împlinească destinul. Pe de altă parte de exemplu, ideea de a ține cu genunchii un cocoș

alb imaculat, de a-l decapita și de a-i bea sîngele din mîna dreaptă n-o atrăgea cîtuși de puțin. În cele din urmă luă hotărîrea că, de vreme ce era clar că vărsarea de sînge era pentru ea tabu, avea libertatea să-și inventeze propriile ritualuri. Era convinsă că asta îi va face mare plăcere lui Angus, care ar fi adînc îndurerat de orice vărsare de sînge, mai ales sînge de animale. Angus ținea foarte mult la animale. Din rațiuni practice, Felicity nu-și pusese întrebarea dacă lui Angus i-ar fi plăcut vreun sacrificiu de altă natură. Începuse deci să-și compună propriile ei ritualuri și într-un ajun de An nou scrisese într-un moment de inspirație un scurt compendiu de ritualuri diverse, dintre care încercase în zadar să oficieze cîteva cu ajutorul lui Donald.

Acum Felicity avea de gînd să oficieze unul din acele ritualuri de una singură și să-l ducă pînă la capăt. Se hotărîse ca înainte de a-și pune planul în aplicare să aștepte să se producă o întruchipare a lui Angus. Acesta se lăsase cam mult așteptat. Totuși, în dimineața aceasta îl văzuse. Luase înfățișarea unui om pe picioroange, cu pantaloni extrem de lungi, cadrilați alb cu albastru, și cu un cilindru pe cap. Se întîlnise cu el pe neașteptate după colțul unei alei. Se îndrepta spre un iarmaroc care se ținea pe niște cîmpuri aflate la o depărtare de vreo jumătate de milă. Nu spusese nimic, dar o salutase solemn pe Felicity, ridicîndu-și pălăria. Era dis-de-dimineață și nu se găsea nimeni prin preajmă. Ivirea neașteptată a acestei siluete fantastic de înalte o sperie zdravăn în primul moment pe Felicity. Dar mai apoi îi ghici identitatea și-o zbughi la fugă spre casă, să-și înceapă pregătirile.

Era unul din ritualurile cele mai înfricoșătoare și totodată cele mai complicate. Toată recuzită fusese adunată dinainte și acum stătea etalată pe o lespede de stîncă chiar la marginea mării. Pentru acest ritual era nevoie să alegi un loc lîngă apă, oficierea trebuind să se producă la ceasul cînd soarele și luna se aflau în același timp pe cer. Din fericire luna răsărea devreme și apariția ei coincidea oarecum cu momentul de sfîrșit al refluxului. Felicity interpretă toate astea ca fiind de bun augur. Se făcuse aproape ora opt și lumina soarelui era încă destul de

puternică, deşi astrul coborîse mult dincolo de promontoriu. Luna, care tocmai se ridicase deasupra apei, era mare şi palidă, de culoarea şi consistenţa brînzei grase. Felicity se căţără pe stîncă, ferindu-şi recuzita magică de apa care-i şiroia de pe trup. Nu înotase de plăcere. Făcea parte din ritual. O baie purificatoare era esenţială ; şi tot aşa şi purtarea unor veşminte fără tiv şi fără mîneci. Costumul de baie întrunea aceste condiţii. Se şterse conştiincios cu un prosop nou şi nefolosit pînă acum, pe care-l cumpărase în cursul dimineţii.

De îndată ce se uscă şi se încălzi începu să pregătească cele necesare. Apa, foarte calmă, pulsa la piciorul stîncii. Era punctul mort de la sfîrşitul refluxului. Pe suprafaţa lespezii, Felicity trasă cu nisip un cerc mare şi în interiorul cercului desenă din sare un triunghi. În arcurile cercului din afara suprafeţei lui aşeză bucheţele de flori de mac şi de măcieş. În vîrful triunghiului îndreptat spre mare instală lanterna electrică care fusese înfăşurată în rozmarin. Era orientată spre centrul triunghiului şi urma s-o aprindă la începerea ceremonialului. În vîrful din dreapta al triunghiului se aflau o ceaşcă de cupru cu vin alb, un briceag nou, cumpărat şi el în cursul zilei, nişte camfor şi aloe într-un pacheţel, o butelie de carburant pentru brichetă, un gîndac viu băgat într-o cutie de chibrituri, fluierul supersonic pe care Felicity îl luase de la fratele ei şi un set de cărţi pentru jocul de taroc. În centrul triunghiului aşezase o pirostrie, sub care erau nişte rămurele de laur amestecate cu surcele de lemn. Pe pirostrie cocoţase un bol de aluminiu cu lapte şi untdelemn de măsline. În vîrful din stînga al triunghiului pusese imaginea unei siluete omeneşti, înaltă de-o palmă, făcută din ciorapii de nailon ai domnişoarei Carter, umpluţi cu hîrtie. Alături de imagine se afla o furcă dintr-o singură ramură de alun, deoarece imaginea nu trebuia atinsă cu mîna în timpul ceremonialului. Mai era şi o cutie de chibrituri, pe care Felicity o ţinuse în sutienul costumului de baie.

Acum pregătirile erau gata. Felicity, neliniştită şi puţin cam speriată, se uită de-a lungul coastei. Nu se vedea nimeni. În ambele direcţii nu se întindeau decît bolovani îngrămădiţi la întîmplare, cafenii şi informi.

Se uită înspre larg. Soarele la asfinţit îşi arunca ultimele raze pe mare. Luna se înălţase şi era mai mică şi nu atît de palidă. Prin lumina înceţoşată se apropia înspre ea încet, dar constant, o formă întunecată, mişcîndu-se chiar la firul apei. Era un cormoran. Se îndrepta direct spre coastă şi se cocoţă pe o stîncă la mică depărtare. Copila aprinse lanterna. Fasciculul de raze, care se revărsa printr-o cunună de frunze, lumină suprafaţa zgrunţuroasă a stîncii.

Felicity începu ceremonialul cu două invocaţii mute. Prima era adresată spiritului căruia îi revenea obligaţia prin ritual să îndeplinească ceea ce-i cerea ea. Spiritul acesta nu era Angus, ci unul mai important decît Angus, căruia nu-i dăduse nici un nume şi spre care nu îndrăznea decît rareori să-şi îndrepte gîndurile. Invocaţia era mută. Felicity îşi notase diverse farmece care să fie folosite în asemenea ocazii, dar toate i se păruseră atît de stupide, încît hotărîse să renunţe la intermediul vulgar al cuvintelor. Hotărîse, de asemeni, că nu era nici necesar, nici de dorit să precizeze exact ceea ce dorea să se întîmple. Caracterul general al ritualului era destul de clar şi detaliile puteau fi lăsate fără nici o grijă pe seama spiritului. Cea de-a doua invocaţie, tot inefabilă, era una la care Felicity recurgea în toate practicile ei magice. Conform ei, orice ar fi hotărît Spiritul sau spiritele să facă, drept urmare a ritualului ei, nu trebuiau să-i înfăţişeze viitorul. Felicity avea oroare să cunoască viitorul. Se temea foarte mult ca nu cumva să fie obligată să plătească în felul ăsta faptul că e psihosensibilă şi-şi dădea seama cu oarecare nelinişte că, dacă n-ai grijă să le domini, spiritele au tendinţa să scape tot soiul de vorbe în legătură cu ce va să fie.

După aceasta, Felicity îşi scoase briceagul cel nou şi-şi făcu o mică crestătură în braţ. Asta avea să folosească mai tîrziu, dar simţi, bineînţeles sub influenţa lui Angus, că era de dorit să facă crestătura înainte de a întrebuinţa briceagul în alte scopuri. Tăie apoi rămurelele de laur şi le dădu foc. Operaţia nu reuşi prea strălucit. Surcelele de lemn arseră voios, dar laurul, care era cam verde, se înnegri doar la capete. După mai multe încercări, începu să ardă încetişor, iar laptele şi untdelemnul din bol se încălziră. Felicity aruncă în foc mai

întîi camforul şi-apoi aloea. Flăcările se înălţară galbene şi verzi, iar de sub pirostrii se ridică un miros ciudat şi înţepător. După ce o parte din laur arse în cele din urmă, lăsă focul să se stingă şi strînse cu grijă nişte cenuşă, fiind sigură că e cenuşă de laur, şi o presără în ceaşca de cupru în care se afla vin alb. O amestecă şi o duse apoi la buze. Nu era deloc plăcută la gust. Sorbi de vreo două ori şi apoi o puse jos. Ritualul nu cerea să bea mai mult şi-i era teamă să nu se otrăvească. Luă apoi în mînă pachetul de cărţi pentru taroc.

Asta era un moment crucial, deoarece, dacă trăgea nişte cărţi contradictorii sau lipsite de semnificaţie, cere-monialul nu mai putea continua. Felicity ştia din experienţa trecută că era în stare să interpreteze aproape orice carte trasă într-un chip favorabil scopurilor ei. Asta era unul dintre darurile ei de magiciană. Avea totuşi emoţii în legătură cu ce-ar fi putut să-i spună cărţile. Cît despre cărţile de taroc, Felicity îşi crease un simbolism propriu. Identificase diverse figuri de pe cărţi cu persoane pe care le cunoştea, persoanele mai importante din lumea ei apărînd de obicei în două roluri. Taică-său era Împăratul şi era, de asemenea, şi Riga de spadă. Maică-sa era Împărăteasa şi Dama de spadă. Donald era Scamatorul şi totodată Nebunul. Ea însăşi era Dama de cupă. Figura mistică a Papei reprezenta persoana necunoscută care avea să vină într-o bună zi să-i transforme viaţa. Figura Papesei sau a Înaltei preotese era propria ei personalitate transfigurată, încă îndepărtată de ea şi ascunsă sub un văl. Pentru scopurile ceremonialului de faţă, domnişoara Carter era reprezentată de Cartea lunii şi de Dama de cvintă.

Felicity n-avea în mînă decît cărţile Arcanei majore şi cărţile de curte ale celor patru suite. Asta reducea posibilitatea de a trage cărţi lipsite de semnificaţie. Le tăie şi trase cinci cărţi pe care le aşeză cu faţa în jos pe lespede. Se opri cu un aer solemn şi cu respiraţia întretăiată. Apoi începu să întoarcă una cîte una cărţile. Se uită... şi nu-şi putu crede ochilor. De la stînga la dreapta se înşirau Împărăteasa, Riga de spadă, Turnul ruinat, Spînzuratul şi Luna. Astea erau foarte uşor de inter-

metat şi foarte favorabile pentru ritualul ei. Cartea din entru era întotdeauna crucială. Aici, Felicity consideră ă Turnul lovit de trăsnet simboliza însuşi ritul magic e trebuia să-l despartă pe tatăl ei de domnişoara Carter. Cartea tatălui ei şi cea a domnişoarei Carter nu se aflau de aceeaşi parte a Turnului. Tatăl apărea în ipostaza sa materială de Rigă de spadă şi nu în cea spirituală, de împărat. Cele două femei apăreau în înfăţişările lor spirituale. Dar mama era plasată alături de tată, în timp ce domnişoara Carter era în celălalt cap, alături de Spînzurat. Felicity nu era în stare să interpreteze această ultimă carte, dar hotărî că era o carte fără importanţă. Oricum, semnele se anunţau extrem de favorabile.

Purcese înainte cu ritualul. Mişcarea următoare cerea să scoată un şuierat prelung din fluierul supersonic. Asta reprezenta chemarea Spiritului. La început fluierul se dovedi a fi neaşteptat de sonic. Dar, pe măsură ce Felicity sufla mai tare, sunetul devenea din ce în ce mai ascuţit, pînă cînd se pierdu. Privi în jur să vadă dacă a speriat cumva cormoranul. Era tot acolo. Luă apoi cu mare grijă cutia de chibrituri în care se afla gîndacul. Era un gîndac negru lucios, voinic şi plin de sănătate. Felicity se îndreptă spre colţul triunghiului unde se afla lanterna, a cărei lumină părea mai puternică, acum, de cînd soarele dispăruse dincolo de promontoriu, şi aşeză cutia în picioare pe lespede. Întoarse apoi gîndacul ca să fie orientat cu capul spre centrul triunghiului şi-i dădu drumul. Începu să meargă. El avea să stabilească locul exact unde trebuia să se consume ritualul. Ca şi cînd ştia ce misiune îi revine, gîndacul se mişcă încet de-a lungul lespezii şi apoi se opri într-o mică scobitură, nu departe de figurină. Felicity începu imediat să-şi stoarcă braţul. Din tăietura pe care o făcuse cu briceagul ţîşniră cîteva picături de sînge. Luă picăturile pe vîrful degetului şi le amestecă cu fiertura de lapte şi lăsă o picătură pe lespede, în faţa gîndacului. Cum nu arăta prea mare interes pentru această ofrandă, Felicity îl împinse uşurel cu gura în ea şi-l puse cu grijă la loc în cutia de chibrituri. Aşeză apoi bolul cu lapte şi untdelemn pe locul unde fusese pata de sînge cu lapte.

Luînd butelia de carburant de brichetă, turnă o bună parte din ea în bol şi apoi încercă să dea foc conţinutului.

Refuza să se aprindă. Chibritul se lăsă la fund sfîrîind în mixtura cenuşie. Pe Felicity o apucă disperarea. În ultimele clipe se ducea totul de rîpă. Încercă chibrit după chibrit. Aproape o podidiseră lacrimile. Orice s-ar întîmpla, nu trebuia să-i dea foc direct figurinei. În cele din urmă luă una din frunzele de laur înnegrite şi-i dădu drumul în bol. În aceeaşi clipă ridică figurina cu furca din ramură de alun. Încercă cu un ultim chibrit să dea foc laurului. Izbucni brusc o văpaie şi Felicity apropie figurina şi o ţinu direct în flăcările care dansau. Flacăra muri pe loc ; dar figurina se aprinse. Felicity fusese precaută şi o înmuiase bine dinainte în carburantul de brichetă.

Figurina ardea, nu glumă. Felicity păşea repede în jurul cercului, cu picioarele în interiorul triunghiului, adunînd macii şi florile de măcieş pe care le aruncă apoi în mare. Începuse fluxul. Apa gîlgîia de colo-colo pe trei părţi ale stîncii. Acum soarele era ascuns aproape cu desăvîrşire, iar marginile uscatului apăreau vineţii şi îngroşate. Luna începuse să strălucească. Se micşorase fantastic, cît un nasture de argint strălucitor pe un petec de cer verzui. Arunca o lumină ucigătoare în jos, spre Felicity. Ea stătea locului privind cu ochii ieşiţi din orbite figurina care ardea. O briză rece suflă dinspre mare stîrnind şi mai mult flăcările.

Nan era cu picioarele-n apă. La reflux, dincolo de nisip ieşea la iveală un brîu de pietricele. Ude, erau multicolore şi foarte frumoase, dar cînd se uscau deveneau cu toatele cenuşii. O cam jenau la mers, dar ea continuă să înainteze. Apa, extrem de liniştită, mîngîindu-i gleznele, atingea malul aproape fără să facă încreţituri. Se vede că nu mai e mult pînă la începerea fluxului. Privi în larg. Soarele asfinţea şi arunca o lumină blîndă şi amplă pe întreaga întindere a mării. Luna abia se înălţase, cu un chip mare, palid şi melancolic, ciupit de vărsat. Nu rămăsese multă lume pe plajă la ora asta. Sperase s-o găsească pe Felicity aici, dar nu era nici urmă de ea. Avea senzaţia că Felicity o evită.

De cînd se întorsese la Dorset, gîndurile lui Nan trecuseră prin mai multe faze. În viaţa ei nu meditase atît. Existenţa ei normală nu ceruse, ba chiar exclusese medi-

ația. O ținuse strîns închisă ca într-o scoică, complet izolată de exterior. Existaseră, desigur, probleme și momente cînd trebuiau luate hotărîri, dar Nan nu-și amintea să fi avut vreodată cea mai mică îndoială într-o problemă importantă. Înțelesese întotdeauna, știuse întotdeauna ce are de făcut — și cînd se punea problema să-și convingă bărbatul să-i adopte părerea, tipicul disputei îi dădea atîta siguranță prin obișnuitul lui, încît ai fi spus că poartă întruna aceeași discuție.

Acum presiunea realității fusese diminuată și Nan se vedea rămasă singură în centrul unui vid, de unde trebuia să determine din nou forma și direcția existenței sale. Abia în ultimele două zile își dăduse Nan cu adevărat seama de răceala celor din jur. Se întorsese din Surrey într-o stare de spirit ce nici pe departe nu putea fi numită veselă, dar se simțea plină de energie și încredere. În timpul călătoriei își trecuse vremea gîndindu-se din cînd în cînd la Tim Burke. Se simțise profund lezată cînd aflase de la Bill că Tim știa totul despre poveste — fusese poate nu doar un simplu confident, ci și complice. Gîndindu-se la situația asta, Nan fu cuprinsă de un sentiment pe care arareori și-l îngăduia. I se făcu milă de ea. O singură dată în toți anii aceștia, ani care adeseori fuseseră plini de dezamăgiri și destul de mohorîți, o singură dată întinsese puțin mîna spre o altă persoană și... fusese trădată. Mai era întristată și pentru că-și dădea seama că, odată cu asta, dispăruse din viața ei un oarecare parfum, o rază de culoare. Gîndul că, deși nu se întîmplase nimic între ei, Tim Burke mai ținea și acum la ea, îi adusese o alinare de care nu se mai putea bucura. Cu timpul însă, Nan nu mai persistă în vechea ei intransigență, se arătă mai dispusă să-l ierte pe Tim pentru tăinuiri și mai puțin înclinată să interpreteze asta ca o trădare. Doar în clipa aceea dădu frîu liber memoriei să reînvie deplin în conștiința ei scena din fotoliu. Și-o amintea în cele mai mici detalii și cu tot ceea ce spusese Tim. Zăbovi asupra ei. Era ca și cînd ar fi reînviat un trecut foarte îndepărtat, ceva tandru și trist și cu totul desprins de prezent. Poate că la urma urmelor era mai bine ca Tim să-și joace vechiul rol și totul să rămînă ca pînă acum. Totul trebuie să rămînă ca pînă acum. Gîndul că

așa trebuie să fie și, că o să fie așa îi dădea siguranță. Își dădea seama cu luciditate ce mult i-ar fi simțit lipsa.

Gîndurile i se îndreptară spre Bill. Sentimentul de ușurare pe care-l simțise în cursul discuției cu el, cînd se văzuse din nou stăpînă pe situație, n-o părăsi cîteva zile. În acest timp, cînd se gîndea la întrevederea lor, relua cu lux de amănunte atacul ei puternic și viguros. De-abia dacă-și putea aminti însă ce-i răspunsese Bill. Avea deplină încredere că instrucțiunile pe care i le dăduse vor fi puse în aplicare. N-o interesa deloc în ce mod anume vor fi puse în aplicare. Dar cînd se va întoarce la Bill o să descopere că s-a rezolvat totul — și atunci o să se străduie să se țină de promisiunea de a nu mai face nici o aluzie la această chestiune. Era mulțumită că în tot timpul discuției reușise să se comporte în chip civilizat și rațional. De fapt, în momentul de față Nan sesiza situația ca pe o dramă, și anume ca pe o dramă pe care putea s-o controleze după propria ei voință. Avea satisfacția celui care are dreptate, e în stare să-și impună punctul de vedere și o face cu multă îndurare.

Cam în același timp, însă, începură s-o chinuie o serie de alte sentimente cu totul iraționale. Nu era în stare să uite ceea ce văzuse cînd intrase pe ușa salonului. Încetul cu încetul, ideea că Bill o îmbrățișase de fapt și o sărutase pe fata aia, desigur nu numai o dată, deveni realitate pentru Nan. De aici nu mai era decît un pas pînă la gîndul că poate Bill o mai îmbrățișa și o mai sărută și acum. Nan nu realiză brusc această tranziție. N-o încercase niciodată pînă acum sentimente de gelozie — știa că sînt genul de sentimente cărora nu le cazi pradă decît dacă ești neurastenic sau irațional. Așa că le înlătură. Dar ele nu se lăsau înlăturate.

Acum Nan visa urît. Și asta era ceva nou pentru ea. De obicei nu ținea minte ce visează. Imaginea lui Bill o urmărea fără întrerupere toată noaptea. Nu visa nimic în legătură cu tînăra aceea. Toate gîndurile se îndreptau către soțul ei. În aceste cîteva zile se gîndi la el cu o intensitate pe care n-o mai cunoscuse de pe vremea cînd era îndrăgostită. Chipul lui o obseda continuu. O viziune reapărea cu insistență ; îl vedea, ca atît de des altădată, alături de ea în zori, pe vremea cînd împărțeau același pat și cînd,

trezindu-se înaintea lui, dădea cu ochii de chipul lui bărbătesc adormit, nebărbierit și ostenit. Începu să-i simtă lipsa. Și, deși nu voia să recunoască deschis aceasta, începu aproape să-l dorească.

Abia o zi mai tîrziu își dădu seama că o cuprind temerile. Se trezi întrebîndu-se ce se întîmpla în clipa asta. La urma urmelor, se îndoi chiar dacă instrucțiunile pe care i le dăduse vor fi sau nu puse în practică. Primi de la Bill o scrisoare ca răspuns la scrisoarea ei. Era foarte vagă. Nu avu darul s-o liniștească. Și era cu atît mai alarmantă cu cît Bill spunea lucrurilor pe nume și nu cultiva ambiguitățile. Adeseori se trezea în timpul nopții și se frămînta : ce-o fi făcînd oare Bill ? Apoi trecea în revistă cu lux de amănunte tot soiul de catastrofe fanteziste. În aceste clipe regreta amarnic că revenise la Dorset — dar nu se putea încă hotărî să se întoarcă în Surrey. Îi reveniră în minte cele spuse de Bill în timpul discuției. Propriile ei cuvinte îi apăreau încețoșate și lipsite de semnificație, în timp ce cuvintele lui Bill se conturau distinct. Își dădea seama că o pîndește primejdia reală de a-și pierde soțul.

În decursul acestor zile, Nan nu vorbi cu nimeni în afară de Felicity și cu ea nu conversa decît despre lucrurile curente. Și așa Felicity o evita, plecînd de acasă imediat după fiecare masă și dispărînd fie de-a lungul falezei, fie pe coclaurii din apropiere. Nan nu avea nici cea mai mică dorință de a discuta deschis cu fiica ei. Dar dorea din ce în ce mai tare să-i stea în preajmă, deoarece îi displăcea tot mai mult să rămînă singură. Venise acum s-o caute pe plajă, dar fără succes. Golful care o străjuia era aproape pustiu. Soarele la asfințit și briza rece izgoniseră acasă și puținele familii care mai zăboviseră. Nan avea picioarele sloi, și le uscă cu batista și-și încălță patofii.

Tot hoinărind, ajunse în apropierea promontoriului, dincolo de care coasta devenea dantelată și stîncoasă. Știa că lui Felicity îi place să vină adesea în golful ăsta pustiu, plin de bolovani, și să stea de una singură. Se gîndi să arunce o privire de jur împrejurul promontoriului înainte de a reveni la vilă. Nu-i venea să se întoarcă chiar acum în vila pustie. O luă înainte pe pietre. Ajunse în apropierea

stîncilor. Nu era uşor să te caţeri pe ele în pantofi cu toc. Stîncile astea izolate o înspăimîntau pe Nan. Rotunde, presărate la întîmplare, desprinse şi mişcătoare, răsăreau la poalele falezei, iar marea le muta cîte puţin de fiecare dată cînd înainta şi le acoperea. Erau înfiorătoare şi fără noimă. În timp ce Nan încerca să-şi ţină echilibrul păşind din bolovan în bolovan, auzi un vaier ascuţit şi pătrunzător, care crescu tot mai puternic şi apoi se pierdu. Nu semăna cu strigătul nici unei păsări. Rămase locului o clipă, fu străbătută de un fior şi apoi merse mai departe, călcînd nesigur de pe o suprafaţă netedă şi mişcătoare pe alta. Trecu cîtăva vreme pînă cînd să dea ocolul promontoriului ca să-şi poată arunca privirile în golful de alături. Chiar de lîngă ea se înălţă brusc ceva mare şi negru care o porni încet în zbor spre orizont, o formă neagră în strălucirea ultimă a soarelui. În prima clipă Nan se sperie. Dar nu era decît un cormoran.

Cerul era de un albastru viu şi întunecat la apus, dar peticele de lumină aurie care mai zăceau pe apă o orbiră o clipă pe Nan. Cît stătu ea locului, strălucirea păli. Apoi, cînd ochii i se obişnuiră cu priveliştea, văzu o flacără ciudată ţîşnind pe o stîncă, nu prea departe. O siluetă stătea în picioare pe stînca înconjurată acum de fluxul care avansa. Era Felicity. Nan o strigă şi o porni grăbită peste pietre, încercînd să ajungă cît mai repede la fiica ei. De cum îşi văzu mama apropiindu-se, Felicity începu într-un zor nebun să culeagă tot soiul de lucruri care zăceau răspîndite pe lespede. Apoi mătură piatra cu mîna, făcînd vînt în mare lucrurilor care mai rămăseseră. Foculeţul care ardea pe lespede fusese şi el aruncat şi plutea acum pe suprafaţa apei, continuînd să ardă printre frunzele şi florile împrăştiate din jurul lui.

Uluită, Nan ajunse în apropierea stîncii şi rămase locului cercetînd-o pe Felicity. În ciuda serii răcoroase, fata n-avea pe ea decît costumul de baie. Pe stîncă erau o mulţime de tinichele şi sticle. Ai fi zis că făcuse un picnic. Dar fusese, se pare, un picnic cam ciudat. Văpaia continua să se vadă pe suprafaţa apei, iar fluxul o împinse pînă aproape la picioarele lui Nan, unde arse cu o lumină stranie. Felicity stătea acum paralizată privind fix flăcările.

„Draga mea, îi vorbi Nan, te-ai ţicnit ? Ai să răceşti îngrozitor aşa, dezbrăcată. Vîntul e chiar rece de cînd a apus soarele. Şi dacă nu te grăbeşti rămîi izolată pe stînca aia. Unde ţi-s hainele ?“

„Aici“, făcu Felicity cu o voce stinsă. Le culese de pe o ieşitură din cealaltă parte a lespezii.

„Aruncă-mi-le, o îndemnă Nan, şi-ar fi bine să-mi dai şi toate lucrurile alea de colo, indiferent ce sînt, iar tu să faci bunătatea să vii imediat. Din cîte văd, o să trebuiască să treci prin apă.“

Între lespedea lui Felicity şi uscat se făcuse un canal larg. Flacăra mai plutea şi acum.

„La ce-oi fi dat tu foc acolo ? se interesă Nan. Miroase foarte straniu şi e ciudat că nu s-a stins încă.“

Flacăra se înălţa de pe suprafaţa sticloasă a apei ce pătrundea încet. Soarele dispăruse şi acum, în amurg, aerul devenise mai dens. Apoi, brusc, focul se stinse şi nu mai rămase din el decît un ghemotoc înnegrit, plutind la marginea lespezii.

Fascinată, Nan se aplecă şi era gata să-l culeagă din apă.

„Nu te atinge de el ! strigă Felicity. Uite, prinde !“ Îşi înfăşură hainele în prosop şi i le aruncă. Nan se dădu repede un pas înapoi şi le prinse. Apoi, cu o grabă febrilă, copila strînse restul obiectelor într-o sacoşă. O luă în mînă şi o aruncă uşor peste canal. Ateriză frumos pe o piatră. Apoi sări în mare. Răsuflarea i se tăie din pricina apei reci. Se îndreptă spre locul unde se afla mama ei. În drum lovi cu mîinile ghemotocul carbonizat care mai plutea încă. Se împrăştie de tot.

Nan o aştepta cu prosopul întins. Începu s-o frece cu putere, aşa cum făcuse de nenumărate ori cînd era mică.

„Stai, mă doare“, exclamă Felicity. Apoi, cu sughiţuri întretăiate începu să plîngă.

„Uf, doamne ! făcu Nan, ce plîngăcioasă ! Toată vremea te jeleşti. Hai acum, pune-ţi maioul repede — şi spune-mi ce s-a întîmplat.“

Felicity dîrdîia de frig. Îşi puse maioul şi bîjbîi după rochie. Rosti : „Am văzut un fluture zburînd spre mare. O să se piardă şi o să moară.“ Îşi trase rochia pe cap. Lacrimile îi şiroiau încă.

„Prostii, copilării! făcu Nan. O să zboare înapoi, nu? Oricum, fluturii zboară mile în șir. Deseori ajung pînă în Franța. Asta nu-i un motiv să plîngi."

Felicity se așeză. Se întunecase de-a binelea acum. Luna își arunca razele dintr-un cer albastru-închis, fără nori, scoțînd la iveală de jur împrejurul lor bolovanii din grămezile rostogolite. Felicity încerca să-și usuce picioarele, Nan le pipăi. Atîrnau grele și erau reci ca gheața.

„Am văzut un pește, spuse Felicity, pe care-l prinsese un om. Era un pește mare. Zăcea de unul singur pe nisip și se zbătea și căsca botul după aer. Am vrut să-l iau și să-l arunc înapoi în mare. Dar n-am avut destul curaj s-o fac." Vocea i se înecă într-un nou val de sughițuri.

Nan se aplecă, frecînd între palme piciorul alb. Simți cum o podidesc lacrimile. Nu putea să și le mai stăpînească. Inspiră adînc și se porni pe plîns. Așezată acolo, cu piciorul fiicei sale între palme, plînse fără reținere. Luna revărsa o ploaie de raze asupra lor.

XV

ÎN CURSUL ACELOR ZILE MOR ajunse să știe ce înseamnă să nu mai ai mintea întreagă. Nu mai exista nici o problemă asupra căreia să se poată reculege. Gîndurile-i goneau hăituite de la una la alta. Lăsîndu-se absorbit de rutina obligațiilor de școală, reușea să-și găsească, dacă nu pacea, cel puțin calea de a continua să existe. Se simțea de parcă ar fi fost cuprins de o încordare fizică de nesuportat, de parcă trupul i-ar fi fost gata să se desfacă în orice clipă în bucăți. Mai apărură și alte simptome fizice ciudate. În nări îi stăruia un miros neplăcut, ce semăna exact cu pucioasa Gheenei și din cînd în cînd avea impresia stranie că i se înnegrește pielea. Se tot uita la mîini ca să se asigure că nu-i așa. Îl tulburau coșmare și cînd era treaz, și cînd dormea — și un vis urît scotea la iveală altul și altul, trăgînd zăvor după zăvor ca să le elibereze pe toate. S-ar fi spus că lumea

din jur îşi ieşise din minţi, devenind odioasă. Ziarele minunau de relatările unor acte de violenţă grotească şi de crime contra firii. Nu ştia nici cum s-o ducă mai departe, nici cum să pună capăt acestor orori.

O parte din chinurile lui se datorau conştiinţei că Rain se perpelea în egală măsură. Nu mai picta şi-i spusese domnului Everard că a terminat portretul. Fusese fixată şi data pentru dineul ăla groaznic, cînd tabloul trebuia oferit. Hotărîrea asta îl făcea pe Mor să sufere, nu pentru că s-ar fi gîndit că ar avea acum vreo importanţă dacă data oficială a plecării ei survenea mai devreme sau mai tîrziu, ci pentru că se simţea răspunzător de compromiterea picturii. Deşi nu credea că pe viitor îi va influenţa în rău arta, nu putea totuşi uita ce spusese Bledyard. Rain intenţionase să retuşeze tabloul, să picteze din nou capul. Renunţase însă, pentru că o adusese la aceeaşi stare de nebunie în care se zbătea el însuşi.

Se afla în gara Waterloo. O aştepta pe Rain să sosească cu trenul. Venise la Londra să rezolve nişte probleme ale şcolii şi hotărîseră ca ea să sosească după prînz, cînd el îşi termina treburile, şi să petreacă restul zilei în oraş. Mor observă cu deznădejde că în starea lor de nefericire simplul fapt că sînt împreună nu mai acţiona asemeni unui balsam — simţeau nevoia unor lucruri noi care să-i distragă. Îşi spuse : iată ce înseamnă să te numeri printre damnaţi !

Mai erau vreo cincisprezece minute de aşteptare pînă la sosirea trenului. Un megafon difuza muzică. Mor privea lumea care se foia grăbită de colo, colo, în holul imens vuind de larmă, între casele de bilete şi peroane. Muzica dădea coeziune scenei şi în cele din urmă totul dobîndi înfăţişarea unui balet nebunesc, straniu, disperat şi sinistru. Dansatorii alunecau dintr-o parte în alta a scenei, ţesînd şi destrămînd priveliştea cu o precizie greu de urmărit. Mor privi aiurea. Cumpără un ziar şi-l deschise grăbit. Îl izbiră imediat nişte titluri îngrozitoare. *Mire îşi omoară mireasa într-un accident de maşină. Atmosfera terestră în pericol ; savanţii dau alarma.* Făcu ziarul ghem şi-l aruncă într-un coş de hîrtii. Se aşeză pe o bancă şi-şi aprinse o ţigară. I-ar fi făcut mare plăcere să bea ceva,

dar era încă după-amiază. În ultima vreme se apucase serios de băut.

Gîndurile i se prinseră din nou în vechea horă. O dezinformase total pe Rain în legătură cu situaţia căsătoriei lui ? La urma urmelor, îl iubea Rain ? Avea să dureze afecţiunea ei pentru el ? Presupunînd că o să renunţe la tot ca să fie alături de ea, oare nu se va dovedi aceasta în cele din urmă a nu fi decît un dezastru ? Nu era el vinovat, din capul locului, gîndindu-se la o căsătorie cu o fată atît de tînără ? Poate că pentru ea el nu reprezenta altceva decît întruchiparea efemeră a imaginii tatălui învestit cu calităţi exagerate în raport cu realitatea, din pricina suferinţei recente a pierderii lui. Discutase asemenea lucruri chiar cu Rain timp de ore şi ore în şir, fără să ajungă la o concluzie satisfăcătoare. Discuţiile astea se prelungeau acum atît de mult noapte de noapte, încît Mor era extenuat, se trezea a doua zi obosit şi cu dureri de cap şi cu greu reuşea să-şi croiască drum, împleticindu-se, prin acel minimum de obligaţii absolut necesare. Ea încercase să-l convingă, încercase cu adevărat să-l convingă măcar de faptul că-l iubeşte. Îşi dăduse seama că e convinsă de ce-i spune. Erau momente cînd spectacolul acestei iubiri îl emoţiona în asemenea măsură, încît avea impresia că nimic altceva nu mai contează. Dar Mor ajunsese să ştie, şi asta era în acelaşi timp şi chin, şi consolare, că în situaţia lui blestemată nici o stare de spirit nu dura multă vreme. Siguranţa şi nesiguranţa se fugăreau în mintea lui şi avea senzaţia că numai întîmplarea va decide în care din aceste faze va lua hotărîrea inevitabilă de a acţiona.

Una dintre hotărîri cel puţin fusese categoric amînată. Rain nu devenise încă amanta lui. Ea, una, ar fi dorit-o. Dar Mor hotărîse că e mai bine să mai aştepte puţin, pînă cînd situaţia se va clarifica. Timpul trecea, situaţia nu se clarificase cu nimic şi Mor începu să-şi spună că tocmai această amînare s-ar putea să reprezinte eroarea sa fatală. Dar mai avea nişte urme de puritanism, rămase din copilărie, de care nu se dezbărase încă şi care-l făceau să mai ezite să nu-i fie credincios soţiei în mod indiscutabil

și practic. Știa că aproape în tot ceea ce avea cît de cît importanță, îi devenise acum cu desăvîrșire necredincios. În scrisoarea către Nan făcuse aluzie la asta — dar nu îndrăznise să formuleze lucrurile clar, de teamă ca ea să nu se întoarcă atîta vreme cît el nu era încă hotărît. Își dădea seama că se îndepărtase acum de adevăr în chip categoric și irevocabil. În tărîmul în care se afla acum, adevărul nu-i mai putea determina opțiunile. Și nici fericirea. Îi spusese lui Bledyard că se va lăsa călăuzit de aceasta, dar acum se stinsese și ultima rază de lumină. Nu se mai putea gîndi la fericirea sa, a lui Rain și a lui Nan ca fiind entități măsurabile, care să fie opuse una alteia. Nici măcar nu mai putea concepe gîndul că va fi din nou fericit — și asta nici nu mai avea mare importanță.

Ceea ce rămînea o realitate — parte integrantă a agoniei pe care o îndura — era iubirea lui intensă și, s-ar fi zis, crescîndă, pentru Rain ; iubire întunecată însă de întrebarea dacă nu greșește impunîndu-și voința astfel, precum și de gîndul paralizant că va trebui să-i înștiințeze pe Nan și pe copii de intențiile lui. Dacă cel puțin iubirea pentru Rain l-ar scoate mai mult din minți, sau invers, dacă tot ceea ce-l leagă de viața de pînă acum ar dobîndi o mai mare pondere, ar fi în stare să ia o hotărîre. Așa cum stăteau lucrurile, era asaltat în egală măsură din toate părțile și nu era capabil de nici o inițiativă. La răstimpuri însă, îi apărea o viziune mîngîietoare prin ea însăși, aducîndu-i cu sine speranța unei hotărîri posibile, o viziune în care el și Rain erau împreună, foarte departe de suferințele prezentului, lăsate în urmă și uitate, îmbogățindu-se unul pe altul prin iubire. Avea senzația că dacă ar fi păstrat destul de mult în minte intactă această viziune, putea ajunge la o hotărîre. Și, totuși, nici măcar ea n-ar fi suficientă. Își dădea seama cu o durere sfîșietoare că pentru a rămîne alături de ființa iubită va trebui să-și mobilizeze nu însușirile bune, ci pe cele rele : furia, ura față de Nan, pornirea cumplită și iresponsabilă spre violență. Între el și Rain se întindea pustiul înfricoșător al acestor simțăminte ; și cît de mult îl vor fi schimbat acestea cînd, în cele din urmă, va ajunge la ea ? Dar, ca să poată străbate acest pustiu și

ca să ajungă la ea, trebuia să-şi ţină fără întrerupere privirile aţintite asupra lui Rain.

Mor îşi aruncă ţigara. Ora sosirii trenului se apropia. Se duse în capul peronului ca s-o întîmpine. Dorul cu care aştepta s-o vadă îi alungă toate celelalte gînduri. Rămase locului cu privirea fixată în lungul şinelor. Trecură cîteva minute. Fără îndoială că trenul avea întîrziere. O porni în lungul şi-n latul peronului, rozîndu-şi unghiile. Dacă se întîmplase ceva îngrozitor, dacă se produsese un accident ? O clipă, avu imaginea foarte clară a lui Rain zăcînd într-o baltă de sînge în mijlocul unei catastrofe. Se uită din nou la ceas. Uf ! numai de-ar veni odată trenul ! În cele din urmă trenul apăru. Iată-l ! Alunecă lin pe lîngă peronul curbat, se opreşte brusc şi fără întîrziere, revărsînd sute de călători care pornesc în şuvoi spre stacheta controlorului. Nici urmă de Rain. Poate nu s-a simţit bine. Poate s-a hotărît să nu vină. Poate o jignise cu ceva din ce-i spusese ieri. Poate se hotărîse să plece de tot. Nu, uite-o, slavă domnului, era atît de mică încît n-o văzuse în spatele hamalului său. Ea-l zărise însă şi-i făcu semn cu mîna. Ajunsese aproape în dreptul stachetei acum. Era alături de el.

„Uf, Rain", făcu Mor. O învălui cu totul în îmbrăţişarea lui. Nu-i mai păsa că s-ar putea să-l vadă cineva, nu se mai gîndea să se ascundă şi nu se mai gîndea c-o să-i iasă vorbe.

Rain se zbătu să se elibereze din strînsoarea lui, rîzînd. Îl trase înspre ieşire ridicîndu-şi privirile spre el. „Ai plîns, Mor, exclamă ea. Ai un fel de-a plînge fără lacrimi, îngrozitor. Aş prefera să te văd plîngînd ca lumea."

Mor îşi dădu seama că de fapt plînsese, în felul lui. „Vezi, deci, ce slab sînt ! rosti el. Dar acum mi-a trecut." Ieşiră din gară şi o porniră spre Tamisa.

„Unde ne ducem ?" întrebă Mor. Descoperise că Rain cunoştea Londra mult mai bine decît el.

„Mai întîi trecem podul, răspunse Rain, şi apoi o să te duc să-ţi arăt ceva." Îl trăgea de mînă aşa cum fac copiii cu oamenii mari. Ajunseră la Podul Waterloo.

Întinderea lată şi şerpuitoare a Tamisei se deschise în faţa lor străjuită de domuri şi de turnuri patinate. Deasupra lor, pe un cer de zile mari, pluteau baloturi de nori

albi. Era rece și se anunța ploaie. Rîul scînteia fremătînd de valuri mici cu pete de spumă, ce legănau șalupele legate de mal. Totuși, deasupra apei agitate, aerul era transparent și profilul orașului atît de familiar lor se pierdea într-un abur luminos. Se opriră amîndoi ca să privească, iar Mor simți înfiorarea vie a emoției ce se trezea în el de fiecare dată cînd se întorcea aici, asemenea celei pe care o avusese la prima vedere a Londrei, în copilărie, cînd, venit de la țară, ea îi apăruse ca un oraș frumos și oarecum sinistru, totodată orașul tuturor posibilităților și promisiunilor. Vîntul îi întîmpină rece. Priviră spre răsărit în tăcere.

Rain se cutremură. „Știi, făcu ea, aici a și venit toamna. Credeam că frunzele nu încep să cadă decît în septembrie. Dar aici încep să cadă din iulie. Nu cred că aș putea trăi în Anglia tot anul."

Mor se cutremură și el, dar nu din pricina vîntului. Remarca ei îi aminti că e liberă. Și că nu trebuie să uite nici o clipă că mai e și bogată. Își putea îngădui să se întrebe dacă o să petreacă iarna în Anglia, sau o să se întoarcă pe coasta Mediteranei, poate la Majorca sau Marrakesh. La gîndul acesta, Mor avu un sentiment de atracție amestecat cu repulsie.

Rain îi citi gîndurile. Nu voia însă ca el să-și dea seama că i le-a citit. Ținea totuși să-l facă să înțeleagă că nu plănuia nimic care să nu-l privească și pe el. Spuse : „Mă întreb dacă o să ajungem vreodată să lucrăm împreună, eu la tablourile mele, tu la cărțile tale..."

Mor îi vorbise lui Rain despre lucrarea lui, pe jumătate terminată, asupra conceptelor politice. Nu-i spusese nici pînă acum nimic de posibilitatea de a candida. De fapt, nici nu mai era nevoie să-i spună, pentru că se hotărîse aproape definitiv să nu mai candideze. Orice s-ar întîmpla, probabil că n-o să mai candideze. Nici măcar nu-și putea impune să se gîndească la partidul laburist în momentul de față. În comparație cu preocupările lui actuale, tot ce avea legătură cu laburiștii părea, lipsit de importanță. Era și el uimit să vadă cît de puțin îi pasă. Trebuia să rezolve mai întîi problemele mai presante ; celelalte se vor rezolva de la sine.

„Sînt sigur că tu ai să lucrezi întotdeauna serios, răspunse Mor, despre mine însă nu știu cum am să mă comport în stare de — caută cuvîntul potrivit — «libertate».“ O clipă se văzu stînd într-un hotel din Majorca pe banii lui Rain. Tabloul nu i se părea dezgustător, ci pur și simplu ridicol. Bineînțeles că nici nu putea fi vorba de așa ceva. Cînd se va potoli scandalul, își va deschide propria lui școală. Se gîndiseră amîndoi la asta și chiar discutaseră împreună. Mor încerca să-și fixeze gîndurile asupra unui viitor posibil. Nu era ușor. În schimb, vedea fără întrerupere, cu ochii minții, chipul fiului său. Își aminti cu o tresărire că nu-i mai despărțeau nici zece zile de examenul de chimie la care Donald trebuia să se prezinte.

Ajunseră la celălalt capăt al podului. Se pornise ploaia.

„Restul drumului îl facem cu un taxi“, anunță Rain. Părea neobișnuit de veselă azi. Parcă furtunile de îndoieli și remușcări trecuseră pe moment. Mor își spuse : dacă măcar ea ar fi sigură, chiar și pentru o scurtă perioadă, dar absolut sigură, aș putea să mă hotărăsc ; și gîndul ăsta păru să apropie hotărîrea. Opri un taxi și, de îndată ce se urcară, o strînse pe tînără în brațe cu pasiune uitînd de orice altceva.

La cererea lui Rain, taxiul opri imediat ce ieșiră din Bond Street. Mor privi în jur nesigur. Alături de Rain, trăia atît de complet de la o clipă la alta, că nici măcar nu se întrebase încotro se duc. Apoi ochii îi căzură pe un afiș lîngă o ușă din apropiere. Pe afiș scria „TATĂL ȘI FIICA. O expoziție cu lucrări de SIDNEY și RAIN CARTER.“

Rain îl privi încîntată de uimirea ce i se citea pe față și-l conduse înăuntru. Mor era stăpînit de o emoție neobișnuită. Cu excepția portretului lui Demoyte, nu văzuse nici o pictură de-a lui Rain sau de a tatălui ei, nici în original, nici în reproduceri. Era emoționat și intimidat în același timp. Se gîndi imediat că s-ar putea să-i displacă expoziția. Urcă scările.

Apariția lui Rain stîrni o oarecare senzație în sala de la etaj. O cunoșteau fata care vindea cataloage, doi negustori de tablouri și proprietarul galeriei, care stătu de vorbă cu ei în mijlocul sălii. Vreo două-trei persoane

care priveau tablourile se întoarseră curioase să-i vadă. Mor pătrundea pentru prima oară în lumea lui Rain. Se simţea intimidat. Ea îl prezentă cu aplomb — ca fiind un prieten de-al lui Demoyte. Negustorii de tablouri ştiau de portretul lui Demoyte, se interesară de el şi declarară că aveau intenţia să se ducă pînă la St. Bride, în toamnă, să-l vadă. Lui Mor i se păru ciudat gîndul că de-acum încolo experţi de artă vor face pelerinaje la St. Bride. În oricare altă stare de spirit, gîndul ăsta i-ar fi făcut plăcere. Dar acum, cînd se vorbea de toamnă era ca şi cînd s-ar fi vorbit de o perioadă cînd el avea să fie mort. Îi urmărea de parcă ar fi fost un condamnat ascultînd o şuetă între paznici.

Rain nu părea deloc grăbită. Bîrfi şi comentă ultimele noutăţi cu cei trei experţi. Vorbiră o vreme despre lucrările tatălui ei, aducînd în discuţie vînzarea recentă a uneia dintre ele şi referindu-se la preţ. Preţul îl uimi pe Mor. Stătea mai retras şi tăcut, privind-o pe Rain. Părea acum atît de relaxată, era cu totul diferită de strengarul plîngăreţ de acum două seri, cînd discutaseră ore în şir despre situaţia lor. Se dovedea capabilă să iasă cu uşurinţă din starea *de atunci* şi să păşească în *cea de faţă*. Se minună din nou că nu-l părăsise definitiv. Astăzi era îmbrăcată într-o rochie gri-deschis de jerseu, în care nu o mai văzuse pînă acum şi care-i venea ca turnată, făcînd-o să pară mai înaltă. În timp ce ea discuta, îi cercetă chipul luminos şi băieţos, aşa cum stătea cu capul dat pe spate, şi rotunjimea perfectă a sînilor subliniată de materialul rochiei, care i se mula pe trup. Observă că pantofii cu tocuri înalte luaseră locul espadrilelor de pînză pe care le purta de obicei la St. Bride. Mai observă geanta, precum şi tocul înalt, negru, bine lustruit, cu care bătea ritmic. O invidia, şi nevoia de a fi împreună deveni brusc atît de cumplită, că trebui să-şi întoarcă privirile în altă parte.

Se întrebă pentru a suta oară ce anume voia de la ea. Nu era numai dorinţa de a fi posesorul acestei făpturi mici şi exotice. Voia să fie omul nou în care-l transformase ea, fiinţa liberă, creatoare, veselă şi afectuoasă pe care reuşise s-o trezească la viaţă în chip miraculos, din banalitatea în care se complăcuse. Îşi reaminti cuvintele lui

Bledyard: „nu te gîndeşti la nimic altceva în afară de satisfacerea dorinţelor tale". Foarte bine, dacă doi oameni îşi ajung unul altuia şi se pot înnoi unul pe altul, de ce nu ? La urma urmelor, îşi spuse el, asta *poate* să-mi fie o călăuză. Nu trebuie decît să mă lămuresc ce cîştig şi ce distrug ! Cu un sentiment de uşurare, îşi dădu seama că starea de spirit i se schimbă. Negura coşmarului ce se lăsase asupra lui în timp ce-o aştepta în gara Waterloo se risipi. Într-o lume în care nu mai există nici un mîntuitor, numai luciditatea putea reprezenta un răspuns dat păcatului. Avea să-şi clarifice totul, fără să evite nimic, şi apoi avea să hotărască.

Rain terminase de discutat cu experţii. Îşi luară rămas bun, iar ei plecară împreună. Se întoarse spre Mor. „Nu te-ai uitat !"

„*Ba da,* făcu Mor, zîmbind. Acum prezintă-mi tu tablourile."

O porniră în jurul sălii. Mor nu era obişnuit să privească tablouri şi acestea îl şocară. Erau foarte diferite. Unele erau decorative şi lucrate cu minuţiozitate, asemeni portretului lui Demoyte, altele mult mai impresioniste, cu culoarea aplicată în tuşe groase pe pînză. După ce eşuă de vreo două ori, Mor renunţă să mai încerce să spună care erau tablourile lui Rain şi care ale tatălui ei. Se pare că nu puteai ajunge la nici o concluzie pornind de la criterii stilistice.

„Cum îşi dau seama experţii ?" întrebă Mor.

„Tablourile tatălui meu sînt mai bune !" răspunse ea.

Toate tablourile se caracterizau printr-o mare intensitate şi chiar violenţă a culorii şi o dispunere îndrăzneaţă şi aspră a formelor. Totul era văzut în mare şi-ţi dădea impresia că are mai multă culoare şi mai multe suprafeţe decît în natură. În comparaţie cu aceste lucrări, portretul lui Demoyte părea mai armonios şi mai sumbru.

Cînd Mor îi spuse asta, Rain replică : „De-abia acum am început să-mi dezvolt un stil propriu. Tatăl meu era un pictor atît de viguros şi o personalitate atît de puternică, că pur şi simplu m-am format în spiritul viziunii sale. O să trebuiască să treacă mult timp pînă voi ajunge să ştiu ce zace de fapt în mine."

Mor gîndi că încă de pe acum are un viitor. Regreta că nu-i poate transmite şi lui acest sentiment al viitorului. Întrebă : „E vreun portret de-al tatălui tău aici ?“

„Chiar mai multe“, răspunse Rain. Îl duse în faţa unuia.

În prima clipă Mor văzu pe pînză numai munţii colţuroşi şi văile făcute din culoare şi doar după aceea imaginea unui bărbat cu chipul prelung uitîndu-se dintr-o parte circumspect spre privitor, cu faţa îndreptată în cealaltă direcţie, cu părul negru şi drept, cam rar, tăiat ca o perucă, cărunt la tîmple, cu ochii mari şi cam umezi înconjuraţi de nenumărate riduri şi o gură cu expresia gînditoare, uşor crispată.

„Tu l-ai pictat ?“ întrebă Mor.

„Nu, tata, spuse Rain, cu puţin înainte de a muri. E un tablou foarte bun. Uite cîtă autoritate are capul ăsta. Domnul Bledyard n-ar fi avut ce critica *aici*.“

Mor îşi dădu seama că nu poate emite nici o judecată asupra tabloului. Era stăpînit de o senzaţie, pe care o ai de obicei în vis, că fusese transplantat în lumea lui Rain, ca şi cînd l-ar fi vrăjit ca să-i arate trecutul. Cît de obiectivă e, totuşi, îşi zise el. Porniră mai departe.

Se opriră în faţa portretului unei fetiţe cu coade lungi, negre, aplecată peste claviatura unui pian. Dintr-un abur de culoare chipul ei se detaşa plin de viaţă, scăldat în lumina şi atmosfera unui interior din Sud.

„Cine-i ?“ întrebă Mor, deşi ghicise.

„Eu“, făcu Rain.

„E pictat de tatăl tău ?“

„Nu, de mine.“

„Dar erai copil pe vremea aia !“ exclamă Mor.

„Nu atît de copil pe cît par, replică Rain. Aveam nouăsprezece ani. Din păcate, nu e prea reuşit.“

Lui Mor i se părea minunat. „Şi aveai păr lung ! rosti. Cînd l-ai tăiat ?“

„După... La Paris, cînd îmi făceam studiile acolo.“

Trecură repede la tabloul următor. Tatăl lui Rain stătea în pragul unei uşi sprijinit de canat. Era îmbrăcat într-un costum alb, lejer, iar faţa îi era în umbră. În spatele lui, se vedea prin uşă întinderea orbitoare a mării.

„Şi pe ăsta tot eu l-am pictat, îi explică Rain. E un tablou mai recent, nu chiar atît de îngrozitor. Aşa se vedea din uşa casei noastre."

„Casa voastră !" făcu Mor. Îşi imaginase, de bună seamă, că Rain şi cu tatăl ei trăiseră într-o casă — dar, nu se ştie cum, imaginaţia nu încercase să-i ofere nici un detaliu despre felul în care trăise în trecut, înainte ca el s-o cunoască.

„Uite, tot casa noastră, făcu ea. Aici se vede mai mult din ea."

Mor văzu faţada unei vile albe, pudrată parcă de soare şi vrîstată de umbre albăstrii, cu pete liliachii pe pereţi, acolo unde se coşcovise tencuiala, cu obloane cenuşii, cam stricate, aranjate în diverse poziţii. Un chiparos cojit ascundea pe jumătate una din ferestre.

„Unde-i marea ?" întrebă Mor.

„Aici", răspunse ea, arătîndu-i un punct dincoace de prim-planul tabloului.

„Care e camera ta ?" se interesă Mor.

„Nu se vede de aici, răspunse. Asta e camera tatii. A mea dă spre spatele casei. În ăsta se vede fereastra.", Arătă spre un alt tablou. Era seară şi pe zidul din spate al casei cădea o lumină caldă şi difuză. O puzderie de arbuşti în floare, cu forme groteşti şi umbre de un violet intens, aproape că se căţărau pe pereţi.

„Nu e nici o cărare", observă Mor.

„Nu, trebuia să-ţi croieşti drum printre ei."

„Şi ce se vede de la fereastră ?" întrebă Mor.

„Uite", făcu ea. Era în plină după-amiază şi, contur după contur, se desfăşura un peisaj somnolent, ce se fărîmiţa din pricina uscăciunii, pierzîndu-se printre colinele presărate cu vii şi cu întinderi mari de vegetaţie uscată şi bolovănişuri.

„Cine... ?" începu el.

„Pe ăsta eu l-am făcut, răspunse ea. Celelalte sînt ale tatii. Nu se mai sătura pictînd casa."

„A cui e casa acum ?" întrebă Mor.

Ea îl privi surprinsă. „A mea."

Treceau de la un tablou la altul. Mai toate erau reprezentări ori ale casei, ori ale peisajului din apropierea ei,

ori autoportrete, ori portrete ale unuia făcute de celălalt. Mai erau două, trei scene din Paris şi vreo cinci portrete ale altor persoane. Mor contempla uluit, cu un fel de îndurerare intensă şi plăcută, lumea plină de viaţă a Sudului, unde la amiază soarele risipea pe mare pete inegale de strălucire sau o sorbea în înalt cu limpezimi de un albastru-pal dimineaţa, unde casa albă, cu ziduri de pe care se cojise tencuiala, părea amorţită şi arsă la amiază sau pîlpîind de viaţă în aerul fărîmicios al înserării, o parte a ei privind spre mare, iar cealaltă peste florile prăfuite, pînă departe în munţi. Uitîndu-se humai, Mor simţea în nări aerul Sudului. Şi în fine, aici, în camera pe care ajunsese s-o recunoască a fi salonul, stătea o fată cu păr negru într-o rochie de vară înflorată. Era miezul zilei, dar obloanele fuseseră trase din pricina soarelui. În cameră plutea lumina puternică şi clară, umbrită totuşi, a interioarelor din sud. Fata îşi dăduse spre spate părul foarte scurt şi se uita spre privitor zîmbind, cu o mînă sprijinită pe o măsuţă şi cu cealaltă la bărbie. Tabloul avea ceva din prospeţimea pedantă a unei fotografii din perioada victoriană. Pe această Rain o recunoscu, era Rain de astăzi.

„Unul din ultimele tablouri ale tatălui meu", explică Rain.

Mor fu cuprins de emoţie. Cît de tare trebuie s-o fi adorat. În această izbucnire neaşteptată de simpatie pentru tatăl ei îşi dădu pentru prima oară seama că în general atitudinea lui faţă de această persoană fusese una de ostilitate.

„Al cui e tabloul ăsta ?" întrebă Mor.

„Al distinsei doamne Leamington Stephens", răspunse Rain.

Mor se încruntă. Ce drept avea această distinsă doamnă Leamington Stephens să posede un asemenea portret de-al lui Rain ? „Îl vreau eu !" exclamă el.

„Am să pictez unul pentru tine, dragule. O să pictez multe, multe. O să-ţi fac portrete. O să te pictez mereu."

Mor privi peste ani. Încăperea era ticsită de portrete de-ale lui şi de-ale lui Rain. El citind pe terasă pe înserat, lucrînd în salon la amiază, croindu-şi drum prin hăţişurile de arbuşti cu frunze prăfuite. Rain pierzîndu-şi

încetul cu încetul aspectul de băieţandru, simplitatea nepreţuită şi încordată a copilăriei preschimbată în seninătatea maturităţii, şi tot aşa, portret după portret, pînă în viitorul îndepărtat. Rain cu penelul în mînă privind prin sute de pînze spre sfîrşitul vieţii.

Nu scoase o vorbă. Rain privea în sus spre el. Mor îi întîlni privirea fără să zîmbească, tînjind ca ea să-i hotărască soarta.

„Nu există aici nici un portret de-al mamei tale?“ întrebă el în cele din urmă.

„Nu, răspunse Rain. Tata n-a pictat-o decît rar.“

Mai făcură vreo doi paşi şi Mor se întreba ce-ar fi putut afla de la chipul acela care lipsea. Vru să întrebe ceva, dar Rain îl întrerupse.

„Tabloul ăsta e interesant ca o curiozitate“, vorbi, arătînd spre o pînză mare atîrnată în capătul sălii. Aici apăreau amîndouă chipurile. Tatăl lui Rain stătea la o masă, pe care erau răsfirate cărţi şi hîrtii, cu faţa spre privitor. În partea stîngă a mesei, proptită de ea, era o oglindă mare cu ramă aurită, în care se vedea imaginea lui Rain şi a pînzei pe care o picta ea, unde apărea aceeaşi scenă într-un racursi foarte strîns. Tatăl lui Rain purta o cămaşă descheiată la gît. Părul lui negru şi mătăsos, tuns scurt, îi încadra fruntea, iar faţa prelungă şi meditativă privea cu interes în sus spre fiica lui ; o mînă i se odihnea pe rama oglinzii în care se vedea imaginea chipului ei privindu-l cu acelaşi interes. Capetele erau foarte apropiate şi asemănarea dintre ele era izbitoare şi impresionantă.

„Extraordinar“, exclamă Mor.

„Nu-i prea reuşit, din păcate, ripostă Rain. O să trebuiască să mai încerc o dată cu tine.“ Vorbea pe tonul cel mai obişnuit, cu atenţia îndreptată tot asupra tabloului.

Mor îşi zise : A hotărît. *A hotărît*. Începuse să dorească să plece din expoziţie. Fără să spună o vorbă, se întoarseră şi o porniră în jos pe scări. Cît mai era încă pe covorul moale, Mor resimţi suferinţa revenirii la după-amiaza ploioasă ca de toamnă şi la uruitul circulaţiei de afară, unde totul era ca şi înainte, rece, zgomotos, urît, fără spaţiu, fără tihnă şi fără linişte. O privi cu coada ochiului pe Rain, cînd ieşiră pe uşă. Nu, nici ea nu mai era la fel ;

culourile revărsaseră asupra ei o nouă lumină, trecutul îi dăduse putere şi o transfigurase. Toate chipurile diferite pe care el le văzuse, de la fetişcana cu codiţe pînă la frumuseţea echilibrată purtînd rochia cu imprimeu de flori, erau întipărite pe chipul ei acum, învestindu-l dintr-o dată cu o altă prestanţă şi cu o altă vîrstă. Mor se gîndi, de asemenea, cît de tare seamănă în clipa asta cu tatăl ei, doar că ceea ce-i dădea lui o înfăţişare ursuză şi independentă apărea la ea ca o seninătate pedantă şi rigidă, care împreună cu chipul rotund şi faţa pură de copil devenea absurdă şi vrednică de compasiune. Era copleşit de emoţie.

Ploua necontenit. Mor n-avea fulgarinul cu el. Rain avea o umbrelă mică atîrnată pe mînă. I-o întinse în tăcere, iar el o deschise deasupra capetelor lor. Braţ la braţ, o porniră spre Bond Street.

„Ceaiul la «Fortnum şi Mason»“, decretă Rain.

Ceai la „Fortnum şi Mason“ ! Mor fu brusc cuprins de-o voioşie fără margini, care-i răscoli tot trupul cu atîta putere, încît în prima clipă nici nu-şi dădu seama că de fapt îl invadase bucuria. Ea hotărîse. Şi se hotărîse şi el. Nu putea face altă alegere. Exclamă : „Rain“.

Ea îşi ridică privirea strîngîndu-l mai tare de braţ, cu ochii strălucitori şi plină de încredere. „Ştiu“, îi răspunse.

Ploaia se înteţi. „Să-ţi spun ceva, spuse Mor. Nu sînt convins că aş putea trăi tot timpul departe de Anglia, nici măcar cea mai mare parte a timpului.“

„Dragul meu, atunci o să stăm în Anglia“, spuse Rain.

Se agăţă şi mai tare de braţul lui. Ploaia începu să plesnească cu furie. O rupseră la fugă în direcţia ceainăriei „Fortnum“.

XVI

ERA A DOUA ZI. ÎN SEARA aceasta Bledyard avea să-şi ţină faimoasa conferinţă pe temă de artă, iar domnul Everard reuşise s-o convingă pe Rain că trebuie neapărat să fie de faţă — mai cu seamă

că de data asta conferința se axa pe subiectul de mare actualitate al portretisticii. De obicei, Mor se eschiva de la conferința lui Bledyard, dar acum, pentru că venea Rain, venea și el negreșit. De cînd luase hotărîrea finală și categorică, lumea dobîndise cu totul altă înfățișare. O energie fantastică, pînă acum consumată în ezitări continue și în năzăririle cele mai sumbre, se transformase în cea mai pură bucurie. Mor nutrea acum o bunăvoință nemărginită față de colegii săi, inclusiv față de Bledyard, și descoperi chiar că așteaptă conferința cu interes de parcă ar fi fost vorba de o nemaiauzită desfătare. O să stea în aceeași încăpere cu Rain și, în timp ce Bledyard o să vorbească, el are să se gîndească la ea și o să revadă imaginile emoționante și fantastice din ziua precedentă, care mai pluteau și acum deasupra ei, asemeni norului de îngeri ce-o încadrează pe Fecioară.

Mor trecuse printr-o oră foarte neplăcută în timpul după-amiezii, cînd redactase o scrisoare cît se poate de sinceră către Nan. Dar chiar și această îndatorire îi fusese ușurată de sentimentul de eliberare extremă pe care-l resimțea din pricină că ajunsese în cele din urmă să afle adevărul și că era în stare să-l exprime. După ce termină ciorna, schiță o scrisoare către Tim Burke, explicîndu-i pe scurt că în ultimă instanță nu va mai putea candida. În legătură cu aceasta, Mor resimțea încă un regret adînc și cu totul aparte. Dar își dădu același răspuns. Cîștigase un mare premiu. Era gata să plătească pentru el. Cînd termină și asta, nu-i mai rămase timp să copieze ciornele, așa că le puse bine într-un sertar. Avea să le expedieze a doua zi.

Singura problemă în legătură cu care nu lăsase frîu liber gîndurilor erau copiii. Cînd se simțea tentat să se gîndească la ei își spunea : în oricare direcție aș porni-o, tot se distruge ceva — și s-ar putea ca distrugerea să fie chiar mai mică decît mă tem eu. În definitiv, copiii sînt destul de mari. Nu ne putem rupe cu totul unii de alții. Se lupta din răsputeri să nu-și îngăduie nici un fel de calcule în legătură cu copiii. Hotărîrea fusese luată și era inutil să se tortureze singur cu gînduri chinuitoare, fără nici o legătură cu hotărîrea. În ciorna scrisorii adresate lui Nan sugerase să nu li se spună nimic nici lui Donald,

ci lui Felicity pînă după examenul de admitere. Se ndise chiar c-ar putea amîna trimiterea scrisorii lui lan după această dată — dar era prea intensă nerăbdarea e a-i comunica hotărîrea luată. Mai avea totuşi senzaia că nu realizase decît ceva precar şi că acest lucru treuia stabilit şi definitivat fără întîrziere. Faţă de Nan nu mai resimţea furia de pe vremuri, ci numai un sentiment surd de ostilitate îmbinat cu milă şi regret. Ştia că o să fie extrem de surprinsă. O să-i vină foarte greu să-şi închipuie că în cele din urmă el se ridică atît de categoric împotriva ei. Gîndul că o să fie uimită îi dădu o oarecare satisfacţie, care păli însă, transformîndu-se într-un sentiment de ruşine. Mila puse apoi stăpînire pe mintea lui — şi de îndată ce putu îşi concentră din nou întreaga atenţie asupra lui Rain.

Conferinţa lui Bledyard era programată după cină şi, ca de obicei, se ţinea în sala de gimnastică, mai uşor de camuflat decît sala de festivităţi. Avea să se întunece de fapt la scurtă vreme după începerea conferinţei, dar merita totuşi să împiedici să intre lumina amurgului fie şi numai pentru cele cîteva diapozitive de la început. Nu-ţi rămînea decît să speri că epidiascopul n-o să se defecteze din nou şi că numărul diapozitivelor proiectate pe dos o să fie minim. Nu se ştie bine cum asemenea incidente se produceau de fiecare dată la conferinţele lui Bledyard şi de ce atrăgeau după ele întotdeauna un haos total. Cel mai neînsemnat incident, care în oricare altă ocazie ar fi trecut neobservat de elevi, devenea în asemenea cazuri pretext de adevărate istericale. Elevii veneau la conferinţa lui Bledyard ca la o petrecere sau o orgie, în cea mai bună dispoziţie şi gata să izbucnească din orice motiv. Atmosfera devenea molipsitoare. Mor se lăsa atras de ea şi, într-un chip cu totul nefiresc, se aştepta ca tot soiul de incidente absurde să dea o savoare deosebită serii.

Se întîlni cu domnul Everard, care traversa terenul de joacă. Pe chip i se citea nelinişte. „Sper că de data asta ai să vii, Bill“, i se adresă el.

„Negreşit“ răspunse Mor. Îi venea să-l îmbrăţişeze pe Evvy. Se întreba dacă arată pe atît de dezlănţuit pe cît se simte.

„E o mare uşurare pentru mine că vii, spuse Evvy clătinînd din cap. Sper numai să nu scăpăm situaţia din mînă."

Elevii tocmai intrau încolonaţi în sala de gimnastică. Fuseseră trase draperiile negre şi aprinse luminile. Afară seara era caldă, iar aerul era încărcat de miresme iscate de ploaia recentă, miresme care se aşterneau în straturi grele în jurul pămîntului, frunzelor şi florilor. Un amurg ceţos şi plăcut învăluia şcoala, îndulcind ariditatea cărămizii roşii şi transformînd neogoticul în gotic. Vizavi de sala de gimnastică turnul se avînta măreţ în cercurile unduitoare ale negurilor înserării şi ale întunericului şi ici-colo cîteva ferestre făceau cu aurul lor amurgul din jur mai sumbru. Una cîte una luminile se stinseră. Devenise un obicei la St. Bride ca toată lumea să fie prezentă la conferinţa lui Bledyard.

Din sala de gimnastică izbucni un vacarm de nedescris, ce se tot amplifica, de strigăte şi hîrşîieli de scaune.

O uşoară notă de isterie se făcea deja simţită. Apoi cineva pocni din palme şi o voce, probabil a lui Hensman, spuse : „Opriţi larma asta, o să se dărîme tavanul peste voi ! Dacă o să vorbiţi cum vorbiţi de obicei, o să vă auziţi perfect". O clipă mai tîrziu vacarmul reîncepu mai puternic decît înainte. Mor îşi spuse că ar trebui poate să intre să-i vină în ajutor lui Hensman. Acesta avea acum obligaţia de-a pune în funcţiune epidiascopul. De obicei sarcina aceasta cădea în seama domnului Baseford — dar în absenţa lui, prin sufragiu general, îi fusese încredinţată domnului Hensman. Mor îşi spuse că e puţin probabil ca Hensman să se descurce mai rău decît Baseford şi că s-ar putea chiar să se descurce mai bine, deoarece era cu totul imperturbabil şi insensibil faţă de orice fel de obrăznicii. Mor se bucura că nu fusese el desemnat să preia obligaţia asta sîcîitoare şi, în condiţiile date, exasperantă. Lăsîndu-l totuşi pe Hensman să domine hărmălaia mereu crescîndă din sală, el rămase locului privind spre celălalt capăt al terenului de joacă. Spera s-o vadă pe Rain sosind şi, dacă ar fi fost posibil, să se aşeze cît mai aproape de ea, dacă nu chiar alături.

Se întuneca. Un şuvoi de elevi din clasele mai mici trecu pe lîngă el aducînd încă un transport de scaune, gonind apoi nebuneşte spre uşa sălii de gimnastică. Trei

ntre ei, care ajunseră acolo în același timp, se învălmă-
ă blocînd ușa cu un talmeș-balmeș de urlete, copii și
aune. Izbucni o luptă ; unul din ei pretindea că fusese
borît la pămînt. Mor făcu cîțiva pași în direcția lor.
aricada de scaune și de trupuri ce se zvîrcoleau dispăru
prin farmec și copiii o zbughiră în sala de gimnastică,
-și dispute cu colegii lor cele mai bune locuri. Cînd
or își întoarse din nou capul, o văzu pe Rain traversînd
renul de joacă escortată de domnul și doamna Prewett.
făcu impresia că strălucește în lumina amurgului și
se apropie de el împinsă de o simplă briză, totuși extrem
puternică. Chiar și soții Prewett, care o încadrau, do-
ndiseră ceva din strălucirea înaintării ei triumfale.
fantastic de drăguți sînt soții Prewett ! își spuse Mor.
mîndoi îi zîmbeau. Lui Rain nu-i vedea decît cu greu
ipul. Cînd făcu un pas spre ea, apăru pe neașteptate
n aerul înserării Evvy și o interceptă. Stătuse la pîndă
ușa clădirii bibliotecii, evitînd scena din sala de gim-
stică. O preluă pe Rain și o escortă spre ușă. Mor îi
ma, împreună cu domnul și doamna Prewett.

Intrînd, Mor clipi izbit de lumina puternică dinăuntru
de zgomotul care acum devenise un soi de uruit continuu
cuțit și asurzitor, nu mult diferit de cel al unui motor cu
acție. În fața lui vedeau spinarea lui Evvy și apoi profilul
u, vizibil tulburat de ceea ce se petrece. De îndată ce
veni clar că o parte din spectatori vor trebui să stea jos pe
dea, băieților mici din față le veni ideea să culce cîteva
nduri de scaune și prin metoda asta să se așeze cîte trei
un scaun, unul pe spătar, unul la mijloc și al treilea
picioare. În jurul fiecărui scaun trîntit se dădea cîte
mică bătălie, ocupanții încercînd să realizeze echili-
ul adecvat. Dincolo de această zonă a răzmeriței pînă
fundul sălii erau masați băieții mai mari, nerăbdători,
rbăreți și extrem de agitați, unii în picioare, alții în
nunchi pe scaune, alții călărind spătarul, vorbind cu
i din spate. Șirurile se strîmbaseră în asemenea măsură
locuri, încît era aproape imposibil să-ți dai seama dacă
ai există cît de cît ordine. Scaunele pluteau de-a valma
o mare asurzitoare și frămîntată.

Evvy care părea, desigur din pricina prezenței lui
ain, chiar mai împiedicat decît de obicei, își dibui dru-

mul printre elevii mici, fără să scoată o vorbă, înspre o insulă fără contur precis, ce rămăsese liberă la mijloc, chiar în faţa epidiascopului. Mor venea pe urmele lor, strecurîndu-se înaintea soţilor Prewett, hotărît să facă totul să stea alături de Rain. Era în clipa de faţă tot atît de voios ca şi un elev din clasa a cincea. Străbătînd barajul urlător al elevilor din clasele mici, ordonă cu o voce pătrunzătoare : „Puneţi scaunele alea cum trebuie !“ Spera ca asta să nu-l jignească pe Evvy. Dar dacă stăteai să te gîndeşti, pe Evvy, dragul de el, nu-l ofensa niciodată nimic. Şi ca să permiţi o asemenea anarhie chiar de la început însemna să-ţi creezi singur probleme. Copiii se îmbrînciră să ridice scaunele şi luptele continuară în cadrul fiecărui trio ca să se hotărască cine va rămîne stăpîn. Mor îi lăsă în plata domnului, trecînd mai departe chiar în spatele lui Rain şi al directorului.

În faţa epidiascopului, de fiecare parte a culoarului, se afla un număr de scaune goale ce fuseseră rezervate de către Hensman. Cîţiva dintre profesori se şi aşezaseră în această regiune oarecum mai sigură. Cu un oftat de uşurare, Evvy o conduse pe Rain la un scaun şi se lăsă obosit pe cel de alături. Mor reuşi să se instaleze de cealaltă parte a ei, iar soţii Prewett lîngă el. Îşi întoarse capul să vadă cine stă în spatele lui şi dacă nu poate să-şi descopere fiul în mulţime, dar nu era nici urmă de Donald.

Bledyard sosise. De fapt, în serile cînd ţinea conferinţe, era primul în sala de sport. Stătea în picioare în faţa şirurilor de băieţi din clasele mai mici, sprijinindu-se în vergeaua cu care în timpul proiecţiilor urma să indice unele detalii ale imaginilor sau să ceară schimbarea diapozitivelor, bătînd cu ea în podea. În spatele lui pe peretele sălii de gimnastică fusese atîrnat un cearşaf alb. Bledyard rămăsese nemişcat acolo privind spre furnicarul băieţilor, cu faţa încremenită într-o expresie gînditoare şi afabilă ca şi cînd ar fi repetat ce are de gînd să le spună şi şi-ar fi dat seama că e deosebit de interesant. N-avea niciodată nevoie de note cînd vorbea. Odată pornit, oricare ar fi fost subiectul pe care şi-l alegea, putea să continue ore în şir în genul lui împotmolit, dar calm, cu o coerenţă controlată şi chiar cu eleganţă. În felul său, Bledyard

era un bun orator şi-ar fi putut impresiona aproape orice fel de auditoriu, cu excepţia unuia format din elevi de şcoală.

Devenise un obicei ca atunci cînd conferenţiarul era unul din profesori şi nu cineva venit din afară să înceapă să vorbească fără nici o altă introducere, de îndată ce sosea directorul. Bledyard aşteptă deci pînă-l văzu pe domnul Everard instalat pe scaun şi apoi bătu hotărît în podea cu vergeaua. Dădea impresia unui om total degajat şi lui Mor îi redeşteptă în minte imaginea unui pelerin, sprijinit pe toiagul lui, răbdător şi plin de speranţă. De bună seamă că Bledyard ştia ce-l aşteaptă. Dar în fiecare an, cu prilejul conferinţei, părea acaparat de subiectul pe care trebuia să-l trateze şi accepta furtunile ce se dezlănţuiau atît de des deasupra capului său fără surprindere, dar şi fără interes. Odată, cînd Demoyte se văzuse obligat să întrerupă conferinţa la mijloc pentru că elevii îşi ieşiseră cu totul din minţi, Bledyard ar fi fost în stare să continue, deşi nu s-ar mai fi auzit nici măcar o vorbă. Stătea acum în faţa lor, cu capul puţin înclinat, în timp ce vacarmul se potolea încet, ajungînd numai un murmur voios. Îşi trăsese pe după urechi şuviţele lungi şi moi de păr negru, dînd la iveală o mare parte din obrazul lui foarte palid, devenit acum concav, în efortul de a-şi concentra gîndurile. Se stinseră luminile.

În întunericul ce se lăsă brusc murmurul elevilor crescu, ca apoi să se domolească. Plin de îndrăzneală Mor îşi întinse mîna şi găsi alături mîna lui Rain. O strînse cu pasiune. Ea răspunse strîngerii lui şi apoi încetişor îşi eliberă mîna. Mor încercă s-o apuce din nou. Îl evită. Aterizâ ca o pasăre pe încheietura mîinii lui cu un gest mustrător şi apoi dispăru poposind în siguranţă, în tovărăşia celeilalte mîini, pe genunchi.

Elevii din clasele mai mici chicoteau în aşteptare. Bledyard făcu : „Linişte, vă rog, băieţi". În cele din urmă se lăsă un soi de tăcere.

Epidiascopul începu să funcţioneze aruncînd un pătrat alb de lumină pe ecran. În această lumină, Mor îşi întoarse capul să cerceteze profilul lui Rain. Ea privea sever drept înainte. Îşi dădu seama că, dacă nu e destul de

atent, ea o să izbucnească în rîs fără întîrziere. Se grăbi să-şi îndrepte atenţia aiurea, concentrîndu-se la rîndul lui să păstreze sobrietatea de rigoare.

Bledyard începuse să vorbească. „Chipul uman a fost descris ca fiind cea mai interesantă suprafaţă din lume"... Dinspre rîndurile băieţilor mai mici izbucni o explozie de rîsete ce amuţiră pe loc „...De către un matematician, matematician", spuse Bledyard. Nu găsi că era un cuvînt prea uşor. Un fior de veselie mută străbătu încăperea spre celălalt capăt. „Acum să ne punem, punem întrebarea, continuă Bledyard, de ce sîntem întotdeauna interesaţi de chipuri şi de ce atunci cînd ne întîlnim cu prietenii noştri le privim, privim chipurile şi nu genunchii sau coatele ? Răspunsul e simplu. Gîndurile şi emoţiile sînt mai adesea exprimate prin mişcări ale feţei decît prin mişcări ale genunchilor sau coatelor."

Un hohot imens, pe care elevii îl reţinuseră cu greu pînă la sfîrşitul frazei, izbucni dezlănţuit. Mor aruncă din nou o privire spre Rain şi o văzu că-şi ascunsese faţa în batistă. Scaunul ei se zgîlţîia uşor. Dincolo de ea, privirea lui îl surprinse pe Evvy, cu ochii larg deschişi şi cu o figură serioasă deasupra gulerului înalt. Îşi dădu seama că nu mai poate rezista mult. Începu să-şi caute şi el batista.

„Şi acum să ne mai punem, punem o altă întrebare, reluă Bledyard. De ce reprezintă pictorii în tablourile lor chipurile semenilor, semenilor lor ? La asta se poate răspunde că pictorii reprezintă lucruri care există pe lume şi chipurile omeneşti fac parte din lucrurile care există pe lume." O altă undă de veselie calmă, dar adîncă, străbătu încăperea. Elevii se mai reţineau totuşi, cu acea delectare plină de anticipări pe care o guşti atunci cînd aştepţi încheierea unei poveşti lungi, dar fără îndoială extrem de amuzante.

„Răspunsul acesta e departe de a fi satisfăcător, satisfăcător", continuă Bledyard. Rostea totul cu o solemnitate desăvîrşită şi cu acea hotărîre calmă a unuia care anunţă declararea războiului sau moartea unui suveran. „În decursul diferitelor perioade istorice, au existat raţiuni diferite care i-au îndemnat pe pictori să-i picteze pe oa-

meni, sau pe oameni să vrea să fie pictaţi de pictori, pictori, pictori."

Cînd Bledyard repeta un cuvînt de trei ori, veselia auditoriului nu mai cunoştea margini. Se înălţă un urlet voios ce acoperi răpăitul lui Bledyard, care cerea proiecţia primului diapozitiv. Urmă o tăcere prelungită. Hensman nu auzise răpăitul, iar Bledyard aştepta cu răbdare să apară prima imagine. Mor, care bănui imediat ce se întîmplase, se aplecă peste Rain să-i şoptească lui Evvy să-l îmboldească pe Hensman. Chiar în clipa aceea însă Evvy era cu capul întors, aruncînd peste umăr priviri dezaprobatoare spre nişte elevi care se îmbrînceau în fundul sălii. Mor pendulă înapoi în scaun. În această mişcare obrazul lui îl şterse pe cel al lui Rain. Aruncă încă o privire furişă în direcţia ei şi văzu că îşi cîştigase destul controlul de sine pentru a-şi întoarce faţa spre el, cu ochii uşor împăienjeniţi de voioşie, cătînd pe deasupra batistei, pe care o mai ţinea şi acum apăsată pe gură. Tăcerea continua.

„S-a rupt banda sonoră", răsună clar un glas din fundul sălii. Elevii îşi dădură drumul, lăsîndu-se legănaţi fără control de un val imens de rîs. Rain îşi proiectă capul înainte cu un chiot, umerii scuturîndu-i-se de hohote. Mor începu să rîdă pe înfundate. Era nebun de fericire, de o fericire zănatică.

„Am putea, mă rog, să vedem primul diapozitiv, domnule Hensman ?" rosti Bledyard.

Apăru, în fine, primul diapozitiv. Reprezenta tabloul *Cavaler rîzînd* de Frans Hals. Elevii mai gîlgîiră ce gîlgîiră şi-n cele din urmă se aşternu liniştea.

„Cavalerul ăsta, reluă Bledyard, vă este bineînţeles cunoscut tuturora. Şi dacă ne întrebăm care este legătura care-i ţine laolaltă pe model, model şi pe pictor, răspunsul este : farmecul. Modelul doreşte să fie înfăţişat ca un tip fermecător şi pictorul îi face această plăcere fără nici o ezitare." Bledyard bătu în podea.

Elevii se potoliseră o clipă şi-l ascultau pe Bledyard. Se înălţa totuşi un murmur slab ca în preajma unui stup de albine gata să roiască.

Următorul diapozitiv reprezenta capul împăratului Teodoric, reprodus de pe un mozaic din Ravenna. „Şi aici ce avem ? întrebă Bledyard. Nu portretul unui individ făcut de alt individ, ci o viziune abstractă, abstractă a puterii şi măreţiei, creată sub înfăţişarea unui om.“ Bătu din nou în podea. Elevii dădeau semne de nerăbdare, frustraţi că nu-şi primesc prada.

„Şi acum, acest portret impunător...“ Se înălţă un hohot de rîsete. Următorul diapozitiv înfăţişa traiectul digestiv al broaştei. Îl văzură pe Bledyard îndepărtîndu-se în grabă de ecran să vadă ce se întîmplase şi prăvălindu-se peste cîţiva băieţi mai mici.

„S-a jucat cineva cu diapozitivele !“ şopti Mor în urechea lui Rain. Se mai întîmplase asta cu altă ocazie. Acum te puteai aştepta la orice. Îşi mută imperceptibil scaunul, mai aproape de al ei şi o privi. Ea-şi întoarse capul spre el şi-i aruncă o privire plină de-o tandreţe voioasă. Mor se uită din nou spre ecran apropiindu-şi prudent pantoful de al ei. Broasca era tot acolo. Vocea lui Bledyard spunea „Cred că-i o gre-şeală“. Mor se simţea în paradis.

Hensman făcu să dispară broasca astupînd proiectorul cu palma, dar o secundă mai tîrziu îşi dădu seama că nu poate introduce următorul diapozitiv. Dură un minut înainte ca lucrurile să revină la normal şi să apară noua imagine. Era unul din ultimele autoportrete ale lui Rembrandt.

„Aici, de exemplu, comentă Bledyard, dacă ne întrebăm în ce raport, în ce raport se află pictorul faţă de model, dacă ne întrebăm ce urmăreşte pictorul, ne vine greu să nu răspundem : — adevărul.“ Auditorul era cufundat acum într-o tăcere absolută. Bledyard se opri, ridicîndu-şi privirea spre tablou. Imensul cap socratic al vîrstnicului Rembrandt, înfăşurat într-o pînză nu tocmai curată, se ivi pe ecran într-o îmbinare de umbră şi lumină. La marginea porţiunii luminate îl vedeai pe Bledyard admirînd imaginea. Se părea că în clipa aceea uitase unde se află.

„Mmda“, făcu Bledyard şi se retrase din nou în umbră. Bătu cu vergeaua în podea.

Următorul diapozitiv reprezenta o fotografie colorată a reginei, îmbrăcată într-un taior albastru, pe treptele palatului de la Balmoral. Un grup bine organizat de pe

o latură a sălii începu fără întîrziere să intoneze imnul regal. Elevii se ridicară automat în picioare. Totul fu acoperit de hohote nebunești. Cîțiva elevi mai încercau să cînte, dar renunțară în curînd. Mor se răsturnă sleit pe spătarul scaunului. Evvy îi spunea lui Hensman : „Nu pot crede că domnul Bledyard a avut intenția...“ Cu mai multă prezență de spirit, Hensman făcu să dispară imaginea inoportună suprapunînd un alt diapozitiv. Rain șopti : „Nu știu cît o să mai pot să suport !“ Mor se trezi că o strînge de mînă. Se încovoiau amîndoi de rîs ținîndu-se să nu cadă. „Te iubesc nebunește !“ șopti Mor profitînd de vacarmul care nu se mai domolea. „Șșș !“ făcu Rain.

Hensman reuși s-o înlocuiască pe regină proiectînd următorul diapozitiv, un portret al lui Vincenzo Morosini făcut de Tintoretto. Cu gemete și vaiere, elevii amuțiră în cele din urmă.

Bledyard părea imperturbabil. „Tabloul acesta, de pildă, care se află și el la Londra...“

Rain îi șopti lui Mor : „Fantastic de bun ! Regret că...“

În fundul sălii se auziră șușoteli destul de puternice. Se auziră scaune hîrjîind și vreo doi-trei elevi ieșiră probabil pe ușa din celălalt capăt. Băieții din primele rînduri se întorceau să vadă ce se întîmplă. Evvy se uită peste umăr și strigă : „Tăcere, vă rog !“ Bledyard spunea : „Ca să tragem o învățătură, învățătură din aceste exemple preliminare...“

„De ce s-or fi agitînd acolo în fund ?“ îl întrebă Prewett pe Mor. Mor n-avea habar. Își întoarse scaunul, atingînd cu genunchiul coapsa lui Rain. Niște băieți stăteau în picioare și șopteau între ei. Apoi cîțiva se desprinseră și o porniră spre ușă.

„Fiind, așa cum Shakespeare, Shakespeare a spus-o, domni și stăpîni pe chipurile noastre“, continuă Bledyard. Domnul Prewett se ridică și începu să-și croiască drum spre focarul de tulburare din fundul sălii.

„Unde se află tabloul ăsta ?“ îi șopti Mor lui Rain.

„La National Gallery, îi răspunse ea tot în șoaptă. O să ne ducem...“

Bledyard era în conul de lumină din fața ecranului, arătînd cu vergeaua spre partea superioară. Semăna cu un

alchimist preocupat de-o viziune. Zarva lua proporţii în fundul sălii. Se uitau mai mulţi băieţi spre fundul sălii decît spre ecran. Sala fremăta într-un murmur de emoţie. „Ce se întîmplă ?“. întrebă cineva cu voce tare din rîndul din faţă.

Prewett se întorsese pe culoarul dintre scaune şi se aplecă spre Evvy. Îi spuse pe un ton agitat : „Cred că ar fi bine să ieşiţi afară, domnule. Doi băieţi se caţără pe turn.“

Lui Mor îi îngheţă sîngele în vine. Toată scena din jurul lui fu anihilată într-o clipă. Sări de pe locul său şi ieşi prin coridorul dintre scaune, năpustindu-se înaintea lui Evvy, care se ridica şi el. O porni spre cea mai apropiată uşă din fundul sălii. Dar debandada începuse deja. Băieţii din şirurile din spate se ridicaseră şi se îngrămădeau spre uşă. Aţîţate de emoţie, vocile lor deveneau tot mai puternice. Mor fu prins de vîrtej. Zbătîndu-se să-şi croiască drum, avu o ultimă imagine a scenei din sală. Bledyard era tot proiectat pe lumina ecranului, cu vergeaua ridicată, privind peste umăr la auditoriu, în timp ce în toată sala băieţii erau în picioare, se îmbrînceau, se căţărau pe scaune, iar cei mai mici din primele rînduri, care nu aflaseră nici acum ce se întîmplă, cereau să li se spună pe tonuri care, din pricina emoţiei şi a panicii, deveneau tot mai stridente. Evvy rămăsese imobilizat pe undeva în mijlocul acestei dezordini. O clipă în lumina ecranului îi apăru reflectată faţa, cu gura căscată, crispată de nelinişte. Zbătîndu-se să-şi croiască drum şi reuşind în cele din urmă să iasă, Mor aprinse toate luminile.

Alergă pînă în centrul terenului de joacă. Afară se întunecase de tot. Se şi adunase o mare mulţime de băieţi cărora li se tot alăturau alţii ce se revărsau în şuvoi pe cele două uşi ale sălii de gimnastică. Mor îşi înălţă privirile. Din cauza strălucirii ecranului, la început nu văzu nimic, nici măcar turnul. Pe ochi i se lăsase o pîclă întunecată. Încercă totuşi să privească prin ea. Nu mai avea nevoie să i se comunice identitatea celor doi băieţi de pe turn.

„Uitaţi-i acolo, domnule“, i se adresă cineva de alături. Era Rigden. Arăta cu degetul în sus. Mor încercă să vadă. Tot nu reuşea încă să distingă nimic. Avea senzaţia că

orbise. În gît i se pusese un nod înfiorător, care de-abia îl lăsa să respire. Apoi, încetul cu încetul, începu să zărească forma turnului, înălțîndu-se abrupt în cerul nopții de deasupra lui. Se dădu cîțiva pași înapoi.

Nu era deloc lună și turnul se proiecta negru pe cerul negru. Era făcut din două segmente : o parte pătrată mai scundă ce se desprindea din acoperișul clădirii centrale și era folosită ca depozit de cărți — în segmentul acesta erau două ferestre — și deasupra lui o turlă extrem de înaltă, împodobită cu o mulțime de dantelării grotești și terminîndu-se cu un vîrf de bronz. Între partea pătrată a turnului și turla gotică era un parapet proiectat în afară, lat de vreo două-trei picioare, formînd o surplombă deasupra segmentului inferior. Turla începea aproape de la muchiile parapetului, care era larg în partea de jos îngustîndu-se sus, așa încît întregul turn avea înfățișarea unei sulițe supradimensionate la vîrf.

„Acolo, domnule, la parapet", îi spuse Rigden care nu se mișcase de lîngă el. Atunci, dîndu-și capul pe spate, Mor distinse două umbre negre agățate de turn. Una din ele părea să fie pe parapet, iar cealaltă puțin dedesubt, lipită oarecum de fața zidului. Nu dădeau impresia că s-ar mișca. Mor simți în jurul inimii strînsoarea lentă a unei gheare. Acum vedea mai bine.

Cineva spuse : „Probabil că nu mai pot înainta". O puzderie de copii se strînseseră în centrul terenului de joacă, trebuie să fi fost aproape toți elevii. Privind înapoi, Mor văzu șiruri după șiruri de capete proiectate pe lumina ce se revărsa pe ușile sălii de gimnastică. Vorbeau cu toții și arătau cu degetul. Larma se înălța ca un zgomot în aerul cald al nopții. Mor își spuse : asta o să-i sperie cumplit și o să-și piardă controlul. Se întoarse aproape hotărît să-i evacueze pe băieți din teren. Dar era imposibil. Ca să reușești, ar fi însemnat să stîrnești și mai mult zgomot și mai mare haos decît pînă acum. Își ridică din nou privirile. Cei doi de pe turn stăteau tot nemișcați. Ai fi spus că nu mai sînt în stare nici să urce, nici să coboare.

Prewett se apropie de el croindu-și drum prin mulțime. Era prea întuneric ca să-i vezi fața. Îi spuse lui Mor : „Bill, tare mă tem că sînt fiul tău și tînărul Carde".

„Știu", rosti Mor. Privea tot la turn. „*Ce-i de făcut ?*" Își dădu seama că tremură ca varga. „A trimis cineva după pompieri ?" îl întrebă pe Prewett. O scară lungă. De ce nu se gîndise la asta din prima clipă ?

„Telefonează acum Everard", răspunse Prewett.

„O, doamne, făcu Mor, o, doamne ! Evident, sînt paralizați și nu se mai pot mișca."

Prewett îi pusese mîna pe umăr. „Există scara aia din dosul pavilionului..."

„E prea scurtă", replică Mor.

„Să mă duc s-o aduc, domnule ?" întrebă Rigden, care rămăsese într-un grup de băieți chiar în spatele lor.

„Bine, du-te, încuviință Mor, dar e prea scurtă." Cîțiva băieți o porniră în fugă împreună cu Rigden.

Mor își mușca pumnul. *Nu putea face chiar nimic ?* Îi era groază că dintr-o clipă într-alta Donald sau Carde își vor pierde complet controlul. Nici unul nu părea să se fi mișcat. Trupul îi era ca rupt în două de crispare.

Un murmur neîntrerupt de emoție se înălța deasupra mulțimii care privea. „Apropiați reflectoarele !" strigă o voce din spate.

„Nu !" strigă Mor, întorcîndu-se spre cel care vorbise. „O să-i speriați !"

Era prea tîrziu. Un grup pornise în goană în direcția sălii cazanelor, unde se aflau șalterele principale. O secundă mai tîrziu fațada clădirii centrale țîșni brusc din întuneric, luminată necruțător de reflectoarele puternice. Raze bine plasate luminau turnul de jos pînă în vîrf, scoțînd în evidență fiecare detaliu. Mulțimea icni de spaimă și toți își duseră mîna la ochi, orbiți. Mor gemu de groază și încercă să privească spre turn. Ochii îi clipeau din pricina luminii violente. Cînd îi deschise, văzu cu mare claritate siluetele celor doi băieți agățate de turn. Donald era deasupra, întins cît era de lung pe marginea extrem de îngustă a parapetului. Carde era sub surplombă. Stătea lipit ca o muscă de muchia turnului. Un braț îi era trecut peste parapet iar celălalt era turtit în chip straniu de perete. Văzu apoi că se ține de sîrma paratrăsnetului ce cobora din vîrful turnului. Tălpile îi

rau desfăcute în lături, aflînd o priză precară pe o bor-
ură decorativă, îngustă de vreo două degete, care incon-
ura turnul la cîteva picioare sub parapet. O frînghie, pe
re băieţii reuşiseră nu se ştie cum s-o fixeze la baza
irfului de bronz, se legăna la o oarecare distanţă de Carde,
ră ca el să reuşească s-o prindă ; şi chiar dacă ar fi
reuşit să se salte şi să treacă dincolo de surplombă sus,
pe parapet, ajutat, poate de sîrma paratrăsnetului, care
erpuia în sus deasupra capului lui, tot n-ar fi rezolvat
nimic, deoarece îi stătea Donald în cale.

Donald era întins pe partea superioară a parapetului, extrem de îngustă, cu faţa îndreptată spre piatră şi cu un braţ întins deasupra capului ca să se prindă de un detaliu ornamental ce ieşea în afară. Celălalt braţ îi era ascuns. Avea picioarele răsucite ciudat sub el. Era evident că ajunsese într-o poziţie incomodă şi acum nu îndrăznea să se mai mişte de teamă să nu se rostogolească peste bordura îngustă, ce nu putea să depăşească un lat de palmă. Pe bordură, la mică distanţă de braţul întins al lui Donald, se afla, într-un echilibru cam instabil, un obiect alb lucios, pe care Mor îl identifică abia după oîtva timp a fi o oală de noapte. Era clar că era menită să fie aşezată în vîrful turnului ca mărturie a escaladei.

Alarmat de lumina bruscă, Donald se mişcase puţin şi clintise oala de noapte. Aceasta oscilă o clipă şi apoi se rostogoli peste marginea parapetului, căzînd ca un bolid şi spărgîndu-se în mii de ţăndări pe asfaltul terenului de joacă. Un fior cumplit străbătu mulţimea. Mor auzi cum vreo doi-trei băieţi mai mici începură să plîngă.

Mor studia turnul. Dacă ar exista ceva, vreun plan al turnului, care să le dea vreo sugestie ! Era clar că se întîmplase ceva cu frînghia. Lui Mor îi veni brusc ideea că s-ar putea ca băieţii să fi urcat de pe acoperişul clădirii centrale pe latura adiacentă a turnului, ajutaţi de un jgheab care pe o oarecare porţiune ducea în sus chiar din acel punct, probabil destul de mult, ca să fi ajuns cu picioarele pe bordura îngustă prinzîndu-se cu mîinile de parapet. Probabil că de aici reuşiseră să ajungă dincolo

de surplombă şi să fixeze frînghia de o protuberanţă de la baza turlei. Se tîrîseră apoi spre partea din faţă şi trăseseră frînghia după ei, urmărînd probabil să se folosească de ajutorul suplimentar oferit de sîrma paratrăsnetului, pentru a putea trece dincolo de surplombă. La un moment dat, totuşi, probabil cînd ajunsese Donald aproape pe parapet, frînghia pe care o trăgeau pe după colţ din cealaltă parte a turlei le scăpase, revenind în poziţia iniţială, fără ca ei s-o mai poată apuca.

Exista oare vreo altă cale de a le împinge frînghia ca să se poată agăţa de ea ? Din nefericire, folosiseră o bucată foarte scurtă, de vreo trei picioare numai şi, chiar dacă ai fi putut spune că e bine fixată, atîrna pe calcanul turnului unde nu exista nici o fereastră şi deci nici o posibilitate de a o controla. Ar fi fost o soluţie ca cineva s-o ajungă căţărîndu-se pe jgheabul de scurgere, aşa cum făcuseră băieţii, dar atunci ar fi fost imposibil s-o tragi din nou spre faţa turnului fără să treci peste colţul bordurii — şi poziţia în care se aflau cei doi băieţi punea în afara discuţiei o asemenea manevră. De fapt, era clar că orice tentativă de a ajunge pînă la ei prin căţărare, chiar dacă s-ar fi găsit cineva care să vrea să încerce, ar fi fost inutilă şi mai mult ca sigur că, în loc să-i ajute, mai rău le-ar fi primejduit poziţia.

Mor întoarse capul să-l caute pe domnul Everard. Îşi dădu seama că tot nu se liniştise. Îl zări în secunda următoare, croindu-şi drum prin masa de copii fascinaţi şi aproape complet amuţiţi.

„Au venit pomp... ?“ începu Mor.

„Nu pot veni, răspunse Evvy. Au fost mobilizaţi cu toţii la un foc mare pe calea ferată. Am sunat la Marsington şi vin pompierii de acolo, dar o să mai dureze douăzeci de minute.“ Evvy era alb ca varul şi-i tremura buza de jos. Se agăţă de Mor ca şi cînd ar fi avut nevoie de un sprijin.

Împingînd nebuneşte să-şi croiască drum pînă la Mor, apăru Rigden. „Scara de la pavilion“, făcu el.

Băieţii o întinseră pe pământ, cu vîrful spre picioarele lui Mor. Era limpede că e prea scurtă, asta se vedea de la prima privire.

„Nu foloseşte la nimic", rosti Mor. Îşi frîngea mîinile. Mai puteau oare băieţii să reziste atîrnaţi încă douăzeci de minute ? Te minunai cum de Carde nu căzuse încă. Şi dacă ar cădea, pe Donald l-ar cuprinde panica, ar încerca să se mişte şi-ar cădea şi el. Îl văzură pe Carde mişcîndu-se uşurel, încercînd să-şi tragă braţul, care pesemne că suporta o mare parte a greutăţii trupului său, puţin mai sus pe muchia parapetului.

„O pătură, zise Mor. O ! Doamne, dacă ar fi măcar ceva pe care să cadă." Vorbea în gura mare şi începu să-şi frîngă degetele. Ştia că şcoala nu posedă ceva care să semene cu pătura profesională a pompierilor.

„Aşternuturi !" exclamă Evvy. Se mai ţinea şi acum de umărul lui Mor.

Mor nu-l înţelese. Rigden în schimb pricepu. „Căminul !" rosti el şi, întorcîndu-se, o porni în goană în fruntea unei echipe prin mulţimea fascinată.

Urmărindu-i cu privirea, văzu că în clipele acelea de panică fuseseră aprinse reflectoarele şi pe celelalte clădiri. Întreaga şcoală era scăldată în lumina reflectoarelor. Pe terenul de joacă era lumină ca ziua. Privind, observă agitaţie în spaţiul dinspre alee şi apăru o ambulanţă care intră cu spatele. Băieţii se împingeau şi se îmbrînceau să-i facă loc. Cu ambulanţa sosiră un grup de oameni, iar o mulţime de inşi din afara şcolii, atraşi de spectacolul neobişnuit al luminilor, intraseră de pe drum. Un bărbat făcea fotografii. Mor îşi întoarse capul.

La picioarele turnului se desfăşura o scenă neobişnuită. Rigden şi colegii lui se repeziseră în cămin şi ieşeau acum împleticindu-se sub mormane de cearşafuri, pături şi perne. Alergau cu strigăte de avertizare prin mulţime şi le îngrămădeau la baza turnului. Apoi dădură fuga îndărăt ca să mai aducă. Mor pricepu ideea lui Evvy. Dădu din cap. Nu folosea la nimic. Căderea era colosală. Cîteva pături puse pe pămînt nu puteau fi de mare ajutor.

Şi alţi băieţi alergau acum în ajutorul lui Rigden. Intrau bulucindu-se în cămin. Cei care nu puteau intra pe uşă pătrundeau prin ferestre. Alţii fugeau pe cărările ce duceau spre celelalte cămine. Detaşamente mici porniră în direcţia sălii de festivităţi şi a sălii de gimnastică şi se întoarseră aducînd draperiile de la ferestre şi cortina, pe care le smulseseră din inele. Mormanul de materiale de la baza turnului devenea tot mai mare. Aproape toţi băieţii goneau de colo, colo, ciocnindu-se unii de alţii ; cădeau încurcîndu-se în pînzeturile aduse şi în cele din urmă se luptau să ajungă în faţă şi să se caţere în vîrful mormanului ca să-şi depună povara, alunecau rostogolindu-se peste cei din urma lor. Alergau acum în tăcere, cu respiraţia tăiată, cu sutele, siluete distincte, fiecare proiectînd mai multe umbre din pricina reflectoarelor de pe cele patru faţade iluminate.

Mor rămăsese tot cu privirea spre turn, ca şi cînd numai prin puterea lui de voinţă şi-ar fi putut împiedica fiul să se prăbuşească. Pompierii aveau să ajungă probabil curînd. Numai de-ar avea o scară destul de mare ! Şi dacă n-au ? Sau dacă... Privirea îi era concentrată cu atita atenţie asupra siluetei întinse şi nemişcate a lui Donald, că numai în clipa în care auzi un geamăt de groază scos din mulţimea care-şi întrerupsese goana de colo, colo, se uită spre Carde. Carde se legăna. Capul îi căzuse în faţă, iar braţul îi aluneca încet de tot de pe parapet. Cum braţul îi susţinea tot mai puţin greutatea corpului, se agăţa cu tot mai multă disperare de sîrma paratrăsnetului, voind să-şi treacă mîna cu care se ţinea de ea între sîrmă şi zid. Pînă acum fusese răstignit pe zid. Acum începu să se legene încet pe o parte, în timp ce un braţ se desprindea de pe parapet şi celălalt încerca să se înfăşoare în jurul sîrmei paratrăsnetului. Tălpile, care se sprijiniseră desfăcute pe bordură, se mişcară pînă cînd ajunse s-o prindă cu degetele picioarelor. Atunci Mor văzu ceva îngrozitor. Sîrma paratrăsnetului, care acum preluase cea mai mare parte din greutatea lui Carde, se desprindea încet de zid. Dar nu acesta era lucrul cel mai cumplit

pe care-l văzu Mor. Văzu că sîrma mergea în sus pînă dincolo de parapet, pe bordura mai mare, chiar pe sub trupul fiului său. Dacă sîrma s-ar fi dezlipit, l-ar fi antrenat şi pe Donald, desprinzîndu-l de pe parapet.

Mor nu avu timp nici măcar să respire după această descoperire şi Carde se prăbuşi. Sîrma paratrăsnetului se desprinse de perete cu un fîşîit ce putu fi auzit în tăcerea încordată şi, cu un ţipăt scurt şi sfîşietor, Carde căzu pe spate, rostogolindu-se în aer, şi aterizâ cu o bufnitură înfiorătoare undeva pe mormanul de pături. Cîţiva copii alergară înspre el într-o încercare de a-i amortiza prăbuşirea. Se auziră strigăte de panică şi un straniu zvon de jale, de parcă un grup de oameni ar fi plîns. Mulţimea se strînse în jurul locului unde se prăvălise Carde. Ambulanţa intra cu spatele pe terenul de joacă. Cîteva persoane, probabil doctori şi surori, formaseră un cordon ajutaţi de domnii Prewett şi Everard.

Mor nu privi scena. Nici majoritatea băieţilor. Îl urmăreau pe Donald. Se întîmplase lucrul de care se temuse Mor. Sîrma paratrăsnetului, trasă cu violenţă de Carde în cădere, fusese smulsă din locul unde trecea pe sub picioarele lui Donald. Trupul lui Donald zvîcni şi o clipă avură impresia că o să fie măturat de pe bordură. Dar mîna îi era aşa de bine înfiptă în ornamentele de care se agăţa, încît reuşi să se menţină. Picioarele îi alunecară o clipă dincolo de margine, dar, ţinîndu-se cu disperare cu amîndouă mîinile, izbuti să revină aproape în poziţia iniţială, cu umerii ridicaţi acum puţin deasupra bordurii, cu capul lipit de piatra înclinată spre interior a turlei, cu amîndouă mîinile înfipte în zidărie, cu un picior îndoit şi proptit de muchia parapetului, iar cu celălalt legănîndu-se în aer. Reuşi să se imobilizeze în această poziţie. Mulţimea scoase un geamăt. Nu era o poziţie în care să reziste mai mult de cîteva minute. Încordarea braţelor va fi mult prea mare — şi era evident prea obosit sau prea înfricoşat ca să mai facă efortul, aproape imposibil în orice condiţii, de a se sălta din nou pe bordură.

Mor îşi dădu seama că acum nu mai are rost să se gîndească la pompieri. Dacă mai era ceva de făcut, tre-

buia făcut în următoarele minute. Se uită în jur înnebunit. Văzu la picioarele lui scara de la pavilion ce fusese adusă de băieți. Ar fi trebuit folosită ca unealtă. Nu putea face nimic cu ea ? Brusc îi veni o idee. Era ceva aproape zadarnic, dar merita să încerci. Se roti în jur să-și găsească ajutoare. Rigden se afla tot alături de el. Mor își deschise gura și descoperi că nu e în stare să articuleze ceea ce voia să-i explice lui Rigden. Ca într-un instantaneu, îl văzu pe Bledyard la cîțiva pași cu fața crispată și gura larg deschisă.

„Aveți pe aici o frînghie destul de lungă, ca să tragem scara asta pînă la fereastra de sus din turn ?“ îl întrebă Mor pe Rigden.

„Există o frînghie de coborîre în caz de incediu în una din clasele de la etaj, răspunse Rigden, care atinge pămîntul. Dacă i-am dat drumul din turn și am propti-o de clădire, ar ajunge.“ Vorbea repede și calm.

Mor zise : „Dacă am trage scara pînă la fereastra depozitului de cărți și apoi am întinde-o în afară, s-ar putea să rezemăm celălalt capăt al scării în vreun punct de pe clădirea bibliotecii.“

Rigden pricepu numaidecît. Biblioteca dădea spre terenul de joacă, intersectîndu-se cu fațada clădirii centrale, fără să ajungă însă pînă în dreptul turnului. De la geamul superior al turnului ar fi fost totuși posibil să înclini scara în jos nu prea abrupt, și s-o propteşti fie de una din ferestrele bibliotecii, unde ar fi putut fi susținută, fie pe acoperiș. În noua sa poziție Donald era cam deasupra ferestrei turnului și deci scara ar fi fost aproape sub el.

„Vino și arată-mi unde-i funia, ceru Mor. Ceilalți să se ocupe de scară.“

Rigden le explică în grabă la doi dintre colegii lui, care la rîndul lor îi explicară lui Prewett. Ambulanța care-l transporta pe Carde ieșea încet din terenul de joacă. Băieții mai mici reașezau mormanul înalt de pături în alt loc. Cîțiva dintre colegii lui Rigden o luară la fugă înspre clădirea bibliotecii, în timp ce alții înșfăcară scara și începură s-o ridice proptind-o pe peretele clădirii cen-

trale. Urcînd în goană treptele, Mor îl auzea pe Rigden gonind în urma lui. Ajunseră în clasa de la ultimul etaj.

„Iat-o, acolo", făcu Rigden. Funia era fixată de un cîrlig imens de tavan și era încolăcită cu grijă deasupra unui dulap. Mor o privi cu disperare. Se părea că nu-i chip s-o desprinzi de-acolo. Ca s-o tai sau s-o arzi, ți-ar fi luat minute în șir. Cu un topor s-ar fi putut desprinde cîrligul. Așa însă...

Rigden pusese un scaun pe una din bănci și se cățăra pe dulap. Mai mulți dintre băieții mari care îi urmaseră rămăseseră în ușă.

„Nu reușim s-o desfacem !" făcu Mor.

„Nici nu e nevoie, domnule, replică Rigden. O aruncăm pe geam de aici, ridicăm scara și apoi putem s-o împingem în sus spre depozitul de cărți."

Mor nu-și pierdu vremea să aprecieze cît de nătărău fusese. Apucă frînghia încolăcită ce i-o întindea Rigden, deschise geamul și o aruncă afară. Privind în jos, văzu terenul de joacă la mare distanță dedesubt, luminat strălucitor și înțesat cu chipuri ce priveau în sus. Și de aici era o distanță mare pînă jos. Se aștepta ca din clipă în clipă să audă țipătul înfiorător scos de Donald în cădere și simțea în propriile-i oase fragilitatea trupului fiului său. Scara ședea proptită de zid. Un băiat ce se cățărase pe ea prinse frînghia din zbor, o legă de una din șipcile de sus și-și dădu drumul să alunece pe pămînt. Mor și Rigden începură să tragă de frînghie.

Cînd Mor văzu că scara se ridică se întoarse și-l lăsă pe unul din băieți să-i țină locul. Ieși în goană pe ușă și urcă treptele ce mai rămîneau pînă la depozit. Doi băieți o porniră în grabă în urma lui. Unul i-o și luase înainte. În timp ce gonea, îi trecu prin minte un alt plan. Poate că era posibil să împingă scara vertical spre Donald ținînd-o de la geam și proptind-o pe unul dintre pervazele de la ferestrele de jos. Dar în clipa următoare își dădu seama că surplomba era prea mare : ca scara să poată ajunge la Donald ar fi însemnat să se sprijine de perete la o distanță unde nu mai putea fi ținută cu mîinile, și asta ar fi în-

semnat ca sprijinul să fie asigurat numai de fringhie şi deci să fie precar. Ar fi putut ei oare s-o mai ţină sub control, chiar şi fără greutatea lui Donald, şi ar fi fost el în stare să se răsucească şi să se apuce de ea, cît de cît, fără să cadă ? Cu scara pendulînd undeva deasupra capetelor lor existau şanse egale ca aceasta şi să-l lovească pe băiat, şi să-i dea posibilitatea să coboare în siguranţă. Era un plan mult prea primejdios. Reveni la prima alternativă. Dar şi aceasta era îngrozitor de primejdioasă. De-ar fi putut gîndi lucrurile la rece !

Mor se afla acum în interiorul segmentului inferior al turnului, căţărîndu-se pe o scară îngustă de fier ce urca în zigzag. Zăngănea şi stîrnea ecouri la fiecare pas. Îşi spuse : înainte de a ajunge eu în vîrf s-ar putea ca el să fi şi căzut. Respira greu şi sacadat şi avea senzaţia că plămînii îi sînt înecaţi în sînge. În faţa încăperii unde se găsea depozitul era o platformă de fier. Aici un băiat se lupta cu clanţa. Mor ajunse sus în goană şi începu să tragă şi el de uşă. Scoase un strigăt de disperare. Era încuiată.

„Unde stă cheia ?“ întrebă o voce de jos.

Rigden dădu la o parte cîţiva băieţi, urcînd pe scările de fier. „Nu e timp de aşa ceva, vorbi el, trebuie să spargem uşa !“

Mor se dădu la o parte. Văzu ca prin vis că Bledyard, Hensman şi mai mulţi alţii se aflau pe platforma de dedesubt. Observă detaliile unduite ale balustradei de fier, pereţii vopsiţi cu ulei verde şi becul fără abajur. Rigden şi vreo alţi trei băieţi izbeau cu umărul în uşă. Rezista. Începură să dea cu picioarele în panourile de jos. Cu o scrîşnitură puternică uşa începu să crape. Într-o clipă Rigden şi prietenii săi reuşiseră să facă o spărtură destul de mare în partea de jos ca să poată pătrunde înăuntru tîrîndu-se. Cu o oarecare greutate, Mor îi urmă.

În ferestruica pătrată, în lumina reflectoarelor ce cădea direct pe ea, se vedea distinct vîrful scării ţinut de băieţii din clasa de sus. Mor dădu fereastra de perete şi încercă să se aplece în afară. Era prea înaltă. Trase un scaun şi Rigden se cocoţă pe altul alături de el. Mor se uită în jos.

Mulțimea era acolo, ca și mai înainte, dar la distanță mult mai mare sub el, cu privirile îndreptate în sus. Gîndi cu detașare că e puțin probabil ca să fi supraviețuit Garde. Deasupra lui, cînd se aplecă să prindă scara, atîrna în aer ceva, cam la vreo șase picioare. Tenișii fiului său. Nu se uită într-acolo. Împreună cu Rigden, începu să tragă vîrful scării înăuntrul încăperii. Își spuse : cînd o să-i preluăm toată greutatea, o să cadă. „Să mai pună și alții mîna", strigă el.

Băieții se îngrămădiră în jurul ferestrei, ajutîndu-l să tragă scara înăuntru. Oamenii de jos, pe care Mor îi zărea vag aplecați la fereastra clasei de la etaj, dădură drumul și scara atîrnă în aer pendulînd ; o bucată mică din ea intrase în depozitul de cărți și cea mai mare parte spînzura afară, înclinîndu-se în aer. Față în față, în diagonală, în clădirea bibliotecii, se iviseră chipuri la ferestrele de la etaj și mîini întinse să-i prindă celălalt capăt. Dar scara se mai legăna și acum la mare depărtare și mult sub ei.

Mor se uită din nou în cameră. Era ticsită cu băieți care se poticneau printre cărți încercînd să dea deoparte niște rafturi de metal ce se aflau în mijloc.

Volumele cădeau într-un șuvoi continuu pe podea și alte cărți, care fuseseră stivuite pe lîngă pereți, se năruiau spre mijlocul camerei, fiind călcate în picioare. Prin gaura ușii se mai strecurau în încăpere și alți băieți. Cineva făcuse rost de un topor și spărgea broasca.

Partea proastă era că în cameră nu exista suficient spațiu ca să se poată trage înăuntru prin fereastră o porțiune mai mare din scară, așa încît să se obțină balansul necesar ridicării ei pînă în partea de sus a clădirii bibliotecii. Și chiar dacă am reuși s-o ridicăm, își spuse Mor, s-ar putea să se prăvale cînd o să începem s-o împingem din nou pe geam. Gemu în sinea lui. Începu să se îndoiască de faptul că ar fi îndeajuns de lungă.

Capătul scării traversa acum întreaga cameră și se înțepeni într-un colț al tavanului. „Trageți-o în jos", le strigă el băieților din spate.

Începură să tragă de scară, agățîndu-se cu toată greutatea de ea și cățărîndu-se pe stivele de cărți ca să ajungă deasupra ei. Sub greutatea lor, capătul apropiat se înclină mult în jos. Partea mai lungă, ce se afla în afara ferestrei, zvîcni în sus. Ajunsese acum cu mult deasupra nivelului acoperișului bibliotecii. Băieții se prindeau de ea cu disperare și scara se legăna zănatic de colo, colo, în sus și în jos, pendulînd pe marginea ferestrei. Era foarte greu de controlat.

„O să trebuiască s-o sprijinim pe acoperiș", spuse Rigden.

De asta își dăduse perfect seama și Mor. Ferestrele bibliotecii erau cu mult sub ei și de îndată ce-ar fi redus din greutatea de la capătul apropiat, scara ar fi căzut prea repede probabil ca s-o poată apuca cei de vizavi. Asta însemna, de vreme ce nu exista nici o posibilitate de a ajunge exact acolo pe acoperișul bibliotecii, că nimeni nu va putea s-o susțină în capătul acela. Dar nu era nimic de făcut în privința asta.

„Dați-i drumul încet, comandă Mor, apăsînd de capătul ăsta cît puteți mai mult."

Scara începu să-și facă drum în afară prin fereastră. Mor o dirija cum putu mai bine. Vreo opt-nouă băieți se mai țineau agățați de capătul ei, învălmășindu-se și cățărîndu-se claie peste grămadă în încăperea mică și legănîndu-se cu toată greutatea de ultimele trepte. Pe măsură ce dincolo de fereastră partea de scară creștea ea se înclina tot mai mult în jos. Urmă o ultimă învălmășeală și rostogolire în cameră, capătul mai apropiat al scării țîșni în sus, iar celălalt capăt întîlni acoperișul bibliotecii cu un zăngănit. Mor văzu că scara s-a proptit de streașină. Spera să fie în siguranță. Acum n-ar mai fi fost cu putință s-o ridice din nou.

Mor își înălță privirea. Îi vedea lui Donald piciorul încălțat în tenișI albi, legănîndu-se la cîteva picioare deasupra lui. Nu era chiar deasupra scării. Ajutat de Rigden, Mor începu să împingă scara mai în diagonală, cu capătul în colțul ferestrei. Asta reducea oarecum din si-

guranța celuilalt capăt, care părea totuși ancorat destul de ferm, cu condiția ca streașina să țină. Acum scara era așezată în punctul cel mai apropiat posibil de locul unde sta agățat Donald.

Mor se aplecă mult în afara ferestrei, apăsînd cu o mînă scara. Rigden îl apucase de haină. Vedea acum cea mai mare parte din piciorul lui Donald, și laba celuilalt picior trasă chiar sub marginea parapetului. Restul era deasupra, ascuns privirilor. Văzîndu-i trupul cocoțat acolo, peste muchia ascuțită, și avînd senzația hăului imens ce se deschidea sub el, îl cuprinse o spaimă atît de cumplită, că fu cît pe ce să cadă. Apoi încercă să-i vorbească. Părea fantastic gîndul că i te puteai adresa lui Donald. Mor nu se aștepta deloc ca băiatul să fie în stare să-l înțeleagă. Aruncă în grabă o privire spre dreapta. Șoseaua se distingea pe o distanță de cîteva mile în ambele sensuri, luminată de farurile mașinilor. Nici nu se zărea, nici nu se auzea vreo mașină de pompieri.

Mor vorbi, vocea înălțîndu-i-se ciudat în vidul de deasupra lui. „Don", rosti el cu glas tare și limpede, „Don"... Trebuia să-și aleagă cuvintele cu grijă. „Ascultă. Sosește o mașină de pompieri cu o scară lungă — o să sosească în curînd, dar nu știm bine cînd. Dacă îți dai seama că mai poți rămîne agățat fără vreun pericol pînă sosește, rămîi așa. Dar dacă ai senzația că începi să aluneci, atunci ascultă-mă : am întins o scară de aici pînă la clădirea bibliotecii, care trece chiar sub tine — cam la vreo cinci picioare. Dacă simți că nu mai poți sta agățat, dă-ți drumul pînă la scară și prinde-te de ea cu forță și noi o să te tragem înăuntru pe fereastră. Deci, dacă te simți în siguranță, rămîi așa — dacă nu, dă-ți drumul spre scară. Noi te așteptăm aici."

Urmă tăcere. Mor se retrase îndărăt pe fereastră. Își sprijini capul de rama ferestrei cu privirea ațintită în noapte. În hăul întunecat de deasupra văzu după vreo două clipe licărul slab al cîtorva stele. Începu să se roage. Murmura cuvinte aproape cu voce tare. Auzi o mișcare

slabă deasupra lui. Era piciorul lui Donald. Se legănă puţin şi apoi rămase nemişcat. Se auzi o scrîşnitură pe parapet. Apoi, cu forţa unui proiectil, trupul lui Donald izbi scara. Băiatul îşi desfăcu brusc braţele şi se agăţă de ea. Scara vibră puternic şi se curbă la mijloc. Dar rămase locului, Rigden şi alţi cîţiva băieţi ţinînd cu putere de capătul din cameră.

O secundă mai tîrziu, totul era din nou nemişcat, scara suspendată între cele două clădiri şi Donald întins în lungul ei, cu capul spre fereastră şi braţele petrecute printre fuscele. Stătea acolo imobil, cu faţa întoarsă într-o parte. Părea aproape inconştient. Mor se aplecă din nou în afară. Putea ajunge pînă la mîna întinsă a lui Donald.

„Stai, facem noi asta", se auzi un glas din spate şi cineva îl trase de haină. Era Hensman. Mor se lăsă sau căzu în cameră. Văzu că uşa fusese deschisă şi că pe scări era o grămadă de lume. Îl observă pe Bledyard cătărîndu-se pe lîngă el spre fereastră. Hensman şi Rigden erau mult aplecaţi în afară, ţinuţi de cei dinăuntru. Mor văzu că îl prinseseră pe Donald de cîte un braţ şi încercau să-l tragă înspre ei, ceea ce nu era uşor pentru că avea picioarele petrecute printre fuscelele scării. Simţindu-le mîinile încleştate pe braţe, Donald începu să facă încercări slabe de a-şi elibera picioarele. Cu capul făcea sforţări să se miște în sus spre geam. Mai multe mîini se întinseră spre el. Atunci scara începu să se încline. Se pare că în partea dinspre bibliotecă un picior al scării se desprinsese din streaşină. Începu să oscileze. Apoi, în clipa în care capul şi umerii lui Donald apărură în fereastra depozitului de cărţi, scara se răsturnă şi se prăbuşi în golul dintre clădirea principală şi bibliotecă, lovind asfaltul cu o bufnitură puternică. Donald fu tras în cameră cu capul înainte.

Mor se trezi stînd pe jos aşezat undeva într-o mare de cărţi, cu spinarea sprijinită de alte stive. Trupul lui Donald, viu şi nevătămat zăcea alături de el. Întinse o mînă şi pipăi piciorul fiului său. Deasupra lor stăteau

aplecați, o mulțime de inși. Cineva îi oferea să bea niște *brandy*. Mor trase o duşcă. Relaxarea era atît de puternică, încît se simțea complet buimac. Văzu cum îl ridică pe Donald şi îl proptesc de celălalt perete. Băiatul avea ochii deschişi şi părea conştient de ce se petrece în jur. Îşi întoarse capul şi acceptă să bea puțin *brandy*. Bledyard, îngenuncheat între ei, încerca să spună ceva.

Donald şedea mai țeapăn acum. Mai bău o înghițitură şi privi în jur. Îşi duse mîna la cap. Apoi, după cîteva secunde, încercă să se ridice. Cei din jur i se adresau cu blîndețe. Îi îmbrînci şi, clătinîndu-se, se ridică în picioare. O clipă rămase locului, dînd roată cu o privire fixă prin cameră, stînd cu picioarele înfipte printre maldărele de cărți. Apoi, brusc, se năpusti pe uşă. Băieții se împrăştiară din calea lui. Primejdia prin care trecuse de curînd îl învestea cu atribute supranaturale şi înfricoşătoare. Îl auziră tropăind în jos pe scări.

Mor se ridică. Îşi trecu mîinile peste față. Nu făcu nici o încercare să-l urmeze. Mai mulți băieți o porniră în goană pe scară în urma lui Donald. O clipă mai tîrziu, Rigden, care stătuse alături de Mor şi acum se cocoțase pe unul din scaunele de lîngă fereastră, spuse pe un ton uimit: „Uite-l că pleacă!“

Mor se urcă pe celălalt scaun şi privi afară. Văzu din nou, la mare depărtare dedesubt, întinderea luminată a terenului de joacă, pe care din loc în loc zăboveau grupuri de oameni. Observă apoi o siluetă alergînd. Donald ieşise în goană pe uşa clădirii centrale şi traversa în plină viteză partea asfaltată spre întunericul aleii. Mulțimea băieților rămăsese locului, urmărindu-l cu privirea. Trecu ceva vreme pînă cînd îşi dădură seama cine este. În acest răstimp Donald ajunsese foarte aproape de alee. Elevii sloboziră un strigăt. Donald dispăru fără urmă în întuneric. Ca o haită de copoi, ceilalți băieți se năpustiră după el scoțînd strigăte incoerente în timp ce alergau.

Mor coborî de la fereastră. Se lăsă să alunece din nou pe podea. Deasupra lui, aplecate, erau două siluete. Rigden şi Bledyard, singurii care mai rămăseseră în cameră. Îi spuneau ceva. Mor nu înțelegea nici un cuvînt. Stors de

vlagă şi cu capul sprijinit de perete, îşi pierdu cunoştinţa, cufundîndu-se într-o toropeală vecină cu leşinul. Ca prin vis, distingea de la foarte mare distanţă clopotul de alarmă al maşinii pompierilor.

XVII

NAN ÎL LUĂ PE MOR DE BRAŢ DE îndată ce-o porniră înapoi în susul dealului pe poteca ce ducea de la grădina directorului spre pădure. Era sfîrşitul trimestrului. Avuseseră o discuţie cu domnul Everard. Trecuseră patru zile de la escaladarea turnului şi Donald nu fusese zărit şi nici nu dăduse vreun semn de viaţă, din clipa cînd traversase în fugă terenul de joacă şi dispăruse în întuneric. Băieţii care-l urmăriseră pînă la şosea îl pierduseră acolo, în sălbăticia landei înţelenite de pe cealaltă parte. Dispăruse şi de atunci nu ştiau nimic de el. După o aşteptare de două zile, Mor apelase la ajutorul poliţiei, dar fără mari speranţe. Bineînţeles că Nan şi Felicity se întorseseră în grabă de la mare şi acum una din ele stătea tot timpul acasă pentru cazul în care ar fi sunat telefonul. Dar telefonul nu suna şi absenţa şi tăcerea lui Donald se prelungeau.

Jimmy Carde scăpase de la moarte ca prin minune. Fusese salvat în bună parte de mormanul de pături ale domnului Everard şi acum era în spital cu mai multe coaste şi cu amîndouă picioarele rupte precum şi cu o fractură craniană. Fusese declarat în afară de orice pericol imediat şi avea şanse să se reînsănătoşească. Doi dintre băieţii care încercaseră să-l prindă în cădere erau şi ei în spital din pricina traumatismelor primite.

În cazul lui Carde şi al lui Donald Mor, domnul Everard îşi făcu oarecari scrupule în a aplica regulamentul care decreta exmatricularea neîntîrziată a celor ce făceau escaladări. Îi ceruse atîtea scuze lui Mor, încît acesta

se văzuse pur şi simplu obligat să-l forţeze să se hotărască, dovedindu-i că n-are altă soluţie în afara exmatriculării celor doi. Era grav. Dar şi mai grav era faptul că nu mai erau decît două zile pînă la examenul de chimie al lui Donald. Everard îi spusese lui Mor că, bineînţeles, nu vor exista obiecţiuni ca Donald să-şi dea examenul la St. Bride şi să se folosească de laboratoare ca şi cînd nu s-ar fi întîmplat nimic. Mor ştia că fiul lui nu va da examenul şi că probabil va sta ascuns pînă după data respectivă. Treaba asta îi pricinuia o mare mîhnire ; dar asemenea gînduri erau o uşurare faţă de îngrijorarea lui mai profundă în legătură cu starea lui Donald.

În noaptea catastrofei, Rain şi Demoyte veniseră să-l vadă pe Mor foarte tîrziu, cu maşina lui Rain, şi vruseră să-l ia chiar atunci cu ei la Brayling's Close. Mor refuzase, avînd sentimentul că trebuie să fie acasă dacă s-ar primi veşti prin telefon sau dacă Donald s-ar întoarce. Rain îi pregăti ceva de mîncare, dar, neputînd să înghită nimic, îi dădu un calmant. Ea şi Demoyte îl determinaseră să se culce, apoi plecaseră. De atunci Mor o văzuse des, întotdeauna la locuinţa lui Demoyte. O convinsese şi pe ea de ceea ce spera el însuşi să fie adevărat, şi anume că lui Donald nu i se întîmplase nimic rău şi că se ascundea doar ca să piardă examenul. Mor nu-i vorbise încă lui Nan despre ceea ce intenţionau să facă el şi Rain. Ştia că Rain aşteaptă cu nerăbdare ca el să aibă această explicaţie dar ea nu mai ridicase problema a doua oară. În tot acest răstimp, Mor îşi dădu seama că hotărîrea lui rămăsese nestrămutată şi că de fapt devenise şi mai fermă ca urmare a acestor noi necazuri. Dar, în clipele astea de suferinţă, nu găsise momentul să-i poată spune soţiei lui în chip decent că intenţionează s-o părăsească.

Era profund îngrijorat de soarta lui Donald. Dar îngrijorarea lui în legătură cu Rain era tot atît de profundă şi chiar şi în acele clipe ar fi putut să aibă discuţia hotărîtoare cu Nan, dacă aceasta i-ar fi oferit cea mai mică ocazie. Mor ştia că, pentru a-i putea vorbi hotărît, avea

nevoie de o izbucnire violentă. Dacă provocîndu-l sau determinînd o stare de emoţie extremă Nan i-ar fi oferit în dar furia sau sentimentul că se află într-o situaţie limită, el ar fi rostit cuvintele fatale. Dar, ca şi cînd ar fi vrut să-i facă şi de data asta în ciudă, Nan fusese extrem de calmă, de rezonabilă şi de îngăduitoare de la întoarcerea ei, făcînd tot ce-i stătea în puteri să restabilească acea atmosferă de *ennui* casnic care pe vremuri, după cum îşi amintea Mor, i se păruse liniştitoare.

Nan era şi ea foarte îngrijorată în legătură cu Donald, dar, discutînd raţional cu Mor, ajunsese la concluzia că e aproape sigur că băiatului nu i se întîmplase nimic rău şi că va reapărea după data examenului. Cît despre examen, era evident că Nan era destul de bucuroasă că Donald n-o să-l mai poată da, dar se abţinea să spună ceva ca să nu-l enerveze pe Mor. Felicity era fiinţa sincer speriată în legătură cu ceea ce i s-ar fi putut întîmpla lui Donald şi nu făcea altceva decît să-şi imagineze cele mai cumplite lucruri, cu ochii întruna înecaţi în lacrimi. Nan îşi descărca o parte din nervi pe fiică-sa dar, intenţionat sau nu, se abţinea să facă ceva ce l-ar fi tulburat pe soţul ei sau ar fi dezlănţuit furtuna cumplită, mult aşteptată de el, ca fiind singura situaţie pe care se simţea în stare să o controleze.

„Evvy a fost extrem de drăguţ, nu-i aşa ?“ întrebă Nan, agăţată şi acum de braţul lui Mor.

Pădurea era tăcută şi pustie. Mulţi dintre băieţi şi plecaseră cu autobuzele, iar restul îşi pierdeau vremea pe terenul de joacă sau pe aleea de sus, în aşteptarea plecării. La ora unsprezece trebuiau să sosească alte cîteva autobuze care să-i ducă la gară pe cei din West Country.

„E om de treabă, răspunse Mor. Ţi-a spus ceva deosebit înainte de a sosi eu ?“

Frunze de anul trecut sau din cele scuturate de pe ramuri de furtuna de acum cîteva zile se răzleţeau pe sub copaci sau erau măturate de vînt de colo pînă colo pe alee, printre gleznele lor. Era o dimineaţă înnourată şi cu vînt.

„Spunea că n-a renunțat la dineul la care trebuie să se verniseze portretul lui Demoyte, răspunse Nan. Va avea loc marți."

„Bineînțeles că n-au renunțat ! exclamă Mor. Sau își închipuie cumva Evvy că școala ar trebui să arboreze doliu ? Da, știu că e marți. Vrei să asiști sau trimitem un bilet de scuze ? Acum e cum nu se poate mai ușor să scăpăm de povestea asta."

Ajunseră într-o poiană în care pomii se retrăgeau ca să înconjure o întindere de pămînt acoperit cu mușchi și ierburi scunde. Mor recunoscu locul cu acea tristețe surdă ce-i revenea insistent ori de cîte ori se afla alături de soția sa.

„Am să merg, așa cred, zise Nan. Cred că e mai bine să ne ducem viața cît mai normal posibil — așa n-o să ne mai frămîntăm atît de mult. M-am lăsat chiar convinsă de Evvy să spun cîteva cuvinte. Pur și simplu n-am avut puterea să-i spun nu. Zicea că nu e nevoie decît de ceva foarte scurt."

„O să răspunzi la toast ! exclamă Mor. Mă bucur foarte mult." Dar în sinea lui își spuse că nu se mai bucura de nimic în legătură cu Nan. Avea senzația că vorbește cu cineva care e deja mort și n-o știe. Gîndul ăsta îl umplea de o tristețe atît de cumplită că-i venea să-i ceară lui Nan să-l consoleze într-un fel sau altul, dar în aceeași clipă își aminti că și asta era imposibil. Nan era ultimul om din lume care să-i mai poată alina în vreun fel suferința ce-l apăsa.

Trecură prin fața căminului lui Prewett. Clădirea părea goală și părăsită, cu ușile și ferestrele date de pereți ; nici urmă de zumzetul elevilor.

„Tare aș vrea ca Felicitiy să se mai înveselească puțin și să-și lase la o parte suferința", reluă Mor. Simțea nevoia să vorbească numai și numai ca să-și oprească șirul gîndurilor.

„La mare a răcit îngrozitor, zise Nan. Am găsit-o odată seara tîrziu rătăcind pe plajă numai în costum de baie. De atunci nu se simte bine."

Cînd ajunseră la aleea de pietriș din spatele bibliotecii auziră zvon de voci vesele, risete și cîntece ce veneau dinspre terenul de joacă și văzură o ceată mare de băieți așteptînd cu bagajele de mînă la intrarea în alee. Într-un autobuz ce staționa se urcau cîțiva băieți. Mai încolo, după clădirea școlii, erau trase pe iarbă mai multe mașini particulare cu ușile larg deschise și încărcate cu valize, rachete de tenis, bastoane de cricket și alte accesorii. O mulțime de băieți pentru care nu sosise încă ora despărțirii stăteau mai la o parte, formînd un grup vesel ce cînta și făcea cu mîna celor care plecau. Într-o zi ca asta toate dușmăniile erau date uitării și pînă și cel mai pipernicit și mai detestat băiat din clasă era condus cu o urare unanimă și călduroasă de drum bun, care îi încuraja și-i inducea în eroare pe părinți, mai cu seamă dacă aceștia soseau să-l ia cu ultimul tip de Bentley sau cu cel mai venerabil Rolls.

Autobuzul se umplu și se puse în mișcare însoțit de strigăte și de semne de rămas bun. Vreo zece băieți alergară în urma lui pînă la drum, împingîndu-l cît timp se mai tîra leneș la ieșirea de pe asfalt pe pietriș și continuară să-l escorteze pînă la porțile școlii și după ce acesta prinse viteză. De la toate geamurile fluturau mîini. Mașina dispăru într-un nor de praf, însoțită de urale. Între timp, băieții de pe terenul de joacă porniseră o horă scoțiană, acompaniați de voci ce imitau cimpoiul, iar la ferestrele sălilor goale răsunînd de ecou stăteau aplecați puținii care nu se înduraseră să coboare, strigînd cuvinte de rămas bun prietenilor și desfășurînd, în ciuda dispozițiilor clare exprimate de domnul Everard, suluri nesfîrșite de hîrtie igienică ce unduiau în vînt asemeni serpentinelor.

„Hai să ocolim pe partea cealaltă", propuse Mor. Privea scena cu repulsie.

„Lasă prostiile, Bill", făcu Nan. Îl trase cu hotărîre pe terenul de joacă în direcția aleii, pe latura apropiată de clădirea centrală. O parte din cei înlănțuiți în horă se opriră din țopăit cîțiva pași ca să le facă loc să treacă.

„Rămîneţi cu bine, domnule profesor, vacanţă plăcută!“ strigară două, trei glasuri.

„Rămîneţi cu bine ! Rămîneţi cu bine !“ strigă ca un ecou restul mulţimii.

Mor avu sentimentul că e un anonim. Era pur şi simplu unul dintre profesori. Se simţea aproape anihilat în faţa unei bucurii atît de mari. „La revedere, făcu el, vă urez vacanţă plăcută.“

Intrară pe alee. În timp ce se apropiau de poartă, trecu pe lîngă ei o maşină cu viteză redusă. Geamul se lăsă în jos şi apăru capul mic al lui Rigden, ţîşnind brusc de parcă ar fi fost acţionat de un resort.

„Rămîneţi cu bine, domnule profesor, strigă Rigden. Mult noroc şi să ne revedem la toamnă !“

Părinţii lui Rigden, care-l ştiau vag pe Mor, făcură cu mîna din interiorul maşinii, grăbiţi să scape şi să evite politeţurile de ultim moment. Maşina ajunse la şosea şi intră în şuvoiul nesfîrşit al circulaţiei intense, în direcţia Londrei, şi cum tatăl lui Rigden, un avocat foarte apreciat, apăsă cu putere pe accelerator, se năpusti cu viteză tot mai mare spre lumea ce se întindea dincolo de St. Bride.

Mor şi Nan o cotiră pe drumurile lăturalnice care dădeau spre cartierul de locuinţe. O clipă mai tîrziu ajunseră acasă. Felicity le ieşi în întîmpinare la uşa de la intrare.

„Aveţi vreo veste ?“ întrebă copila. Ochii îi erau mari şi congestionaţi de atîta plîns şi de aşteptarea neîntreruptă.

„Nu, făcu Mor. A dat cineva vreun telefon ?“

„Nu“, îngăimă ea şi se întoarse ca să se aşeze la picioarele scărilor.

Nan spuse : „Mă duc să fac cîte o cafea. Apoi trebuie să mă apuc neapărat de călcat. Tu ce-ai de gînd să faci, Bill ?“

Mor se ducea s-o întîlnească pe Rain la Brayling's Close. Răspunse : „O să mă duc pînă la biblioteca de împrumut cu bicicleta şi după aceea cred că e mai bine să mă duc la şcoală să mai pun la punct cîte ceva.“

„E neapărată nevoie să lucrezi și astăzi ? întrebă Nan, privindu-l fix din ușa bucătăriei. Credeam c-a început vacanța."

„Ți-am spus-o de sute de ori, replică Mor, pentru *mine* nu începe vacanța o dată cu sfîrșitul cursurilor." Intră în salon. Acum, că vremea se răcorise, părea o încăpere minusculă, dizgrațioasă din pricina prea multor obiecte îngrămădite și a învălmășelii de culori și de forme. Îi era silă de el.

„Nu mai sta în curentul ăla, draga mea, îi spuse Nan lui Felicity. Vino să-ți bei cafeaua."

Felicity răspunse : „Nu vreau cafea. Vreau să mă lungesc puțin."

„Lasă prostiile, făcu Nan, o să te apuci din nou de plîns, dacă te lungești. De ce nu-ți speli rufăria, acum, cît e apă caldă ? O să las afară scîndura de călcat și o să-ți calc eu lucrurile după-masă."

Felicity nu răspunse nimic, ci urcă la etaj cu pas apăsat, închizînd ușa de la camera ei.

Nan aduse o tavă cu cafele și biscuiți. Ședeau așa privind afară pe geam. Grădina era îmbibată de apă și răvășită de vînt.

„Vine toamna, spuse ea. E ciudat cît de repede o simți. De îndată ce înfloresc brumărelele, îți dai seama că s-a dus bună parte din vară. Nu-ți mai rămîne decît să aștepți să cadă frunzele. Mai ții minte cît de mulțumită era Liffey cînd cădeau primele frunze ? Alerga întruna fugărindu-le încoace și-ncolo pe pajiște în cel mai caraghios mod posibil. Și după ce le adunai cu grebla într-o grămadă se năpustea asupra ei și le împrăștia, iar tu te supărai atît de tare."

„Da, zise Mor, mi-aduc aminte. Își termină repede cafeaua. Acum mă duc, anunță el. O să mă întorc la prînz."

Nan se ridică și-l conduse pînă în hol. „Mă duc să bag capul în camera lui Felicity, anunță ea. Copilul ăsta o să se îmbolnăvească de atîta suferință."

Mor ieși din casă. Își luă bicicleta, porni în direcția bibliotecii, o coti brusc pe un alt drum și intră în autostradă aproape de vîrful dealului. Apoi alunecă iute în josul pantei spre casa lui Demoyte, cu vîntul izbindu-l în față și fluturîndu-i părul. Norii se lăsau pînă jos în fața lui, pe șoseaua care înainta drept pînă la orizont, o săgeată cu vîrful spre Londra. Vîntul era proaspăt și purta aroma cîmpului. Mor își dădu capul pe spate. El, Mor, mai există încă și poate face ce vrea. Peste o secundă o s-o vadă pe draga lui, a cărei prezență va destrăma toată oroarea și toată amărăciunea. Se revărsa deja asupra lui o splendoare, gonindu-i din trup întunecimea, și toate lucrurile își recăpătau forma anunțînd parcă o viață a adevărului și a iubirii reînnoite. Ajunse la ușa de la Close cu inima ușoară.

Intră direct în salon, unde o găsi pe Rain cu Demoyte. Stăteau foarte mult împreună în zilele astea. Cînd Mor intră, Rain sări și se năpusti să-l ajute să se dezbrace, în vreme ce Demoyte avea o expresie sumbră.

„Casa asta a devenit un balamuc", spuse Demoyte. Începu să-și adune cărțile, pregătindu-se să iasă din cameră.

„Da' vă rog, nu plecați", îl rugă Mor.

„Nu mă învățați pe mine ce să fac, ripostă Demoyte. Dacă vreunul din voi vrea să mă vadă, lucru de care mă îndoiesc, mă găsește în bibliotecă."

De îndată ce se închise ușa, Mor o trase cu putere pe Rain la piept și o strînse de parcă ar fi vrut să-și contopească trupurile dintr-o îmbrățișare. Parcă îmbrățișarea avea să repare negreșit totul. Îi dădu drumul in cele din urmă rîzînd cumva și căutînd s-o îmbuneze.

Ea-l conduse pînă la un jilț într-un fel care lui îi devenise familiar și i se așeză în față, pe podea, să-l interogheze. El nu prea avea ce să-i spună.

„Ce s-a mai întîmplat azi-dimineață ?" întrebă Rain.

Cum putea să-i spună ce se întîmplase în cursul dimineții ? Suferise cumplit tot timpul. Fusese un mincinos și un trădător. Dar acum parcă nici nu-și mai aducea

aminte aceste lucruri — așa cum se întîmplă probabil cu sufletele binecuvîntate care, odată intrate în paradis, uită de grozăviile purgatoriului ce par acum a fi fost o nălucire mai înainte de a se șterge cu totul din memorie.

„Totul a mers bine azi-dimineață", răspunse Mor. Îi spusese că n-are nici o veste de la Donald.

„Mor, făcu Rain, trăgîndu-l de genunchi, încă nu i-ai spus nimic lui Nan ?"

Aceasta era întrebarea de care se temuse Mor. „Nu", răspunse el.

„Promiți s-o faci... curînd ?" întrebă Rain. Îngrijorarea plină de tandrețe din ochii ei îl făcu pe Mor să-și ascundă fața.

„Raîn, răspunse el, nu-i pot da lovitura asta lui Nan chiar în asemenea momente, acum cînd sîntem atît de îngrijorați în legătură cu Donald. Mai trebuie să așteptăm puțin."

„Mor, replică Rain, *nu pot* să mai aștept. Știu că nerăbdarea mea poate să-ți pară agasantă sau nemiloasă. Dacă e nemiloasă, nu mai adaugă mult la suma tuturor relelor pe care le-am făcut pînă acum. Dar, după mine, ar trebui să-i spunem acum lui Nan adevărul, chiar dacă momentul e nepotrivit."

„Și de ce acum ? întrebă Mor. Sau ți-e teamă cumva că o să mă răzgîndesc ?" O prinse de bărbie și o privi în ochi. Pînă acum nu avusese habar ce înseamnă să discuți cu cineva citindu-i tot timpul în priviri. Îngerii se cunosc probabil în chipul ăsta fără nici o barieră.

„Nu-i asta ! făcu Rain. Și totuși mi-e teamă de ceva. Nu știu nici eu, de ce anume. Vreau să te leg de mine." Îl prinse de încheietura mîinilor și încercă să-l scuture.

Văzînd atîta înflăcărare și hotărîre, Mor simți o adîncă recunoștință. O trase înspre el. „Și ai s-o faci, draga mea, spuse. Dar problema aștălaltă trebuie s-o lași în seama mea. Acum spune-mi : ai mai lucrat la tablou ?"

„Nu, răspunse Rain. Nu m-am atins de el. Sînt mult prea nefericită ca să pictez. Nu e un portret reușit, dar o să trebuiască să rămînă așa."

Tabloul fusese luat de pe şevalet şi stătea sprijinit de perete, în celălalt colţ al camerei. Îl priviră amîndoi. Acum lui Mor nu i se mai părea tot atît de bun. Avea chiar impresia că, vag, vede ce vrusese să spună Bledyard. Vigoarea colosală a capului lui Demoyte, tiranic şi neobişnuit de mare, nu apărea clar în tablou — deşi o bună parte din trăsături erau prinse, mai cu seamă o meditaţie visătoare pe care Mor n-o văzuse prea des pe chipul lui, dar despre care era acum gata să creadă că e una din atitudinile sale fundamentale. Tabloul dezvăluia un Demoyte mai îngîndurat şi mai blînd — dar în acelaşi timp un Demoyte care era mai puţin viguros. Totuşi, nu încăpea îndoială că e un portret bun.

„Îmi pare tare rău, rosti Mor. Mă chinuie gîndul că te-am împiedicat să pictezi."

„Nimic nu mă poate stînjeni să pictez, protestă Rain, decît pentru o perioadă foarte scurtă !"

„Ştii, desigur, că dineul acela îngrozitor e marţi ?" întrebă Mor.

Rain fu străbătută de un fior. „Soţia ta n-o să vină, nu-i aşa ?" întrebă ea.

„Ba da, răspunse Mor, dar asta n-are nici o importanţă."

Rain sări în picioare. „N-o să pot veni la dineu, dacă o să fie şi soţia ta, spuse Rain. *Nu pot.*" Aproape plîngea.

„Draga mea, o certă Mor, nu fi prostuţă. O să fie îngrozitor, dar e ceva prin care trebuie doar să trecem. Nu e cu nimic mai nebunesc decît tot restul, în momentul de faţă."

„Trebuie să-i spui imediat !" ceru ea.

„Rain, lasă asta în seama mea, te rog."

Pe Rain o năpădiră brusc lacrimile. Mor o îmbrăţişă. „Nu pot, murmura ea întruna. Nu pot să merg la dineul ăla, nu pot."

„Termină odată cu prostiile astea, o rugă Mor, nici nu încape vorbă că trebuie să vii la dineu. Pînă atunci se mai pot întîmpla multe. S-ar putea întîmpla să-i şi spun lui Nan totul. Cît despre dineu, dacă n-o să ştie ce-i mai

grav, n-o să te atace, şi dacă o să ştie, n-o să vină. Aşa că nu mai plînge." Dar, pe undeva, Mor nu era convins că pînă marţi avea să-i spună lui Nan adevărul. Avea în minte o dată pînă la care trebuia să-i spună, dar asta nu era marţea următoare.

Rain se aşează din nou pe podea, continuînd să plîngă. Mor o mîngîie pe păr. Simţea cum în chip straniu are mai puţină înţelegere faţă de ea. O iubea. Acum o făcea să sufere. Dar curînd o va face fericită. Între timp însă, el era cel care trebuia compătimit, el, care trebuia să joace rolul soţului criminal şi necredincios. Suferinţa ei nu era decît o frustrare temporară. A lui era o suferinţă stîrnită de lucruri care nu se vor mai repara niciodată din moment ce-au fost destrămate. Intra într-o viaţă nouă şi într-o lume nouă. Dar cea pe care era pe punctul s-o destrame nu avea să mai fie nicicînd refăcută şi, acum ştia asta, durerea nu va conteni niciodată. Pînă la sfîrşitul zilelor sale durerea va rămîne veşnic intactă, în miezul celei mai desăvîrşite fericiri. Continuă să-i mîngîie părul.

•

XVIII

SOSI ZIUA DE MARŢI. DATA EXAmenului de chimie venise şi trecuse, dar Donald Mor nu se întorsese acasă şi nu primiseră nici o veste care să le ofere un indiciu cît de vag în privinţa locului unde s-ar afla. Mor nu-i spusese lui Nan că intenţionează s-o părăsească. Era ziua în care avea loc vernisajul portretului. Rain trebuia să fie de faţă, bineînţeles ; iar Nan nu se răzgîndise nici în legătură cu venirea şi nici în legătură cu răspunsul la toast.

Dineul urma să se desfăşoare în sufrageria profesorilor, la St. Bride. Organizarea lui produsese derută şi panică printre profesorii, care se vedeau rareori puşi în situaţia de a regiza ceva mai pretenţios decît ceaiul servit în pi-

cioare, de ziua absolvenţei. Ca multe alte lucruri, la St. Bride sufrageria profesorilor purta un nume impropriu. Nimeni din instituţie nu lua prînzul în această încăpere şi nicăieri altundeva, deoarece se ştia că masa de bază în şcoală era cina — şi de fapt încăperea în cauză nu era folosită în mod curent pentru mîncat, ci devenise locul de şedinţe al Consiliului de administraţie, al cercului de eseuri al elevilor ultimei clase şi al comitetului sportiv. Nu părea prea uşor să transformi această încăpere sumbră într-un decor potrivit pentru un prilej festiv. Se făcuseră totuşi eforturi deosebite, în mare parte inspirate de veşnicul prezent Hensman, al cărui entuziasm era cu atît mai demn de apreciere, cu cît nu urma să fie de faţă la dineu, deoarece după multe dezbateri se hotărîse că, în afara Consiliului de administraţie, nu vor fi invitaţi decît profesorii titulari.

Mor era în ţinută de seară. Pentru el asta era o experienţă extrem de rară şi se simţea foarte stînjenit. Îşi cumpărase special pentru această ocazie o cămaşă albă moale în locul plastronului ce se mişca veşnic şi care altă dată reprezentase o tortură ; totuşi nu era deloc la largul lui în asemenea haine neobişnuite, în parte din cauza unei stînjeneli generale şi în parte datorită constatării că de la ultima ocazie se îngrăşase. Pantalonii îl mai cuprindeau încă, dar foarte fest. Din fericire, haina demodată putea fi purtată descheiată la nasturi. În ciuda acestor lucruri, îşi spuse că arată bine şi se gîndi întristat că în alte condiţii ar fi fost chiar o glumă plăcută să apară în faţa lui Rain deghizat în felul ăsta. Şocat şi surprins de asemenea preocupări uşuratice, reveni în grabă asupra supărărilor. Creştea neliniştea în legătură cu soarta fiului său. În imaginaţie i se perindau fără întrerupere viziuni : Donald luase hotărîrea cumplită de a nu se mai întoarce niciodată, îşi pierduse memoria, era flămînd şi disperat, arăta ca o epavă, murise. Printr-o stranie chimie a spiritului chinuit, aceste temeri îi reduceau cumva celelalte tensiuni, demonstrînd cu şi mai mare pregnanţă că nu-i putea spune nimic lui Nan pînă după reapariţia băiatului.

Se hotărîse ca lumea să se adune la şapte şi jumătate în clubul şcolii, aflat alături de sufrageria profesorilor. Dineul era fixat pentru ora opt. Mor aranjase ca un taxi să se ducă s-o aducă pe Nan cu puţin înainte de ora şapte şi jumătate şi, în drum, s-o ia şi pe doamna Prewett. Rain urma să-l aducă pe Demoyte cu maşina ei. Mor intenţionase să fie gata mult mai devreme, spre a se duce la şcoală ca să-şi ofere concursul celorlalţi profesori la verificarea în detaliu a pregătirilor din sufragerie. Oricum îmbrăcatul îi luase mai mult decît se aşteptase şi se făcuse aproape ora şapte cînd a ajuns la locul cu pricina. Îşi vîrî capul pe uşa sufrageriei şi privi ; intră apoi fluierînd a uimire ca să-i facă plăcere lui Hensman, care stătea mai retras, spre a surprinde reacţiile.

Încăperea fusese total transformată. Dispăruseră fără urmă fotoliile de piele verde şi tot aşa şi biroul închis cu o capotă, care de obicei era aşezat oblic în unul din colţurile camerei, precum şi bufetul masiv, despre care nu ştia nimeni ce conţine de cînd cu mulţi ani în urmă, i se pierduse cheia. În locul lor apăruseră mese zvelte în stil Regency, pe care Mor le recunoscu a fi proprietatea familiei Prewett, aşezate pe o latură a camerei şi împodobite cu vaze cu flori ; mai fusese adusă şi o servantă frumoasă ca să umple un spaţiu gol de lîngă cămin. Dintre scaunele cu spătar înalt dispăruseră cele care arătau deplorabil şi fuseseră înlocuite cu nişte imitaţii de Chippendale, tot ale lui Prewett, care nu distonau prea tare cu scaunele victoriene, locatari obişnuiţi ai acestei încăperi. Masa lungă şi ovală, acoperită de obicei cu o bucată de postav verde, era drapată acum într-un damasc argintiu ce ajungea aproape de pămînt, iar pe ea tacîmurile de argint şi cristalele dispuse în şiruri compacte sclipeau la flacăra luminărilor pe care le aprinsese Hensman ca să facă o probă. Bulbii de alamă ce decorau căminul şi a căror funcţionalitate rămînea un mister dispăruseră şi fuseseră înlocuiţi cu flori, iar deasupra căminului, dominînd totul, era atîrnat portretul lui Demoyte.

„Fantastic, exclamă Mor. E de nerecunoscut."

„Îmi iei o piatră de pe inimă, rosti Hensman. Mi-era teamă că au mai rămas unele urme ! Știi motto-ul lui Ivvy — dacă un lucru merită să-l faci, cum-necum apuc-te de el. M-am gîndit că e mai bine să mă ocup eu de asta. Regret că în locurile de unde am scos monstruozitățile alea pereții au rămas decolorați, dar după ce-o să se întunece și n-o să mai fie decît lumina luminărilor, n-o să se mai vadă așa."

„Îmi pare rău că n-ai să fii de față", spuse Mor.

„Nu te mai necăji, făcu Hensman. Jos se mai ține o tîrtă petrecere ! Dacă-mi pare rău de cineva, acesta e Easeford — n-o să-i treacă niciodată necazul că a scăpat anchetul ăsta. Două sorturi de vin și toate celelalte ! Apropo, ți-am spus cum s-a terminat bătălia *sherry*-ului ? Ivvy a cerut acum cel mai bun *sherry* spaniol și nu-l poate satisface nimic altceva ! Inițial, el fusese de părerea că, dacă îi servea cu *sherry* sud-african în carafe, oaspeții îi vor fi destul de mulțumiți, mai cu seamă că, după părerea lui, nu era decît un semn de snobism să pretinzi că ar exista vreo diferență la gust."

Mor rise. „Cred că e timpul să te schimbi, îl sfătui el. E trecut de șapte." Hensman era tot în costum de tenis. Profesorii mai tineri fuseseră invitați să fie de față cînd se va închina un pahar de *sherry* înainte de dineu ; li se permisese să apară în ținută de zi.

„Nu vin, făcu Hensman. Îți las ție cu limbă de moarte plăcerea companiei lui Sir Cutare Cutărescu Cutărescu, baronet, și alte asemenea bucurii de ultimă oră. Trebuie să mă duc să-mi organizez propria mea petrecere. Am pornit-o după chitară. Ura ! Succes la băutură !"

Mor rămase singur. Suflă în luminările pe care Hensman le lăsase aprinse și începu să admire portretul lui Demoyte, agățat sus de tot — Rain va considera, desigur, că e mult prea sus —, deasupra căminului împodobit în stil victorian. Era o seară senină și lumina era încă bună. Sufrageria profesorilor se afla în clădirea labora-

toarelor şi a sălii de gimnastică, la etaj, în capul culoarului, şi avea alături o bucătărie, care acum făcea parte din apartamentul lui Baseford. Ferestrele dădeau spre apus, aşa că soarele pătrundea înăuntru printre draperiile grele de rips de culoarea tăbliei cu pete de cerneală a unui birou vechi, iar Mor îşi spuse că pentru nimic în lume nu trebuie apropiate. Portretul lui Demoyte căpătase din nou altă înfăţişare. Bledyard spusese că figura din portret nu era aceea a unui muritor. Lui Mor i se păru însă că e leit chipul unui muritor. Dar mai ştia că e impresionat de această ocazie şi de amintirile regretului aproape de neînţeles pe care-l încercase la gîndul că bătrînul tiran, cîndva obişnuit să exercite o autoritate cvasiabsolută asupra sutelor de suflete ce se temeau de el, urma să-şi piardă puterea şi să fie trimis în exilul de unde, acum, nu mai putea decît să-l oprime şi să-i pedepsească pe cei care-l iubeau. Şi Mor se gîndi cu tristeţe că numărul acestora era foarte mic. În adunarea din astă-seară aveau să fie de faţă mult mai mulţi duşmani de-ai lui Demoyte decît prieteni.

În clipa aceea, un valet care-şi demonstra eficienţa, angajat pentru ocazie, apăru şi-l invită pe Mor să poftească în sala clubului de alături. Valetul se întorsese să mai facă ultimele retuşuri la capodopera realizată de Hensman. Cînd Mor intră în club, ajunse în dreptul uşii şi Evvy, urmat de Prewett. Apăru un al doilea valet, cu o tavă mare de argint, pe care erau aşezate pahare gata umplute cu *sherry*. Brusc. Mor fu cuprins de panică şi de temeri. Nu rămăsese netulburat de spaima lui Rain. Încercă să se liniştească imaginîndu-şi uşurarea pe care avea s-o resimtă la sfîrşitul acestei seri absurde şi odioase.

„O ! dragul meu coleg, exclamă Evvy. Mă bucur nespus că ai venit din vreme. Da, da, am văzut sufrageria. Hensman a făcut o treabă foarte frumoasă. Sper să bea şi el cu noi un pahar de *sherry* — dar spunea că are adunare de cercetaşi în seara asta şi că e posibil să nu vină."

„S-a dus la adunare, după cîte am înţeles", făcu Mor. Era prea abătut ca să se poată bucura de mica farsă a lui Hensman.

„Îmi pare tare rău ! făcu Evvy. Voiam să știu ce părere are de *sherry*-ul pe care-l servim. Știi, e spaniol !“ Evvy avu mimica unui băiat din cor care interpretează rolul unui *roué* francez într-o piesă jucată la parohie. „„«Nu trebuie să fii scump la tărîțe și ieftin la mălai.» Asta-i motto-ul la prima mea predică duminicală a anului, așa că mi-am făcut socoteala că e mai bine să mă las condus după această zicală ! Sper numai ca membrii Consiliului de administrație să nu considere că ne dedăm la cheltuieli nejustificate.“

„Da' de unde !“ protestă Mor. O să sară în sus de bucurie sibariții ăia bătrîni, retrograzi și iresponsabili, adăugă el pentru sine. Demoyte avusese întotdeauna perfectă dreptate în legătură cu membrii Consiliului de administrație.

„Asta nu se întîmplă decît la ocazii cu totul speciale, nu-i așa ? reluă Evvy. Crezi că am putea trage cîte o înghițitură de *sherry* înainte de sosirea oaspeților, așa, ca să-l încercăm ? Să-ți spun drept, am nevoie de puțin alcool ca să-mi fac curaj. Nu sînt obișnuit să vorbesc în public, asta e. Predica e cu totul altceva. Perspectiva discursului o să-mi strice cu totul plăcerea mesei. Apropo, Bill, mă bucur nespus că soția ta a acceptat să țină un toast, e foarte drăguț din partea ei că și-a luat această obligație. Pur și simplu, era ultima mea speranță. Rugasem pe puțin douăsprezece persoane înainte s-o abordez pe ea.“

Mor remarcă această probă de tact din partea lui Evvy, observă că nu-i scăpase nici lui Prewett, și o uită în secunda următoare. „Și eu mă bucur, rosti el. O să-i facă bine.“ Cuvintele erau lipsite de miez. Viitorul în care Nan se va bucura de fructele îndrăznelii ei nu-i mai aparținea lui.

Se deschise ușa și apăru Sir Leopold Tinsley-Williams, persoana de a cărei companie se dispensase cu atîta ușurință Hensman, urmat de Bledyard și de alți doi profesori. Evvy, care luase chiar în clipa aceea un pahar de *sherry*

de pe tavă, se întoarse scoţînd sunete nedesluşite de stînjeneală şi de bun venit, vărsînd şi o parte din paharul ce-l ţinea în mînă, în timp ce cu cealaltă mînă cosea aerul de colo-colo, neştiind bine dacă să-i strîngă mîna lui Sir Leopold sau să-i ofere un pahar. Valetul, stăpîn pe situaţie, răspîndea un calm afabil prin însuşi felul cum înclina capul.

Mor se retrase vreo doi paşi împreună cu Prewett, bucuros că are în mînă un pahar de *sherry*. Şi Prewett arăta destul de ciudat în frac. Mor simţea o uşurare că în clipa astă se află alături de el. Îi răspunse scurt la întrebările pe care i le punea în legătură cu Don. Mai sosiră cîţiva membri ai Consiliului de administraţie. Mor şi Prewett se îndepărtară şi mai mult, privind de la distanţă scena şi făcînd comentarii. Nu se putea să nu remarci că lui Bledyard fracul îi venea extrem de bine şi că-i dădea o alură chipeşă şi vag răutăcioasă. Îţi făcea impresia că e obişnuit cu asemenea ţinută şi în această privinţă intra mai degrabă în grupul invitaţilor din Consiliul administrativ decît în cel al profesorilor. Conversa acum cu multă animaţie într-un grup de invitaţi, printre care se părea că pe unii îi cunoaşte destul de bine.

„Vechile legături de şcoală îşi spun cuvîntul !“ comentă Prewett. Prewett învăţase la şcoala din Bradford.

„Nu cred că e asta, replică Mor. Ei văd în el o persoană foarte distinsă şi cred că nu se înşală“, adăugă el.

„Mie mi-e silă, rosti Prewett, cînd îl văd pe Evvy cum se tîrăşte la picioarele porcilor ăstora. S-ar spune că nu-şi dă seama că face cît zece dintre ei la un loc.“

Intrarea lui Nan şi a doamnei Prewett stîrni o oarecare senzaţie. Mor îşi întoarse privirile spre soţia sa şi avu acelaşi şoc pe care-l avea ori de cîte ori o vedea gătită de sărbătoare. Purta o rochie neagră de nailon extrem de decoltată, cu o fustă foarte amplă şi un soi de turnură la spate. În jurul umerilor avea o eşarfă vaporoasă galbenă, dintr-un material transparent, ţesut cu fir de aur. Purta, de asemeni, cerceii pe care Mor îi acceptase de la Tim Burke, deşi nu erau tocmai potriviţi

cu eleganța severă a rochiei. Sînii ei frumoși apăreau în toată rotunjimea lor netedă și catifelată. Părul ondulat strîns în jurul feței, într-un stil care amintea de moda anilor douăzeci, scotea în evidență conturul viguros al capului și gingășia și paloarea gîtului. Își roti privirea prin cameră fără trac. Ochii îi sticliră cînd întîlni privirea soțului.

În urma ei venea doamna Prewett. Doamna Prewett era o femeie înaltă și solidă, cu o față rotundă și calmă, cu mîini foarte mari. Alesese pentru această ocazie o rochie de dantelă cafenie, căptușită cu o mătase cafenie în ton. O linie de zigzag cobora în diagonală de la est la vest peste pieptul ei imens, avînd dedesubt conturul generos al sînilor, iar deasupra o umbră de desuuri și o întindere de piele pistruiată de soare în tonuri brun-roșcate intense. Își legăna energic brațele albe și cam pline, ce-i ieșeau din mînecile bufante și scurte ale rochiei de dantelă, în timp ce-l căuta din priviri pe domnul Prewett. Îl zări și se avîntă spre el cu un strigăt. Era evident că lui Prewett îi făcea mare plăcere s-o vadă. Începu să-i adreseze complimente în legătură cu înfățișarea. Cuprins de o tristețe ciudată Mor o porni în spre Nan. Între timp Nan îi fusese prezentată lui Sir Leopold și-și dădea osteneala să fie deosebit de plăcută. Mor stătea la oarecare distanță, neluat în seamă, simțindu-se cam stînjenit.

Apoi sosiră Rain și Demoyte. Fură întîmpinați cu un cor de strigăte entuziaste ce sunau totuși cam fals, iar cîțiva din invitați le ieșiră grăbiți în cale simulînd o primire sărbătorească. Sir Leopold, care-l detestase pe Demoyte dintotdeauna, nu schiță nici o mișcare, ci continuă să discute cu Nan, cu privirea ațintită asupra locului în care rochia îi marca, fără s-o dezvăluie totuși pe deplin, linia dintre sîni. Sir Leopold era bine plasat și profita deplin de înălțimea lui. Mor se dădu vreo doi pași înapoi ca să-i poată urmări pe noii veniți fără să fie în cîmpul de vedere al lui Nan.

Demoyte arăta fantastic. Își purta fracul ca un adevărat luptător, înfruntîndu-și inamicii cu vechiul lui

plastron, cu aramă în obraji şi oţel în priviri. Aruncă o privire războinică prin încăpere, iar buzele schiţară un tremur dispreţuitor. Alături de el, Rain părea minusculă. Purta o rochie lungă de bumbac alb cu un imprimeu foarte simplu de flori albastre cu contururi negre, care se mula frumos pe talia ei zveltă. Un şirag lung împletit din mărgele negre cioplite părea că-i alungeşte gîtul şi că-i face şi mai mic capul încununat de podoaba ca abanosul. Avea părul cam dezordonat. Arăta ca un actor imberb. Mor simţi că i se strînge inima de afecţiune. Îi privi cu o tandreţe care-i învăluia pe amîndoi, atît pe bătrîn, cît şi pe tînără.

Unul dintre membrii Consiliului îi adresa politeţuri lui Rain, intervenind peste Evvy, care încerca la rîndul lui să-i vorbească. Demoyte discuta cu Bledyard, arătînd evident prin comportarea lui că acesta se numără printre puţinele persoane din încăpere pe care le poate tolera. Sir Leopold nu contenea cu ocheadele. Nan se întorsese puţin ca să-l poată vedea pe Mor. Acesta privi în altă parte. Se întreba cum să se arate destul de nepoliticos cu Sir Leopold, ca el să-şi dea seama că nepoliteţea e intenţionată, dar în acelaşi timp să nu alunece în grosolănie.

Se anunţă că masa e servită. Bineînţeles că Evvy nu se gîndise nici o clipă la problema întîietăţii protocolare. În uşă se produse o îmbulzeală cu schimburi curtenitoare. Fură împinse femeile mai întîi. În afară de Rain, Nan şi doamna Prewett, mai era o doamnă Kingsley, soţia unuia din membrii Consiliului, care sosise cam tîrziu şi care era în mod evident cea mai în vîrstă dintre femeile prezente la dineu. Evvy încerca s-o invite pe Rain să intre pe uşă, în timp ce aceasta încerca să-i facă loc doamnei Kingsley. În cele din urmă, după ce se lăsase o tăcere stînjenitoare pe fundalul căreia protagoniştii încercaseră fiecare pe rînd să spună ceva, lăsîndu-se apoi păgubaşi, Sir Leopold, alarmat de această oprire, trecu primul pe uşă, conducînd-o de un braţ pe doamna Kingsley şi de celălat pe Nan. Urma Evvy cu Rain şi doamna Pre-

wett. Demoyte şi Bledyard, continuîndu-şi discuţia, veniră la rînd, iar ceilalţi se învălmăşiră fără nici o regulă.

Din fericire, locurile la masă erau indicate clar, aşa că zăpăceala nu se repetă şi în sufragerie. Îşi găsiră cu toţii scaunele şi Evvy rosti o binecuvîntare destul de lungă. Apoi se aşezară răsuflînd uşuraţi şi li se servi fără întîrziere supa. Locul de cinste era în centrul mesei, cu faţa spre tablou. Acolo stătea în mijloc Evvy, avîndu-le pe Rain la dreapta şi pe doamna Kingsley la stînga. Demoyte stătea alături de Rain şi Sir Leopold alături de Demoyte. Nan se afla de cealaltă parte a lui Sir Leopold. Un alt membru al Consiliului stătea alături de doamna Kingsley, iar doamna Prewett stătea în capul mesei alături de Bledyard, cu care, spre surprinderea neîntreruptă a tuturor, se părea că se înţelege de minune. Restul invitaţilor erau aşezaţi la cele două capete ale mesei şi de-a lungul laturii din apropierea căminului. Aici era plasat Mor, vizavi de Sir Leopold, aşa încît le avea în faţă pe amîndouă femeile, Nan la stînga şi Rain la dreapta, la o distanţă mai mare. Fusese adus peştele şi, odată cu el, şi binevenitul pahar de vin alb. Mor spera că Hensman îl instruise pe Evvy nu numai în legătură cu cantitatea, ci şi cu calitatea vinului. Simţea o nevoie arzătoare să bea şi o secundă fu stăpînit de dorinţa vană de a se afla în altă parte împreună cu Hensman şi chitara lui.

Supa şi peştele erau bune. Friptura nu prea grozavă, dar nu avea mare importanţă, deoarece era vin roşu din belşug cu care să alunece pe gît. Mor îl auzi pe unul din membrii Consiliului interesîndu-se de numele vinului şi de anul îmbutelierii şi apreciind răspunsul. Era evident că Evvy fusese bine dăscălit, fără îndoială, de către Hensman. Mor mai goli un pahar. Începu să se simtă ceva mai puţin încordat. Se scursese aproape jumătate din seară şi pînă acum cele două femei nu fuseseră puse în situaţia de a se adresa una alteia. În momentul de faţă nici nu se puteau vedea, de vreme ce erau de aceeaşi parte a mesei, în timp ce el le avea pe amîndouă sub priviri. Demoyte şi Sir Leopold se ignorau reciproc. Sir Leopold

conversa cu Nan, în timp ce Demoyte conversa cu Rain, peste Rain cu Evvy sau peste masă cu Mor. Atîta vreme cît nu i se adresa nimeni, Mor tăcea, privindu-le pe cele două femei și întorcînd pe toate fețele în adîncul sufletului lucrurile amarnice pe care le știa, așteptînd să se sfîrșească odată seara asta.

În fine, se toastă pentru regină și în jurul mesei apăru ici-colo jarul ce te îndeamnă la meditație al țigărilor de foi. Afară se întunecase de-a binelea și luminările aruncau o lumină strălucitoare și caldă în încăpere și, așa cum prezisese Hensman, în această lumină blîndă abia dacă se mai ghiceau petele de pe pereți. Din fericire, pînă acum nu-i trecuse nimănui prin cap să tragă draperiile. Mor descoperi spre marea lui ușurare că la fructe se va servi Madeira. Chelnerul nu se arătă neînțelegător față de el și-i umplu din nou paharul. Pîlpîirea luminărilor se răsfrîngea pe paharele de vin și pe argintăria răspîndită pe masă. Privi spre Rain printr-un labirint de reflexii și reuși să-i atragă atenția. Ea îi aruncă o privire scurtă plină de umor și de dragoste, mai, mai să-i facă cu ochiul. Cu o mișcare furișă și ambiguă, Mor ridică paharul în direcția ei. Ea-și îndreptă privirile altundeva. Mor se simți îndemnat să-și privească soția. Deși discuta cu multă vervă și cu multe gesturi cu Sir Leopold, ea îl privea printre gene. Mor își dădu seama că băuse și ea puțin vin.

Primul dintre toasturile oficiale, adresate lui Demoyte, urma să fie închinat de Sir Leopold, Evvy trebuind să răspundă. Cel de-al doilea era toastul pentru școală închinat de Demoyte, căruia trebuia să-i răspundă Nan. Sir Leopold se ridică în picioare și se lăsă o tăcere calmă, încărcată de armonia pe care o cantitate mare de băutură o răspîndise în conștientul și subconștientul celor de față. Își ridicară plini de bunăvoință privirile spre Sir Leopold. Chiar și Mor își domină repulsia. După cîte se părea, Sir Leopold se vedea pus în situația aproape imposibilă de a închina un toast în cinstea lui Demoyte, fără să spună nimic amabil în legătură cu acesta. Dar

ingeniozitatea lui Sir Leopold se dovedi la înălțimea situației. Reuși să nu spună nimic amabil la adresa lui Demoyte pentru că nici măcar nu pomeni de el. Vorbi pe îndelete despre St. Bride, făcu istoricul școlii și al tradițiilor ei elevate, vorbi despre șirul impresionant de directori de seamă, toți devotați, cel puțin aceia dintre ei care s-au dovedit demni de încrederea ce li s-a arătat, sarcină pe care domnul Everard a descris-o atît de competent ca fiind „dezvoltarea deplină a grăuntelui bun din fiecare personalitate" independent de înzestrarea intelectuală. În pieptul lui Sir Leopold ura față de Demoyte a triumfat asupra disprețului față de Evvy. Era gata chiar să-i cînte osanale lui Evvy, ca să-l agaseze pe Demoyte. Acesta asculta imperturbabil, arătînd prin linia buzelor și a ochilor cît de fantastic i se părea gîndul că ar putea fi micșorat de o asemenea persoană. Sir Leopold se așeză în mijlocul unor aplauze călduțe. Nu se bucura de popularitate în nici o sferă.

Mor regreta că toastul lui Nan era ultimul. Era nerăbdător să se termine odată, deoarece avea destule emoții pentru soția lui. Își închipuia cît de înspăimîntată trebuie să fie Nan. Își dădea seama că e deosebit de absurd ca în clipa aceea să se mai identifice cu Nan ; dar era o obișnuință de-o jumătate de viață, iar absurditatea făcea acum parte integrantă din ființa lui. Era aproape sigur că Nan se va achita bine. Sigur că va spune ceva de bun-simț — doar exprimarea ei s-ar putea să fie sacadată și cu ezitări.

Vorbea acum Evvy. O practică îndelungată de sală de festivități și de capelă îi dăduse lui Mor posibilitatea să pună după voie surdina pe vocea lui Evvy. Cu un efort ridică surdina de pe ea și auzi : „Pe care-i știm și îi iubim", spunea Evvy. Cum Evvy era obișnuit să aibă o părere cît se poate de bună despre toată lumea, nu rămase insensibil la faptul că Sir Leopold fusese nepoliticos față de Demoyte ; și încerca să repare lucrurile, accentuînd cam prea mult, după părerea lui Mor. „Sub a cărui conducere competentă și însuflețitoare, spunea Evvy,

St. Bride s-a înălţat din stagnarea deplorabilă în care zăcuse pînă atunci şi a devenit, dacă ne permitem s-o spunem, o şcoală solidă şi de reputaţie."

Evvy se întrecea din nou pe sine, uitînd că unul din membrii Consiliului, de faţă la dineu, era fiul mai mic al directorului care-i precedase lui Demoyte. Mor privi în lungul mesei la acest personaj, ale cărui sprîncene ţîşniseră în triunghiuri furibunde, apoi se uită să vadă cum aprecia Demoyte modul în care Evvy îi descria realizările. Demoyte părea amuzat. Asta probabil se datora faptului că stătea alături de Rain, care arăta de parcă ar fi fost gata din clipă în clipă să izbucnească în hohote nestăpînite. Cînd Mor o văzu cît de veselă e, deşi îşi dădu seama că în mare parte aceasta se datora vinului, fu totuşi cuprins de enervare şi de tristeţe. Nimic pe lumea asta nu l-ar fi putut face astăzi să fie vesel sau să rîdă. Îi reveniră în minte gîndurile chinuitoare în legătură cu Donald. Unde se afla acum fiul lui ? Nu putea crede că Donald îndura vreo suferinţă fizică. Dar nu erau oare nenumăraţi alţi demoni cărora să le fi căzut pradă ? Avu viziunea lui Donald într-o cafenea sordidă, privind fix la o faţă de masă soioasă, în timp ce chelneriţa îl cerceta dispreţuitoare şi indiscretă, sau într-o cîrciumă, încercînd să pară mai mare cu cîţiva ani şi ferindu-se de privirile barmaniţei, sau înaintînd pe un drum de ţară în întuneric, prins în lumina farurilor, încercînd să facă autostopul — în ce direcţie ? Temîndu-se să se întoarcă acasă, înfricoşat.

„...Că nu mi-a venit deloc uşor să fiu succesorul unui asemenea om", spunea Evvy. Ca întotdeauna, discursul lui se dovedi a fi prea lung. Sir Leopold făcuse să circule carafa de vin. Iar în celălalt colţ al mesei începuse o conversaţie pe şoptite. Fiecare căuta să se apere de plictiseală în felul său : Sir Leopold bînd şi aruncînd ocheade spre decolteul lui Nan, Rain înghiţindu-şi hohotele, Demoyte printr-un dispreţ amuzat, domnul Prewett vorbind cu vecinul, iar Bledyard vorbind cu sine.

Evvy continuă : „Şi am urmărit fără încetare, în mod constant, să-i semăn în toate privinţele". Asta a fost chiar

prea mult pentru Rain. Se citea clar pe expresia lui Demoyte că-l atinsese pe sub masă. Se priviră. Ce izvor viguros de viață are în ea, se gîndi Mor, dacă e în stare să rîdă în asemenea momente. Dar secretul e foarte simplu. E tînără.

Evvy adoptase acum tonul elevat și sălăreț pe care-l folosea în capelă cînd se apropia de sfîrșitul unei predici... „Așa că în viitor, cînd timpul și condiția de muritori ni-l vor răpi dintre noi pe impunătorul original, vom avea avantajul să posedăm, spre admirația elevilor noștri și uimirea vizitatorilor, această pictură reprezentînd un om atît de distins, făcută de o pictoriță atît de distinsă". Izbucniră aplauze politicoase. Evvy se așeză și toată lumea privi spre Demoyte.

Demoyte se ridică în picioare. „Doamnelor și domnilor, începu el, acesta este un prilej emoționant de trist pentru mine. E prima oară de la pensionare că pun piciorul în școala aceasta, care atîția ani a fost creația și căminul meu. E inutil să spun că în mod intenționat n-am mai apărut în acest decor, nedorind să joc chiar între aceste ziduri, care-mi sînt atît de dragi, rolul unei fantome ancestrale, ale cărei zile de activitate sînt de mult apuse și care acum nu mai poate decît să-l descurajeze și să-l înspăimînte pe privitor. Situația în sine e prilej de tristețe. La aceasta mai adăugați faptul că ceea ce a determinat apariția mea aici este prezența pe lume a ceva nou — o operă de artă : tabloul desăvîrșit pe care-l avem în fața noastră."

Demoyte își ridică privirile spre tablou. Gestul fu preluat de toți ceilalți, oaspeții așezați lîngă cămin răsucindu-se cu spatele spre masă ca să-l poată vedea mai bine. Nimeni nu mai era plictisit acum.

„Preacuviosul vorbitor care m-a precedat, reluă Demoyte, s-a referit așa cum e îndreptățit s-o facă, la condiția de muritor. Și s-ar fi putut oare născoci un mijloc mai eficace de-a imprima sentimentul de finitudine decît acela de a dona instituției, imaginea unuia care și-a trăit pur și simplu viața aici, să rămînă drept amintire

pentru generaţiile ce vor urma? Asta înseamnă să îmbraci într-o substanţă palpabilă tristul adevăr că ne bucurăm de nemurire numai în gîndurile altora — loc în care în decursul vieţii n-am fost prea tare îndrăgiţi şi unde, după moarte, ne vom afla apărare. Vorbesc, bineînţeles, *sub specie temporis*."

Un zîmbet politicos făcu înconjurul mesei. Demoyte transformase scena. Aerul de condescendenţă pe care-l arboraseră membrii Consiliului în tot cursul serii păli de pe chipurile lor. Nu mai aveau sentimentul că prin simpla lor prezenţă conferă o mare cinste unui mănunchi de profesoraşi de provincie.

„S-ar putea, continuă Demoyte, ca adevărul ăsta să ne tulbure, după cum s-ar putea să ne rănească doar. Oricum, situaţia în care mă aflu e mai complexă — deoarece mă bucur de marele privilegiu de a-mi avea imaginea trecută în posteritate datorită penelului strălucit al domnişoarei Carter, care ne-a făcut cinstea şi bucuria s-o avem printre noi astă-seară." Urmară aplauze. Era şi timpul, îşi spuse Mor. O privea pe Rain. Era mîndru.

„O asemenea experienţă, reluă Demoyte, nu poate genera decît umilinţă. Ce bine le cunoaştem chipurile şi ce puţin ne interesează vieţile obscure ale atîtora dintre bărbaţii şi femeile pe care pictorii mari ai trecutului i-au făcut să trăiască pe veci printre noi. Cine a fost doctorul Peral? Cine a fost Jacob Trip? Cine anume domnul şi doamna Arnolfini? O ştim într-un fel, cu o cunoaştere supremă, deoarece le privim chipurile prin ochii unui geniu. În alt fel nu ştim şi nici nu ne pasă ce talente aveau, ce speranţe şi ce temeri sau cum se vedeau ei înşişi. Şi tot aşa va trăi şi acest obscur profesor păstrat de viziunea profundă şi, dacă îmi pot permite să spun, generoasă a domnişoarei Carter — şi e o consolare gîndul că, dacă în anii ce vor urma St. Bride nu se va fi distins prin nimic altceva, va fi cel puţin un loc de pelerinaj pentru cei care manifestă interes faţă de faza de început a unei pictoriţe — căci putem oare să ne îndoim în faţa evidenţei — ce e menită să fie unul din cei mai străluciţi reprezentanţi ai epocii sale."

Mor o privea pe Rain. Demoyte continua să vorbească. Ea se juca cu paharul, cu privirea plecată, încruntîndu-se. Cuvintele lui o emoţionaseră. Mor îşi coborî privirea pe faţa de masă şi, după un interval de rigoare, o privi pe Nan.

Pentru prima dată în seara asta, Nan arăta foarte emoţionată şi tulburată. Privea fix în faţa ei fără să vadă nimic şi mîna de pe masă îi tremura în chip vizibil. Îşi scosese din geantă şi ţinea strîns în cealaltă mînă un ghemotoc de hîrtie pe care erau însemnări. O roşeaţă intensă îi coborî de pe obraz pe gît. I se mişcau uşor buzele. Sărmana Nan, îşi spuse Mor. Încercă să-i prindă privirea. Ea se întoarse spre el, iar el tresări văzînd expresia de spaimă ce se citea în ochii larg deschişi cu care l-a privit. Îi zîmbi şi-i făcu un gest încurajator cu mîna. E o nebunie, nebunie, îşi zise el, totul e o nebunie. Cel puţin nu mai e mult şi se termină şi seara asta. După cuvîntul lui Nan, vor trece în sala clubului şi la scurtă vreme vor putea pleca fără să fie nepoliticoşi. Seara era aproape pe sfîrşite. Nan îi arunca aceeaşi privire plină de îngrijorare şi teamă, dîndu-şi seama că-i tremură maxilarul. Se văzu obligat să privească în altă parte. Începuse să tremure la rîndul lui. Spera că ea nu va face prea multe gafe. Desigur că nu-i era deloc uşor, mai cu seamă că urma după un vorbitor atît de strălucit ca Demoyte.

Demoyte se apropiase de sfîrşitul cuvîntării. Vorbea despre şcoală. Se arăta chiar foarte curtenitor faţă de Evvy. În cele din urmă toastă: „Pentru St. Bride!" Îşi ridicară paharele. Sir Leopold o strîngea încurajator pe Nan de braţul gol. Nan se ridică în picioare. Mor îşi ţintì privirea aiurea, făcînd eforturi să-şi imagineze cît de fantastic va fi peste cîteva minute, cînd vor scăpa de aici în sala clubului şi se vor putea relaxa.

„Doamnelor şi domnilor", începu Nan pe un ton mai strident ca de obicei, cu un glas ce trădă cu rafinamentul misterios al unei femei emotive, „sînt măgulită şi fericită că am prilejul să mă adresez pentru prima oară

în public tocmai la o asemenea adunare.“ Toți stăteau aplecați în față privind-o cu înțelegere. „Și e foarte potrivit ca persoana care răspunde la toastul pe care l-am ascultat să fie cineva din afară, o simplă soție, cineva care, deși trăiește în umbra acestei instituții importante, nu e chiar o părticică din ea.“

Mor începu să simtă o oarecare ușurare. Nan prinsese foarte bine tonul absurd al ceremonialului din seara aceea. Vocea îi devenise tot mai fermă. Acum urma să spună banalitățile de rigoare și complimentele la adresa școlii. Se achita într-un mod cu totul onorabil. Încă vreo două propoziții, gîndi Mor, și va fi spus destul, putînd să se declare mulțumită. Își ridică privirea aprobator, sperînd că se pregătea să sfîrșească. Dar Nan continua.

„St. Bride, spunea ea, s-a remarcat întotdeauna datorită tradiției sale în ce privește activitățile de utilitate publică. Marea noastră democrație n-a privit în zadar spre St. Bride și din rîndurile vechilor noștri absolvenți s-au ridicat înalți funcționari publici în toate domeniile.“

Mor zîmbi în sinea lui. Știa prea bine cît îi păsa lui Nan de tradiția activităților de utilitate publică. Era uimit să vadă cum interpreta asta. Nu și-ar fi închipuit-o capabilă de o asemenea mascaradă.

„Sper deci, spunea Nan și vocea îi tremura din nou, că n-o să vi se pară deplasat dacă, înainte de a încheia cuvîntul meu, abordez o chestiune mai personală. După cum știm, ferestrele de la St. Bride n-au fost niciodată închise spre lumea comerțului și a politicii. Îmbogățiți de contactul cu școala, au ieșit mulți, și elevi, și profesori, în lumea de dincolo de clasă și de bibliotecă. Și sînt convinsă că mă veți scuza că aici vă voi vorbi de un lucru care vă este binecunoscut multora din dumneavoastră, și anume de ambițiile politice ale soțului meu.“

Mor sări în sus răsturnînd ce mai rămăsese în paharul lui de vin. Își ridică repede privirile spre Nan. Ea era cu ochii îndreptați spre tavan, cu gura deschisă gata să continue. Mor își simți inima în piept sfredelită ca de un tirbușon. Dar încă nu-și dădea seama ce va urma.

„De mulţi ani, continuă Nan, soţul meu, eu însămi şi copiii am nutrit speranţa şi ambiţia că-şi va servi ţara în rolul cel mai înalt pe care o societate democratică îl poate oferi cetăţenilor ei — acela de membru al Parlamentului. După o perioadă lungă de muncă stăruitoare, soţul meu are acum fericirea de a-şi vedea realizată ambiţia de-o viaţă. Locuitorii oraşelului Marsington, nu departe de aici, au hotărît să-l aleagă drept candidatul lor laburist — şi, după cum ştim cu toţii, cu tot respectul faţă de cei de faţă care aparţin unui alt partid, Marsington este prin tradiţie o circumscripţie laburistă."

În sufletul lui se zbăteau uimirea, oroarea şi furia. Nici nu-i venea să-şi creadă urechilor. Îşi întoarse privirile spre locul unde erau aşezaţi Demoyte şi Rain. Demoyte părea cu totul buimăcit ; era pe jumătate întors spre Nan, cu mîna ridicată la gură. Apoi se întoarse brusc spre Mor cu un aer de surprindere, panică şi acuzare. Văzîndu-i chipul lui Rain însă, Mor îşi stăpîni cu greu un strigăt. Nu-i spusese o vorbă despre planurile lui politice. Auzea de ele acum pentru prima oară. Îl privea cu buzele întredeschise, ca şi cum ar fi vrut să-i adreseze o întrebare, cu un aer de uimire şi de groază, cu tot chipul schimonosit într-o interogaţie chinuitoare. Mor clătina din cap cu îndîrjire.

Nan continuă. „Aşa cum spunea Shakespeare : «Se schimbă soarta omenească-ntruna : Ştim valul cum ne bate, el ne duce / Înspre noroc»* . Valul acesta a apărut acum în viaţa soţului şi a mea şi a copiilor. Am discutat problema pe toate feţele şi am ajuns în cele din urmă la concluzia că nu există nici o altă obligaţie sau legătură care ne-ar putea împiedica să ne aventurăm cu toţii înainte. E nevoie de curaj ca să faci pasul cel mare. Orice amînare ar fi fatală. O asemenea ocazie nu se iveşte decît o singură dată în viaţă. Şi curajul nu i-a lipsit niciodată — şi nu cred că va ezita tocmai acum,

* Cuvinte rostite de Brutus în tragedia *Iuliu Cezar*, actul IV, scena III, în versiunea românească datorată lui Tudor Vianu *(n.t.)*.

cînd dorinţele cele mai profunde şi cele mai dragi sînt pe punctul de a-şi găsi împlinirea deplină."

Mor inspira adînc. Din pricina şocului nu-şi recîştigase nici acum suflul. Cine şi-ar fi imaginat că Nan va fi atît de ingenioasă — sau atît de disperată ? Înţelegea că pentru ea se întîmplă ceva vital, poate chiar definitiv, dar nu-şi dădea seama ce anume. Încercă să-i prindă privirea lui Rain, dar ea se feri de el, crispîndu-se de durere. Mor îşi spuse că ceea ce-i rămînea de făcut acum, chiar în clipa asta, era să se ridice de pe scaun şi să iasă împreună cu Rain. Nan încercase să-l încolţească, recurgînd la un gest public. Trebuia să-i răspundă în acelaşi chip. Dacă se ridica acum şi ieşea împreună cu Rain, făcea din intenţiile lui un fapt împlinit. În cele din urmă, Nan stîrnise furtuna. Trebuia să răspundă cu aceeaşi monedă. Dar Rain îşi îndreptase privirile în altă parte şi, deşi Mor se agita pe scaun, nu reuşi să se ridice. Conformismul de-o viaţă îşi spuse cuvîntul. Rămase locului.

„Către dumneavoastră deci, prieteni şi colegi ai soţului meu, continuă Nan, mă îndrept în acest moment crucial al alegerii, cerîndu-vă binecuvîntarea şi urările de bine, pentru un plan care este într-adevăr demn de tradiţiile de la St. Bride şi de însuşirile remarcabile ale soţului meu. În ultimă instanţă nu există un alt destin care să i se potrivească mai bine, pe care să şi-l fi dorit cu mai multă ardoare şi care atît de miraculos să-l îmbie în clipa de faţă."

Nan vorbea rar şi precis, subliniind fiecare cuvînt. Dispăruse din nou tremurul din glasul ei. Era stăpînă pe situaţie. Se opri să-şi recapete suflul.

Foarte liniştită, Rain se ridică în picioare. Se întoarse spre Demoyte ca şi cînd ar fi vrut să-i spună ceva, dar nu scoase o vorbă. Se uită în jur după poşeta de seară şi ieşi în vîrful picioarelor din încăpere. Toţi invitaţii se foiră stînjeniţi, o urmăriră cu privirile cînd plecă şi apoi îşi întoarseră ochii spre Nan, uluiţi ca de o vrajă. Lumînările abia mai pîlpîiau în sfeşnice.

Nan prelungi pauza. Cu coada ochiului, Mor observă cum i se relaxează tot trupul. Își aruncă hîrtia cu note pe masă. Începu să spună : „Dar cred că ați auzit și așa destul de multe despre speranțele și temerile mele personale — nu-mi rămîne decît să pun capăt observațiilor mele spunînd..." Mor nu-i mai auzi vocea, se ridică pe jumătate din scaun și se lăsă să cadă la loc, neajutorat. Își dădu seama că toată lumea din cameră îl privește. La început socoti că, poate, din pricina plecării lui Rain, dar apoi își dădu seama că era din cauza discursului lui Nan. Știa că s-ar cuveni să iasă după Rain — dar din nou nu se putu clinti. Devenise prizonierul acestei scene, prezența soției și cuvintele ei îl țineau țintuit, întreaga lui viață trecută îl imobiliza ca o cămașă de forță. Se uită spre Demoyte, dar își feri privirea din calea expresiei de furie pustiitoare din ochii bătrînului, care-i porunceau să se ridice și să plece. Nu era în stare.

Nan se așeză în mijlocul aplauzelor, urmate de zumzetul imediat al unor discuții animate. Toată lumea își dădea seama că se întîmplă ceva straniu, nimeni însă nu știa ce anume. Asupra lui Mor se ațintau priviri pline de curiozitate. Sir Leopold îi umplea paharul lui Nan. Ea sta așezată, cu cotul pe masă, cu fața ascunsă în palmă. Evvy îi spunea lui Demoyte că speră că domnișoarei Carter nu i se făcuse rău și se întreba dacă n-ar trebui oare... Demoyte se ridică și ieși din încăpere, trîntind ușa în urma lui. Mor închise ochii.

Trecură vreo zece, cincisprezece minute, în care Evvy se lungi cam mult rostind niște fraze de încheiere și carafa făcu din nou înconjurul mesei. Apoi oaspeții începură să se ridice și să se îndrepte spre sala clubului. Mai mulți inși se îndreptară spre Mor, adresîndu-i cuvinte binevoitoare și urîndu-i succes. Trecu împreună cu ei în sala clubului. Apoi murmură o scuză și o porni în goană de-a lungul coridorului.

Coborî în fugă treptele și alergă spre terenul de joacă. Era o noapte îngrozitor de întunecoasă și, în afară de explozia de lumini de la ferestrele de deasupra lui, nu

era nici o lumină aprinsă în incinta școlii. Doar un felinar ce ardea în colțul căminului lumina o bucată de asfalt, pietrișul și brazdele de iarbă. Privi în jur. Încotro o apucase Rain ? Unde o putea găsi ? O porni în goană pe alee. Văzu Riley-ul parcat la marginea peluzei. Dar nu era nici urmă de Rain. O strigă pe nume, cu prudență la început. apoi din ce în ce mai tare. Se întoarse și-o porni alergînd spre clădirea centrală, în speranța de-a da de urma ei sau a lui Demoyte. Nu găsi pe nimeni. Goni pînă la porțile școlii. În zadar. Se întoarse gîfîind extenuat și căzu cu fața la pămînt, ascunzîndu-și obrazul în iarbă lîngă roțile mașinii.

XIX

MOR AȘTEPTA ÎNDELUNG LÎNGĂ mașină. Din cînd în cînd auzea voci și pași pe pietriș ; erau oaspeții care plecau. Nu se apropie însă nimeni de Riley. În cele din urmă se ridică și cercetă o vreme mai mult sau mai puțin la întîmplare terenurile din apropiere. Apoi se duse grăbit să-și ia bicicleta. Nu era în șopronul din grădina profesorilor. Era acasă probabil. Începu să alerge spre casă cît îl țineau puterile. Se întrebă cît trecuse. Nu putea să-și dea seama. De ce o lăsase să plece ? Dacă ar fi reținut-o *atunci*, dacă ar fi luat-o de mînă în fața întregii adunări, toate forțele pe care Nan încercase să le maseze între ei nu i-ar fi fost de nici un ajutor.

Apropiindu-se de casă, văzu că în camera lui Nan e lumina aprinsă. Nu exista nici un dubiu că se întorsese. Intră pe poartă izbind-o violent cu piciorul și goni pe aleea lăturalnică în grădină în căutarea bicicletei. În timp ce ducea bicicleta de coarne spre drum auzi cum sînt date deoparte perdelele. O rază de lumină căzu pe potecă și pe florile prin care își croise drum. Nan privea pe geam. Lui nu-i păsă și nu-și întoarse capul. Încălecă

pe bicicletă, se năpusti zăngănind peste bordura trotuarului și începu să pedaleze cu putere înspre locuința lui Demoyte.

La Brayling's Close se vedea o lumină în hol și alta în salon. Bicicleta țîșni de-a curmezișul aleii de pietriș și Mor sări de pe ea în plină viteză. Pe ultimii pași făcuți în goană își dădu seama că ușa e dată de perete. Demoyte era în picioare în hol. Trupurile li se ciocniră violent. Demoyte îl prinse pe Mor de umăr cu o încleștare dureroasă. O secundă avu senzația că bătrînul o să-l lovească. Mor se zbătu și se eliberă. Puterea care-i lipsise cît stătuse la masă se revărsa acum în el cu asemenea vigoare, că ar fi fost gata să dărîme și un zid ca să ajungă la Rain.

„Unde e ?" îl întrebă pe Demoyte.

„Nu știu !" răspunse Demoyte. Dădu să mai spună ceva, dar Mor se întoarse și se năpusti din nou pe ușă. Înșfăcă bicicleta ce părea să se fi înțepenit într-o tufă de măceș, o zgîlțîi pînă o desprinse și începu să pedaleze din nou în direcția școlii. Gemea din adîncul ființei, în parte din pricina efortului și în parte din cauza incertitudinii chinuitoare. Pentru că nici acum nu știa ce se întîmplase.

Bicicleta intră hurducăind pe alee. Riley-ul era tot acolo. Mor frînă brusc și descălecă în apropierea mașinii. Ce mai putea face ? Unde s-o caute ? Îi era imposibil s-o găsească și, totuși, îi era imposibil să îndure dispariția ei. Își dădu seama că, după nu știu cîte săptămîni, asta era prima clipă în care nu știa unde este Rain. Aruncă bicicleta pe iarbă și o porni pe jos spre terenul de joacă. Era posibil să mai fie și acum pe aici, în interiorul școlii. Felinarul de la colțul căminului fusese stins și pe alee era beznă. Trecuseră ore. Era probabil mult după miezul nopții. Mai mult ca sigur că plecaseră cu toții acasă. Și totuși. poate mai era aici. Riley-ul nu dispăruse. Trebuie să fie pe aici pe undeva.

Intră pe terenul de joacă și privi în jurul lui. Totul era cufundat în beznă. Cu excepția unei singure lumini. Ridicîndu-și privirile. Mor văzu că mai arde o lumină în sufrageria profesorilor. Probabil că strîngeau masa. Dar

la ora asta ? Rămase locului cu ochii aţintiţi la lumină. Apoi o luă la fugă spre uşa clădirii, bocănind pe asfalt şi stîrnind ecouri între faţadele întunecate. Uşa de la intrare era descuiată. Urcă treptele cîte două deodată şi nimeri orbecăind în sala clubului, care se afla în întuneric. Aprinse luminile, traversă dintr-un salt încăperea şi deschise brusc uşa de la sufragerie.

Camera era acum luminată de un bec puternic şi arăta extrem de straniu. Fuseseră curăţate urmele festinului. La prima vedere s-ar fi spus că nu e nimeni acolo. Apoi Mor o văzu pe Rain. Se afla undeva mult deasupra privirilor lui. Găsise o scară foarte înaltă pe care o sprijinise de dalele căminului. Şedea acum în vîrful scării, la acelaşi nivel cu portretul, care mai trona încă acolo sus, la mare înălţime deasupra căminului. Punea culoare pe pînză. În mîna stîngă avea paleta imensă şi o grămadă de vopsele în poală. Urme de vopsea de toate nuanţele îi împestriţau rochia albă de seară, care cădea ca un evantai deschis în jurul ei, atîrnînd peste marginea scării. Cînd se deschise uşa nu întoarse capul, ci rămase concentrată asupra portretului. Lucra figura.

• „Rain !“ o strigă Mor. Alergă spre piciorul scării şi-o zgîlţîi cu violenţă de parcă ar fi vrut s-o prăvale de acolo.

Ea se încordă ca să-şi menţină echilibrul şi se întoarse din nou spre tablou. Mor văzu că pe faţă lacrimi i se prelingeau încet, continuu, una după alta.

„Rain ! exclamă Mor, nu e adevărat. A fost pur şi simplu un truc de-al lui Nan. Doar nu te-ai lăsat înşelată ?“

„Ba e adevărat, replică Rain, cu monotonie în glas. L-am întrebat pe domnul Demoyte.“

„Ei bine, a fost o idee pe care-am avut-o pe vremuri, vorbi Mor, dar Nan a prezentat totul într-o lumină falsă. Şi n-am discutat niciodată şi nici n-am căzut de acord asupra nici unui punct, aşa cum a susţinut. Doar n-ai putut crede aşa ceva !“

„N-are nici o importanță, rosti Rain, e ceea ce vrei tu să faci.“ Printre lacrimile care-i șiroiau, continua să se uite fix la tablou.

„Nu așa stau lucrurile, reluă Mor. Ți-o jur. Renunțasem aproape cu totul la planurile de felul ăsta.“

„Da, zise Rain, din pricina mea.“ Lăsă jos penelul și-și întoarse capul să-l privească. Picioarele ei micuțe stăteau cuminți unul lîngă altul pe treapta cea mai de sus a scării, cu vîrfurile pantofilor de-abia ieșind de sub rochia albă. Mor întinse mîinile s-o atingă.

„Nu, nu, protestă Mor, ținînd-o de glezne și proptindu-și capul în scară. Ce să facă s-o convingă ? Uite, ce, reluă el. Asta nu schimbă cu nimic situația. Nu văd de ce ar schimba-o. Ar fi trebuit să ți-o spun cu mult timp în urmă, dar n-am vrut să complic lucrurile. Dacă ți-aș fi spus-o eu însumi, n-ai fi găsit un impediment în asta, nu ? Ești doar supărată că a venit de la Nan. Ei bine, nu fi atît de copilă. Te iubesc și nimic altceva nu contează. Prin comparație, celălalt lucru e lipsit de substanță, nu mai înseamnă nimic. Te iubesc, am să pier fără tine. Poți să mă înțelegi ?“ Vorbea dezlănțuit, încercînd s-o oblige să-i accepte ideile.

„Nu mă mai strînge, mă doare piciorul, făcu Rain. Înțeleg perfect. De fapt, nu-mi dădeam seama că-ți distrug întreaga viață. Acum văd lucrurile în cu totul altă lumină. Îți văd copiii, îți văd ambițiile. Mă iubești, așa e. Dar n-ai să mă ierți niciodată cu adevărat că te-am făcut să renunți la atîtea. Și nu mi-aș ierta nici mie o asemenea faptă.“ Glasul îi suna monoton, oarecum scîncit, iar lacrimile i se prelingeau încet, dar necontenit.

„Nu, nu, nu-i așa !“ strigă Mor. Cum să suporte gîndul că Nan a vrăjit-o așa ? Vedea lucrurile exact așa cum își propusese Nan. Cum putea să fie atît de proastă ! „Nu ! strigă el. N-am să te las să ne faci amîndurora un rău ca ăsta !“

„N-are rost, Mor, răspunse Rain. Ce caut eu în viața ta ? Întotdeauna mi-am pus această întrebare, numai că niciodată nu ți-am vorbit despre îndoielile mele. Ești un pom care crește. Eu nu sînt decît o pasăre. Nu-ți poți

smulge rădăcinile şi zbura de aici alături de mine. N-ai avea unde te duce ca să nu mai simţi nevoia acestor lucruri profunde care îţi aparţin : copiii şi munca asta, care ştii şi tu că e a ta ! Îmi dau seama foarte bine cum m-aş simţi dacă m-ar împiedica cineva să pictez. Aş muri dacă n-aş fi lăsată să pictez. Aş muri." O clipă fu scuturată de suspine şi scara tremură sub ea.

„Te iubesc, Rain, exclamă Mor, ce altceva pot să-ţi spun ? Nu mi-a mai păsat de nimic din toate astea de cînd te cunosc. N-am să fiu membru al Parlamentului acum, orice s-ar întîmpla. Nu o mai doresc. Te doresc pe tine. Nu mă ucide, Rain." Se sprijini de scară, îmbrăţişînd treptele de sub ea.

„Ai să fii fericit cu mine un răstimp, răspunse Rain, dar ce-o să se întîmple după aceea ? Doar nisip uscat ce-ţi curge printre degete! Eu una pot hoinări prin lume şi mă pot duce oriunde să pictez. Dacă am fi împreună, munca mea ar continua. Dar ce s-ar întîmpla cu a ta ? Te-ar satisface pînă la urmă doar să fii alături de mine ? Ai mai fi în stare să scrii şi să continui să scrii ? Dacă ai fi vrut cu adevărat să scrii tot atît de mult cum vreau eu să pictez, ai fi scris pînă acum, ţi-ai fi găsit cumva timp, n-ar fi existat nimic care să te oprească."

„Aş putea scrie, replică Mor, sau aş putea deschide o şcoală. Nu sînt un imbecil. M-am gîndit şi eu la lucrurile astea. Aş putea să-mi clădesc o viaţă alături de a ta. Ce fel de viaţă îţi închipui că duc acum, sau aş duce, chiar dacă aş deveni membru al Parlamentului ? Tu m-ai făcut să exist. Am început să exist în clipa în care m-am îndrăgostit de tine. Abia atunci am văzut lumea, frumuseţea naturii, plină de plante şi animale minunate pe care nu le zărisem niciodată. Ce-o să se întîmple cu mine dacă mă părăseşti acum nu te întrebi ? Nu fugi de lîngă mine ! Nu face un lucru atît de crud ! Te rog !"

Îşi întinse mîna spre ea. Ea se aplecă şi i-o prinse într-o încleştare puternică. Rămaseră nemişcaţi o clipă cu mîinile împreunate. Dar toată alinarea dispăruse din această atingere. Îşi dădură seama amîndoi — şi fură cuprinşi de disperare. Rain îşi retrase mîna.

„Rain, mă iubeşti ?“ întrebă Mor. Stătea ţeapăn la picioarele scării privind în sus spre ea. „Dacă te-ai răzgîndit acum în legătură cu mine, spune-mi-o şi nu te mai ascunde în felul ăsta chinuitor.“

„Te iubesc, răspunse Rain. Te iubesc mult, mult. Dar ce sens are ? Poate că... la urma urmelor n-a fost decît din pricina... tatii.“ Lăsă paleta în poală şi-şi frecă obrajii violent cu amîndouă mîinile. Pete de vopsea roşie şi albastră îi apărură pe obraji şi pe frunte.

„Oh, pentru numele lui Dumnezeu, exclamă Mor, nu-mi veni cu lucruri d-astea. N-am să te las să mă părăseşti, Rain, pur şi simplu n-am să te las. Astă-seară nu s-a petrecut nimic care să schimbe cît de cît relaţiile dintre noi. Nu te lăsa trasă pe sfoară de soţia mea. Nu te lua după nimeni altcineva în afară de mine.“

„Dragul meu Mor, dragul meu, făcu Rain, cu o voce jalnică. De-ai şti numai cît de mult mă ghidez după tine ! N-am pe nimeni în afară de tine. Dar acum văd într-adevăr. Văd că tu ai fost acela care m-a amăgit — şi că, şi eu, m-am amăgit singură. Totul părea atît de simplu, totul se reducea la faptul că tu îţi părăseai soţia pe care n-o iubeşti şi care nu te iubeşte. Dar sînt atît de multe alte lucruri într-o viaţă în afară de asta. Nu-mi dădeam seama că voi sfărîma atît de enorm de multe lucruri.“

„Dacă mă iubeşti...“ făcu el.

„Cuvîntul ăsta nu ne mai poate călăuzi“ — vorbea cu o voce istovită, dar fermă.

„Îndreaptă lucrurile, spuse Mor. Dă uitării întîmplarea de astă-seară, uit-o cu totul.“

„Uf, doamne, doamne“, oftă Rain. Privi cu ochii roşii şi înceţoşaţi de lacrimi spre chipul din portret, care se afla chiar în faţa ei.

„Îndreaptă lucrurile“, o imploră Mor.

„Oh, dragul meu...“ făcu Rain.

Era un nu fără apel. Mor se îndepărtă de picioru l scării. Rămase tăcut o clipă. Durerea din inimă-i era aproape de nesuportat. Apoi rosti : „Nu sînt de acord cu nimic din ce spui. O să mai vorbim.“

Rain nu scoase o vorbă. Ridică paleta și începu să amestece niște vopsele, dar nu vedea nimic din pricina lacrimilor.

Mor făcu doi pași spre ușă. I se adresă : „Ar trebui să-i pui capăt acum poveștii ăsteia și să te duci la culcare. Ești mult prea tulburată ca să poți picta. Să-ți aduc mașina pînă în terenul de joacă ?“

Rain își clătină capul cu furie. Trecură cîteva clipe înainte de a putea vorbi. „Nu. Trebuie să termin. Vreau să refac capul. Acum văd ce am de făcut. Trebuie să continuu să lucrez. Nu mă aștepta.“

Mor ezită. Era stăpînit de sentimentul îngrozitor că, dacă pleacă acum de lîngă ea, s-ar putea să n-o mai vadă niciodată. Dar trebuia s-o mai vadă. Or să vorbească mîine. O va forța să fie de acord cu el. Nu se putea altfel.

„Sîntem mult prea extenuați amîndoi, rosti el. O să vorbim din nou despre asta mîine.“

„Da, da, făcu Rain, acum, te rog, du-te. Trebuie să lucrez. Te rog, du-te.“

Mor ajunse la ușă. Rămase locului privind-o. Începuse să picteze din nou, îndepărtîndu-și cu gesturi sacadate lacrimile de pe obraji.

„Rain“, făcu el.

Nu răspunse.

„Mîine“, rosti el.

„Da, făcu Rain, da, da.“

Își văzu mai departe de lucru. Mor mai rămase vreo două minute privind-o și apoi ieși, închizînd ușa în urma lui.

XX

CÎND MOR SE TREZI. SE FĂCUSE frig. Se întoarse pe cealaltă parte și privi spre geam. Lumina era foarte albă și încețoșată. Era dis-de-dimineață. Nu era nevoie să se scoale atît de devreme. Apoi, în

timp ce se răsucea să-şi găsească locul, amintirea scen precedente îi străbătu mintea răsfirîndu-se ca o plesni tură în sticlă. Se ridică în capul oaselor şi-şi acoper faţa cu mîinile ca şi cînd ar fi vrut să împiedice izbuc nirea unor strigăte puternice. Trebuie s-o vadă pe Rai fără întîrziere, imediat după micul dejun, chiar mai degrabă. În ajun Rain se comportase nebuneşte. Dacă a fi băut mai puţin, şi-ar fi dat seama de asta şi ar fi lăsat-o în pace de la bun început. Se uită la ceas. Şase fără zece. Se lăsă din nou pe pernă. Trebuia să mai aştept cîteva ore. Apoi îşi dădu seama că nu mai poate sta în pat. Chinul devenise insuportabil. Se sculă şi începu să se îmbrace, poticnindu-se în timp ce-şi căuta lucrurile. Îl durea groaznic capul.

Odată îmbrăcat, se întrebă ce să facă. Îi trecu prin minte că poate Rain pictase toată noaptea şi că s-ar putea să mai fie şi acum în sufrageria profesorilor. Gîndindu-se mai bine i se păru totuşi puţin probabil. Rămase o vreme pe marginea patului. Se făcuse şase şi cinci. Îşi legănă picioarele, aprinzîndu-şi o ţigară. Timpul se căsca în faţa lui ca un abis înfiorător învăluit în ceaţă. Cum să aştepte atîta ? Se plimbă de colo pînă colo prin cameră, călcînd cu grijă, să nu facă zgomot. Începu să se gîndească la soţia lui.

Apoi îi veni o idee, o idee pe care o avusese şi în seara precedentă, dar care se destrămase sub presiunea evenimentelor. Coborî tiptil, cu pantofii în mînă şi se duse în sufragerie, unde-şi avea biroul. Deschise sertarul unde ascunsese cele două ciorne de scrisori, pentru Nan şi pentru Tim Burke, în care le aducea la cunoştinţă intenţiile. Scrisorile erau acolo, dar Mor îşi dădu seama fără întîrziere că fuseseră clintite din loc. Rămase o clipă nemişcat privind cu o uluire melancolică în sertar. Probabil că Nan dăduse de ele. Aceasta explica disperarea care o împinsese să-şi sacrifice propriile ei dorinţe în chip atît de dramatic.

Mor închise sertarul şi se aşeză pe unul din scaune la masa de sufragerie. În casă era frig şi domnea tăcerea încremenită a zorilor. Îl durea tot trupul de parcă ar fi

fost sfîșiat de nenumărate răni. Rămase așa cîteva minute, încercînd să-prindă un sunet, dar nu se auzea nimic. Apoi hotărî că trebuie neapărat să iasă în drum. Se furișă în hol. La ușa de la intrare se încălță, își puse un fulgarin și ieși închizînd în urma lui ușa cu grijă.

O porni de-a lungul trotuarului. Dimineața era nespus de liniștită și de palidă. Își amintea de ziua cînd se întorsese Nan și el ieșise în atmosfera asta înfricoșătoare a zorilor, și sentimentul unei catastrofe îl covîrși în asemenea măsură, încît își mușcă pumnii. Astăzi nu ploua, dar cerul era lăptos, acoperit de giulgiul neted al unui nor nesfîrșit. Ajuns în șoseaua pustie se întrebă ce-ar putea face. O mașină trecu pe lîngă el, dezolantă și încărcată de prevestiri. Hotărî să se ducă la Brayling's Close și să aștepte prin preajma casei pînă cînd cei dinăuntru vor da semne de viață. Dacă nu va ajunge măcar în apropierea locului unde se află Rain, va leșina din pricina chinurilor ce-i sfîșie inima.

Își aminti că bicicleta e la școală. În agitația din scara din ajun o lăsase acolo și se întorsese pe jos acasă. Intră pe poarta școlii și pietrișul umed scrîșni sub pașii lui în curtea pustie. Își găsi bicicleta pe petecul de iarbă unde o trîntise. Riley-ul dispăruse. Împinse bicicleta de ghidon pînă la intrarea în alee. N-avea nici un sens să se grăbească. La ora asta nu putea fi nimeni treaz la locuința lui Demoyte. Nu-i rămînea decît să lase timpul să treacă într-o formă sau alta de mișcare sau activitate. Continuă să împingă bicicleta fără grabă în susul dealului, apoi o coti pe drumurile suburbane care treceau dincolo de locuința lui și duceau spre cîmp. Se gîndi s-o ia într-acolo. Voia să fie la loc deschis și, în această solitudine mai primitoare, să-și poată aduna gîndurile.

Cînd începu să coboare, zări o siluetă care se îndrepta în direcția lui. I se păru cunoscută. Apoi, cînd se apropie, văzu că era țiganul pe care-l întîlnise pentru prima dată în pădure, cînd era cu Rain, cel care se adăpostise sub streașina casei lui, producînd urmări atît de neașteptate. Văzîndu-l pe insul ăsta, Mor fu cuprins de-un fior de

spaimă. Vagabondul mergea pe celălalt trotuar cu pas domol și legănat, iar pe umăr ducea o legătură înfășurată într-un cearșaf. Se îndrepta spre șosea. Mor își spuse fără întîrziere : pleacă. Omul nu-i aruncă nici o privire. deși era de necrezut că nu-și dăduse seama de apariția unei alte ființe în pustietatea aceea. Mor rămase pe gînduri, întrebîndu-se dacă avusese sau nu dreptate cînd îl socotise surd. Omul trecu și dispăru, cotind-o la stînga pe șosea. El își continuă drumul împingînd bicicleta.

Ajunse în dreptul locuinței lui. Brusc fu cuprins de sentimentul unei iminențe. De ce-și irosise timpul într-un chip atît de lamentabil ? Trebuia să se grăbească. Cum de-și putuse îngădui o asemenea întîrziere ? Cum de se putuse dezlipi de Rain în noaptea precedentă ? Se afla la începutul cărării care-o tăia peste cîmp. Sări în șa și începu să pedaleze cu vigoare de-a lungul potecii și. în timp ce pedala, frigul tăios al dimineții se înmuie, iar în aer se difuză o strălucire aproape imperceptibilă, semn că dincolo de întinderea densă a norului soarele se înălțase pe boltă.

Așa cum îi apăru lui Mor, venind dinspre cîmpuri. locuința lui Demoyte arăta ca moartă, învăluită în tăcere și somn. Coti brusc acolo unde cărarea ajungea în apropierea zidului și pedală pe aleea mai îngustă de alături pînă intră în aleea principală. Își abandonă bicicleta lîngă poartă și o porni pe jos pînă la rondul de iarbă din fața intrării principale. La dormitorul lui Demoyte draperiile erau trase. Dublura lor decolorată astupa fereastra ca pleoapele unui mort. Mor rămase un răstimp nemișcat, cu privirea îndreptată în sus. Apoi înaintă și încercă ușa de la intrare. Era încuiată. Se uită din nou la ceas. Nu era decît șase și jumătate. Probabil că Rain dormea. Sigur că avea să doarmă pînă tîrziu după efortul pe care-l făcuse noaptea trecută. Dacă ar fi putut pătrunde în casă s-ar fi lungit pe jos, în fața ușii ei.

Se îndreptă spre grădina ce se afla pe o latură a casei. Voia să arunce o privire spre fereastra ei. Pajiștea era acoperită cu un strat scînteietor de rouă în care pașii

lăsau urme distincte. Traversă tiptil pajiștea cu privirea ațintită spre fereastra din colțul casei. Și aici perdelele erau trase. Toată casa dormea. Trebuia să aștepte. Acum, cînd se afla atît de aproape de ea, simțea mai multă liniște. Totul avea să se termine cu bine pînă la urmă, totuși. O să aibă el grijă de asta. Puterea ce-i lipsise în acest timp o dobîndise acum, în cele din urmă, ca și cînd ar fi fost atins de-o baghetă magică și transformat într-un om de neînfrînt. Rămase locului și ochii i se îndreptară spre cer, unde apăruse o spărtură în nori și se vedea o fîșie de un albastru pal. Se iscase o adiere rece. Își strînse fulgarinul în jurul trupului. I-ar fi plăcut să se poată întinde în iarbă, dar era prea multă rouă.

Trecură cîteva minute. Ca să se mai încălzească puțin, o porni să facă cîțiva pași pe pajiște cu mîinile înghețate vîrîte adînc în buzunare. Apoi privirea îi fu atrasă de o mișcare dinăuntrul locuinței. Își ridică ochii și văzu că la una din ferestrele bibliotecii se afla domnișoara Handforth iscodindu-l. Era foarte țeapănă și nemișcată. Lui Mor îi făcu impresia că stătea acolo de multă vreme. Parcă ar fi fost o arătare. Mor se opri și se uită în sus spre ea. Nu se aștepta deloc să poată comunica în vreun fel, părea atît de departe ! Așa că se priviră o clipă fără să-și facă vreun semn.

Domnișoara Handforth deschise apoi geamul. Cu o voce sonoră și clară, fără să se aplece peste pervaz, îi strigă : „A plecat."

Mor privi în jos și văzu iarba, văzu roua și urmele pașilor lui în rouă. Cu capul plecat o luă încet spre ușa de la intrare. Cînd ajunse acolo, o găsi deschisă și intră în hol. Domnișoara Handforth era în picioare pe scări.

„S-a trezit și domnul Demoyte ?" întrebă Mor.

„E în bibliotecă", îi răspunse ea și coborî scările dispărînd în direcția bucătăriei.

Mor o porni încet pe scări. Fiecare treaptă pe care-o urca era pentru el un efort. Deschise ușa de la bibliotecă și-l văzu pe Demoyte așezat la masa rotundă de lîngă fereastră. Era în halat. Perdelele erau complet date

deoparte și lumina dimineții aproape însorite, mai caldă acum, pătrundea din plin în cameră.

Mor își luă un scaun și se așeză față în față cu bătrînul. Nu-l privi pe Demoyte. O clipă nu-și spuseră nimic.

„Uf, ești un nătărău, un nătărău, un nătărău", îi spuse Demoyte pe un ton istovit.

Mor nu răspunse nimic. Își propti coatele pe masă și începu să-și frece ochii trecîndu-și palmele peste frunte.

„Ce s-a întîmplat ?" întrebă Mor, în cele din urmă.

„Nu s-a întîmplat nimic, răspunse Demoyte. A continuat să picteze încă vreo două, trei ore după ce-ai plecat de acolo. Apoi s-a întors aici, și-a făcut bagajul și a plecat cu mașina."

Mor se întoarse spre Demoyte. Bătrînul avea o paloare cenușie după noaptea nedormită. În spatele lui, în apropierea peretelui, Mor văzu un pătrat de culoare. Era portretul, așezat pe podea și proptit de una din biblioteci. Mor nu-și îngădui să-l privească. „Se întoarce ?" făcu el spre Demoyte.

„Nu, bineînțeles că nu, răspunse Demoyte. Spunea că pleacă direct în Franța, dar nu la ea acasă. Se va duce apoi, probabil, în America."

Mor dădea încet din cap. Își plecă din nou privirea în pămînt, chiar la picioare. Fără să vrea, bătea ritmic cu unul din ele.

„Cînd a plecat ?" întrebă.

„Să tot fie două ore", răspunse Demoyte. Se năpusti brusc asupra lui Mor, tremurînd de furie, așa că trebui să se prindă de masă. „De ce-ai lăsat-o ? De ce-ai părăsit-o chiar și o singură clipă ? Probabil că ai ținut cu tot dinadinsul s-o pierzi."

Mor nu-și ridică privirea. Simțea cum masa se zgîlțîie între ei. „Era inevitabil", murmură el cu o voce ternă.

„Ești un laș și un nătărău ! spuse Demoyte. Nimic nu era inevitabil în situația dată. Ți-ai făcut-o singur."

Mor își rezemă capul de masă o clipă. Îl ridică întrebînd. „O s-o mai întîlnim vreodată ?" Vocea lui nu avea cadența unei întrebări.

„Nu te mai amăgi, îi spuse Demoyte. Eu unul n-o s-o mai văd niciodată. Tu s-ar putea s-o întîlnești din întîmplare la vreo petrecere. peste vreo zece ani, cînd ai să fii gras și chel și ea o să fie măritată. Vrei niște cafea ? O să-i cer lui Handy să ne facă.“ Sună.

„A lăsat un mesaj pentru mine ?“ întrebă Mor.

„A lăsat ceva“, răspunse Demoyte. Se ridică și se duse la biroul de lîngă fereastra din celălalt capăt al camerei. „Asta e.“

Aduse un plic mare fără nimic pe el și i-l puse lui Mor în mînă. Plicul nu era lipit. Stăpînit de-o teamă agonizantă și de-o speranță nebunească, Mor trase hîrtia dinăuntru. Era o schiță. Își dădu seama din prima clipă ce reprezintă. Era schița pe care i-o făcuse în prima seară cînd, venind, o găsise pictînd și rămăsese cu ea și cu Demoyte, în seara în care ea își dăduse seama că s-a îndrăgostit de el. Uitase de atunci să-i mai arate schița. O privi acum. Rain spusese că s-ar fi putut s-o trădeze că se îndrăgostise de el. Pe hîrtie îl întîmpină un tînăr cu chipul falnic, colțuros și pus pe șagă, cu părul ondulat, capul dat pe spate, într-un gest de oarecare mîndrie, cu gîtul zdravăn ca un pilastru și cu mîna ridicată ca în toiul unei dispute. Exista o oarecare asemănare cu el. Puse schița pe masă. Nu era scris nimic pe ea.

„Asta-i tot ?“ îl întrebă pe Demoyte.

„Da.“

Domnișoara Handforth bătu la ușă și intră. Interpretase soneria și aducea pe o tavă cafele negre și o sticlă de *brandy*. O așează pe masă între ei și ieși fără să scoată o vorbă.

Mor turnă niște *brandy* în cafea și o bău. Se întoarse acum să privească portretul. Se ridică și traversă camera ca să-l poată vedea mai de aproape. Demoyte veni alături de el. Îl priviră o clipă în tăcere. Rain schimbase foarte mult capul. La prima vedere, aveai senzația că stricase tot. Liniile fine și pline de sensibilitate ce alcătuiseră înainte expresia de melancolie împăcată care-i plăcuse atît de mult lui Mor erau acoperite de straturi succesive de pete mici de culoare. Capul ieșea acum în evidență

mai masiv și mai dizgrațios, expresia nemaifiind transmisă prin detalii minuțioase, ci părînd să țîșnească din însăși structura lăuntrică a chipului. Mor nu se putea hotărî dacă îi place mai mult așa. Se dezlipi de tablou. Se întoarseră amîndoi și se așezară la masă.

„Vezi, rosti Demoyte, amîndoi am primit cîte o imagine care ne reprezintă." Mai turnă puțină cafea.

„Cred că ar fi cazul să mă întorc, vorbi Mor. Probabil că Nan se întreabă unde m-am dus." Spuse asta fără să se gîndească, aproape mașinal.

Demoyte împinse sticla de *brandy* înspre el. „Ai să accepți, negreșit, candidatura, nu ?" întrebă el.

„Da, făcu Mor. Acum am s-o accept. Nan n-o să se mai opună. O să respecte ceea ce a declarat aseară."

„Dacă renunți la planul ăsta, rosti Demoyte, dacă o lași să te ducă de nas și în privința asta, nu-ți mai îngădui să-mi treci pragul. Niciodată. Să știi că *vorbesc serios*."

„Nu vă faceți griji, domnule, îl liniști Mor. N-o să dau înapoi. Acum, n-o să mai dau înapoi." Mai bău puțin *brandy*. Se ridică să plece. Își dădu seama că rămăsese îmbrăcat în fulgarin și că era cu gulerul ridicat.

Demoyte se ridică. „N-o iei ? Arătă spre schița care rămăsese pe masă.

„Nu, făcu Mor, păstreaz-o dumneata pentru mine. Mi-ar face plăcere s-o știu aici." Își întoarse privirile de la ea.

Ajunse aproape de ușă. „Apropo, domnule, zise el, aș putea să vă întreb ceva ?"

„Da", făcu Demoyte.

„Vă amintiți că v-ați oferit s-o trimiteți pe Felicity la colegiu, dacă s-ar dovedi că e necesar. Mai rămîne în picioare oferta ?"

„Bineînțeles", răspunse Demoyte.

„Vă mulțumesc, făcu Mor. Cred c-o s-o accept cu plăcere. Poate că o să stăm de vorbă despre asta mai tîrziu."

„Cînd îți convine, răspunse Demoyte. La revedere."

„La revedere", făcu Mor. Se simțea îmboldit să spună, „îmi pare rău", dar nu scoase o vorbă, zăbovind în fața ușii.

„Vino să mă vezi peste cîteva zile", spuse Demoyte.

„Bine", rosti Mor. Ieşi din cameră. Cînd îşi aruncă pentru o ultimă dată ochii spre Demoyte, bătrînul stătea aplecat peste masă şi privea sumbru portretul.

Mor ieşi pe uşa din faţă şi-şi luă bicicleta. Soarele strălucea acum palid prin aburul alb. Pe şosea maşinile circulau în şiruri continue în ambele sensuri. Mor hotărî să se întoarcă acasă pe şosea şi nu peste cîmp. Încăleca bicicleta şi începu să pedaleze agale la deal. Se simţea stăpînit de o oboseală extremă. Durerea de cap nu cedase. Îi vîjîiau urechile, iar mîinile şi picioarele i se îngreunaseră parcă din pricina *brandy*-ului. Vîntul îi bătea din potrivă.

În timp ce se apropia de poalele dealului, pedalînd cu capul în pămînt, auzi prin vuietul circulaţiei un strigăt ciudat. Îşi ridică privirile. O recunoscu pe Felicity, care cobora zburînd în josul dealului, călare pe bicicleta ei, pe cealaltă bandă. Îl văzuse şi-l striga. Se îndreptă spre el ca un vîrtej, descăleca din mers şi se năpusti cu bicicleta pe fîşia de iarbă ce separă cele două benzi. Mor se îndreptă şi el în viteză spre mijloc, ca să ajungă în dreptul ei şi trecu pe iarbă. Pe cînd se apropia de el, rostogolindu-se de pe bicicletă, Felicity îi strigă ceva ce lui Mor i se păru în primul moment a fi „S-a întors Rain !" Abia apoi îşi dădu seama că Felicity spusese probabil „S-a întors Don !" În clipa în care ajunseră alături, bicicletele lor se ciocniră proiectîndu-i pe unul în celălalt.

„Oh, tăticule, strigă Felicity, ce bine-mi pare că te-am găsit !" Rămase agăţată de el.

„Ai spus că s-a întors Don ?" întrebă Mor.

„Da, făcu Felicity, de fapt nu chiar. Aseară, tîrziu de tot, a ajuns la Tim Burke şi Tim a dat telefon de vreo jumătate de oră spunînd că o să-l aducă pe Don cu motocicleta. Zice că Don e bine. Trebuie să sosească din clipă în clipă. S-ar putea să-i vedem pe drum."

„Uf ! slavă domnului, măcar şi pentru atît", exclamă Mor. Ridică bicicleta lui Felicity, apoi pe a lui şi ieşiră în şosea împingîndu-şi-le în susul dealului. Felicity rămăsese agăţată de braţul lui.

„Cum ţi-a trecut prin minte să mă cauţi în direcţia asta ?" întrebă Mor.

„Te-am văzut cînd ai ieșit, răspunse Felicity, și mai tîrziu te-am văzut trecînd prin fața casei și îndreptîndu-te spre cîmpuri. Așa că m-am gîndit că ai putea fi la domnul Demoyte."

Mor nu scoase o vorbă. Braț la braț, urcau trudnic dealul.

„Tăticule, întrebă Felicity, ai să intri acum în Parlament ?"

„Așa cred, draga mea, răspunse Mor, dară o să mă aleagă". O luă de mînă.

„O să ne mutăm la Londra ?" întrebă Felicity.

„Da, făcu Mor, o să ne mutăm la Londra."

„Îmi pare tare bine, exclamă Felicity. O să-mi placă. M-am săturat să locuiesc aici. Tăticule..."

„Ce-i ?" făcu Mor.

„E nevoie să mă apuc de cursul acela de secretare ? întrebă Felicity. Pînă acum nu-mi dădeam prea bine seama ce vreau, dar aș prefera să rămîn la școală deocamdată."

„Atunci ai să rămîi la școală, rosti Mor, și poate că mai tîrziu ai să te duci la universitate."

„Tăticule, îl rugă Felicity, să nu fii prea supărat pe Don."

„N-o să fiu supărat pe el", spuse Mor.

„Crezi că acum s-ar putea ca Don să înceapă să lucreze cu Tim Burke ? întrebă Felicity. I-ar plăcea mult mai mult să facă asta decît chimia, dar i-a fost întotdeauna teamă să ți-o spună. Și așa a pierdut examenul ăla nefericit pe care trebuia să-l dea."

„O să ne mai gîndim la treaba asta, draga mea, răspunse Mor. Poate că e lucrul cel mai bun. Dar o să mai vedem."

Ajunseseră aproape în vîrful dealului.

„Tăticule, întrebă Felicity, cînd o să ne mutăm la Londra, crezi că ne-am putea lua un alt cîine ?"

Pe Mor aproape că-l podidiră lacrimile. Nu lacrimile care-i apăreau înăuntrul ochilor, așa cum spunea Rain, ci lacrimi vizibile care să șiroiască și să-i scalde obrajii.

„Da, făcu el, cred că ne-am putea lua un cîine după ce-o să ne mutăm la Londra, dacă asta o să-ți facă plăcere."

Ajunseseră în vîrful dealului. Încălecară pe biciclete și se lăsară duși de pantă spre casa lui Mor. Lacrimile se porniră acum, se prelingeau pe obraji și erau luate de vînt. Își duse o mînă la ochi. Pînă la poartă și le stăvili.

Nan era în ușă. Mor își propti bicileta de gard și o porni pe cărare urmat de Felicity. O privi pe Nan. Își dădu seama că înainta cu umerii încovoiați. Ea se uită spre el. Părea obosită și arăta ca o femeie în vîrstă. Înainte de-a apuca să schimbe vreo vorbă, se auzi un sunet care-i era familiar lui Mor. Era pîrîitul Velocettei lui Tim Burke. Se întoarseră toți trei cu fața spre drum.

Tim Burke apăru încet de după colț. Donald stătea pe perna din spate, cu brațele petrecute pe după mijlocul lui Tim. Motorul se opri în fața casei și cei doi coborîră. Donald era îmbrăcat tot cu flanela și cu tenișii pe care-i purtase în seara ascensiunii. Avea pe el și un fulgarin vechi. Era palid și tras la față. Ținîndu-l de umeri, Tim se îndreptă spre grupul de la poartă. Părea la fel de îngrijorat de felul în care avea să fie primit atît Donald, cît și el însuși. Rosti, bravînd : „Întoarcerea fiului risipitor !"

„Hai să intrăm". îi îndemnă Mor. Îi conduse în casă. Donald venea chiar în urma lui, împins de la spate de Tim Burke. Se îngrămădiră cu toții în hol. Mor se întoarse spre Donald. Băiatul îl privi ridicîndu-și sprîncenele cu o expresie rugătoare, ce era șăgalnică și disperată în același timp. Mor îl îmbrățișă ținîndu-l strîns la piept cîteva clipe, apoi îi spuse : „Probabil că ești frînt de oboseală".

Felicity îl îmbrățișă, iar Nan îl sărută pe obraz. „Sînt extenuat, oftă Donald. Mă tem că Tim a avut și el o noapte îngrozitoare din pricina mea. Aproape că n-am închis ochii."

„Ai face bine să te duci drept la culcare, spuse Nan. S-ar spune că lucrurile de pe tine stau de parcă ți s-ar fi lipit de piele. Hai, du-te acum și o să-ți aduc la pat niște cafea fierbinte și un ou."

Donald începu să urce scările. Mor o porni în urmă lui și intră și el în cameră. Ușa se închise în spatele lor.

Nan se duse la bucătărie. Îi făcu semn cu capul lui Tim Burke să vină și el. Puse ceainicul pe foc și o ulcică în

care să fiarbă oul. Deschise gazul. Apoi își ridică privirea spre Tim Burke. Stătea proptit de masă cu un aer deprimat. *Refuza* s-o privească în ochi. Rămasă de una singură. Felicity se așezase pe jos cam pe la jumătatea scărilor. Din bucătărie auzea sunete de porțelanuri și fîșîitul gazului. De sus auzea vocile calme ale lui Mor și Donald discutînd în dormitor. Totul se aranjase acum. De ce oare îi veneau lacrimi în ochi ? Scotoci prin buzunare să găsească o batistă. I se umpluseră ochii de lacrimile ce-i șiroiau pe obraji. Își înfundă un suspin în batistă. Totul se aranjase acum. Da, da, totul se aranjase.